

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 17 oktober 2008

§ 3 Förslag till budget 2009 för Stockholms stad och inriktning för 2010 och 2011 samt ägardirektiv 2009-2011 för koncernen Stockholms Stadshus AB samt ärenden som avslutas eller besvaras i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget 2009 för Stockholms stad (bilaga 13 till budgetutlåtandet)

R I SOCIAL- OCH ARBETSMARKNADSFRÅGOR

Stadsdelsnämnderna: Stöd och service till personer med funktionsnedsättning, Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri, Ekonomiskt bistånd, Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden, Stadsdelsnämnderna: Flyktingmottagande; Stadsdelsnämnderna: Arbetsmarknadsåtgärder Punkt 5, 13)

Stadsdelsnämnderna: Stöd och service till personer med funktionsnedsättning, Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri, Ekonomiskt bistånd, Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden

Anförande nr 1

Marie Ljungberg Schött (m): Ordförande, ledamöter och alla stockholmare som lyssnar! Vi har en tuff ambition att bygga Sveriges bästa socialtjänst. Det ska vara en socialtjänst som utgår från individen, ser hans eller hennes behov av valfrihet och anpassas efter vars och ens behov. För det behövs en mångfald av alternativ och av metoder inom den sociala omsorgen eftersom människor är olika och deras behov ser väldigt olika ut.

En annan ambition vi har är att Stockholm ska vara världens mest tillgängliga huvudstad 2010. Människor med funktionsnedsättningar ska så långt som det är möjligt ha samma möjligheter som alla andra att leva ett självständigt liv och att ha ett arbete att gå till. Under 2008 kommer vi att fatta beslut om en värdighetsgaranti för personer med funktionsnedsättningar. Samtliga nämnder och styrelser ska redovisa insatser för att identifiera och undanröja alla hinder som finns för full delaktighet och förebygga och bekämpa diskriminering mot personer med funktionsnedsättningar.

Arbetet med att komma till rätta med hemlöshet och hjälpa hemlösa att få ett värdigt liv är fortfarande ett av våra stora prioriterade områden. I det arbetet är de ideella föreningarna en ovärderlig tillgång. Deras speciella kompetens och det arbete de gör för att nå människor i stor utsatthet, vinna deras förtroende och motivera dem att ta emot hjälp och vård är ovärderligt.

De mest utsatta ska ges möjlighet att få personlig vårdplan, behandlingsplan och boendeplan. En hemlöshetsjour har alldeles nyss öppnat, och en hemlöshetsklinik

utarbetas tillsammans med landstinget. Fler försöks- och träningslägenheter och skuldrådgivning för hemlösa finns också på agendan.

En annan grupp som är oerhört angelägen att stötta är barn som far illa. Det första man kan göra är förstås att stötta deras familjer. Under 2008 införs en familjerådgivningspeng för att skapa valfrihet och öka tillgängligheten. Men ibland behöver också barn få möjlighet att flytta till ett annat hem. Därför behöver vi fler familjehem, inte minst för tonåringar.

Jag är glad att få vara här i dag när vi beslutar om alliansens budget för 2009. Det är ytterligare ett stort steg på Stockholms väg att bygga Sveriges bästa socialtjänst.

Anförande nr 2

A b d o G o r i y a (s): Ordförande, fullmäktige! Socialpolitik handlar om vilken människosyn vi står för. Att vi socialdemokrater står för en annan människosyn och ett annat samhälle är säkert klart för alla i den här salen. Jag läste en artikel i DN den 11 september där socialsekreterarna i Spånga-Tensta stadsdelsnämnd säger att det är ekonomin som styr socialtjänstens insatser och att människors behov kommer i andra hand. Vissa barn som far illa får inte den hjälp de har rätt till. Tyvärr är detta inte ett undantag i staden i dag.

I den borgerliga alliansens Stockholm ökar segregationen. I resursfördelningen till stadsdelarna tar man mindre hänsyn till de olika sociala förutsättningarna i förskolan och skolan. De unga mår allt sämre. De senaste årens positiva utveckling när det gäller ungas användning av narkotika har avstannat, och kurvorna vänder nu uppåt. Det här är några korta bilder av den sociala situationen i Stockholm.

Jag har under de senaste månaderna besökt många av socialtjänstens enheter och med mina egna ögon sett och mött de människor som behöver socialtjänstens stöd. Jag tycker att det finns många misslyckanden när det gäller socialpolitiken, och jag skyller inte allt på nuvarande majoritet. Men en sak som jag definitivt vill beskylla majoriteten för är att ni har misslyckats med er jobbpolitik, och det kommer att bli allt tydligare under nästa år. Jag tänker då på det vallöfte som gavs före valet – alltså jobbgarantin.

I vårt budgetförslag finns det 97 miljoner kronor mer än i den borgerliga majoritetens både till stadsdelarna och till socialtjänstnämnden. Vi vill exempelvis ge 25 miljoner kronor till arbetet mot hemlösheten och totalt 21,5 miljoner mer till det förebyggande arbetet mot prostitution, till föräldrastödarbetet, till barn och ungdomar samt till att förstärka ungdomsmottagningar och bland annat inrätta en jour dit unga som mår dåligt kan ringa.

Vår politik tar sikte på rättvisa och ett samhälle där vi tar hand om varandra, och särskilt om dem som har det svårast. Därmed yrkar jag bifall till det socialdemokratiska budgetförslaget.

Anförande nr 3

L e n a K l i n g (fp): Ordförande, ledamöter! Det går snabbt när man har roligt. Vi har haft två år under alliansen, och vi blickar framåt flera år framöver. Under denna mandatperiod har vi i alliansen utvecklat socialtjänstarbetet här i Stockholm. Vi har under det gångna året påbörjat ett omfattande utvecklingsarbete som vi kommer att fortsätta med nästa år.

Vi vill verka för att få Sveriges bästa socialtjänst, och det gör vi rejält. Vi vill ha en socialtjänst som är kunskapsbaserad och individanpassad med en tydlig koppling till forskningen. Vi vet att detta tar en stund att genomföra. Vi har påbörjat det, och den resan fortsätter vi nu. Detta kräver förstås en omfattande och kontinuerlig kompetensutveckling för våra socialarbetare, och det lägger vi mycket vikt på.

För att uppnå en bättre socialtjänst här i Stockholm har vi tidigare initierat ett antal uppdrag. Vi har bland annat tagit initiativet för att genomlysastadens samlade krafter när det gäller barn som far illa – detta för att vi ska få bättre kunskap att använda på området så att vi har rätt insatser för dessa barn. Vi kommer att fortsätta att initiera nya uppdrag. Bland annat vill vi öka arbetet med unga lagöverträdare där vi ska ha bättre samarbete mellan socialtjänst, polis och förvaltning. På detta sätt tar vi steg för steg för att utveckla socialtjänsten för att på bästa sätt stödja de individer som finns i arbetet.

Vi fortsätter förstås också satsningarna inom en mängd områden. Vi kommer att prioritera barn och ungdomar precis som vi tidigare har gjort. Vi kommer att stärka samarbetet mellan socialtjänsten, skolan och frivilligsektorn som vi ser som en viktig del i det hela. Vi kommer att satsa för att få fler familjehem och vi kommer att fokusera på att få fler familjehem för tonåringar. Vi kommer också att öka den uppsökande verksamheten både för att förebygga och för att stödja ungdomar som kanske har kommit lite på glid. Vi kommer även att skapa nya jourplatser för ungdomar.

Vi fortsätter förstås vår satsning mot hemlöshet. Vi inrättar under 2009 en skuldrådgivning, och vi kommer att öka stödet till det förebyggande arbetet både gentemot vuxna och ungdomar som kan ramla in i hemlösheten. Vi fortsätter förstås också att utveckla kvinnofridsarbetet genom bättre samverkan mellan de olika organisationerna. Där stöder vi både kvinnor och män.

Ordförande! Med detta arbete kommer Stockholm att få en bra och effektiv socialtjänst där individens behov står i centrum.

Anförande nr 4

S t e f a n N i l s s o n (mp): Fullmäktige, åhörare! Debatten handlar om olika grupper som på olika sätt är utsatta. Från Miljöpartiets sida skulle jag vilja börja med att understryka vikten av att barnperspektivet är vägledande i alla beslut som fattas. Att ha barnens bästa för ögonen innebär bland annat att det inte ska vara möjligt att vräka barnfamiljer och att barns situation alltid måste uppmärksammas när vuxna söker ekonomiskt bistånd.

Vi är starkt kritiska till den nya organisationen där arbetsmarknadsfrågorna ska ingå som en del i socialnämndens verksamhet. Vi vill i stället att verksamheten för arbetssökande ska ligga på stadsdelsnämnderna, som den gjorde tidigare, eftersom det ger en bättre lokal demokratisk förankring.

Men allra mest kritiska är vi till att man ska föra över svenska för invandrare till socialtjänstnämnden. Vad är logiken i det? Det är som att säga att svenska för invandrare bara har ett syfte – att få ut invandrare i första bästa jobb. Risken är stor att många kommer att fastna i de sämst betalda jobben därför att de inte fick chansen att lära sig tillräckligt bra svenska för att kunna ta sig vidare. Att organisatoriskt placera sfi under socialtjänstnämnden gör att verksamheten helt förlorar kontakten med skolvärlden och även med fortbildning och forskning.

Miljöpartiet satsar i budgeten för socialtjänsten 19 miljoner kronor mer än den moderatledda majoriteten för att motverka hemlöshet. Vi vill införa en förstärkt tak-över-huvudet-garanti för ungdomar och unga vuxna. Vi inför en hemlöshetsombudsman med jurister och andra sakkunniga som ska kunna bistå hemlösa. Vi satsar på fler personliga ombud som ska kunna ge stöd åt hemlösa som har förlorat sina gamla nätverk.

Vi anser att det är en skam att SL-kortet inte ingår i normen för försörjningsstöd i alliansens budgetförslag. I en storstad som Stockholm är avstånden stora, och det måste vara en rättighet att kunna förflytta sig inom staden. Vi avsätter 40 miljoner kronor i budgeten för detta. Av dem som har rätt till försörjningsstöd får hälften avslag på SL-kort. Att tusentals människor som lever på existensminimum inte ges möjligheter att röra sig fritt i Stockholm är både orimligt och ovärdigt.

I vårt budgetförslag har vi också lagt in en arbetstidsförkortning till 35 timmar per vecka för personal som arbetar inom äldreomsorgen och inom omsorgen om människor med funktionsnedsättningar. Det är ett led i att höja kvaliteten och samtidigt minska sjuktagen och öka personalkontinuiteten. Att arbeta inom omsorgen skulle kunna bli en karriär att satsa på för fler, medan det i dag för många är ett genomgångsyre. Med större personalkontinuitet och lägre sjuktag skulle utvecklingsmöjligheterna och därmed också kvaliteten öka. Både brukare av omsorgsjänster och personal skulle bli vinnare.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag till beslut.

Anförande nr 5

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, stockholmare, hemlösa och ledamöter! Låt oss avskaffa hemlösheten! I år är 3 081 personer hemlösa i Stockholms stad. Av dem bor 400 på härbärgen eller är uteliggare. Hemlösheten har blivit ett normaliserat tillstånd av utanförskap. Ska vi acceptera det?

Stockholmsvännen har i sitt budgetförslag lagt upp en femårig plan för att avskaffa hemlösheten. Vi satsar 70 miljoner. Högern satsar ingenting extra mot hemlösheten. Var är era visioner? Var är era satsningar? Ni har lagt fram en mycket torftig budget när det gäller de sociala frågorna, och det blir till att spara igen i stadsdelarna. Och hur ska vi ha det med hemlösheten i *the capital of Scandinavia*?

Det görs en mängd bra saker för de hemlösa i Stockholm av både kommunen och frivilligorganisationerna. Trots det minskar hemlösheten bara marginellt, och så har det varit länge. Ska vi i en modern, ekonomiskt mycket stark stad ha 3 081 hemlösa? Ska vi administrera problemet hemlöshet som om det vore kroniskt?

Utförsäljningen av allmännyttan kommer att leda till en massiv minskning av hyresrätter i både ytter- och innerstaden. Högeralliansens bostadspolitik slår hårt mot de hemlösa. Vi kan se hur de lägenheter som kommer ut genom bostadsförmedlingen minskar i rask takt.

Här är några av våra förslag för att på fem år få bort hemlösheten: 500 lägenheter per år till hemlösa och 100 lägenheter i stödboende per år för hemlösa med psykisk problematik. Det måste byggas, och inte säljas. Vi föreslår boendestöd för dem som vill och arbete i sociala kooperativ. Det fixar inte jobbtorgen. De kan inte ta hand om dem som finns längst bort från arbetsmarknaden. Vi vill ha budget- och skuldrådgivning och 29-årsgräns på härbärgen. Ingen ung vuxen ska placeras på härbärke. Det är en skam att detta har ökat under er majoritet. Man kan inte lappa och laga med unga människor. Ersätt daghärbärgen med sociala kooperativ som har en klar och tydlig inriktning! Hela idén med natt- och daghärbärgen har stigmatiserat de hemlösa.

Det är dags att börja tänka nytt, och det borde vi kunna göra tillsammans. Förstärk arbetet med barn och ungdomar i riskzon så att de inte hamnar i utanförskap! Satsa på de utsatta barnen och unga; det lönar sig. Att spara, som ni ska göra nästa år igen, kommer inte att löna sig. Vi vill ha nolltolerans för vräkning av barnfamiljer och äldre.

Det kan inte vara svårt att ge ett värdigt liv till 3 081 personer. Det är fullt möjligt att avskaffa hemlösheten. Vill ni vara med, eller ska vi fortsätta att lappa och laga och låta hemlösheten vara ett permanent tillstånd? Bifall till Vänsterpartiets budgetförslag!

Anförande nr 6

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! När barnombudsmannen i en undersökning frågade barn vad som är viktigast i deras liv svarade de: familjen. Ett rikt familjeliv är mångas dröm. Där kan föräldrarna – de viktigaste personerna i varje barns liv – ge barnet både rötter och vingar. Kanske är det svårare att växa upp som barn i dag. Vi vuxna har mindre tid. Stressen tar lätt över när vi måste skynda oss till allting. Ändå svarar också de vuxna oftast ”familjen” när de får frågan om vad som är viktigast och vilka de helst vill vara tillsammans med på fritiden.

I Sverige talas det inte ofta officiellt om familjens betydelse som grund för samhället. I England sade Tony Blair när han var premiärminister att familjen är basen för varje anständigt samhälle och att vi på varje politiskt område bör undersöka effekterna för familjen för att ta reda på hur den kan stärkas och hållas samman. Häromdagen uttryckte Toryledaren Cameron att det bästa välfärdssystemet är familjen och att det trasiga samhället kostar stora summor.

Nu utreder regeringen här hos oss ett föräldrastöd. Ensamutredaren ska inom kort komma med förslag på hur vi ska kunna ge föräldrar stöd i deras viktiga arbete. Jag välkomnar att vi i staden nu också kommer att kunna ge familjerådgivning på andra håll genom auktoriserade familjerådgivare och den familjerådgivningspeng som vi inför.

Det krävs en hel by för att uppfostra ett barn, lyder ett talesätt. Många vuxna som bryr sig är en skyddsfaktor för våra unga. Det kan vara föräldrar i skolan och förskolan som bildar nätverk, och lärare och grannar kan finnas med. Morsor och farsor på stan är ett skyddsnät, och gör det lite lättare att säga nej när trycket är stort ute i natten.

Institutioner i samhället kan aldrig bli framgångsrika i att bygga dessa skyddsfaktorer om inte de som finns nära barnen engageras. Därför måste skolan samarbeta med föräldrar och socialtjänsten ta hjälp av ungdomars nätverk när de har kommit på fel spår. Familjerådslag kan vara ett sätt att skapa den dialogen.

Ett av samhällets största gissel är alkoholen. I Sverige lever i dag hundratusentals barn tillsammans med missbrukande föräldrar. De nätverksgrupper som finns runt om i staden har varit ett viktigt stöd för dessa barn. Genom de grupperna har vi också kunnat identifiera föräldrars missbruk och hjälpa och stödja dem i att komma ur sitt missbruk.

Hemlösheten är en enorm utmaning. Jag tror inte att någon majoritet kan slå sig för bröstet för att man har arbetat aktivt nog. Men en viktig sak som jag tycker görs nu är detta med unga vuxna. Om vi kan minska andelen unga som kommer in i hemlöshet är det en oerhört viktig del. Det är en utmaning som väger tungt att se till så att inte fler kommer in i hemlöshet.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 7

C e c i l i a Ö n f e l t (c): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Inför dagens debatt har jag tittat igenom Centerns budgetförslag under de senaste åren och sett att självbestämmande – egenmakt, som Sten Nordin kallade det i går – går som en röd tråd genom våra anföranden. Det är alltså utgångspunkten.

Det bistånd som samhället ger ska vara hjälp till självhjälp. Alla som på något sätt har arbetat inom den sociala sektorn vet hur effektivt stödet blir när den sökande själv får bestämma vad som ska hända i ens liv. Där är det stöd vi ger genom frivilligorganisationerna mycket effektivt – även kostnadsmässigt, får man lov att erkänna.

Det stöd människor i svåra livssituationer behöver måste de få på sina egna villkor. Det betyder att valfrihetstanken är bärande även inom det sociala arbetet – på sina egna villkor och inte på våra. Hemlöshet kan ses som ett symptom och ett resultat av något annat, till exempel missbruk eller psykisk ohälsa. Tak-över-huvudet-garantin är bra. Den skyddar människor från att fara allvarligt illa, särskilt nu när hösten och vintern kommer. Men den behandlar symtomen. Hemlöshet kan bli en evig rundgång

mellan arbetslöshet och ett rentav farligt liv med våld och droger. Man har ingen bostad, kan inte behålla ett jobb, faller in i missbruk för att stå ut och förfaller kroppsligt och själsligt. Man blir ingen bra arbetssökande, tjänar inga pengar och kan inte betala hyran. Det går runt, runt i en allt snabbare karusell. Vad för slags hjälp och stöd en människa behöver för att ta sig ur den snurren är varken lätt att veta eller att ge eller ta.

Jag tänker på den hjälp Situation Stockholm och organisationen runt den tidningen ger. Det är verkligen hjälp till självhjälp. Det är medbestämmande och värdighet, och det borde kunna tjäna som tankemodell för oss. Jobbtorgen, som vi ska tala om lite senare i dag, kan vara just en sådan hjälpmodell för den som har stått utanför den vanliga arbetsmarknaden under en tid.

Centerns budgetförslag inom socialnämndens område skiljer sig från alliansens på en punkt. Det gäller ungdomsmottagningarna, som inte längre får bidrag från Socialstyrelsen för hiv- och aidsprevention. Ungdomsmottagningarna gör ett mycket viktigt jobb i att nå ut och hjälpa unga människor att grunda ett bra liv vad gäller sexuell och reproduktiv hälsa. Därför föreslår vi att ungdomsmottagningarna kompenseras för detta bortfall via stadens budget. Därmed vill jag yrka bifall till Centerns budget.

Anförande nr 8

A b i t D u n d a r (fp): Ordförande, ledamöter! Socialpolitiken är viktig, och den ska präglas av kvalitet. Problemet med socialpolitiken har varit att det är svårt att följa upp och utvärdera den. Utvärderingen har varit bristfällig. Vi vet inte vilka effekter vi får av de resurser som vi satsar inom socialpolitiken eller vilka metoder som gynnar de enskilda individerna så att de kan gå vidare i livet.

Men inom det sociala området har det skett mycket utveckling under de senaste åren, inte minst när det gäller kunskap. Vi vet till exempel mycket i dag inom missbrukarvården, ungdomsvården och familjevården om vilka metoder som är förankrade inom forskningen. Därför är det viktigt att även Stockholm präglar och utvecklar sin socialpolitik utifrån den kunskap som finns inom forskningen. Vi kallar det för kunskapsbaserad socialtjänst.

Det verkar inte som om oppositionen har hängt med när man läser deras budgetar. Det gäller alla de tre partierna. Jag hittar inte ett ord om behoven av utveckling inom socialtjänsten och socialpolitiken över huvud taget. Det nämns inte.

Vad vi har gjort de senaste åren och även i den här nya budgeten är att mycket tydligt prata om integrerad vård, det vill säga att hela kedjan måste täckas. Det räcker inte med bara socialtjänsten. Det räcker inte med bara psykiatri. Det räcker inte med bara beroendevården. De kan inte jobba var för sig. Det viktigaste vi har lärt oss genom kunskapsutvecklingen är att det är viktigt att hela samhället erbjuder den integrerade vården. Jag tycker att vår budget präglas av just det tänkandet.

Jag har en fråga. Som jag nämnde har inte oppositionen hängt med i kunskapsutvecklingen. Jag tycker att det är dags att ni börjar hänga med. För att ni ska hänga med i kunskapsutvecklingen är det dags att ni gör en mental resa. Det skulle återigen gagna stockholmarna. När det gäller det konkreta som Karin Rågsjö pratade om att vi

skulle göra tillsammans är det viktigt att vi har samsyn inom det sociala arbetet. Här går en skiljelinje. Vi menar att den socialpolitik som har bedrivits verkligen har varit mycket spretig och, lite elakt sagt, mycket flummig.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 9

K a r i n R å g s j ö (v): Abit! Det är kul att du är tillbaka i socialpolitiken igen. Jag har saknat dig, för att vara ärlig. När det gäller forskning och utveckling håller vi verkligen med. Det är självklart. Vi håller exempelvis med om Presens. Tyvärr lade ni ned en del enheter. De pengarna har dragits in på ett annat sätt. Men det kanske kan bli någonting bra av det också.

Du pratar om evidens. Jag måste ställa en fråga till dig, Abit. Tycker du verkligen att det finns någon evidens i att man jobbar vidare på konceptet runt hemlöshet – tak över huvudet, härbärgen och så vidare? Just när det gäller hemlöshetsfrågan är vi alla förlorare i den här salen. Det är en fråga där samtliga partier har misslyckats. Det är inte jag sen att skriva under på, och det har jag alltid sagt. Däremot tycker jag att det är en fråga som man borde kunna ladda på tillsammans, för det här är inte värdigt. Men vad tycker du att det finns för evidens, Abit, för att man ska fortsätta med tak över huvudet och härbärgen, som samtliga både forskare och frivilligorganisationer säger stigmatiserar hemlösa?

Anförande nr 10

A b i t D u n d a r (fp): Jag saknar dig också, Karin. Jag ska krama dig efter mitt svar. Det är riktigt att hemlöshet är en komplex och svår fråga. Men jag kan ge dig konkreta svar. Det gäller till exempel hemlöshetskliniken där man pratar om vårdkedjan, från psykiatri till beroendevård och socialtjänst. Forskningen visar och talar sitt tydliga språk när det gäller att det enda man kan vara säker på ger resultat är de organisatoriska ändringar där man integrerar det hela. Alla huvudmän ska slå ihop sina påsar så att de enskilda individerna slipper bli bollade mellan olika enheter. Det är mitt konkreta svar.

När det gäller hemlöshetsgarantin ser jag detta utifrån en humanistisk samhällssyn. En människa behöver tak över huvudet, och det ska samhället garantera.

Anförande nr 11

A b d o G o r i y a (s): Du och jag ska kanske inte kramas, Abit. Men jag håller helt och hållet med dig om att kunskap är oerhört viktigt för att förebygga de problem som kommer att uppstå längre fram. Det du pratar om är evidensen. Personalen måste ha de resurser som de behöver för att kunna få den kunskap som behövs. Det handlar om helheten. Det gäller att ha ett samarbete redan i förskolan, skolan och socialtjänsten. Men det ni har gjort i ert budgetförslag är att ge mindre resurser till förskolan, skolan och socialtjänsten. Därmed finns det mindre resurser för att bli väl utrustad när det gäller den kunskap som du efterfrågar.

Avslutningsvis vill jag tala om att det finns forskning som säger att det är miljön som påverkar barn med problem mest.

Anförande nr 12

A b i t D u n d a r (fp): Socialtjänsten kostar ungefär 3 miljoner kronor i den här staden, inklusive socialtjänstens budget och den del som berör stadsdelsnämnderna. Men jag tycker att det är viktigt att vi diskuterar vad vi får för de pengarna. Det är dags att göra det nu.

Som jag nämnde kom Folkhälsoinstitutet i måndags med en rapport där man redogör för vilka metoder som ger den bästa effekten. Annars har diskussionerna gällt hur många fältare och hur många fritidsgårdar vi har. Det är dags att modernisera och fokusera socialpolitiken på de områden där vi säkert vet att vi får resultat. Där har skiljelinjen gått, och där tycker jag att det är dags att ni gör en mental resa.

Jag är ledsen att behöva säga detta, men jag saknar det här i era budgetar när jag läser dem. Det gäller både Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet. Ni nämner ingenting om den typen av tänkande.

Anförande nr 13

S t e f a n N i l s s o n (mp): Under förra mandatperioden när Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet styrde den här staden ingick SL-kort för alla som hade rätt till försörjningsstöd. Från vår sida tycker vi att det är ovärdigt och helt enkelt inte sjyst att hälften av de människor som lever på existensminimum och som har rätt till försörjningsstöd inte ska få SL-kort. Det är faktiskt så många; varannan som har rätt till försörjningsstöd har inte rätt till SL-kort. Tycker inte du att det är orimligt att människor som har vänner och bekanta att hälsa på och som vill utföra olika aktiviteter, kulturella och andra, inte ska kunna resa i Stockholm och berika sina liv? Det är ju också en viktig del i att komma tillbaka om man är arbetslös.

Anförande nr 14

A b i t D u n d a r (fp): Hela socialtjänstens verksamhet baseras på individuella prövningar. Det är alltså de individuella behoven som avgör vilka insatser som ska göras och vilken hjälp den enskilde individen ska få. Därför blir det här väldigt främmande för mig. Vi har aldrig i min stadsdel eller någon annanstans i hela Stockholm utgått från något annat än den individuella principen. Man gör alltid enskilda bedömningar av vilka behov individen har.

Anförande nr 15

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, ledamöter och andra! Samhället är barnens yttersta skyddsnät. Det nätet har blivit allt grövre under er majoritet. Ni har sparat på socialtjänstens individ- och familjeomsorg. Ni har sparat på dem som är mest marginaliserade och satsat på sådana som mig, det vill säga medelklass som redan har det bra.

Barnen och barnperspektivet är inte er starka sida. Varför satsar ni inte på de utsatta barnen? Ni satsar bara i ord och inte i pengar. Er budget för sociala frågor är skral. Den är redan från början en minusbudget. Ert Stockholm i världsklass satsar inte på de utsatta barnen och ungdomarna. Barn som far illa ska ni satsa på. Det står så i er budget, men det finns ju inga pengar som ni kan lyfta in i det. Och var är era visioner?

Antalet anmälningar på barn och ungdomar har ökat med 60 procent i Enskede-Årsta, Vantör, Hässelby och Vällingby sedan 2006. Vad står det för, tycker ni? Det är ganska alarmerande. Flera stadsdelar uppger att de svåra fallen har ökat med upp till 90–100 av dem som anmäls. Fler ungdomar testar narkotika, och fler unga vuxna är numera alkoholmissbrukare och riskerar att fastna i missbruk. Det räcker inte med retorik och presskonferenser. Det måste till satsningar. Stockholmsvänstern vill stärka Maria Ungdom. Vad vill ni göra? Det syns inte i er budget hur ni tänker arbeta med nyrekryteringen in i alkohol- och narkotikamissbruk. För budgeten 2009 lägger Stockholmsvänstern 71,5 miljoner mer än ni på individ- och familjevården och 47,8 på socialtjänstnämnden. Vi vill stärka det förebyggande arbetet. För varje unge som far illa som vi upptäcker tidigt kan vi göra en enorm skillnad. Vi kan inte vänta till dess att ungen är 16 år och har egna problem. Vi måste göra någonting tidigt. Vi har arenorna. Vi har personalen. Vi kan göra skillnad, men det behövs satsningar och det behövs tydliga visioner.

Hur får de barn som lever i familjer med missbruk och psykiatriska problem hjälp och stöd i dag? I den förra majoriteten lade vi ett golv för det. Vi hade en plan. Vad har ni gjort mer? Det vill jag gärna diskutera i dag.

Vi vill att varje unge som lever i familjer med missbruk ska få möjligheter till egen hjälp och eget stöd. Vad vill ni göra för de barnen? Det syns inte. Ni har jobbtorgen, som är er huvudparoll. Försörjningsstödet har gått ned – *fine*, men vad kommer att hända nästa år? Frågan är vad de unga vars familjer som inte har fått försörjningsstöd över normen för el från er har fått. Den normen är som elen i mitt badrum. Stödet för elen har försvunnit och dragits bort. Vad säger ni till de ungarna när försörjningsstödet för el har försvunnit?

Fattiga och marginaliserade barn och ungdomar tappar tilltron till samhällsbygget. De tappar tilltron till vuxenvärlden och tilltron till framtiden. Bifall till Vänsterpartiets budgetförslag!

Anförande nr 16

A b i t D u n d a r (fp): Karin! Det är precis som jag nämnde tidigare; jag förstår att det här är retorik och budgetdebatt. Så ska det vara, och så ska vi göra. Men återigen tycker jag att du inledde bra med att säga att vi ska vara överens om vissa saker.

Jag hävdar fortfarande att svaret på dina frågor är att vi ger säker vård. Vi kommer att fokusera hjälpen utifrån de metoder som ger bäst effekt. Vi har utvecklat metoder inom till exempel Presens, familjeutbildningar och familjeterapi. Allt sådant är metoder som enligt forskningen ger resultat. Det möjliggör vi inom staden, och det blir så allt mer. Alla socialarbetare i min stadsdel, Hägersten-Liljeholmen, har till

exempel fått gå en utbildning. Det handlar om att höja kompetensen hos socialtjänsten och hos medarbetarna och socialarbetarna. Jag tycker att socialarbetarna är hjältar, men det är viktigt att de får redskap för att kunna hjälpa individerna, barn och familjer.

Med din retorik kommer vi tyvärr inte så långt. Jag är ledsen att behöva säga det.

Anförande nr 17

K a r i n R å g s j ö (v): Abit! Vi har också skrivit att man måste ha kompetens, forskning och så vidare. De metoder som du beskriver var det faktiskt vi som lanserade. Man kan ha en jättestor verktygslåda med alla metoder, men sedan kan man också se till att man inte har folk som kan utföra det hela på grund av att man inte har pengar.

Det är helt uppenbart att socialtjänsten har fått stryka på foten i era budgetar. Det är andra eller tredje året på raken som ni gör så. Om jag var socialpolitiker som du, Abit, och satt i den borgerliga högerregimen skulle jag vara lätt kritisk. Ni har dragit ned på satsningarna för de mest marginaliserade. Det är helt uppenbart. Det här är inte bara retorik, utan det är siffror. Jag har alla siffrorna på bordet, och jag kan redovisa hur det ser ut i vissa stadsdelar.

Om du har läst tidningarna det senaste halvåret ser du att både frivilligorganisationerna och kyrkan säger att trycket har ökat på dem. Så är det. Vad beror det på? Ni har metoderna, men ni har inga pengar.

Anförande nr 18

J o n a s N i l s s o n (m): Man behöver inte tveka om uttrycket Söder glöder när man hör dig, Karin! Men när du tar i så här från tårna – har du då någonsin reflekterat över att vi diskuterar symtom och kanske lite orsaker? När du tittar på din egen stadsdel, Söder – har du då funderat på att när ni satt i stadsdelen de första två tre åren höjde ni socialbidragen med 20 procent? Och har du reflekterat över hur Margareta Björk har fått ned socialbidragen med 28 procent under sina två första år som alliansordförande på Södermalm?

Du fokuserar hårt på symtomen och att man ska lösa allting med symtomåtgärder, nya piller och vad det nu är för någonting. Ni vill ha höjda skatter med 1 miljard, och vi ska se att det säkert kommer 70 miljarder från Mona Sahlin. Jag tycker att du ska fokusera mer på jobb. Vi har fått till 8 000 nya jobb under de här två åren, och vi har fått ett bättre hälsoläge i Stockholm. Det är det som i grunden kommer att hjälpa oss på lång sikt. Men det är bra att du glöder!

Anförande nr 19

K a r i n R å g s j ö (v): Jonas! Ja, Söder glöder! Nu har jag flyttat till Kungsholmen, men jag kan glöda där också – det är helt okej. Du pratade om Södermalm. Vi kan se de tydliga skillnaderna. Där går till exempel alkoholbruket upp i ungdomsgruppen. Vi kan se vad som har hänt inom andra områden på Söder, exempelvis hemtjänsten. Vad jag pratar om är att ni har en retorik där ni pratar om

exempelvis utsatta barn och ungdomar. Det är ju jättebra; det ser jättefint ut på papperet. Men tittar man ut i verkligheten ser man tydligt att de resurser som ni har lagt inte räcker till. Det är inte bara socialarbetarna som signalerar om det, utan det är även frivilligorganisationer, kyrkan och andra.

För varje stad tycker jag ska gälla att om man inte klarar av att ta hand om sina mest utsatta så ska man ta sig en funderare. Jag hoppas att vi senare kan diskutera lite vad ni har gjort i organisations- och föreningsutskottet också, Jonas. De har ett enormt underskott just nu.

Anförande nr 20

J a c k i e N y l a n d e r (v): God morgon, ordförande och fullmäktige! Jag ska skälla lite på oss själva, på er och på allihop här. Jag har nämligen tagit ut de senaste åtta årens siffror när det gäller försöks- och träningslägenheter och förturer. Ni höjer alltid det fria kapitalet till skyarna. Frivilligheten ska vara stark. Ni klankar ned på allmännyttan och liknande och menar att de inte ska jobba. Men allmännyttan har under de här åtta åren lämnat in 5 300 lägenheter till förturer – till skyddade kvinnor i kris, hemlösa missbrukare och så vidare. De privata värdarna har gett 187 lägenheter. Det är lite skrämmande, tycker jag. Jag har kollat siffrorna under åtta år, så det här gäller även under vår tid.

Man måste tänka på det här när ni nu slår sönder allmännyttan som ni gör. Det blir svårare. Jag sitter i bostadsförmedlingen tillsammans med Tord – en fantastisk man. Vi sitter och jobbar med förturerna där nere. Vi lider, för vi har inga lägenheter att förmedla till de här människorna som behöver skyddat boende. Jag tycker att det här är någonting som ni ska ta till er.

Ewa Samuelsson! Nu får du börja leta efter dina pensionärer på de hemlösas ställen. Där finns de nu på grund av tak-över-huvudet-garantin till en kostnad på 1 200 kronor om dygnet. Jag tror inte att det är någon i den här salen som har en sådan månadskostnad i sitt boende.

Anförande nr 21

A b i t D u n d a r (fp): Jag håller med dig om att boendet är väldigt viktigt, Jackie. För att komma tillbaka från det utanförskap som missbruk innebär måste man ha ett boende. Om man inte har något värdigt boende kan man inte ta sig ur den situation som man befinner sig i.

I min stadsdel, Hägersten-Liljeholmen, har vi utvecklat detta. Vi erbjuder missbruks-garanti. Om jag ska vara lite kaxig kan jag säga att vi är den enda stadsdel i hela landet som ger varje individ rätt att inom tre månader få boende och vård tillsammans med landstinget. Detta har vi utvecklat. Man måste också ta initiativ lokalt. Boendet ska finnas med i kedjan. Problemet är komplext; det vet du också. Enbart boende i sig löser inte problemet. Men det är viktigt att vi utvecklar långsiktiga boendeformer. Det håller jag med dig om.

Anförande nr 22

J a c k i e N y l a n d e r (v): Det är bra att du håller med. Men 187 lägenheter på åtta år från de privata värdarna – det är skrämmande! Var är då frivilligheten? Var finns den någonstans? Och vad ska vi göra åt det här? Det är ett kritiskt läge vi har i den här staden nu när vi ser hur allt färre bostäder förmedlas.

Anförande nr 23

T o r d B e r g s t e d t (m): Jackie! Ja, vi sitter i utskottet och kämpar om de här frågorna. Jag vill säga två saker. Det första är att alliansen har gjort ett avtal med de privata fastighetsägarna om fler lägenheter till förtur. Det lyckades inte ni göra när ni hade makten. Åtta år är en lång tid. Under de åtta åren har majoriteterna skiftat. Det här är en knepig fråga.

Det andra är att eftersom bostadsförmedlingen bygger på frivillighet och inte på tvång är detta en långsam process. Men ett avtal har som sagt slutits.

Anförande nr 24

J a c k i e N y l a n d e r (v): Med all respekt, Tord – för jag har stor respekt för dig och jag vill inte trycka till dig genom att säga att vi var lite bättre än ni var – vill jag säga att i år har det kommit *en* lägenhet från de privata värdarna till förturen.

Anförande nr 25

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det du lyfter fram om att vi får med de privata värdarna i det här arbetet är jätteviktigt, Jackie. Jag vet att vi vid tidigare tillfällen har lyft fram Helsingfors som ett gott exempel. Där har man slutit avtal tidigare. Nu har vi också gjort det, och vi hoppas på att det ska bli fler lägenheter.

När det gäller hemlöshet är det oerhört viktigt att vi startar med att se till att färre unga, och helst inga alls, kommer in i hemlöshet. Men vi måste också se till att de som är äldre får möjlighet att komma in på ett boende i den mån de behöver det. Gamlebo startade under er mandatperiod, och vi fortsätter nu. Som du vet finns det 85 miljoner i budgeten för att upprusta hemlöshetsboenden och se till att de blir bättre. Jag tror att vi måste lägga det stora arbetet i början och i slutet för att minimera där, och därutöver satsa i mitten.

Anförande nr 26

J a c k i e N y l a n d e r (v): Ewa! Min fru jobbar på Gamlebo. Hon är där just nu och sliter. Men det är inte det som är frågan. Frågan är fortfarande: Hur ska vi jobba med det här? Vi måste mötas över partigränserna och försöka få privatvärdarna att börja agera på något sätt. Det är det som är frågan. De agerar inte frivilligt. Det är det jag tycker att jag har påvisat här.

Anförande nr 27

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Under de senaste två åren har socialpolitiken inte varit särskilt prioriterad hos den borgerliga alliansen. Staden saknar i dag ett

ansvarigt socialborgarråd som har ansvar för sociala frågor. Detta tyder på en oansvarig politik som majoriteten för på området.

Socialtjänsten och frivilligorganisationer som kommer i kontakt med de hemlösa kan se en ökning av unga vuxna och utländska besökare med oklar status, så kallade papperslösa. På enheten för hemlösa har tillströmningen ökat, och det stora, kraftiga budgetunderskottet på enheten om cirka 20 miljoner kronor väljer majoriteten att inte göra något åt. Kom ihåg att jag vid två tidigare fullmäktigesammanträden har ställt en fråga till finansborgarrådet! Jag noterar att jag fram till i dag inte har fått något svar över huvud taget.

När jag lyssnade på Maria Ljungberg Schötts inledning hörde jag henne bland annat nämna skuldrådgivningen. Vi ska komma ihåg att 2007 hade vi inom socialtjänsten två anställda som jobbade med skuldrådgivning. Vad är det man har gjort från majoritetens sida? Man drog ned båda tjänsterna. I dag har man vaknat och insett att de tjänsterna behövs, och föreslår i budgeten att man ska åtgärda det.

När det gäller socialjouren i dag säger man från enheten tydligt och klart beträffande kvinnor som behöver skydd att det råder platsbrist. Prostitutionsenheten är ett annat exempel. Där säger man tydligt och klart att man saknar resurser för att annonsera om det så kallade KAST, det vill säga det som handlar om köpare av sexuella tjänster. De har helt enkelt inte pengar för att informera om det som pågår.

Ett annat område är kvinnor och det kriscentrum som vi har inne i stan. Där säger man tydligt och klart från enheten att 45 besök inte har kunnat beredas möjligheter till kontakt – detta på grund av att alla tider har varit uppbokade. Så ser verkligheten ut.

Avslutningsvis vill jag säga något om tillgängligheten. Inte ens tjänstemännen som jobbar med detta tror att vi kommer att vara världens bästa stad när det gäller tillgängligheten. Bifall till Socialdemokraternas budgetförslag!

Anförande nr 28

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag tycker att det är spännande att märka i debatten att Vänsterpartiet, som förvisso vill ha en annan politik, ändå har en mer ödmjuk ton. Det kanske beror på att de innehade socialroteln under förra mandatperioden. Det var länge sedan socialdemokratin i Stockholm visade något större intresse för de sociala frågorna. Det gör nu Abdo Goriya, och det välkomnar jag. Jag välkomnar att du är så aktiv i den socialpolitiska debatten.

Däremot är jag förvånad över den svartmålning du ägnar dig åt av socialpolitiken i Stockholm och läget där. Innan ni tappade intresset och innan du kom in i bilden för de sociala frågorna innehade ni ju socialroteln i Stockholm nästan på prenumeration. Ni borde därför ha lite mer kunskap om att man kanske inte alltid löser de här djupgående problemen så enkelt. Däremot måste vi jobba aktivt.

Jag är också förvånad över den gammeldags syn du har. Uppenbarligen kan inte en ledande politiker få vara pappaledig. Det tycker jag är mycket märkligt. Ulf

Kristersson har två kompetenta vikarier – Marie Ljungberg Schött, som är en erfaren politiker, och jag själv som också är en erfaren socialpolitiker.

Anförande nr 29

A b d o G o r i y a (s): Jag har inga personliga synpunkter på Ulf Kristersson. Däremot hade det varit bra om ni hade haft ett borgarråd som har det här ansvaret. Du säger att du är ansvarig. Då hade det varit bra om du hade inlett debatten i stället för någon annan från Moderaterna.

Du säger att jag svartmålar verkligheten inom socialtjänsten, Sten Nordin. Det gör jag inte. Jag utgår från den verklighet som finns just i de enheter som socialtjänsten har ansvar för. Jag utgår från den tertialrapport som jag har i mina händer. Där beskriver enheterna och förvaltningen det jag nyss har sagt. De saknar resurser för att kunna utföra sitt jobb på ett kvalitativt sätt.

Anförande nr 30

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Abdo Goriya! Rätt måste vara rätt. Hemlösheten har inte uppstått under den här mandatperioden. Den uppstod för länge sedan. Tyvärr kan vi inte genom ett trollslag plötsligt få bort hemlösheten. Men det är ändå så att 150 personer färre har blivit hemlösa. I den andelen är det särskilt kvinnor som har blivit färre. Var och en av dem som har kunnat få ett boende är naturligtvis någonting som vi måste glädjas över. Sedan ska arbetet fortsätta aktivt.

När det gäller skuldrådgivningen, som du lyfter fram, handlar det om två centrala tjänster som inte var efterfrågade. Skuldrådgivning ska finnas ute i stadsdelarna, nära människorna. Där efterfrågas den och ger också resultat.

Anförande nr 31

A b d o G o r i y a (s): Jag utgår ifrån att de två anställda behövdes både år 2007 och 2008 för skuldrådgivningen.

Jag har absolut inte påstått att hemlösheten är någonting som vi har fått i år eller under er mandatperiod. När jag träffar personalen på enheten beskriver de situationen som att den har blivit mycket tyngre. Man har slutat att prata om någonting som vi brukade använda oss av – dubbla diagnoser. Man talar i dag i stället om personer med komplexa problem. Socialtjänsten har fått mycket mer att göra i dag. De går på knäna. Men ni väljer att inte tillföra dem resurser så att de kan genomföra det arbete som de själva vill göra. Det är den verklighet som existerar i dag i enheten.

Anförande nr 32

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, ledamöter, åhörare, medborgare! I går var det en intressant dag, därför att finansborgarrådet började sitt inledningsanförande med att säga att han kände sig väldigt väl tillfreds med hur staden rustar. Han sade: Nu rustar vi staden väl när svårare tider stundar. Men han sade också att tiden går

fort och att han hellre såg framåt, någonstans i dimman 15 år framåt, än att se tillbaka. Det kanske är symtomatiskt.

Jag ska ändå se tillbaka, och jag ska prata om ekonomiskt bistånd.

Det man nu gör från USK är att konstatera att kostnaderna för ekonomiskt bistånd i huvudsak är hänförliga till de dåliga tiderna och kommer att öka med ungefär 10 procent nästa år, kanske mer, kanske lite mindre. Jag har frågat USK när de senast kunde notera en så kraftig prognostiserad ökning, och jag fick svaret i dag på morgonen från USK, som har gått tillbaka – i går hann de inte med alla åren. Det visar sig att man får gå tillbaka till början av 90-talet för att hitta en så kraftig prognostiserad ökning, och det var åren 1992, 1993 och 1994; september 1992, oktober 1993 och juli 1994. Det är alltså 15 år sedan.

Sten Nordin vill mycket hellre titta 15 år framåt. Men om vi skulle titta 15 år tillbaka är läget ungefär detsamma: kraftig lågkonjunktur och finanskris. I det läget föredrar Sten Nordin att öka beredskapen för de sämre tiderna med ungefär 3 procent på ekonomiskt bistånd. Det räcker naturligtvis inte. Det är också så att de här 3 procenten som man lägger ut på ökning av ekonomiskt bistånd inte alls motsvaras av någon satsning på arbetsmarknadsåtgärder som skulle kunna motsvara det man behöver göra.

Vi lägger en mängd resurser utöver den borgerliga budgeten på arbetsmarknadsåtgärder för att underlätta framför allt för ungdomar. Vi lägger dem på komvux. Vi ser till att rusta staden. Det är någonting som ni skulle ha gjort i högkonjunktur men som ni missade. Ni missar högkonjunkturen, och ni struntar i lågkonjunkturen. Ni lägger inte ut kompensation för ekonomiskt bistånd till stadsdelarna, vilket gör att vi kommer att behöva betala det med större barngrupper, sämre service till gamla och sämre service till funktionshindrade.

Anförande nr 33

Borgarrådet N o r d i n (m): Ja, Monika Lindh, man ska lära av historien, men man ska nog gärna blicka framåt. Det tror jag att stockholmarna förväntar sig av oss. Men jag vet att socialdemokratin gärna blickar bakåt, och det får ju vara er sak.

Nej, det går inte att jämföra läget nu med läget för 15 år sedan, därför att nu har vi de lägsta socialbidragsberoendesiffrorna på nästan 30 år. Det är där vi står, i ett läge när vi kan förvänta oss att det ökar på grund av en sämre konjunktur. Det har vi tagit höjd för i vår budget. Det är inte bara 3 procent, som Monika Lindh påstår, utan det är mer som vi har lagt in i beredskap för att socialbidragskostnaderna kan öka. Det är självklart att man måste göra det, för det är konjunkturberoende.

Vad gör då Socialdemokraterna? Ni gillar ju ändå jobbtorgen, om jag har förstått saken rätt, men ni vill ha en annan organisation för dem. Sådant kan vi diskutera i evigheter. Men vi måste ändå konstatera att jobbtorgen har lyckats väl – de har bara funnits i nio månader. Men vad gör socialdemokratin? Jo, ni ska höja arbetsgivaravgiften för unga människor. Kommer det att gynna jobben?

Anförande nr 34

M o n i k a L i n d h (s): Jag tror att det är bra att du läser din egen budget i bilagedelen. Där framgår det mycket tydligt att ni lägger till 36 miljoner för att kompensera för konjunkturedgången. Sedan lägger ni till lite andra pengar som har att göra med själva kostnadsökningarna på det som ingår i socialbidragsnormen redan nu, alltså ökad el, ökade hyror och ökade avgifter. Men 36 miljoner, skriver du själv i din bilaga, är hänförligt till konjunkturen, och det är 3 procent. Vi har en risk för mer än 10 procent, och i det föredrar du att titta bakåt och inte utgå från läget nu och fundera på: Jaha, varför står vi där vi står, och hur kan vi kompensera stadsdelarna? Du drar undan resurser från stadsdelarna.

Anförande nr 35

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Monika! Jag kunde inte låta bli att trycka på knappen – jag hade inte tänkt göra det. Men när du säger att det är bara 3 procent som vi höjer socialbidragskostnaderna med tänker jag tillbaka ett par år. Då var det så att Socialdemokraternas enskilt största satsning i budgeten det året var socialbidrag.

Vi försöker få människor ut i jobb. Vi har jobbtorgen, och det kommer vi att debattera sedan, om ett tag. Men vår satsning är naturligtvis på att människor ska få jobb, inte socialbidrag. Vi har kanske ibland lite olika syn på det, skulle jag vilja säga.

Det är klart att jag tycker att det är lite förvånande när man jämför prognoser med sanningar. Du kan gå tillbaka och titta hur det var 1992, 1993 och 1994, då det såg ut på ett helt annat sätt inom socialpolitiken – det vet vi ju bägge två – med prognoser för månader som vi ännu inte är klara över.

Anförande nr 36

M o n i k a L i n d h (s): Jag tror att vi ganska väl kan lita på de prognoser som USK lägger. De har väldigt lång erfarenhet, och prognostiserandet är väl grundat.

Skillnaden mellan oss är att ni avvecklar. Ni räknar ned antalet arbetslösa på ett sätt som inte är rimligt. Det finns i er egen budget en beskrivning av hur ni anser att 4 000 personer behöver mycket mer av jobbtorg än vad man kan ge, men utfallet blir att ungefär 400 ska få något stöd av jobbtorgen i den delen. Det ni skriver är mycket märkligt.

Anförande nr 37

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Herr ordförande, fullmäktige, åhörare! Vi i alliansen lever inte bara på gamla lagrar, utan vi tittar också framåt. Jag vill plocka fram några bra exempel från min egen stadsdel på hur man kan utveckla socialtjänsten.

Det första är att vi sedan 2007 är en pilotstadsdel tillsammans med IMS inom Socialstyrelsen för att utveckla individ- och familjeomsorgen, där vi ska arbeta utifrån kunskapsbaserade metoder. Det är ett projekt som ska pågå till och med 2010.

Vi kan redan se lyckade exempel på detta. I år ska man titta på hur vi kan hitta metoder för att identifiera ungdomar i riskzonen, och det borde väl även oppositionen vara intresserad av att ta del av. All socialtjänst på Söder ska alltså vara, och är sedan 2008, kunskapsbaserad, och det gäller all verksamhet.

Den andra verksamheten som jag vill lyfta fram är vår preventionsenhet, som jag vet att några från Vänsterpartiet har besökt, där vi har familjebehandlare, familjepedagoger, fältarna, preventionssamordnare, ungdomssekreterare och ungdomsmottagningen. Jag kan också säga att vi där har ett väldigt gott samarbete med skolan och polisen. Jag tror att vi kanske är den enda stadsdelen som har haft en gemensam sekretessutbildning mellan socialekreterare och polisen, närpolisen.

Den tredje delen som jag vill plocka fram är vårt socialbidragsarbete. Som ni hörde av Jonas har det minskat med 28 procent under våra två första år. Vi fortsätter nu att förkorta bidragstiderna och minska beroendet av försörjningsstödet genom att ha nya arbetsmetoder, dels med motiverade intervjuer, dels med KBT. Det här kommer att bli väldigt intressant att se, men det är också en del av vårt evidensbaserade arbete.

Det fjärde som jag vill ta upp är det samarbete vi har med frivilligorganisationerna. På Söder har vi ett väldigt väl fungerande brottsförebyggande råd, där folk som både bor på Söder, arbetar där och kommer på besök finns med i olika arbetsgrupper. En del av detta är att just uppsöka hemlösa eller folk som har missbruk och sitter i våra parker. Vi har en buss som åker omkring som heter Söderandanbussen, och den körs av före detta missbrukare. Man försöker motivera missbrukarna att gå in för behandling. Vi har också upprättat en lathund med telefonnummer som vi delar ut till alla som är ute på fältet för att man lättare ska se hur man kanske kan hjälpa olika personer.

Sedan vill jag bara säga att vi på Söder inte har några problem att få försökslägenheter. Det kan vara bra att veta för dig, Jackie.

Sedan en dementi vad gäller Enskede-Årsta: Det är viktigt att veta att det är ungefär 30 procent fler anmälningar, men en tredjedel av dem är redan kända.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 38

S t e f a n N i l s s o n (mp): De små så kallade satsningar som den moderatledda majoriteten har i sitt budgetförslag motsvarar inte ens ökningen av löner och priser för nästa år. Det här innebär att socialtjänsten för tredje året i rad får mindre pengar i reala termer att röra sig med.

I vårt budgetförslag från Miljöpartiet har vi lagt in kompensation för löner och priser i socialtjänstens verksamheter. Det handlar om totalt 94 miljoner kronor på stadsdelsnämnderna och socialtjänstnämnden.

Men eftersom det inte ligger någon sådan här löne- och priskompensation i ert budgetförslag är det första som förvaltningen och nämnderna nu ska göra att hitta

besparingar på de 94 miljoner som löner och priser beräknas uppgå till för nästa år. Tycker du att det är rimligt?

Anförande nr 39

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag vill bara påminna dig om att ni inte heller hade någon löne- och priskompensation i era budgetar under förra mandatperioden. Det är något som inte har förekommit på väldigt många år i Stockholm. På Södermalm kommer vi inte att ha några problem alls vad gäller den här budgeten inom social omsorg.

Anförande nr 40

K a r i n R å g s j ö (v): Det är jättebra, Margareta, att ni kan använda er av det som vi tog fram, exempelvis preventionscentrum, som det var vi som invigde, och att ni också kan använda er av de kunskapsbaserade metoder som den förra regeringen med sina samverkanspartier, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, trummade fram. Det är jättebra, tycker jag, att högern kan använda sig av det.

Sedan undrar jag lite, Margareta. Du nämnde frivilligorganisationerna och bussen, och det låter ju vansinnigt bra. I och för sig vill vi kanske också ha fler lägenheter. Men när det gäller just frivilligorganisationerna ska vi veta att vi på central nivå i organisations- och föreningsutskottet har gått 3 miljoner back, så det kanske kan bli vissa problem med både bussar och allting annat inom frivilligsektorn.

Sedan undrar jag lite över en annan sak på Södermalm, och det är att antalet barn i pågående insatser, både öppenvård och placeringar, 2007 är vansinnigt litet. Det är lika mycket som Bromma. I och för sig är det kanske mycket medelklasstruktur, men jag undrar ändå över att det är ett så litet antal barn i pågående insatser. Det finns ett väldigt tryck. Jag vill gärna ha svar på de frågorna.

Anförande nr 41

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Först kan jag återgälda komplimangen om preventionsenheten, Karin – äras den som äras bör. Jag kan väl också fråga dig varför ni inte använder er av de här metoderna, som du tycker att er regering tog fram. Ni hade ju chansen att göra det.

Det andra är, vill jag bara påpeka, att det inte finns något parti i den här salen som heter högern. Jag vill bara säga det eftersom jag själv fick ett påpekande under förra fullmäktige.

Det är väl bra, Karin, om vi inte har så många barn som är placerade. Tyvärr har vi under våren haft en del ytterligare placeringar, som man kan säga har en bakgrund i den förra majoritetens sätt att titta på barn och ungdom på Södermalm. Men det är väl bra, som sagt var, att vi tycker att metoderna kommer fram så att vi kan följa upp verksamheterna och också se vad vi får ut för våra pengar.

Anförande nr 42

A b d o G o r i y a (s): Fru ordförande! Jag tycker att det är positivt om det ekonomiska biståndet har minskat i er stadsdel. Men när det gäller staden i sin helhet pekar USK på att det kommer att öka med ca 10 procent. Detta motsvarar drygt 100 miljoner kronor. Det som är intressant att få höra av dig är då: Hur kommer ni att bemöta det ekonomiska biståndet nästa år med de ökade kostnaderna?

Anförande nr 43

M a r g a r e t a B j ö r k (m): För det första har vi lagt ut mer pengar på just det här området. För det andra har stadsdelsnämnderna möjlighet att inom hela påsen omfördela medel.

Anförande nr 44

J a c k i e N y l a n d e r (v): Jag måste ju säga att när man pratar med alla frivilligorganisationerna och när man pratar med enheten för hemlösa skriker de efter lägenheter. Och nu får vi höra att de inte har några problem att få det. Man blir ju mörkrädd. Men jag är glad att vara socialist och vänsterpartist. Jag vill bara tala om det, för vi är tydligen de enda som står på de svagas sida just nu.

Anförande nr 45

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag sade faktiskt att när det handlade om försökslägenheter har vi på Södermalm inga problem att få försökslägenheter. Jag sade att det var vi på Södermalm.

Anförande nr 46

J o n a s N i l s s o n (m): Fru ordförande! Abdo Goriya menar att alliansen har misslyckats med jobbpolitiken. Det är ju direkt fel. Arbetslöshetsersättningarna i Stockholm är historiskt låga – de har inte varit så låga på 16–17 år. Om vi – det börjar bli min favorit nu – tittar på Abdo och hans två första år i stadsdelsnämnden där ser vi att man där höjde socialbidragen med 28 procent. Ann-Katrin Åslund har, som jag nämnde i går, sänkt socialbidragen med 7,5 procent under sina två första år.

Sanningen är den att socialbidragen aldrig har varit så få och så låga som de är i budgeten. Vi duckar naturligtvis inte för att vi kommer att gå in i svårare tider – det kommer alltid att variera upp och ned – men nu är vi på en bättre nivå, en nivå som det kommer att variera utifrån.

Nu riskerar vi att bara tala om symtomen, och det känns lite fattigt. Om vi lyfter blicken en smula: Vad är det som gör att människor hamnar i extremt utsatta situationer? Ja, i begynnelsen är det så att en person som far illa kan ha hamnat i arbetslöshet – det kanske började med det. Eller en person kan i begynnelsen ha hamnat i sjukdom eller drabbats av en skada av någon sort.

Socialtjänsten är konsekvensen av att man har misslyckats med politik på andra områden, bland annat inom jobbmrådet eller inom hälsoområdet. Dagens situation

beror, som jag ser det, på en obefintlig jobbpolitik under tidigare år. Det är därför vi satsar kraftfullt på jobbpolitik och hälsopolitik.

Den öppna arbetslösheten har sjunkit från 19 000 personer 2005 till 11 388. Det är en reduktion med 40 procent, mina damer och herrar. Det är 7 400 personer av kött och blod som har ett jobb att gå till varje dag.

Ungdomsarbetslösheten, som brukar vara ett ämne, har gått från 1 671 år 2006 ned till 930 år 2008. Det är en sänkning med 45 procent av arbetslösheten bland ungdomar. Det är 741 ungdomar som i dag har ett jobb att gå till, som de inte hade för två år sedan.

Ser vi på hälsopolitiken kan vi konstatera historiska förbättringar där också. På ett och ett halvt år har vi 700 färre långa sjukfall, och vi har 350 färre förtidspensionerade. Allt det här hänger ihop. Det kan börja med ett förlorat jobb, och det kan fortsätta med ett ökat alkoholintag. Det kan fortsätta med skilsmässa, därefter depression, sjukskrivning, förtidspension, hemlöshet och sist men inte minst då socialtjänsten.

Jag tror att det är så här: Ett socialt Stockholm börjar med ett jobb. Ett socialt Stockholm börjar inte med en skattechock, mina damer och herrar.

Anförande nr 47

A b d o G o r i y a (s): Jonas! Du pratar om att ekonomiskt bistånd har minskat. Jag skulle då vilja påminna dig om att redan år 2005 minskade det ekonomiska biståndet totalt i hela staden från 44 215 till 40 564. Det har självklart med konjunkturen att göra. Vi hade högkonjunktur då, och ni hade det under 2007 och eventuellt 2008. Men det håller på att avmattas. Allting pekar i dag på, enligt USK, att det ekonomiska biståndet kommer att öka med 10 procent. Då är frågan: Hur kommer ni att bemöta detta?

Du nämnde exempelvis Spånga-Tensta, där jag bor. De har bland annat 13 miljoner i underskott i dag.

Anförande nr 48

J o n a s N i l s s o n (m): Det är helt riktigt, Abdo. Mycket beror naturligtvis på konjunkturen – det ska man inte sticka under stol med. Ni hade otur förra mandatperioden, och vi har tur den här mandatperioden. Men samtidigt säger Konjunkturinstitutet att mer än 30 procent av de jobb som har kommit till beror på politiken och inte på konjunkturen.

Jag tror faktiskt att det är så att höjer man med 50 öre, som ni gjorde under förra mandatperioden, hjälper man inte jobben att komma fram. Så är det inte. Mot alliansens jobbpolitik och socialpolitik står vänsterkartellens politik, och det är en skattehöjning på 60 öre. Det naggar Stockholmsfamiljens marginal med 3 000 kronor. Det är bara ytterligare 1 miljard som läggs ovanpå Mona Sahlin's 70 miljarder.

Socialdemokraterna är inte klara där. Barnfamiljernas vårdnadsbidrag ryker. Hyreskompensationen till friskolorna dras in. Man undrar då över Socialdemokraterna, som drar in 23 miljoner i sin budget för socialbidrag, men det är lite oklokt om man tänker på vilken historia som ni har. Blir det för övrigt mer jobb för att man lägger ned Bromma och höjer skatter? Svara på det!

Anförande nr 49

K a r i n R å g s j ö (v): Det hade varit helt märkligt, Jonas, om ni inte hade lyckats få ned arbetslösheten under den otroliga högkonjunktur som ni har seglat i. Nu seglar vi in i någonting annat, så får vi se vad det blir. Det har inte ni byggt för i den här staden. Det gör mig väldigt orolig, speciellt för de barnfamiljer som redan lever på marginalen. Ni har ju lagt alla pengar i en påse. Om det blir väldigt mycket försörjningsstöd får man också nalla på andra områden, och det är inte bra.

Sedan sade du att det ofta börjar med att man blir arbetslös. Nu börjar det inte ofta så, utan det börjar ofta med att man föds in i en familj som inte mår så bra, det vill säga en dysfunktionell familj. De som är hemlösa, narkomaner och missbrukare kan man spåra långt tillbaka. Oftast är det så, tyvärr. Då undrar jag varför ni har så otroligt få satsningar på barn och unga i er budget. Ni pratar om barn, utsatta barn och så vidare, men det finns inte ett spår av pengar till dem.

Och så måste jag fråga dig, som ändå är ordförande i organisations- och föreningsutskottet: Vad tänker du göra åt ert enorma underskott?

Anförande nr 50

J o n a s N i l s s o n (m): Folks utsatta situation börjar naturligtvis på väldigt många olika sätt, men ofta kan det vara så att man förlorar jobbet eller blir sjukskriven. Vi känner ju till att man förtidspensionerades bort 140 personer om dagen under tio års tid under Göran Perssons regering. Ofta var det så att de som förtidspensionerades hade en helt annan diagnos när de gick in i sitt korta sjukfall. 30 procent av dem som vi nu har i stocken med förtidspensionärer sjukskrevs för någonting annat än vad de är förtidspensionerade för i dag, och det har blivit depression.

Det handlar alltså om att man snabbt måste komma in med jobb och stödjande insatser för folks hälsa, oavsett vilken bakgrund de kommer från. Det är inte reserverat för folk från utsatta områden som blir förtidspensionerade, förlorar jobb eller får en utsatt situation.

Anförande nr 51

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Vi har hört här i salen att det behövs fler vuxna som engagerar sig. Samtidigt vet vi att alliansen nu har bidragit till att kulturskolans kontakter med den vanliga skolan i stort sett är skrotade av ekonomiska orsaker. Vi har också tagit upp alkoholproblemet, som hänger ihop med de frågor du har berört. Samtidigt upplevde vi i den här salen för inte så länge sedan att alliansen fick igenom att man nu fick supa, eller dricka ett glas vin som de uttryckte det, till klockan 11 i parkerna.

Jag undrar om Margareta har varit utanför Sofia skola. Det langas sprit utanför Sofia skola. Jag frågade några bekymrade föräldrar: Men langarna ger väl i alla fall inte spriten till mellanstadiebarnen? Då sade de: Tror du att langarna frågar efter legitimation?

Vi har otroliga problem med alkohol i den här staden, och de måste åtgärdas, men inte med någon generös alkoholpolitik, som vi har sett.

Anförande nr 52

J o n a s N i l s s o n (m): Kerstin! Jag tycker att många saker som du sade var väldigt kloka. Vi måste naturligtvis möta sådana här typer av problem. Personligen tror jag inte att det grundar sig i om man får dricka alkohol till klockan 11 i någon park någonstans, utan problemen ser helt annorlunda ut, som jag nämnde i ett tidigare inlägg. Jag tror inte, som sagt, att man utvecklar ett alkoholmissbruk för att man får dricka vin på en picknick i en park en timme längre.

Jag hann inte svara på en annan fråga, och det gällde vad vi gör för barnen, familjerna och de utsatta. Vi satsade 7 miljoner kronor extra i år just på utsatta kvinnor, kvinnojourer och sådant som hänger ihop med våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld. Ofta sitter den här problematiken också ihop med barnen. Jag hoppas att det kommer att hjälpa i alla fall något.

Anförande nr 53

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Jonas Nilsson! Du sade väldigt många saker i ditt inlägg, men en sak som inte du eller någon annan från ert håll har sagt någonting om är att ni hade ett vallöfte om att de människor som gick på försörjningsstöd beroende på arbetslöshet skulle få jobb inom fem dagar. Det pratar ni ingenting om, därför att ni har svikit det löftet. Det är faktiskt så.

I ett läge där man nu prognostiserar 10 procents ökning av försörjningsstödet under nästa år – en historisk ökning; inte sedan början av 90-talet har man prognostiserat en så pass stor ökning – står du här och slår dig för bröstet. Men vad är egentligen ert svar till alla dem som trodde på att man skulle kunna få jobb inom fem dagar? Vad är ert nästa löfte? Är det jobb inom sju dagar, tio dagar, trettio dagar? Det är min stora fråga.

Anförande nr 54

J o n a s N i l s s o n (m): Jag vet egentligen inte vad jag ska säga, men det känns en smula ogint att inte kunna se det positiva i att det har kommit till 7 600 jobb på bara två år, att vi har 700 färre sjukfall på bara ett och ett halvt år, att vi har 350 färre förtidspensionärer och att vi har sänkt ungdomsarbetslösheten med närmare 45 procent. Det känns en smula ogint, som sagt.

Vad står då emot jobbpolitik, jobbvadrag och allt som hänger ihop med det? Vi försöker ändå gå hand i hand med regeringens åtgärder på det här området som är mycket kraftfulla. Vad står emot det? Jo, det står en skattechock på 70 miljarder kronor, plus Socialdemokraternas och Vänsterns skattechock här i Stockholm på

ytterligare 1 miljard. Tror ni att det kommer till mer jobb när man höjer skatter på jobb?

Anförande nr 55

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag vill uppmärksamma barn som växer upp med någon form av missbruk i hemmet samt barn som omhändertas av någon orsak.

Barn som växer upp i hem där missbruk förekommer har ofta en besvärlig situation. Ur ett barnperspektiv är det därför viktigt att hela familjen får stöd, till exempel stöd i hemmet och inte minst försök att få föräldrar att ändra sitt beteende. Om missbruket är av grov karaktär måste en annan lösning till för att tillgodose barnens behov. Men vi vet ändå att många barn lever i familjer där missbruk förekommer.

En kontaktfamilj dit barnet får komma kanske var tredje helg kan också bidra till att barnet får ett lugnt och tryggt stöd, en oas utanför hemmet. Kontaktfamiljen kan också följa upp hur barnet mår. Här bör vi satsa.

Men ibland är omhändertagande av barn enda lösningen. I socialtjänstförordningen återfinns regler för socialtjänstens uppföljning. I stadens riktlinjer för familjevård stadgas att varje placerat barn ska besökas i familjehemmet minst två gånger årligen. Dessutom finns krav på att en ansvarig handläggare ska samtala med barnet enskilt.

Av Familjevårdsrapporten såväl 2006 som 2007 framkommer att det fortfarande finns brister när det gäller uppföljandekontakten med omhändertagna barn. Alla placerade barn i staden får därmed i dag inte det stöd som lagstiftaren avser. Av rapporten framkommer också att socialtjänstförvaltningen vid ett flertal tillfällen har uppmärksammat stadsdelsförvaltningarna på bristerna i uppföljningen. Här måste bättring ske och resurser tillföras.

Vid placering av barn bör det noga övervägas om barnet kan placeras i ett nära nätverk till sitt ursprung – kusiner, mostar, faster eller nära vänner – i det fall så är lämpligt. Det bör också klargöras hur socialtjänsten och fosterföräldrarna ska förhålla sig till umgängesrätten med de biologiska föräldrarna, hur ofta, om, hur, när och var kontakterna får ske. Ska kontakterna ske övervakade, eller får föräldrarna träffa barnet ensamt men ändå att det finns någon ansvarig med i bakgrunden? Hur ska kontakterna med övriga anhöriga, mor- och farföräldrar ske?

I samband med omhändertagandet måste också de biologiska föräldrarna få stöd och hjälp för att ändra på det beteende som föranledde omhändertagandet av deras barn. De insatser som görs för de biologiska föräldrarna bör dokumenteras. Här förefaller det, i varje fall tidigare, ha funnits stora brister i stödet till föräldrarna. Bättre resurser behövs.

I kommunstyrelsens budget finns en satsning på förebyggande arbete bland barn och ungdomar med 10 miljoner kronor som Miljöpartiet stöder. Därutöver satsar Miljöpartiet rejält på förebyggande och tidiga insatser för barn och unga inom skola och socialtjänst.

Bifall till Miljöpartiets förslag till beslut!

Anförande nr 56

D i k r a n D i s o n (kd): Jag höll på att tappa hakan när vår gode vän Stefan Nilsson sade i sitt anförande: Det verkar som att ni har som mål för sfi att få invandrare i första bästa jobb. Ja, det är faktiskt vårt mål.

Därför är min fråga – ursäkta att jag frågar dig, men jag måste fråga någon av er: Vad är målet för Miljöpartiets sfi? Detta att få ”första bästa jobb” gäller för oss vanliga människor, för våra barn, för alla människor. Sedan försöker man få ett bättre jobb. Men det är att först få in foten på arbetsmarknaden som är målet. Det är det som är huvudmålet för oss, och det är det som vi kämpar för.

Jag vill gärna höra vad som är Miljöpartiets politik på det här området.

Anförande nr 57

E i v o r K a r l s s o n (mp): Sfi bör höra under utbildningsnämnden och inte under socialtjänsten, som jag fattar det. Jag hade gärna svarat på någon fråga om mitt inlägg också, just detta med omhändertagande av barn, men det var inte någon sådan.

Anförande nr 58

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Ordförande, fullmäktige! Särskilt till Eivor: Jag vill bara göra dig uppmärksam på att vi just nu håller på med en kartläggning av barn som far illa i staden. Det här är en djup genomlysning av vad vi gör för insatser och hur barnen har det. Det är därför vi vet hur det ser ut, och det är därför de här siffrorna har kommit upp. Någon sådan här genomlysning har aldrig gjorts tidigare.

Fokus ligger på att samla in, analysera all tillgänglig information och kunskaper som finns om anmälningar, utredningar, insatser och personal. Sedan ska vi gå vidare under våren och någon gång i mars få en slutrapport där man också kan titta på vad det är vi ska göra för att använda de resurser vi har på det absolut bästa sättet för de barn som behöver den här hjälpen i Stockholm.

Anförande nr 59

E i v o r K a r l s s o n (mp): Då hoppas jag att vi i Familjevårdsrapport 2008 kan få se att barnen åtminstone får två besök per år och att socialsekreterarna och handläggarna åtminstone har samtal enskilt med dem. Det är det minsta vi kan göra för dessa barn.

*Stadsdelsnämnderna: Flyktingmottagande; Stadsdelsnämnderna: Arbetsmarknads-
åtgärder*

Anförande nr 60

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Ordförande, ledamöter, alla som lyssnar! Stockholm är de stora möjligheternas stad. Det leder naturligtvis till att väldigt många människor söker sig hit. Några är ungdomar, från Borlänge, Ystad eller så, som flyttar hit för att skapa sig en framtid, och det inbegriper förstås ett arbete. De behöver tillgång till en fungerande arbetsmarknad. Andra kommer längre ifrån, och en del av dem är flyktingar. För deras skull behövs det ett bra mottagande, med respekt för deras person och kultur, och vi behöver se till att de slipper diskriminering.

För att slippa hamna i utanförskap behövs möjligheter till integration, en väl fungerande skola, möjlighet att snabbt få goda kunskaper i det svenska språket och förutsättningar för att man ska kunna få ett arbete eller möjlighet att starta egen verksamhet.

Flyktingar behöver en snabb ingång till arbete. Det är därför som ansvaret vilar hos Jobbtorget för att aktivt arbeta med jobbplaner för vuxna arbetsföra flyktingar. Praktik eller arbete ska erbjudas i kombination med svenskundervisning.

Stadsdelsnämnderna har ett ansvar för mottagning, introduktionsplan, samhällsinformation och utbetalningar av introduktionsersättning. De introduktionsplaner som görs ska vara individuellt utformade, ska utgå från tidigare yrkesbakgrund och kunskaper och ska innehålla sfi, samhällsinformation och praktik. Det allra största, övergripande målet är att man ska kunna komma ut i jobb och få ett arbete.

För en god integration behövs det en bra boendesituation. Eftersom trycket på bostadsmarknaden är högt i Stockholm krävs det att vi aktivt samarbetar med andra kommuner för att undersöka möjligheter att hitta bra bostäder till de flyktingar som kommer hit. Det ger nyanlända en bättre möjlighet att göra nationella val av bosättningsort, introduktion och etablering i Sverige.

När 2009 års budget träder i kraft den 1 januari överförs ansvaret för svenska för invandrare, sfi, och rekryteringsprogrammet till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden. Det är en tydlig inriktning för att markera vikten av samarbete mellan olika insatser för flyktingmottagande, integration, utbildning och arbete. Det är här sfi hör hemma, och här finns det mycket att vinna för alla nyanlända.

Därför yrkar jag bifall till vårt budgetförslag.

Anförande nr 61

Borgarrådet J ä m t i n (s): Fru ordförande, fullmäktige, åhörare! Ett eget jobb är grunden för vårt samhälles ekonomiska utveckling, men framför allt är det grunden och förutsättningen för alla enskilda individers frihet. Ett eget jobb skapar självförtroende men också en inkomst som man själv bestämmer över.

Därför har kampen för fler jobb alltid varit socialdemokratins viktigaste fråga. Och parallellt med detta har kampen för att alla ska ha möjlighet att ta de jobb som finns varit en viktig kamp. Det betyder att alla vi som är födda i Stockholm och alla ni som har flyttat hit, oavsett var ni kommer ifrån, ska ha samma rätt och möjlighet att söka jobb i den här staden och på alla andra ställen.

I den socialdemokratiska budgetreservationen tar vi just detta dubbla grepp. Vi har många aktiva näringslivssatsningar för att stötta näringslivet i att skapa fler jobb i Stockholm. Det har vi diskuterat tidigare, så det tänker jag inte beröra här. Men vi har också satsningar på utbildning, på arbetsmarknadsåtgärder och på utbildning vad gäller både vuxna och grund- och gymnasieskolan.

Till exempel innehåller våra förslag 20 miljoner mer än det borgerliga förslaget till arbetsmarknadsinsatser, 10 miljoner kronor till navigatorcentra för att hjälpa unga människor som av olika skäl ramlar ur gymnasieskolan och 20 miljoner kronor mer till sommarjobb för ungdomar. Vi vet att orsaken till att många ungdomar inte får sommarjobb helt enkelt är att deras föräldrar har en bristande kontakt med Stockholms arbetsmarknad eller kanske inte riktigt hunnit skaffa sig ett socialt nätverk.

Vi har också markerat den roll och det samarbete som måste ske mellan jobbtorgen och stadsdelsnämnderna, eftersom vår stad är en stor stad och mycket av arbetsmarknadsåtgärderna måste ske ute i stadsdelsnämnderna för att få en bra verkan.

Nu går vi in i lite besvärligare ekonomiska tider. Om det tycks vi vara överens i den här salen. Vi tycks vara överens om flera andra saker, och jag tror att vi kan läsa Ams-statistiken på samma sätt också. Den visar att inbromsningen, så här långt i alla fall, har varit minst lika snabb i Stockholm som i övriga Sverige. Det var 34 896 färre utlysta platser i Stockholms kommun mellan april och augusti i år än förra året och ett fördubblat antal varsel under samma tidsperiod i vår stad. Det är så det ser ut, mina vänner.

Men av detta syns intet i den borgerliga budgeten, och inte heller någon omvändelse av er politik har vi hört i dag. Det finns inga nya satsningar på arbetsmarknadsinsatser. Det är en slakt av komvux. Påslagen på jobbtorgen motsvarar helt enkelt att fler människor jobbar mer. Nej, svaret även på detta område låter som ett eko från Bo Lundgrens tid: Sänk skatten! Det kommer varken att skapa fler jobb eller fler människor som kan ta de jobben.

Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 62

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Vi har med stolthet genomfört och fortsätter att genomföra många valfrihetsreformer för stockholmarna. Men för den som går från socialbidragsberoende till att kunna leva på sin egen lön är det nog ändå den allra största valfrihetsreformen. Just därför är det roligt att kunna konstatera att antalet bidragshushåll för första gången sedan mätperiodens början 1992 var under 10 000 i augusti.

I januari i år startade Jobbtorg Stockholm. Målet med verksamheten var att kraftsamla och samordna stadens insatser för att stödja fler arbetstagare till egen försörjning. Det var en tuff tid i början. Alla stadsdelar hade sitt sätt att jobba med försörjningsstödstagare, och verksamheterna såg olika ut i hela staden. Kvaliteten på det stöd man fick berodde på vilken bostadsadress man hade mer än på vilka behov som fanns.

Det är naturligt att det tar en viss tid innan en sådan här stor organisation faller på plats, men jag är glad att kunna konstatera att jobbtorgen nu är i full gång med full aktivitet. Hittills i år har ca 8 000 personer funnits i jobbtorgsorganisationen, och av dem har drygt 3 000 gått till en egen försörjning.

Oppositionen är kritisk. Den största frågan är att inte alla socialbidragstagare får gratis SL-kort, oavsett om det finns behov eller ej. Vi satsar på jobb, och oppositionen satsar på gratis SL-kort.

I onsdags besökte jag jobbtorgsfilialen i Lunda, och där var det full fart. Där berättade personalen om hur många som verkligen var glada över att få komma till jobbtorgen. De allra flesta uppskattade de insatser som gjordes, hur man blev sedd och fick en plan som sedan också följdes upp och utvecklades.

Alla är vi olika, och socialbidragstagare är förstas inget undantag. Vi har olika livshistoria, olika kunskaper och olika mål med våra liv, men alla har något att bidra med. För en del tar det lite längre tid innan man får möjlighet att visa det, och för andra kan det gå ganska snabbt.

På Lunda jobbtorg berättade man om en ung man som varit i Sverige två månader och gått på Jobbtorget. När McDonald's var där på rekryteringsmöte ute i Lunda för en månad sedan var han en av tre som fick ett instegsjobb. Han var jättelycklig. Jag törs lova att jag vet vad han tycker var viktigast – jobb eller ett gratis SL-kort.

36 procent av jobbtorgsaspiranterna har hittills slutat uppbära ekonomiskt bistånd. 2008 var jobbtorgens uppstartsår, och det är dags att gå vidare. Nu kommer sfi med i jobbtorgen och rekryteringsprogrammet. Stadens resurser kraftsamlas på ett ställe. Vi vet att de flesta som läser sfi inte är arbetslösa eller beroende av socialbidrag, och därför är det också en särskild beredning som har hand om arbetsmarknadsfrågorna.

Hittills har vi under denna mandatperiod varit ganska bra på att minska, men nu stundar tuffare tider. Då är det bra att vi har vässat organisationen.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 63

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Hur ska man kunna få ett jobb om man inte har ett SL-kort? Hur ska man kunna ha mänskliga rättigheter, få besöka släkt och vänner i den egna staden där man bor, kunna åka till olika möten, organisationer eller seminarier som gör att man får kontakter och som gör att man kanske får ett jobb? För mig speglar era kommentarer väldigt mycket den människosyn som ni har.

Stockholm är en ekonomi och har en arbetsmarknad som i större utsträckning påverkas av den globaliserade ekonomin, så finanskrisen, recessionen i USA och lågkonjunkturen kommer att drabba Stockholm väldigt hårt.

I dag är det utrikes födda och funktionshindrade som är utsatta på arbetsmarknaden. Drygt 30 procent av länets 20-åringar saknar en avslutad gymnasieutbildning. Det här är stora problem, som ni inte tar tag i. I Moderaternas Stockholm ska man helst vara medelålders vit man, frisk och med jobb, helst också ha rätt kontakter och egen bil.

Det är en skam i Stockholm att vi inte ger dem som kommer till det här landet möjlighet att läsa svenska motsvarande årskurs 9. Ni skickar ut folk från svenskundervisning när de är studiemotiverade samma dag som staten slutar betala. Ni skickar dem till jobbtorgen. De kan inte prata så mycket att de kan protestera eller prata med journalister därför att deras svenska är alldeles för undermålig – den är alldeles för undermålig för att de någonsin ska få ett jobb.

Det ni inte tänker på är att ni skapar en underklass för alltid som inte kommer att ha lika rättigheter, för har man inte sfi motsvarande årskurs 9 får man inte gå på komvux. Man kommer aldrig någonsin att bli en fullvärdig medborgare i detta land, och det bär ni ansvar för. Ni skickar ut dessa människor som en underklass. Sedan försöker ni stressa ut dessa människor i städjobb, för det är det enda ni erbjuder folk.

Stockholm behöver göra mycket. Vi behöver satsa på kommunala lönebidrag. Vi behöver satsa på socialt företagande. Vi behöver satsa på småföretagande och bostadscentra i de olika förortscentrumen. Vi behöver satsa på invandrarföretagare i Sverige. Det finns oerhört mycket som vi kan göra. Men ni lägger inte ned de resurser som behövs. Och svenska för invandrare får i Stockholm bara hälften eller en tredjedel av vad man ger i städer som Göteborg och Malmö, och det är inte bra.

Jobbtorgen handlar mest om kontroll och övervakning. Det är många människor som känner sig kränkta av att bli kontrollerade, för det är det som det handlar om, i stället för respekt och mänskliga rättigheter. Diskriminering pratar ni inte ens om.

Anförande nr 64

M u j d e R a s h i d (v): Ordförande, ledamöter, åhörare! Vi lever i en segregerad stad. Det krävs därför en politik som vågar fatta beslut för att bryta detta. Integration handlar i grunden om bostad, skola, barnomsorg och arbetsmarknad. När det gäller bostäder vill högeralliansen göra hela bostadspolitiken till en marknad, som leder till ännu mer segregation i staden. Marknaden fungerar inte bara dåligt, utan den fungerar fel.

Vänsterpartiet motsätter sig kraftigt denna politik och vill i stället att vi ska ha en social, ansvarstagande bostadspolitik, där man ser till att olika klasser i samhället blandas. Så skapar vi ett långsiktigt hållbart samhälle. Här är det viktigt att en stor del av beståndet består av hyresrätter där människor som inte har råd att köpa en bostad kan bo. I stället för att sälja ut allmännyttan har Vänsterpartiet länge velat låta hyresgästerna vara med och bestämma över närområden. Vi vill decentralisera bostadsbolagen, och förutom den centrala styrelsen vill vi även införa lokala

styrelser. Majoriteten i dessa styrelser ska bestå av hyresgäster som bor i området. På detta sätt skulle man öka hyresgästernas inflytande över sina bostäder.

Skolan ska aktivt motarbeta främlingsfientlighet och rasism. Barnomsorgen och skolan ska präglas av en öppen attityd till mångfalden i samhället och ta vara på den mångfald som råder i skolan. Det är viktigt att personal med flerkulturell bakgrund är representerad bland lärare och övrig skolpersonal.

Diskriminering på arbetsmarknaden är ett allvarligt problem för många människor eftersom tillträde till arbetsmarknaden är avgörande för lyckad integration. Utestängning av människor från arbetsmarknaden är inte bara en förlust för den enskilda utan även en förlust för hela samhället, som går miste om viktiga resurser. Under förra mandatperioden införde vi Europas tuffaste antidiskrimineringsklausul i alla stadens upphandlingar, men borgarna tog bort klausulen och införde en reducerad sådan på företagens villkor.

Äldre invandrare ska få information om närsamhälle och service så att de känner sig trygga i det svenska samhället. Information ska ske via tolk om så behövs. Språk- och kulturkompetent personal inom vård och omsorg är viktigt för äldre invandrades trygghet.

Bifall till Vänsterpartiets budget!

Anförande nr 65

D i k r a n D i s o n (kd): Vi flyttar från och med den 1 januari både sfi och Jobbtorg Stockholm till den nya socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden. I januari i år sjösatte vi Jobbtorg Stockholm, och det vi hittills har sett är att resultaten är lovande.

Vi vill ta helhetsgrepp om individens situation och utgå ifrån varje människas individuella förutsättningar. Vi har infört jobbgarantin, som innebär att alla som söker försörjningsbidrag hos kommunen ska inom fem dagar, det vill säga arbetsdagar, ha en individuell plan. Då har en utredning gjorts som har kartlagt vad individen kan och vill men också vilka behov och förutsättningar som finns. Vi vill så tidigt som möjligt sätta in insatser som ska vara individuella, men målet är alltid att ha en egen försörjning.

Tidigare visste ingen i denna kommun totalt vilka insatser och hur mycket pengar Stockholms stad lade ut. Jag skulle faktiskt kunna säga att det var lite lotteri vad man fick. Det berodde på var man bodde vilka insatser man fick.

I och med att vi flyttar sfi till den nya nämnden har jag förstått att vi har olika åsikter om detta. Men vi tycker ändå att jobblinjen och integration ska vara huvudprincipen. Målet är att alla som går på sfi ska få ett jobb och försörja sig själva. Människor som söker sig till Sverige har i början mest motivation och kraft att vilja göra rätt för sig, och det är det som vi vill ta vara på.

Tidigare politik har faktiskt varit katastrofal för individen själv men också för vår välfärd. Passivitet och bidragsberoende har varit resultatet. Vi vanliga människor

studerar för att få ett arbete inom det område som vi har som mål, och vi har också infört valfrihet för att elever i sfi ska kunna välja vad som passar dem bäst.

När det gäller flyktingmottagningen har vi också infört, som jag nämnde i det första inlägget, en individuell introduktionsplan.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 66

Cecilia Önfelt (c): För en stund sedan stod jag i den här talarstolen och betonade hur viktigt det är att den som ska ta emot stöd från staden gör det på sina egna villkor och inte på våra. Jobbtorgen är just en sådan hjälpmodell som i praktiken ger möjlighet till självhjälp. Det är också påfallande hur många av dem som stått utanför den vanliga arbetsmarknaden under en tid som kan slussas över från rena biståndet till ett liv där man börjar bygga en egen framtid. Jobbtorgen tar vara på människors möjligheter och fokuserar på det som leder framåt.

Nu är det tid att utveckla tanken med Jobbtorgen för att skapa företag direkt, ett Företagartorg. Det vore bra för Stockholm om företagandet ökar. Somliga skulle säkert kalla det tillväxt. Det är bra för samhället, och det är bra för den enskilde. Precis som när det gäller Jobbtorgen är tanken att samla all kompetens under ett och samma tak för att hjälpa de stockholmare som så önskar att starta företag. Vi vet att det i ytterstaden finns många människor med energi och idéer som har svårt att förverkliga dem i vårt regelsamhälle.

Här kan jag som företagare sedan nästan 25 år göra den reflexionen att man då säkert skulle behöva samarbeta med flera andra organisationer, inte minst småföretagareorganisationer. Det står klart åtminstone för mig att den som hela sitt liv varit anställd inom offentlig sektor har svårt att sätta sig in i företagarens situation. Detta avspeglas inte minst i att staden fortfarande har vissa verksamheter som på ett osjyst sätt konkurrerar med små företag, och detta måste upphöra snarast.

Företagartorg skulle kunna samlokaliseras med Jobbtorgen, men det är inte meningen att folk ska starta företag bara för att de har svårt att finna ett jobb. En företagare kan gå utan månadsinkomst under lång tid, ibland år, innan det nystartade företaget kan bära en lön. Den som etablerar sig inom turistnäringen kanske inte har någon inkomst under en viss del av året. Vad lever man på under vinterhalvåret om man driver en glasskiosk nere vid Strömmen under den ljusa sommaren? Hela turistnäringen, som är en snabbt växande bransch, är säsongberoende. Hur kompenserar vi nystartade företag för det? Här behövs definitivt en kraftsamling om vi menar allvar med att vi vill se en växande företagssektor i Stockholm.

Vi kan ta ett annat exempel. En nyutbildad frisör kan vara bra på själva jobbet, men man måste även sköta ekonomiavdelningen, bokföring, moms, skatter och marknadsföring, annars får man inga kunder. Man måste vara personalavdelning med försäkringar och pensionsavsättningar, och ibland ska man vara vaktmästare och inköpsavdelning. Inkomsterna i firman går till stor del till att betala lokalen, och utan lokal får man inga kunder. Ni förstår. Vad ska man leva på? 20 000 i månaden, en siffra som nämndes här i går, kan te sig som ett nästan ouppnåeligt mål.

Det gäller att fokusera på det positiva och framtidsyftande. Numera umgås jag regelbundet med en treåring, så jag har lärt mig vad Mulle Meck säger: Problem, det är bara möjligheter i arbetskläder.

Anförande nr 67

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag fascineras av att när jag och andra i alliansen talar om att Stockholm står väl rustat, att vi faktiskt har ett bra utgångsläge, blir socialdemokratin provocerad av detta. Det tycker jag är något märkligt. Om det är regnväder på väg är det väl bättre att ha ett helt tak än att ha ett trasigt tak. Stockholm har ett helt tak.

Carin Jämtins egen regering fick lämna när man missade jobbpolitiken, när man slutade höra och se vad som egentligen hände i landet och när man inte förstod utanförskapet. Med alliansregeringen och alliansen i Stadshuset har jobbpolitiken och arbetslinjen kommit för att stanna. Det handlar om näringspolitiken, skatten, Jobbtorgen och stadens investeringar i vägar och spår. Allt detta är redskap för en mycket aktiv jobbpolitik.

Jobbtorgen för de mest utsatta, de som är längst från arbetsmarknaden, har fungerat i nio månader, bara nio månader. Snart har över 3 000 personer gått från bidrag till egen försörjning tack vare arbetet i Jobbtorgen. Det gläder mig att Socialdemokraterna insett värdet av Jobbtorgen. Av de inskrivna har drygt 35 procent gått till egen försörjning, men när det gäller filialen i Rinkeby, som arbetar med ungdomar, är det över 50 procent som har gått till egen försörjning. Det är ett synnerligen gott resultat efter bara nio månader.

Vad svarar då socialdemokratin med? Här svarar man med att man tycker att Jobbtorgen ska ha mer samarbete med stadsdelarna. De får jättegärna ha mer samarbete med stadsdelarna, med företagen och med hela samhället. Om Socialdemokraterna skulle få bestämma vill de leverera ett nej till sänkta arbetsgivaravgifter för ungdomar födda 1983 till 1989. Vad skulle det kosta för Stockholms stad? Jo, det skulle kosta över 30 miljoner kronor för Stockholms stad. Bara för vår organisation skulle ert nej till sänkta arbetsgivaravgifter för unga människor kosta över 30 miljoner.

Det som Carin Jämtin räknade upp här, som ni vill satsa på, försvinner direkt om ni samtidigt skulle få igenom er politik att säga nej till sänkta arbetsgivaravgifter för ungdomar. Vad det kostar hela näringslivet och arbetsmarknaden i Stockholm vet jag faktiskt inte. Jag har inte den uppgiften i dag, men jag kan lätt konstatera att det inte blir lättare för ungdomar att få jobb om man gör det dyrare att anställa unga människor. Då kommer Carin Jämtin säkert att svara mig att man vill ha riktade åtgärder. Men jag tycker inte att det duger. Hela arbetsmarknaden, Carin Jämtin, ska vara öppen för alla ungdomar.

Anförande nr 68

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Vi har haft en brinnande högkonjunktur, och just nu är sysselsättningen så hög som den kommer att bli. Trots det är inte funktionshindrade och utrikes födda inne på arbetsmarknaden. Det kallar jag ett misslyckande. Jag

förstår inte heller hur ni vill motverka diskriminering av utrikes födda och funktionshindrade, för där har ni inga verktyg. Där står ni helt tomhänta.

Hur kan det komma sig att du pushar ut människor i ett permanent utanförskap genom att du inte låter människor läsa svenska till motsvarande årskurs 9 så att de blir likvärdiga medborgare med rättigheter att läsa på komvux och så vidare för resten av sina liv? Hur kan du acceptera detta? Det saknas oerhört mycket i er politik.

Vi vill se till att fler får jobba i kommunen. Vi vill ha kommunala lönebidrag och en antidiskrimineringspolitik. Vi stöder småföretagandet och det sociala företagandet. Ni avvecklar bra, fungerande verksamheter som jobbar med socialt företagande i dag. Det är en dålig politik.

Anförande nr 69

Borgarrådet N o r d i n (m): Miljöpartiet har inte förstått vår strategi att lägga arbetsmarknadsfrågor, jobbpolitiken, nära omsorgen om funktionshindrade och socialtjänstens arbete. Man kan ju tycka att det inte hör hemma under samma organisation. Det kan man göra i två olika organisationer så länge man jobbar nära för att nå alla på sikt så att de får chansen att få jobb. Det stämmer också väl överens med hela den politik som vi bedriver på riksplånet. Vi vill inte slentrianmässigt förtidspensionera även unga människor. Vi vill hitta vad varje människa kan och vill göra. Det är så jobbpolitiken måste bedrivas. Den ska vara för alla.

Anförande nr 70

Borgarrådet L i v h (v): Sten, för drygt ett år sedan hade vi en praktikant på Vänsterpartiets kansli som kom från ett land i Asien. Där hade han jobbat ett yrke med hög utbildning. När han läste sfi och hade kommit till C sade hans socialsekreterare att det var slut och att han skulle söka jobb. Han bönade och bad att få läsa så mycket sfi att han skulle få kompetens att gå på komvux för att kunna vidareutbilda sig. Han fick nej. Vad gör den här mannen i dag? Han är arbetslös. Han sitter på ett Jobbtorg och söker jobb.

När vi har tittat på detta har vi sett att det finns massor av människor i staden som misshandlas på det här sättet. Det här, Sten, är verkligheten bakom dina vackra ord. Vad ska vi säga till den här mannen, Sten? Tala om det för mig!

Anförande nr 71

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag tycker inte att det finns något som tyder på att det var enklare för den personen under er tid med den organisation som ni hade i de här frågorna. Sfi måste vara en del av jobbuppsdraget. Man ska kunna lära språket ordentligt, man ska kunna få jobb och man ska ha en chans att gå vidare. Därför satsas det också mer pengar nu på utbildning för vuxna igen. Det är det viktiga. Jag tror inte att vi har någon skild syn på människors möjligheter att komma vidare.

Anförande nr 72

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Taket är helt säger borgarrådet Nordin. Men kära vänner ni ställde ju ut ganska hårda löften före valet, och det var inte tak-över-huvud-garantin ni pratade om. Det var en jobbgaranti. Ni lovade jobb till avtalsenliga löner inom fem dagar. Om ni inte tänkte genomföra de här löfterna, varför ställde ni ut dem? Varför lovade ni en jobbgaranti? Varför lovade ni 10 000 jobb i offentlig sektor i Stockholm, om allt ni tänkte göra var att luta er tillbaka, hoppas på den internationella konjunkturen och en förlegad utbudsekonomi? Det enda ni har gjort på två år är en stor omorganisation som efter två år ger oss samma siffror som vi hade tidigare. Ni har lyckats stimulera stadens flyttfirmor. Det är vad ni har gjort.

Anförande nr 73

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag vet inte om Socialdemokraterna står bakom Jobbtorgen längre. Roger Mogert verkar inte göra det utan mer hänga på Vänsterpartiets linje. Det får ni reda ut internt.

Taket är i högsta grad helt, och det är det därför att vi har utnyttjat högkonjunkturen till att vidta åtgärder. Vi har startat Jobbtorgen mitt under det som ni i oppositionsbänkarna kallar för brinnande högkonjunktur. Vi har skapat en organisation som kan vara effektiv i högkonjunktur och också stå där rustad när konjunkturen försämras. Det är det vi har använt tiden till, Roger Mogert.

Anförande nr 74

Borgarrådet J ä m t i n (s): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Ditt inlägg, Sten Nordin, och din regering visar verkligen att vi har olika utgångspunkter. Din regering har höjt arbetsgivaravgifterna för småföretagare. 37 000 kronor mer per år betalar en småföretagare i arbetsgivaravgift om man har två eller tre anställda. Din regering tror också att alla människor är precis likadana och behöver precis samma insatser. Din regering tror också att det är en uppoffring att anställa en ung människa oavsett vilken denna unga människa är. Det tror inte det parti som jag företräder, och det tror inte heller min partiledare när hon står i riksdagens talarstol.

Vi tycker att de som anställer en arbetslös ungdom ska få sänkt arbetsgivaravgift. Vi tycker att man ska satsa på utbildning i stället för, som ni har gjort, slakta komvux och ägna högkonjunkturen åt att omorganisera staden av ideologiska skäl. Er politik har lett till, med ert sätt att mäta, 20 000 fler människor i utanförskap jämfört med när den här mandatperioden började. Det är sanningen och ingenting annat om man läser era egna siffror på rätt sätt.

Anförande nr 75

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Den här regeringen har fört en mycket framgångsrik jobbpolitik. 180 000 har lämnat utanförskapet. Socialbidragsberoendet i hela landet har sjunkit från 300 000 till 200 000. Det vi tog över efter er, Carin Jämtin, var en arbetslöshet bland unga människor som var en av Europas högsta. Vi skilde ut oss från de andra skandinaviska länderna när det gällde arbetslöshet bland unga människor. Det är det som den här regeringen nu aktivt

vidtar åtgärder mot. Det är det som vi aktivt vidtar åtgärder mot när vi har Jobbtorgen som jobbar specifikt med unga människor för att de ska få arbete, och de gör det väldigt framgångsrikt. Efter kort tid har man nått siffror på över 50 procent som lämnar utanförskapet och får jobb eller utbildning. Nästa steg ska tas den 1 januari när man sänker de generella arbetsgivaravgifterna för unga människor. Det tackar ni nej till, och ni skickar en nota på över 30 miljoner till Stockholms stad.

Anförande nr 76

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, ledamöter och alla andra! Vi står väl alla bakom jobblinjen. Det vill jag säga bara för att det inte ska råda något missförstånd om det.

Ett jobb och en försörjning är viktiga incitament i en människas liv. Vi har haft en högkonjunktur, och det har vi inte nu. Ni har visat på finfina siffror när det gäller minskat försörjningsstöd. Det är jättebra, men vad händer nu? Vi lever i någon form av yttersta dagar då bankerna och varje liten finansvalp har blivit bidragsberoende av statens pengar, av våra pengar. Nu när marknaden har åkt av banan ska samhället, staten och kommunerna, ta över. Har ni rustat för det?

Försörjningsstödet har gått ned i staden. Det är bra. Samtidigt har kyrkan och frivilligorganisationerna fått ett allt större ansvar för dem som lever på marginalen fast de jobbar. Ni har arbetat med piskan i handen för att få ned försörjningsstödet. Många medborgare som av olika skäl har varit i kris har fått känna på hur det är att vara fattig i en välfärdsstad och hur det känns att bli av försörjningsstödet när man missar en dag på Jobbtorget när det var busstrejk. Det finns massor av sådana exempel.

De som har en bristfällig utbildning har inte blivit erbjudna en reell möjlighet, det vill säga en utbildning som kan ge en långvarig trygghet. En oroande utveckling är att Jobbtorgen förväntas ordna egen försörjning till analfabeter och äldre personer som inte talar svenska och saknar arbetslivserfarenhet. Samtidigt har resurserna till vuxenutbildningen dragits ned.

Ni har varit ute efter snabba cash i stället för att satsa på kvalitet. Ni har satsat på korta, substanslösa kurser som ni har köpt av entreprenörer som har varit så billiga som möjligt.

Vi vill lägga tillbaka ansvaret för dem som är arbetslösa och även behöver försörjningsstöd till stadsdelarna. De kan organisera arbete i Jobbtorg eller på annat sätt. Inrätta sociala kooperativ för dem som står längst från arbetsmarknaden. Där har inte Jobbtorgen lyckats. Utveckla coachingprojekt för personer som har funktionsnedsättning, en grupp som har mycket svårt att komma ut på arbetsmarknaden. Det har Jobbtorgen inte heller fixat.

Staden måste direkt fånga upp ungdomar som droppar ut från gymnasiet eller inte hittar något annat att göra. Vi måste strukturera upp en ny verksamhet. Feriejobben har ni dragit ned på rejält och hänvisar till föräldrarnas kontaktnät. Det är väldigt många föräldrar i den här staden som inte har den typen av kontaktnät, och då blir de ungdomarna utan jobb. Det tycker ni kanske är okej, eller?

Ge flyktingarna en ordentlig språkutbildning inom sfi. Den ska vi självfallet ha kvar inom utbildning. Det handlar inte om socialtjänst. Bryt utanförskapet, inte med piska och snabba lösningar utan med rejäla insatser så att en arbetslös med försörjningsstöd kan komma ut i arbetslivet med rak rygg.

Bifall till Vänsterpartiets budget!

Anförande nr 77

D i k r a n D i s o n (kd): Herr ordförande! Karin, du sade, och det står också i ert budgetförslag, att ni vill återföra de lokala arbetsmarknadsinsatserna till stadsdelsnämnderna. Då är min fråga till dig: Vill ni verkligen att det ska vara ett lotteri för stockholmare som söker försörjningsstöd när det gäller vilka insatser de får?

Ni pratar er nästan hessa om rättvisa. Hur kan ni erbjuda en likabehandling, som kommunallagen föreskriver kommunen? Varje individ som kommer till oss ska få en rättvis behandling.

Jag tycker faktiskt att sociala kooperativ är ett bra förslag. Jag tycker inte att kommunen ska sköta allting. Jag tycker däremot att det är ett jättebra tips som du kan ge till en viss partikamrat till dig.

Anförande nr 78

K a r i n R å g s j ö (v): Det är ett lotteri nu också, Dikran, beroende på var de här Jobbtorgen ligger, hur man arbetar och vilken typ av rutiner man har. Det har visat sig när man har tittat lite på siffrorna som faller ut. Vi skulle självfallet vilja att det var ungefär liknande sätt att förhålla sig, men strukturerna ser väldigt olika ut på Södermalm och i, låt oss säga, Rågsved.

Vi har också sett att Jobbtorgen har haft oerhört svårt att ta hand om personer som kommer från andra kulturer och inte talar svenska. Ni har till Jobbtorgen upphandlat ett antal underleverantörer som inte levererar det staden kan förvänta sig, nämligen att de kan ta hand om de här personerna och ge dem jobb och utbildning. Om du är analfabet är det första du behöver en ordentlig utbildning. Om man inte ger den personen en utbildning, vad tror du händer då, Dikran, när lågkonjunkturen kommer? Det finns ett problem med den här strukturen. Det är att i en högkonjunktur fungerar Jobbtorgen sådär, men i en lågkonjunktur kommer vi att få väldiga problem. Människor behöver yrkesutbildning, teoretisk utbildning och språkundervisning för att klara det som vi står inför just nu.

Anförande nr 79

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Egentligen borde man inte bli förvånad av det här inlägget, men jag blir det faktiskt ändå. För det första säger du att vi jobbar med piskan i hand för att människor ska få jobb. Jag är inte säker på att de som har fått jobb skulle beskriva det riktigt så. Många har talat om att de är jätteglada att det inte tar så lång tid som det har gjorts förut.

Sedan tycker jag att det är lite märkligt att du förringar olika typer av jobb. Du säger så här: Ni har rustat ned utbildningen och tvingat folk att ta jobb i stället. Du tycker alltså att människor ska studera när jobben finns, och sedan när det inte finns jobb längre har man studerat färdig, men då finns det inga jobb att få. Jag tycker att det en omvänd ordning. Många vill faktiskt jobba.

När det gäller sfi finns det en särskild beredning. Man ska samordna och kraftsamla resurserna. Det gillar inte ni. Vad är det som är viktigt, organisationen eller innehållet i verksamheten? Jag tycker att det är innehållet i verksamheten, och ni tycker att det är organisationen.

Anförande nr 80

K a r i n R å g s j ö (v): Jag har fått väldigt många mejl från personer som har känt sig direkt förtryckta av att exempelvis bli av med försörjningsstödet när man har kommit för sent. Jobbtorgen är också en kontrollinstans. Det kan man tycka mycket om. De här personerna har fått kämpa ganska mycket för att få komma tillbaka och få sitt försörjningsstöd. Det gäller specifikt en kvinna som inte kunde komma till sitt Jobbtorg därför att det inte kom någon buss när det var busstrejk. Hon blev av med försörjningsstödet. Det måste väl ändå vara ett brott mot socialtjänstlagen.

Om jag kommer till Frankrike och inte kan prata franska är det väldigt bra om jag kan få en ordentlig kurs i franska för att kunna ta ett jobb. Jag tycker att alla människor ska ha möjlighet att få utbildning. På Jobbtorgen satsar ni inte på långa utbildningar som ger människor en chans att stå rustade, utan ni har satsat på väldigt korta utbildningar. Där kan man se de problem som dyker upp.

Anförande nr 81

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, ledamöter! Nog har ni lagt pappen åt fel håll på det här taket. Nog regnar det in därför att skarvarna inte är tätade. Ni är medvetna om en sak, och det gäller möjligheten för flyktingar att få hjälp på Jobbtorgen. Där har det varit ett enormt dåligt utfall. Våra stadsdelar skriver till exempel i tertialrapport 2: Leverantörerna har inte varit rustade för målgruppen nyanlända flyktingar som har bristfälliga språkkunskaper. Paketinsatsen, som det heter, på sex månader där sista steget är matchning mot arbete har visat sig under all kritik när leverantörerna inte har kunnat möta målgruppens behov.

Sten Nordin, du pratar väldigt mycket om samarbetet med Arbetsförmedlingen och stadsdelar. Men man skriver också här: Samarbetet med Arbetsförmedlingen för de här grupperna har byggts upp med olika instegs- och nystartsjobb, men Arbetsförmedlingens insatser i dag, i nuläget, är inte anpassade till personer med låg språknivå. De får inte komma in och söka jobb.

Sedan är det så att insatserna följer EU:s standard för språk. Det betyder att det krävs en viss nivå för att få till exempel validering i ett hantverksyrke. Ni petar ut människor i sista steget på sfi:n därför att statsbidraget inte räcker. Jag tycker att detta är riktigt dåligt skött. Det gör också att de här människorna inte har några som helst möjligheter att ens få komma i åtnjutande av den så kallade jobbgarantin som ni

pratar om, det vill säga ett arbete inom fem dagar till avtalsenlig lön. Var finns det när Arbetsförmedlingen inte ens tar emot dem?

Anförande nr 82

D i k r a n D i s o n (kd): Herr ordförande! I ert budgetförslag upprepar ni en massa gånger att egenförsörjning är grundläggande och oerhört viktigt för individen. Man kan faktiskt säga att ni har omformulerat majoritetens formulering, och det är vi tacksamma för. Men varför inser ni inte att sfi och jobb hör ihop? Varför inser ni inte att målet för sfi måste vara att kunna få ett jobb? Om ni menar allvar när ni säger att det här är oerhört viktigt för individen, varför går ni inte hela vägen och gör så att jobblinjen blir den rådanden, såsom vi har gjort?

Anförande nr 83

M o n i k a L i n d h (s): Jag förstår inte riktigt ditt inlägg, Dikran. Det jag beskrev för dig var precis vad era egna förvaltningar och nämnder ute i stadsdelarna anser om de insatser som ni gör. Ni gör dem så dåligt och så undermåligt på Jobbtorgen. Ni har så dåliga leverantörer som inte kan möta behoven och se till att samarbetet med Arbetsförmedlingen fungerar så att man får ett jobb. Jag idkade högläsning från tertialrapport 2, och det avser Jobbtorg Farsta som har en stor andel personer som har dåliga språkkunskaper och behöver mer sfi för att kunna stå till arbetsmarknadens förfogande. Där säger Arbetsförmedlingen: Nej tack, vi vill inte ha er. Gå hem och läs på svenskan en gång till! Men de får inte fortsätta på sfi:n i Stockholms stad.

Anförande nr 84

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Herr ordförande! I november 2007 fanns det 2 700 personer som deltog i arbetsmarknadsåtgärder. I dag har Jobbtorgen varit i gång i nio månader. 8 000 personer är inskrivna och har påbörjat ett arbete i Jobbtorgen för att komma ut i arbete. 3 000 har redan gått igenom och är ute i arbete eller andra åtgärder. Jag förstår inte hur du kan påstå att det här inte fungerar. För det första är det alldeles för tidigt. Vi har inte gjort några ordentliga utvärderingar. Det här är de siffror vi har, och de visar på en enorm succé för Jobbtorgen. Sedan säger du att Jobbtorgen inte samarbetar. Jobbtorgen har ett jättebra samarbete med Arbetsförmedlingen. Jag förstår inte hur du kan säga så här.

Anförande nr 85

M o n i k a L i n d h (s): Marie Ljungberg Schött, det är dina egna partikamrater i Skarpnäcks stadsdelsnämnd som säger det på s. 8 i tertialrapport 2. Jag tycker att du kan läsa den. Jobbtorgen har tagit emot 8 000 och 3 000 har kommit ut i annan försörjning, för det är alltså inte egen försörjning. I statistiken från Jobbtorgen talas det om annan försörjning. Det kan vara nästan vad som helst. Men vad har då hänt med resterande som ni lovade jobb med avtalsenlig lön inom fem dagar? Var finns de? Jo, de sitter fortfarande kvar på Jobbtorgen och har socialbidrag från sina stadsdelar. Jag tycker att det är en konserverande och väldigt märklig attityd att säga att det här är lyckat. Dessutom vet stadsdelar i dag inte om det är lyckat eller inte, för en sådan enkel sak som Jobbtorgsstatistiken kan man inte överföra till stadsdelsnivå.

Anförande nr 86

C h r i s t i n a E l f f o r s S j ö d i n (m): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter och stockholmare! Förra lördagen var jag och handlade Skärholmen. På torget mötte jag en man som jag först inte kände igen. Ansiktet var bekant, men jag kunde inte riktigt placera honom. Han kom fram till mig och med ett stort leende presenterade han sig som Ahmed från Vårberg. Kommer du ihåg mig? Då såg jag vem det var och vad det var som var så annorlunda. Det var nämligen så att den Ahmed jag kommer ihåg var en deprimerad sjubarnspappa som tappat all kontakt med sina två äldsta söner som hamnat i dåligt sällskap. Som dåvarande ordförande i Skärholmens stadsdelsnämnd hade jag många gånger varit kontakt med Ahmed på Jobbcentrum i Vårberg.

Nu var han en rakryggad man som med stolthet berättade för mig att han nu hade ett arbete inom verkstadsindustrin. Förut var Ahmed och jag i konflikt. Han var arg på mig för att jag stod bakom beslutet att alla arbetslösa som var i behov av försörjningsstöd måste delta i stadens jobbsökarverksamhet. Han ville göra annat än att varje dag gå till Jobbcentrum och möta sin arbetscoach.

I dag, många år senare, är jag stolt över att vi i dag också kommer fatta beslut som berör många arbetslösa i Stockholm. Vi kommer att ställa samma krav på dem som vi en gång ställde på Ahmed och som ledde till att han till slut fick ett arbete och slapp vara beroende av bidrag för att kunna försörja sin familj. I dag sker detta arbete under Jobbtorg Stockholms ansvar.

Målet med Jobbtorgens verksamhet är att kraftsamla och samordna stadens insatser för att stödja fler arbetslösa arbetstagare till egen försörjning. Genom Jobbtorg Stockholm ska alla som i dag är beroende av försörjningsstöd på grund av att de är arbetslösa garanteras en snabb och individuell bedömning och en aktivitetsplan. Den samlade social- och välfärdspolitiken i Stockholm ska tydligt präglas av arbetslinjen och respekten för människors egna önskemål. Alla som kan arbeta och försörja sig själva måste på alla sätt och vis komma bort från bidragsberoendet. Det är vårt ansvar.

Resultaten av Jobbtorgens arbete hittills visar att vi är på rätt väg. Av de hittills drygt 8 000 personer som har passerat genom Jobbtorg Stockholm har snart 3 000 gått till egen försörjning. Vi ger nu möjligheter för ännu fler arbetslösa att komma i arbete och minskar därmed stadens kostnader för försörjningsstödet.

Anförande nr 87

K a r i n R å g s j ö (v): Ja, Christina, det är jätteviktigt med jobb. Jag tycker att ordet bidragsberoende är väldigt obehagligt. Det visar er syn på människor som har försörjningsstöd och är arbetslösa. Beroende är en sjukdom. Försörjningsstöd heter det.

Det andra som stör mig är siffrorna för Farsta. De ser inte så lysande ut. På ett sätt ser de bra ut, men på ett annat sätt ser de väldigt dåliga ut. Det finns 982 aspiranter, och det är inte aspiranter till UD, utan det är aspiranter till jobb. Avslutsorsaker arbete: 416 – jättebra – studier: 34 – mindre bra eftersom det inte är så många –

självförsörjande genom Arbetsförmedlingens kurser: 19 – det tackar vi för – övriga orsaker: 89, okänd: 214 – hoppas de fick jobb – och sedan kommer återremitterad till stadsdelen: 210 – det är väldigt många av 982. Det är 20 procent som kommer tillbaka till stadsdelarna och som då behöver försörjningsstöd. Det har ni kanske inte budgeterat för. Då undrar man vad som händer 2009.

Anförande nr 88

C h r i s t i n a E l f f o r s S j ö d i n (m): Det är skillnaden mellan dig och mig, Karin, när det gäller synen på arbetslösa. För mig – och det är faktiskt därför jag sitter på den sidan av salen – är den viktigaste pusselbiten tron på att människor kan och vill försörja sig själva i stället för tron på olika bidragssystem som permanentar människor i bidragsberoende. Vi väljer lösningar som Jobbtorg Stockholm som i varje del har till syfte att få människor ut i arbete igen. 37,5 procent av dem som är inskrivna i Farsta har kommit ut i försörjning.

Anförande nr 89

Borgarrådet M o g e r t (s): Herr ordförande! Det var en trevlig historia. Jag tycker att det ger en bra bild av målet med arbetsmarknadspolitiken, att stärka och befria individerna. Det gläder mig att ni har kommit till den ståndpunkten. Skillnaderna mellan Moderaterna à la 1998, när ni kom till makten och snabbt avskaffade all arbetsmarknadspolitiken, och Moderaterna i dag är stor och positiv.

Men ni lovade 7 000 andra stockholmare än Ahmed jobb, inte inom två år utan inom fem dagar med avtalsenlig lön. Ni utlovade en jobbgaranti. Min fråga är: När bedömer du att ni kommer att infria det här löftet till stockholmarna? Blir det i år, 2009 eller 2010?

Anförande nr 90

C h r i s t i n a E l f f o r s S j ö d i n (m): Lika lite som du skulle kunna göra det, Roger Mogert, kan jag ge något slutdatum för det. Jag kan bara konstatera att socialbidragsberoendet i Stockholm fortsätter att sjunka, och för första gången sedan mätperioden började är det färre än 10 000 hushåll som är i behov av ekonomiskt bistånd. Många av dem har gått ut i arbete. Vi är på god väg. Jag tror inte du heller kan svara på din egen fråga.

Anförande nr 91

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Som vanligt är jag lite förvirrad. Vi har fått höra att på grund av den politiken som har förts har massor av människor kommit ut i arbete. Men några minuter senare får vi höra att arbetslösheten kommer att öka, men den kommer att öka på grund av konjunkturen. Det är politiska insatser som gör att arbetslösheten minskar, och det är konjunkturen från den förfärliga omvärlden som gör att den ökar. Det har ingenting med oss att göra. Det är någonting som saknas i det här tänkandet. Det är inget problem med trevliga historier. Förhoppningsvis har någonting bra hänt oavsett vad politiker har gjort, och det diskuteras inte här. Vad skulle ha hänt utan den här satsningen på Jobbtorg? Förhoppningsvis skulle människor ha kommit ut i arbete ändå.

Anförande nr 92

C h r i s t i n a E l f f o r s S j ö d i n (m): Jag förstod inte riktigt Pauls fråga, så jag avstår nog ifrån att svara på den.

Anförande nr 93

G u l a n A v c i (fp): Herr ordförande! Som många av oss på den här sidan vet är det ganska rörigt i oppositionen. Oavsett vilka som vill styra med vilka eller vem som gör slut med vem, vet vi i alla fall att om den här sidan av salen vinner makten efter 2010 års val kommer bidragsberoendet och bidragslinjen åter att gälla i deras politik.

Samtidigt är det bra att den här frågan engagerar så många. Integrationsfrågorna är ändå de största utmaningarna som vi alla, oavsett vilket block vi tillhör, har att hantera och se till att vi får en bra lösning på. Utanförskapet har skapat så många problem för så många människor runt om i vårt land, och inte minst i Stockholm under den nuvarande oppositionens tid vid makten.

Dagens debatt visar väldigt tydligt att det finns två alternativ att välja mellan. Antingen väljer man alliansen som ser till att arbetslinjen får fortsätta att gälla eller också väljer man bidragslinjen om man väljer att lägga sin röst på oppositionen. Vi gick till val med ett löfte om att vi skulle bryta utanförskapet. Vi gick till val med ett löfte om att vi skulle forma ett värdigt välfärdssystem som skulle göra upp med långtidsarbetslösheten, bidragsberoendet och den bostadssegregation som har naggat sig fast i många av våra invandrartäta förorter. Tyvärr var det också under den här sidans tid vid makten som vi såg den destruktiva politiken utvecklas.

Herr ordförande! Vi har i stället skapat en framtidstro. Vi har skapat sysselsättning för alla människor som vill bidra till samhället genom att se till att man kan få ett arbete att gå till. Det är med de utgångspunkterna som vi också har satt arbetslinjen i fokus.

Om integrationspolitiken ska lyckas måste vi se till att vi först får en bra introduktionspolitik som ser till att människor, så fort de kommer till Sverige, kommer i kontakt med arbetsmarknaden, kanske får en praktikplats och lär sig det svenska språket. Jag, som själv har invandrarbakgrund, skulle aldrig ha stått här och kunnat tala inför denna församling om det inte vore så att jag kunde tala det svenska språket. Genom att jag har lärt mig svenska kunde jag också ta reda på mina rättigheter och skyldigheter. Om jag inte hade lärt mig det svenska språket skulle jag inte heller ha ett arbete att gå till. Det är just de möjligheterna vi vill ge till andra människor som vill komma till Sverige och skapa sig en framtid. De ska kunna stå på egna ben genom egen försörjning, ett eget arbete och en egen lön.

Med detta, herr ordförande, vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till budget för 2009.

Anförande nr 94

K a r i n R å g s j ö (v): Jag tror att vi alla står bakom arbetslinjen, Gulan. Det är ingen som kan ifrågasätta det. När det gäller detta att bryta utanförskapet och bryta

segregationen har väl segregationen snarare ökat om man tittar på bostadspolitiken, utförsäljningar och så vidare. Det kan man se genom att titta på Bostadsförmedlingens siffror på lägenheter som trillar ut.

Jag har själv erfarenheter av detta med språk. Jag bodde i Frankrike och var aupair, alltså hemhjälp, hos en familj och tog hand om deras barn. Inte lärde jag mig så mycket franska. Det människor behöver är en rejäl utbildning för att ha någonting att stå på när det kommer en lågkonjunktur. Ni har kunnat verka under en extrem högkonjunktur. Det hade varit jätteunderligt om ni inte hade fått snurr på jobben. Det blir intressant att se vad som händer under det år som kommer. Det blir er provotid.

Ordet bidragsberoende som ni använder tycker jag stämplar ut en hel grupp. Beroende är sjukdom. Det heter försörjningsstöd.

Anförande nr 95

G u l a n A v c i (fp): Herr ordförande! Jag vill tvärtom påstå, Karin, att vi har skapat en mångfald i många förorter i dag där vi har kunnat erbjuda människor att omvandla sina hyreslägenheter till bostadsrätter. Jag tycker att det är väldigt viktigt att kunna erbjuda de människor som bor i förorterna det. Det ska inte bara vara ett privilegium för alla innerstadsbor.

Du tar upp skillnaden mellan dig och de människor som kommer hit. Du är tillbaka i Sverige. Du var utomlands under en mycket kortare period. Många av de människor som kommer till Sverige kommer hit för att de vill börja om på nytt. De vill skapa sig en ny framtid i ett nytt land, men det förutsätter att man kan tala det svenska språket. Er politik har sett till att människor har slussats så långt bort från arbetsmarknaden som möjligt. Vi ser till att människor får en bra och ny start i Sverige genom att de lär sig språket och därmed kan komma in på arbetsmarknaden och stå på egna ben. Det är skillnaden mellan vår och er politik.

Anförande nr 96

Borgarrådet M o g e r t (s): Herr ordförande! Jag vet inte om Gulan har förstått att det är en budget vi diskuterar. Den budget som du presenterar bygger på en prognos om 9-procentig ökning av försörjningsstödet. Jag vet inte om man ska tolka det så att ni räknar med att vi ska ta över eftersom bara var då försörjningsstöden ökade, om jag förstod det rätt.

Jag hade egentligen ställa samma fråga till dig som jag ställde till en av dina kamrater, men då fick jag svaret att jag skulle svara på när ni uppfyllde era löften. Därför ställer jag en annan fråga. Ni har också lovat 10 000 nya jobb i Stockholms offentliga sektor. Hittills har det blivit 2 000 färre. När tror du att ni kommer att kunna uppfylla det löftet?

Anförande nr 97

G u l a n A v c i (fp): Vi ser till att det också finns en mångfald på arbetsmarknaden, Roger Mogert. För oss är det viktigt att människor kommer in i den offentliga sektorn, att de ges möjlighet att starta egna företag och att man ger möjligheter och

lättnader för den privata sektorn för att företagen ska anställa mer. Jag har läst den budget som jag har fått sänd till mig. Du kanske har läst en annan budget, men arbetslösheten har faktiskt minskat i Sverige och bidragsberoendet har också minskat. Det har inte varit så långt sedan 90-talet. Men å andra sidan har Socialdemokraterna alltid några andra siffror att förlita sig på. Jag är väldigt intresserad av att få veta var ni får de siffrorna från. Om du läser den budget som alla vi andra har fått ser du att det du säger inte stämmer.

Anförande nr 98

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Låt oss se om jag kan förenkla frågan. Det här gäller oss alla här, inte bara den sidan utan också den här sidan. Vi sitter hela tiden och säger att våra insatser skapar jobb, men att det är någon annan som skapar arbetslöshet. Ledande företrädare från den här sidan sade nyligen att arbetslösheten kommer att öka, och det kommer att ske på grund av någonting utanför det här huset. Minskningen har kommit på grund av deras insatser och inte på grund av konjunkturen. Det är ett problem, för att då skapar man en låtsasvärld.

Det finns två linjer i det här huset; arbetslinjen på den sidan och arbetslinjen på den här sidan. Skillnaden är att arbetslinjen här kombineras med en antidiskrimineringspolitik som sätter individen i centrum. Det gör inte ni. Det är skillnaden.

Anförande nr 99

G u l a n A v c i (fp): Det var faktiskt ni som styrde när vi var på toppen av högkonjunkturen, Paul Lappalainen, och ändå lyckades ni inte få fram nya jobb. Det är mycket märkligt att du står här och anklagar den här sidan för att inte ha lyckats skapa nya jobb när det är precis tvärtom.

Sedan kunde inte Paul heller stå emot frestelsen att ta upp det här med antidiskrimineringsklausulerna. Jag vill en gång för alla säga vad den här antidiskrimineringsklausulen går ut på. Den finns kvar, men inte i den form som du hade önskat. Hade vi haft den antidiskrimineringsklausul som du hade velat skulle råda i den här staden hade du varit den absolut största domaren i den här staden. Du har fortfarande inte lärt dig att skilja mellan din roll som förtroendevald och vad våra domstolar gör. Det är nog bra att man en gång för alla talar om vad som gäller i fråga om antidiskrimineringsklausulen.

Anförande nr 100

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Det ska komma upp en liten bild här. Det vi har diskuterat alldeles för lite i dag är den diskriminering som finns i vårt samhälle. Det är väldigt skrämmande att den här staden står så tomhänt när det gäller att motverka diskriminering. Kommunerna spelar en oerhört viktig roll för att motverka diskriminering. Tittar vi väldigt krasst på Stockholms arbetsmarknad i dag, där sysselsättningen är på rekordnivåer just nu, ser vi att det finns vissa grupper som inte kommer in på arbetsmarknaden. Det är funktionshindrade och människor med invandrarbakgrund, i synnerhet romer, muslimer och människor som är svarta. Det beror helt enkelt på diskriminering.

Kommunen behöver använda olika verktyg för att motverka diskriminering i sina verksamheter och när man upphandlar. Man måste ge de signalerna och använda de verktyg som behövs. Man behöver utföra och se till att det utförs diskrimineringstester i stadens både privata och offentliga verksamheter. Det är någonting man kan göra.

Diskrimineringstester användes till exempel av Sveriges Radio när det gällde städbolagen. Det visade sig att rätt många städbolag är beredda att diskriminera. Diskrimineringsombudsmannen tittade på de här fallen och kom fram till att det saknas mångfaldsplaner och ett aktivt arbete mot diskriminering i många städbolag. Vi i Stockholms stad upphandlar städtjänster, och vi skulle kunna se till att städbolagen lever upp till den lag som finns.

Sedan vill jag nämna detta med språket igen. Man behöver språket för att kunna få ett jobb, man behöver språket för att kunna vara förälder och man behöver språket för att kunna vara en medborgare. Det ni gör är så skamligt. Ni tvingar ut människor i permanent utanförskap när de inte får läsa färdigt svenska motsvarande årskurs 9. Man har inga möjligheter att vidareutbilda sig sedan, och man kan inte den svenska man behöver för att kunna vara en värdig medborgare. Er så kallade politik när det gäller integrationsfrågor och diskriminering handlar bara om två ord. Den handlar dels om ombildning, som är er universallösning, dels om kontroll av arbetslösa människor. Det är en skam för Stockholm.

Anförande nr 101

D i k r a n D i s o n (kd): Herr ordförande! Yvonne, du sade i ditt anförande att utan sfi som motsvarar grundskolans årskurs 9 går det inte att få ett jobb i Sverige. Jag vill bara säga att jag anställde en palestinier som har varit hos mig i över åtta år. Jag kan garantera att han inte har kompetens motsvarande årskurs 9. Däremot är han oerhört duktig med sina händer.

Tidigare ställde jag en fråga som din partikamrat inte kunde svara på. Ni tycker att vi har som mål att få invandrare att ta första bästa jobb. Då är min fråga: Kan du vara vänlig att svara på vad som är målet för Miljöpartiets sfi-elever?

Anförande nr 102

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag tycker att den här diskussionen blir väldigt knepig. Man ska självfallet kunna jobba ibland. Ingenjörer som kan god engelska borde kunna få jobb i svenska bolag, men det får de inte eftersom de avkrävs åtminstone gymnasienivå i svenska. Det är normen på arbetsmarknaden. Det är väldigt konstigt när man säger att det inte behövs att man kan tillräckligt bra svenska. I egenskap av förälder behöver man kunna svenska för att kunna vara förälder.

Jag tycker att man ska ha rätt att läsa svenska. Vi har fått anställda i Stockholms stad som jobbar i kök som inte ens kan svenska motsvarande årskurs 9. Vi har lagt ned pengar på att de ska kunna läsa svenska på arbetstid. Det gör inte ni. Ni lägger inte ned resurser på de här frågorna över huvud taget. Ni nedrustat på det här området när vi egentligen behöver mer pengar än tidigare.

Anförande nr 103

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Yvonne Ruwaida, språket är viktigt för att kunna få ett jobb, och språket är viktigt när det handlar om familjen och att man som förälder ska kunna prata med skolan. Men det är ofta en växelverkan mellan språk och jobb. Och det är också därför som vi tycker att det är bra att det nu kommer att samordnas under sociala arbetsmarknadsnämnden. Det räcker inte med att man läser sfi hela tiden om man inte träffar andra människor på jobbet eller något sådant. Det har vi stora erfarenheter av.

Vad jag har sett – jag kanske har missat något – är Miljöpartiet det enda parti som inte tycker att man ska ha krav på någon som helst motprestation för att få uppbära socialbidrag, eller försörjningsstöd om jag inte ska reta Karin Rågsjö. Man ska inte ha något enda krav. Jag vill att du förtydligar det.

Anförande nr 104

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Låt mig börja med sfi:n. Vi tycker att det är väldigt positivt att läsa svenska för invandrare samtidigt som man finns på en arbetsplats. Vi har absolut ingenting emot det. Vi har tvärtom jobbat för att ha olika typer av svenska för invandrare. Vissa som är ingenjörer kanske snabbt ska få läsa svenska för invandrare på universitetsnivå i stället. Det får man inte i dag med det svenska regelverket. Andra kanske ska läsa det varvat med socialt företagande. Man kanske jobbar på en 4 H-gård eller jobbar med att göra getost och samtidigt läser svenska. Andra kanske kan få praktik i en butik. Vi har ingenting emot det, men man måste få läsa färdigt till motsvarande årskurs 9, och det tillåter inte ni.

När det gäller vår syn på människan vill jag säga att vi tror på människan. Tidigare var det en person från högern som sade: Vi tror på människan. Men ni har ju närvarokontroll och övervakningen av människor, även av studenter som sommartid sitter på Jobbtorgen och inte får försörjningsstöd om de inte är närvarande var enda dag sommaren lång. Ni tror ju inte på människor.

Anförande nr 105

A r i a n e B u c q u e t (m): Ordförande, ledamöter! Jag hade inte tänkt replikera på Yvonne, men jag reagerade när du sade att civilingenjörer som inte kan svenska inte får jobb. Det är helt fel. Jag jobbar bland annat med den typ av rekrytering där vi hjälper till att anställa till stora telekomföretag. Det handlar till exempel om filippiner och thailändare. De kan inte ett ord svenska, men de får jobb ändå för att de har andra kunskaper.

Jag håller med Ann-Katrin Åslund om att det är en växelverkan. De lär sig genom att komma i arbete. Sfi är jättebra, men det kan inte lösa alla problem. Individen har också ett eget ansvar.

Anförande nr 106

Y v o n n e R u w a i d a (mp): Jag vet att man från vissa svenska företag rekryterar ingenjörer från utlandet. De anses nämligen vara attraktiva. Men vi har jättemånga ingenjörer i Sverige med jättebra utbildningar. De kommer från Mellan-

östern, från Afrika och från Latinamerika. De får ingen anställning, för de har varit i Sverige och lärt sig svenska i Sverige. Nu sitter de och kör taxi i denna stad. Det är en skam! Vi har människor som har läkarutbildningar som flyttar till England, för där kan de få ett arbete. Men här får de inte det trots att vi har den högsta sysselsättningen någonsin. Vet ni vilka som kommer att drabbas av den lågkonjunktur som kommer nu? Vet ni vilka som kommer att förlora jobben först? Det är människorna med invandrarbakgrund. Det är människor som har funktionshinder. Det är de som kommer att försvinna. De har redan för lite jobb, de kommer att få ännu mindre jobb och ni står svarslösa, för ni har ingen politik!

Anförande nr 107

J o h a n n a S j ö (m): Herr ordförande, ärade stockholmare! De flesta som flyr från sina hem och får uppehållstillstånd i Sverige är välutbildad medelklass. Problemet är att det mottagande de historiskt sett har fått har förberett dem för att bli lågavlönade eller bidragsberoende. Människor som med dådkraft tagit sig och sin familj över halva världen för att undfly fasor och förfärligheter har mötts av omhändertagande och snällism.

Det är slut på det nu. Vår politik vad gäller nyanlända, liksom alla andra, är mycket tydlig. För vuxna är arbete nyckeln till välbefinnande. För många är en god utbildning och hårt arbete vägen till framgång. Med hjälp av jobbtorgen erbjuds nu aktivitetsplaner för samtliga vuxna arbetsföra flyktingar. Nya stockholmare kommer att erbjudas praktik eller arbete kombinerat med svenskundervisning. Sfi, som ni var inne på, förbättras och diversifieras. Inte minst med hjälp av samarbete inom Kommunförbundet i Stockholms län finns det nu ett enormt utbud av yrkesspecifik sfi med hög kvalitet. Med konkurrensutsättning och tydliga riktlinjer kommer även sfi:s kvalitet att bli jämnare och ge mer åt stockholmarna. Godkända utbildningsgivare kommer man att kunna ta sin peng till oavsett vilken nivå det är på, Yvonne Ruwaida.

Om knappt två månader förändras förutsättningarna på det här området i grunden. Från den 15 december 2008 kommer vi återigen att få en arbetskraftsinvandring värd namnet. Det kommer att skapa nya arbetstillfällen och ge människor möjlighet att av egen kraft skaffa sig en bättre tillvaro för sig och sina barn. Det kommer radikalt att förändra bilden av utrikes födda i vårt land. Många som i dag söker asyl kan hoppa över den processen och gå rakt in i en produktiv delaktighet i samhället. Arbetslinjen kommer att bli tydlig även för nya svenskar, och det kommer vi alla att tjäna på.

Anförande nr 108

J a c k i e N y l a n d e r (v): Hela tiden pratar man bara om att göra *en* sak – bara jobbtorg, jobbtorg, jobbtorg. Jag tänker på Basta arbetskooperativ, ett kooperativ som bedrivs utanför Nykvarn där det finns 40 iranska ungdomar som går och lär sig en yrkesutbildning bland annat. Det finns faktiskt också en kooperativ tanke. Det här kooperativet omsätter 30 miljoner om året och drivs av gamla missbrukare. Jag ville bara tala om det.

Anförande nr 109

J o h a n n a S j ö (m): Som vi hörde innan är jobbtorgen fria att samarbeta med vilka de vill, och det låter som en utmärkt idé att ta en titt på det här.

Anförande nr 110

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): En gång till: Om man inte satsar på arbete mot diskriminering har man ingen trovärdig arbetslinje. Då blir det bara må-bra-åtgärder, det vill säga åtgärder som politiker skapar så att de själva kan må bra. Vi ska utbilda i språket. Vi ska fixa lite jobbtorg. Vi ska storstadssatsa. Nu är det Järvafältet.

Men gång på gång misslyckas dessa satsningar av en eller annan anledning. Man misslyckas också med satsningar för att motverka diskriminering, Självklart är det viktigt med utbildning. Självklart är det viktigt med språk och arbete. Men när man inte satsar på att motverka diskriminering på ett sätt som gör att individen anser att han eller hon har rätt att tro på sin plats i det här samhället skapas inte integration.

Anförande nr 111

J o h a n n a S j ö (m): Åtgärder mot diskriminering görs. Det skulle vara jättebra om de var ännu mer effektiva, men vad kan man göra? Man kan se till att utbilda, både svenskar och nyanlända. Man kan framför allt se till att man bryter den segregation som har åstadkommits genom decennier av boendesegregation och segregation vad gäller utbildning. Genom att öppna för val av skola har vi sett till att duktiga invandrartjejer kan ta sig in på högprestigeskolorna. De kan ta sig fram och få kontakter. De kan få visa för alla andra att de är minst lika bra, om inte mycket bättre.

Detta kommer i nästa led att visa att det är vad man själv gör och vilket arbete man själv lägger ned och inte vad man heter i efternamn som räknas. Det kommer utbildningsvalet att leda till. Och nu får vi arbetskraftsinvandring som också kommer att bredda synen på nya svenskar.

Anförande nr 112

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag blir lite fundersam över majoritetens politik på det här området, för det blir allt tydligare för mig att ni inte kopplar ihop hur samhället ser ut över huvud taget. Den senaste rapporten från Södertörns högskola visar med all tydlighet att även den offentliga sektorn, som faktiskt borde vara det goda exemplet, diskriminerar. Så fort du har ett namn som visar att du kommer från Afrika eller Mellanöstern får du inte jobbet. Men varje motion som vi har lagt i den här församlingen som syftar till att bryta de diskriminerande strukturerna har ni röstat ned.

När vi ser den diskriminering som finns på arbetsmarknaden, när vi ser att varslen ökar i Stockholm hör vi ändå bara: Det här kommer att funka.

Jag skulle vilja höra lite mer resonemang om hur ni tänker göra. Det är jätteenkelt att säga *att*, men *hur* tänker ni fixa det?

Anförande nr 113

J o h a n n a S j ö (m): Hur tänker vi ordna det? Jo, till exempel som Sten Nordin sade innan: Taket är nu ordnat. Vi har rustat, vi har lagt grunden för en fungerande organisation med jobbtorgen, och den kommer att vara fungerande nu när den bäst behövs. Jag letar i mitt anförande efter diskriminering och sådant, men jag ser inte att jag har pratat om det, så jag vet inte varför du replikerar på det.

Ni på er sida vill gärna att vi ska använda illegala metoder mot diskriminering. Själv tycker jag att det är bra om vi använder legala metoder. De institutioner som misssköt sig ska givetvis lagföras, men vi kan inte hålla på med klausuler och liknande som inte är lagliga. Det är inte så jag tycker att vi ska bedriva politik i den här staden.

Men jag medger att vi har ett jätteproblem. Framför allt är fördomar ett problem, men där gäller det just att visa att utrikes födda människor med annorlunda namn är minst lika bra och kommer att vara minst lika produktiva och givande för samhället. Vi får jobba med det tillsammans.

Anförande nr 114

J o n a s N i l s s o n (m): Herr ordförande! Det fanns en tid i mitt liv när jag verkligen inte fick de jobb jag ville ha eller de jobb jag trodde att jag hade pluggat för. Då jobbade jag en tid på Mariapolikliniken. Jag tänkte att jag skulle jobba natt för då var det lugnt och man kunde sitta och läsa upp sina betyg på Mariapoliklinikens akutavdelning på natten – trodde jag. Det var helt fel tänkt. Det är just på natten det händer saker på Mariapolikliniken, så det blev inte läst en sida där. Men det var ett väldigt intressant jobb, och det var nog personlighetsutvecklande på alla möjliga sätt för en sådan som jag. Det kan jag rekommendera.

Det händer ibland att jag har kommit i debatt med ungdomar som säger att de inte vill ta ett visst jobb för det är inte det de är utbildade för. De vill ha något annat, så de tar inte det jobb som de får. Då har jag haft den lite tråkiga inställningen att om de är för fina för att ta jobb som jag har haft kan de också vara för fina för mina skattepengar.

Men så säger jag inte här, utan det finns en djupare innebörd i detta. Det är att när man använder till exempel sjukförsäkringen som en parkeringsplats för problem som den inte var avsedd för – detta är inte mina ord utan den socialdemokratiska före detta socialförsäkringsministern Anna Hedborgs ord – och blåser upp arbetsmarknadspolitiska åtgärder är risken att man skjuter in arbetskraften i åtgärder, i sjukförsäkring, i olika typer av försäkringar som gör att det i stället blir överhettning på arbetsmarknaden, och vissa sektorer skriker efter arbetskraft.

Det här är väldigt svårt, och det är därför all politik måste gå hand i hand. Man måste öka efterfrågan, och man måste skapa ett ökat utbud på arbetsmarknaden. Man måste ha en bättre matchning. Det handlar om att det ska bli billigare att anställa. Där har vi regeringens nystartsjobb, nyfriskjobb och en slopad särskild löneskatt för folk över 65 år. Vi har instegsjobb som ges bland annat till flyktingar i kombination med studier i svenska.

Vi måste också öka utbudet, och där kommer jobbvadraget in – dubbla jobbvadraget för dem som har varit borta länge. Naturligtvis gör även en lägre kommunalskatt att det blir lättare och billigare att anställa. Så har vi naturligtvis jobbtorgen och olika typer av kompletterande aktörer på marknaden som gör att man kan matcha människor så de inte blir inlåsta i en sjukförsäkring fast de inte är sjuka eller inte stannar för länge i andra typer av åtgärder och därmed inte står till arbetsmarknadens förfogande. Det är väldigt viktigt, och därför tror jag inte att man ska möta den här situationen med högre skatter.

Anförande nr 115

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag skulle vilja berätta hur den här parkeringsplatsen fungerar just nu, när människor som efter 30-40 års yrkesliv har värk efter att ha skadat sig i arbetet får höra från Försäkringskassan att de får gå till socialen – det är din parkeringsplats, Jonas!

Anförande nr 116

J o n a s N i l s s o n (m): Det där är ju inte sant. Vi har en sjukförsäkring med 770 000 människor i som man har skickat ut. Man har förtidspensionerat människor bland annat för att hyfsa till arbetsmarknadssiffrorna. Det har verkligen missköts, och det är bara att läsa Anna Hedborgs egen utredning: Du kan inte hitta ett enda positivt ord om den sjukförsäkring Socialdemokraterna har skapat.

Jag skulle också vilja säga att det är viktigt att sjukförsäkringen och arbetsmarknads-politiska åtgärder eller arbetslöshetsförsäkringen också riktar sig till dem som är sjuka, de som ska ha försäkringen, åtgärderna, jobbträningen och jobbcoachningen så att inte friska människor är i sjukförsäkringen. Det är väldigt viktigt, för vi kan inte ta hand om dem som verkligen är sjuka om vi späder ut sjukförsäkringen med människor som *inte* är sjuka. Det är väldigt viktigt att freda välfärdssystemen, för annars kommer de att försvinna.

Anförande nr 117

K a r i n R å g s j ö (v): Freda välfärdssystemen, säger du. Ni har haft en specialitet, både på regeringsnivå och här, att beskriva människor som är sjuka, arbetslösa och så vidare som bortskämda fuskare. Ni har också använt ord som bidragsberoende.

Jag tycker att det är beklämmande, och jag tänker också på Försäkringskassans gigantiska kampanj som de nu kör loss för 50 miljoner för att förklara hur fint det är att klassa exempelvis cancersjuka som fullt arbetsdugliga. Jag häpnar.

Jag tänkte också höra med dig om en helt annan sak som just handlar om jobbtorg. Man har upphandlat ett antal enheter för att utföra arbetet med exempelvis personer som inte pratar svenska och så vidare. Men de klarar inte av sina åtaganden. Upphandlingen har tydligen skötts helt fel och slagit helt fel, eftersom de företag som upphandlats inte fixar att ta hand om personer som har kommit till Sverige som flyktingar, inte pratar svenska, som kommer från en annan kultur och som behöver en kultur- och en språkkompetens. Vad ska ni göra åt det, Jonas?

Anförande nr 118

J o n a s N i l s s o n (m): Poängen är väl att när man har mångfald och flera kompletterande aktörer som ägnar sig åt de här sakerna kan man få se en eller två av tio misslyckas. Men om man har monopol på saker och ting och så misslyckas monopolisten med sitt uppdrag i 15-20 år, då är man riktigt illa ute. Det är alltså bra om man har flera kompletterande aktörer, mångfald och valfrihet, för då kan man tillåta en eller annan att misslyckas. Det är en klok politik, Karin.

Anförande nr 119

J o n a s E k l u n d (mp): Jag tänkte fråga om samma sak som Karin Rågsjö. Om man ser på östra Söderort, alltså Farsta, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör, har det funnits en flyktingintroduktion som har varit gemensam för stadsdelarna och som har haft väldigt bra resultat. Efter att ha gått igenom det programmet har över 60 procent av nyanlända flyktingar haft ett riktigt jobb.

Nu är det jobbtorgen som ska hand om det här, och nu ligger det under 20 procent, för det fungerar inte. Det beror bland annat på att jobbtorgen inte får ordna ordentliga åtgärder anpassade för nyanlända människor själva, utan det är utlagt på bland annat Manpower – upphandlade aktörer som inte klarar av att göra det de har åtagit sig. Uppenbarligen har det blivit fel i upphandlingen. Men upphandlingen är rangordnad så att man i första hand ska använda den aktör som står högst upp.

Det handlar alltså inte om mångfald; det handlar om enfald. Man ska stoppa in människor och låta dem gå till en aktör som inte klarar av jobbet, och det finns ingen flexibilitet i systemet. Hur tänker Jonas Nilsson åtgärda detta?

Anförande nr 120

J o n a s N i l s s o n (m): Det kommer naturligtvis att finnas saker som funkar mer eller mindre bra i alla lägen. Det är därför det är så viktigt att ha flera kompletterande aktörer och fler som ägnar sig åt jobbcoachning.

Jag kan bara konstatera att i Stockholms län har nystartsjobben blivit 2 430. Nyfriskjobben är 138 stycken. Instegsjobben som jag talade om tidigare och som framför allt vänder sig till flyktingar för att de ska kombineras med studier i svenska är 422 sedan alliansen tillträdde. Det är ett mycket bra betyg.

Anförande nr 121

B i r g i t t a W a h l m a n (m): Ärade åhörare och fullmäktige! Först vill jag berätta om min kompis Ahmed. Han dök ned från Somalia och kunde inte ett ord svenska. Han kunde lite franska. Efter några veckor började han städa på Centralen. Han fick alltså jobb. Men enligt några på den andra kanten skulle det leda till att han är dömd till detta för alltid.

Ahmed Egal, som han heter, fick Nelson Mandelapriset för några år sedan. Han har nämligen byggt upp en stor verksamhet som han är rektor för. Skönt att det finns undantag som bekräftar regeln.

Jag vill prata lite om jobbtorgen. Jag tycker ändå att vi har gjort något fantastiskt historiskt. Vi har vågat göra någonting nytt utan att slänga bort de gamla erfarenheterna, alltså de som var bra, för vi har samlat väldigt mycket resurser, kompetens, kontakter och erfarenheter i Jobbtorg Stockholm. Jag måste få påminna om hur det var förr. Varje stadsdel hade då ett, två, kanske fem olika projekt. Man jobbade olika och valde att prioritera olika grupper beroende på vad man ville jobba med. Man hade olika krav och helt olika erbjudanden. Man sökte tillfälliga projektmedel och hoppade från projekttyva till projekttyva – kunskapslyft, stadsdelsförnyelse, storstadssatsning, Stockholm Matchning, kompetensfond. Projekten föddes och dog oberoende av resultaten. Var satsningen slut så var den slut. Det var spretigt, dyrt och väldigt ojämlikt. Det fanns pärlor, det fanns eldsjälar, men vilka var det? Det vet vi inte, för det mättes och jämfördes inte.

Nu bygger vi upp någonting som är enhetligt, mätbart, jämförbart, tydligt och resurseffektivt. Var man bor, vad man heter, hur gammal man är, vilket kön man har eller varför man är arbetslös spelar ingen roll, för alla ska med. Detta är inget projekt, och det är ingen tillfällighet. Det tar tid, men det är jättespännande, och vi är på rätt väg.

Anförande nr 122

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Herr ordförande! Nu har vi debatterat frågan kring försörjningsstöd kopplat till arbetsmarknaden sedan klockan tio i morse. Det finns några frågor som ni inte vill svara på. När du säger att det ibland kan vara bra att titta tillbaka skulle jag vilja plocka med dig tillbaka till 2006. Då sade ni tillsammans i ert gäng att en jobbgaranti ska införas. Alla som i dag är socialbidragsberoende på grund av arbetsbrist ska ges en snabb individuell bedömning och garanteras arbete eller utbildning inom fem dagar. Det har ni inte gjort. Ni kan inte kalla jobbtorgen en succé när ni bryter vallöften. Vad hände med vallöftet, Birgitta? Någon av er på er kant måste kunna svara på den frågan.

Anförande nr 123

B i r g i t t a W a h l m a n (m): Vi har garanterat precis det du säger: en snabb bedömning av möjligheten till jobb. Vi har gett möjligheter att få en insats, en utbildning, en handlingsplan som leder till jobb. Det är vad vi gör, och det står vi för.

Anförande nr 124

K a r i n R å g s j ö (v): När det gäller löftet om fem dagar kommer jag ihåg en debatt i Radio Stockholm. Roger Mogert var också med. Vi frågade Axén Olin tio gånger om det verkligen var sant att löftet om jobb inom fem dagar skulle efterlevas. *Yes, yes, yes* – men vi har fortfarande inte fått något svar på det.

Jag tycker att man ska ha en ödmjuk inställning till det här med jobb och att vara arbetslös. När man ser att 20 procent av dem i Farsta som har kommit till jobbtorgen som nyanlända flyktingar kommer tillbaka till stadsdelarna för att man inte kan göra något på grund av en felaktig upphandling – då kan man inte stå och prata om att mångfald är jättebra. Man har upphandlat ett antal entreprenörer. Tre stycken får man använda sig av, och de har misslyckats. 20 procent av dem som kommer till

Farsta återremitteras till de stadsdelar som tillhör Farsta jobbtorg. Det kommer att bli kostsamt för de stadsdelarna.

Anförande nr 125

B i r g i t t a W a h l m a n (m): Det som är viktigt att veta är att det finns personer som återremitteras för att de inte är redo för ett jobb. Jag tycker i alla fall, och det tror jag alla vi tycker, att om en människa inte kan arbeta ska vi inte tvinga honom eller henne till det. De kanske behöver något annat. De kanske behöver en behandling av något slag. De kanske behöver mer utbildning. Vi tycker inte att man ska skickas ut på ett jobb om man inte är beredd, utan då har vi andra socialarbetare som jobbar med det. Jag är glad för att vi har den människosynen.

Anförande nr 126

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Är det verkligen sant att man har tagit till sig de utvärderingar som gjorts tidigare? Det är inte den bild jag får av jobbtorgen.

Det är mycket siffror som slängs ut samtidigt som man säger att egentligen har vi inte gjort några ordentliga utvärderingar av jobbtorgen. Vad man slänger fram är siffror som inte ens har bakats in i tanken att jobbtorgen inte fanns. Vad skulle ha hänt då? Skulle människor ändå ha fått jobb?

Den intressanta frågan om jobbgaranti inom fem dagar var ett vallöfte som försvann. Är det inte lika bra att ni säger att det var ett valfläsk som ni trodde på men inte kan leva upp till? Medborgarna kanske förtjänar lite ärlighet i sådana frågor.

Anförande nr 127

B i r g i t t a W a h l m a n (m): Problemet är att vi inte utvärderade förut. Det var det vi inte gjorde, och om vi utvärderade så jämförde vi äpplen och päron.

Nu har vi för första gången möjlighet att faktiskt jämföra. Vi kan se vilken metod som funkar. Vi kan jämföra jobbtorgen med varandra. Vi kan jämföra leverantörer, och är det en dålig leverantör åker den ut. Vi har aldrig haft dessa möjligheter förut, så jag är väldigt glad för det. Men vi kanske inte ska jämföra efter nio månader, för det är inte vetenskapligt. Det borde Paul veta.

Anförande nr 128

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Ni som sitter på högersidan höll på en hel del med att väga och mäta vallöften under er tidigare opposition. Det är naturligtvis som det ska vara.

Sedan gick ni till val och började ställa ut en del egna vallöften. Jag skulle vilja påstå att de absolut mest vidlyftiga löftena som ställdes ut gällde arbetsmarknadsområdet. Jag vet inte om ni kommer ihåg det, men ni lovade skapa 10 000 jobb genom att sänka utlandsbiståndet. Det löftet svek ni, och jag ska vara den första att faktiskt fullt ut förlåta er detta svek.

Ni lovade också, som vi har sagt, en jobbgaranti där alla försörjningsstödmottagare skulle garanteras jobb efter fem dagar till avtalsenlig lön. Efter valet har vi hört de här glidningarna. Vi har hört dem i dag, hur löftet om jobb har blivit ett löfte om en åtgärdsplan inom fem dagar. Jobbgarantin har på så sätt blivit något av en klapp-på-axeln-garanti i stället. Om jag har förstått det rätt har det inte stannat vid detta, utan det har vridits om ett snäpp till så att det nu snarare handlar om ett krav på den arbetslöse att själv upprätta en åtgärdsplan inom fem dagar. Man ska så att säga klappa sig själv på axeln.

Ovanpå detta lovade ni faktiskt 10 000 nya jobb i Stockholms offentliga sektor, alltså i vården och i skolan. Det är inte Vänsterpartiet, mina vänner, utan Moderaterna som har ställt ut detta löfte. 10 000 nya jobb i vård och skola, och hur mycket Lotta Edholm än vrider och trixar och beställer ny statistik kommer ni inte att hitta 10 000 nya lärare. Den officiella siffran för anställda i Stockholm är att de nu är 2 000 färre.

Det här är naturligtvis inget nytt. Vi har ältat det ett tag. Min fråga är egentligen bara: Ska man över huvud taget tala om ett svek när man talar om löften som jag har en stark känsla av aldrig var tänkta att infrias?

Jag vill ändå tala om svek, för jag tycker att alla andra ord är betydligt värre. Ni har svikit era löften på det här området. Det vet ni. Ni visste det när ni ställde ut dem. Ni har inte bara å det grövsta svikit stockholmarnas förtroende. Ni har, vill jag påstå, svikit några av de mest grundläggande värdena i den liberala demokratin. Ni har gjort det, och ni gör det utan att blinka, utan att skämmas och utan ens en liten jungfrulig rodnad på kinderna.

Jag hoppas faktiskt att historiens dom blir tung över detta.

Anförande nr 129

Hanna Broberg (m): Ordförande, fullmäktige! Jag är chockad, om vi nu ska använda den här typen av tunga ord som Roger Mogert gör, över att du kan stå och prata om skam och så vidare. Jag var med och startade en arbetsträning för tidigare missbrukare för ungefär åtta år sedan. Den är ideellt driven i dag. Ni har en lång *record* av att inte ha gjort de insatser som behövs. Vi pratar om behovet av boendekedjor och kedjor när det gäller vård och insatser, att olika typer av myndigheter och förvaltningar ska samverka.

Det är precis det som stadsdelarna, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan jobbar med när det gäller jobbtorgen. Det är precis detta som behövs och som jag i min roll i den ideella sektorn har fått ställa upp med tidigare för att ni inte har gjort det.

Ni har ingen bra *record* att falla tillbaka på. Det är trist att höra ert gnäll på jobbtorgen.

Anförande nr 130

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag ska med glädje skicka över mitt inlägg till dig. Jag nämnde inte jobbtorgen med ett enda ord, tror jag. Jag pratade om era löften i valrörelsen. Jag förstår att du inte vill prata om dem.

Anförande nr 131

D i k r a n D i s o n (kd): Jag har kollat med vår gruppledare, och det verkar som om vi kristdemokrater också var med på den där jobbgarantin. Jag måste erkänna och säga att ni har rätt. Vi har inte levt upp till det, och jag tycker att Pauls tanke också var bra. Hade jag fått bestämma hade jag aldrig ställt ut detta löfte, för jag som småföretagare vet att det är omöjligt.

Men jag kan som kristdemokrat faktiskt lova er att vi inte ställer ut löften som vi inte tänker infria. Det är oss helt främmande.

Jag bara undrar, Roger: Om du har mycket kontakt med småföretagare, vet du var det sitter när det gäller jobb? Den i särklass största orsaken är arbetsgivaravgiften.

Anförande nr 132

Borgarrådet M o g e r t (s): Det var en glädjande bekännelse att ni a) har utställt löftet, b) har insett att det kanske inte var helt ärligt att göra det. Jag blir bara lite förbluffad när du sedan avslöjar dig med att säga att ni kristdemokrater aldrig skulle ställa ut löften som ni inte har för avsikt att uppfylla. Jag tycker möjligen det var lite motsägelsefullt, men det var ändå uppfriskande.

Anförande nr 133

G u l a n A v c i (fp): Ordförande! Jag måste ge Roger Mogert en eloge för hans utmärkta retorik. Det är viktigt med retorik i politiken, men när det kommer till konkret handling måste man också tala om den egna politiken och vad man har gjort.

Frågan är vad Socialdemokraterna gjorde under den förra mandatperioden när ni styrde i staden. Hur många vallöften bröt inte ni? Hur många vallöften gick ni inte ut med i valrörelsen till väljarna men som ni ett efter ett tvingades bryta eftersom ni hade ett annat parti att ta hänsyn till på riksnivå och så fick ni en massa frågor i knäet här i staden.

Vi har jobbat med att se till att människor lämnar utanförskapet, att de faktiskt ges möjlighet att en gång för alla komma in på arbetsmarknaden, att få ett arbete att gå till och bli ekonomiskt oberoende och få det lika bra som du har och jag har det, Roger, när du varje dag går till stadshuset och jag går till mitt arbete i det civila.

Det är det som är skillnaden mellan er och vår politik. Vi premierar arbetslinjen; ni premierar bidragslinjen.

Anförande nr 134

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag har full förståelse för att man kan ställa ut löften som man inte fullt uppnår. Det kan hända alla. Politik handlar om kompromisser. Men jag måste ändå fråga: Varför ställer ni ut löften som ni inte har för avsikt att genomföra? Varför ställde ni ut de här löfterna om 10 000 nya jobb i offentlig sektor? Det är ingen här som tror att ni tänkte genomföra det eller en jobbgaranti för jobb till avtalsenlig lön inom fem dagar.

Du pratar om bra retorik. Det är möjligt att det var bra retorik för er att ha i valet, men det fanns ju ingen intention att göra någonting i den vägen.

Anförande nr 135

S t e f a n N i l s s o n (mp): Roger Mogert sade här att han ser jobbgarantin som ett svek, men i din sista kontrareplik antydde han att det kanske är så att man gjort ett förhastat vallöfte.

Ulf Kristersson har fått frågan flera gånger, och för något halvår sedan svarade han på frågan om jobb eller utbildning inom fem dagar att det inte går att uppfylla. Det är fullständigt orimligt, sade Ulf Kristersson, alltså underförstått att det här borde vi inte ha lovat.

Därför tycker jag att det är lite trist att höra flera från den borgerliga sidan låtsas som att detta vallöfte om jobb eller utbildning inom fem dagar inte fanns. Men det var det löftet ni gav. Därför tycker jag det är så skönt att Dikran säger att det var så.

Anförande nr 136

A r i a n e B u c q u e t (m): Ordförande, ledamöter och fullmäktige! Jag tänkte inte prata så mycket om jobbtorgen utan knyta an till det som Mujde Rashid pratade om i sitt anförande: att vi lever i en segregerad stad och att hyresrätterna behövs.

Där har vi faktiskt ett viktigt uppdrag i att bryta segregationen. Men ett viktigt medel för att bryta segregationen, utom fler jobb, bättre kunskaper i svenska språket och sänkta skatter, är mer blandad bebyggelse och olika upplåtelseformer i olika stadsdelar. Vi har inte nämnt så mycket om Järvafältet under de här debattdagarna, så jag tänkte göra det nu.

Järvafältet är ett av de största naturreservaten i Stockholm. Det är helt fantastiskt, om ni frågar mig, och det är endast 20 minuter härifrån. Men en annan sida av Järvafältet som vi ofta i denna sal talar om är hur vi politiker kan påverka och förbättra de sociala och ekonomiska levnadsvillkoren för de stockholmare som är bosatta i Akalla, Hjulsta, Husby, Kista, Rinkeby och Tensta, det vill säga de stadsdelar som ligger runt Järvafältet.

Det välbekanta Järvalyftet är ett viktigt och övergripande instrument för vägledning och förstärkning och för att förhindra utanförskap och segregation. Arbete med Järvalyftet engagerar ett stort antal aktörer från många olika samhällssektorer. Här spelar bland annat de stora allmännyttiga bostadsbolagen, Stockholms hem, Svenska Bostäder och Familjebostäder, en stor roll. Jag anser att det fortsatta arbetet med

ombildningar i ytterstaden är oerhört viktigt, bland annat för att byta segregationen och för att de stockholmare som är bosatta kring Järva ska få det bättre, men även för alla som kan tänka sig att bo i närheten av ett naturreservat som bara ligger 20 minuter med blå linjen från city.

Olika upplåtelseformer, varierade boendeformer och lägenhetsstorlekar bidrar till social och ekonomisk uthållighet. Det är någonting vi vet sedan tidigare. För att få boende i området att bo kvar och locka nya boende – unga, gamla, barnfamiljer, karriärister och studenter – som vill bo nära sitt arbete eller sina studier i Kista måste vi ge dem valmöjligheter att få bo som de önskar. Det kan vara i radhus, i bostadsrätt, förhoppningsvis i ägarlägenheter, i fastigheter ägda av privata värdar, men även i något av de kommunala bostadsbolagen.

Jag tror alltså att om vi ska få ett mer levande och integrerat Stockholm i sin helhet och en mer levande och integrerad ytterstad är det fortsatta arbetet med ombildningarna i ytterstaden av största vikt.

Med dessa ord vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till budget 2009.

Anförande nr 137

M u j d e R a s h i d (v): Ett problem för Moderaterna är faktiskt att de inte tror på segregationen och inte heller vill bryta den. Det är vad det handlar om. Man pratar om jobb och jobb och jobb. Okej, arbetet är en del av integrationen, men lyssna på hur förra integrationsborgarrådet Kristina Alvendal definierade segregationen när hon intervjuades i tidningen Stockholms Fria: Segregationen för mig är utanförskapet. Det är i sig inget problem att personer med en viss bakgrund bosätter sig i samma område. Problemet uppstår när det här kombineras med utanförskap, till exempel om man inte har ett arbete.

För henne spelar det alltså ingen roll om 100 procent av Rinkebyborna kommer från utlandet och om djurholmarna består av infödda svenskar till 100 procent. Problemet uppstår när folk inte arbetar!

Anförande nr 138

A r i a n e B u c q u e t (m): Det är klart att vi absolut vill bryta segregationen. Jag tror att en viktig del i det arbetet är att det sker ombildningar i ytterstaden och att man får olika sorters människor som bor där. Det ska finnas radhus, bostadsrätter och kommunala hyresrätter. Det är av största vikt. Självklart är också arbete en viktig del. Men det finns flera olika vägar att gå för att bryta segregationen.

Anförande nr 139

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Det var bra att inte hela den här dagen ägnades åt ert svek om jobbtorgen utan att även bostadssegregationen kommer in.

Jag skulle vilja säga till dig, Ariane, att ute på Järvafältet kallar vi det Järvasänket och inte Järvalyftet. En av orsakerna ska jag tala om för dig, och det är att det finns

en retorik här från stadshuset om tjusiga planer och tjusiga visioner. Men tittar man sedan på verkligheten i Rinkeby ser vi att man tar bort förvaltningshuset, det försvinner jobb, man lägger ned Arbetsförmedlingen, det är mindre resurser i skolan, man har minskat modersmålsundervisningen. Det finns åtgärd efter åtgärd som visar en utarmning inte bara av Rinkeby utan också av Tensta och Husby, kanske med fokusering på Kista. Människor som hör er retorik känner inte igen sig.

Jag skulle verkligen vilja fråga er moderater, och det är synd att inte mer av den här debatten har handlat om just våra förorter och ert svek mot förorterna: Vad säger ni om det här dubbla budskapet? Ni säger en sak och gör en annan.

Anförande nr 140

A r i a n e B u c q u e t (m): Du har en bild av verkligheten ute på Järvafältet, men jag tror att det som är viktigt är att ge människorna framtidstro. Jag tror också att det är viktigt att man måla upp vackra bilder av hur Stockholm kommer att bli. Man kan inte bara tala om saker som är hemska och negativa, utan det är viktigt att vi här i salen ger människor och individer framtidstro och en tro på att saker kan bli bättre.

Anförande nr 141

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Hur ska man förmedla framtidstro om man upprepar samma misstag gång på gång? Det pratas om kunskap och sådant. Alla vet att sådana här satsningar har misslyckats tidigare. Utvärderarna har påpekat att det har misslyckats på grund av att man inte gör någonting åt orsakerna. I synnerhet gör man ingenting åt diskrimineringen. Om man inte gör något åt diskrimineringen, hur ska man då lyckas skapa en framtidstro? Hur ska man bryta segregationen?

Fundera på vad det är ni har sagt nej till! Ni har sagt nej till en antidiskrimineringsklausul vid offentlig upphandling. Ni har sagt nej till ett vettigt arbete mot diskriminering i nattlivet. Ni har sagt nej till testning av diskriminering hos staden. Ni har sagt nej till kompetensinventering av stadens personal. Ni har en integrationsberedning som träffas möjligtvis en eller två gånger per år och som är totalt irrelevant.

Anförande nr 142

A r i a n e B u c q u e t (m): Vi har inte helt och hållet sagt nej till en antidiskrimineringsklausul, men du verkar tro att det är ett universalmedel för att lösa alla problem som finns i staden. Bara vi får en antidiskrimineringsklausul löser sig alla problem, men så är det verkligen inte.

Jag tror inte att man kan lagstifta bort allting. Men du återkommer hela tiden till den frågan. Jag vet inte vad du vill ha för svar. Det är många andra på den här sidan som har svarat ganska bra på frågan om antidiskriminering. Vi är ju inte för diskriminering bara för att vi inte har pratat om antidiskrimineringsklausulen, men det är den retoriken ni hela kör på.

Anförande nr 143

A b e b e H a i l u (s): Ordförande, fullmäktige! Dagens moderatpolitik är inte integrationspolitik som du beskrev den, speciellt när det gäller Järva som du har pratat om. Inte heller arbetsmarknadspolitiken har fungerat just på Järva. När s, v och mp var i majoritet i stadshuset utbildade vi människor med olika yrkesutbildningar, speciellt människor som var långt från arbetsmarknaden så att det blev attraktiva på arbetsmarknaden. De som ni i dag skryter om har fått jobb, det är dem vi har utbildat till olika yrken. Det är de som har fått jobb. Sedan ni tog makten har de människor som har kommit nyligen och är långt från arbetsmarknaden ingen yrkesutbildning. Oavsett om ni kallar det jobbpolitik eller något annat undrar jag: Kristdemokraterna har erkänt. När ska Moderaterna erkänna?

Anförande nr 144

A r i a n e B u c q u e t (m): När det gäller jobbtorgen har vi ändå gjort mycket mer än vad ni gjorde under er mandatperiod. Just löftet om arbete inom fem dagar har kanske inte infriats ännu, men vi har ändå en aktivitetsplan för dessa personer. Jag tycker att det är jättebra att ni under er tid utbildade människor så att de fick jobb, men jag skulle gärna vilja se siffror på hur många som jobbar med det de blev utbildade till, till exempel. Hur många kom ut i arbete?

R VI ÄLDREOTELN

**Äldrenämnden, Stadsdelsnämnderna: Äldreomsorg, Micasa Fastigheter i Stockholm AB
Punkt 17, 5, 23)**

Anförande nr 145

Borgarrådet Samuelson (kd): Häromdagen besökte jag ett gruppboende för dementa. Just när jag var där var också den trubadur som brukar komma ett par gånger i veckan och spela musik där. I den här gruppen var en hel del kvinnor väldigt aktiva, och en del tog en svängom faktiskt. Men det satt en man i en rullstol som verkade helt frånvarande. Trubaduren fortsatte, och rätt som det var sprack också den här mannen upp i ett leende. Det var någon sång han kände igen.

Det leendet skulle kunna vara ingången till en kontakt mellan honom och personalen som kanske skulle kunna leda till att man får en mer meningsfull vardag med ett intressantare innehåll också för den personen.

En värdig vardag och en mer innehållsrik livssituation för de äldre är en av de absolut viktigaste utmaningarna som vi har framöver. Vi kommer under nästa år att pröva ett arbete med äldrepedagoger som ska verka ute tillsammans med den personal som redan finns där. Den kultursatsning som vi påbörjade under det här året ser vi till att det finns pengar till även under nästa år, och vi lägger även till pengar till idrott, eller kanske man ska kalla det motion. Vi fortsätter att öka på mat och måltidssituationen, och vi permanentar kostenheten. 2009 ska man också redovisa i våra boenden hur man jobbar med det sociala innehållet.

Utgångspunkten måste alltid vara den äldre, vad han eller hon tycker om och orkar. Det är viktigt att ta reda på detta när de kommer till ett vård- och omsorgsboende.

Personalens förhållningssätt och bemötande är naturligtvis avgörande i allt detta arbete. Man ska respektera den äldre för den person han eller hon är. Att se behovet av stöd och omsorg får inte innebära att de äldre inte räknas, utan även då ska man fortsätta vara herre över sitt liv och bli lyssnad till och få bestämma i den mån man kan och klarar av det.

Därför ger vi också de äldre större möjlighet att påverka innehållet inom ramen för den hemtjänst som de har blivit beviljade. Biståndsbedömningskansliet fortsätter att granska och jämföra besluten mellan stadsdelarna.

Om man tittar på budget och jämför med hur det såg ut under den förra mandatperioden ser vi att ni ökade budgeten det första året; det gjorde ni faktiskt. Men sedan var det minus i äldreomsorgsbudgeten varje år. Tittar vi på vad som hände under den förrförra mandatperioden och vad som händer nu ser vi att nettobudgeten ökar varje år. 2009 ökar det med 256 miljoner.

Ute i våra verksamheter har vi en fantastisk personal. På många håll ser vi den engagerade och kompetenta personalen med stor erfarenhet. Men ni vet hur det är. I ett arbete som utförs varje dag finns en risk för att man blir hemmablind. Arbetet

riskerar att fortsätta i gamla hjulspår. Jag vill att vi på våra boenden ska ha en öppen och tillåtande attityd där personal får pröva nya arbetssätt och arbetsformer för att utveckla vardagen. Vi vet att delaktighet och påverkan gör arbetet roligare. Vi vet också att det inte tar längre tid att ge omsorg med värme och kärlek.

Utbildningen säkerställer kompetensen och skapar trygghet för personal såväl som för de äldre. Vår utgångspunkt är att all personal som tillsvidareanställs ska ha grundutbildning. Kurserna avlöser nu varandra, och vi fyller den ena efter den andra. Cheferna anger tonen, och därför har vi nu utvecklat en chefsutbildning som startade i våras för våra enhetschefer, och vi lägger också i påsen ut till stadsdelsnämnderna 40 miljoner för utbildningsarbetet.

Utöver grunden behöver vi naturligtvis också spetsutbildning inom demens, stroke, Parkinson m.m. och vi ser till att man nu också träffas utifrån ett dialogseminarium där man utgår ifrån våra inspektörers rapporter för att kunna se hur vi ska kunna arbeta för att göra det bättre ute på våra äldreboenden.

Uppföljning och utvärdering är ovärderligt, och aldrig tidigare har väl transparensen varit så stor ute i vår verksamhet som nu. Vi gör egna undersökningar, Socialstyrelsen har sin äldreguide och Sveriges Kommuner och Landsting gör sina undersökningar. Det är bra, för nu kommer vi att kunna jämföra verksamheter med varandra, och det kommer också att sporra verksamheterna.

En stor utmaning är naturligtvis planeringen av äldreboenden framöver. Vi har gjort den genomlysning som vi lovade tillsammans med egen personal och med konsulter, och vi har också gjort en efterfrågeanalys hos de äldre. Det ligger nu ett inriktningsärende som vi har antagit på äldreområdet. Nu ska det ut till stadsdelsnämnderna för att sedan komma tillbaka för ett beslut.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 146

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Jag ska nu berätta den sanna historien om majoritetens äldreomsorg i Stockholm. Våra viktiga mål för äldreomsorgen är att kunna ge äldre bättre förutsättningar för ett så självständigt och innehållsrikt liv som möjligt. Under året fortsätter arbetet med en samlad kvalitetshöjning i äldreomsorgen, rehabilitering och förebyggande arbete i världsklass, ökad livskvalitet, en värdig vardag och en mångfald av boendeformer för olika behov.

Vi fortsätter stimulera fristående alternativ. Vi inför korttidsvård utomlands, särskilda kultursatsningar och möjlighet att utföra idrott och motion. Vi fortsätter med dagsutflykter, Äldre direkt, hälsosamtal, val mellan matlåda och matlagning, kvalitetsutveckling och brottsförebyggande arbete. Vi fortsätter med MAR, vi inför trygghetskvitto och vi har sociala aktiviteter.

Ett annat viktigt område under 2009 är också, precis som äldreborgarrådet nyss sade, de äldres boende. De allra flesta äldre vill bo kvar i sin bostad så länge tryggheten kan garanteras. Staden ska på olika sätt underlätta kvarboende, samtidigt som vi erbjuder en mångfald av andra boendalternativ.

Många av stadens äldreboendefastigheter har sedan lång tid ett eftersatt underhållsbehov. För att få till stånd ett synbart äldrelyft och för att leva upp till målsättningen att tillhandahålla välskötta och trygga bostäder gör vi nu en miljardsatsning för att under en tioårsperiod förbättra boendestandarden för äldre.

Det är inte tillräckligt, men det är i alla fall en början som vi har tagit tag i under de här två åren, och jag kan lova alla att det sjuder av liv och rörelse i äldrenämnden hos majoritetspartierna. Det sjuder av arbete och tillförsikt inför framtiden ute i stadsdelsnämnderna.

Detta, mina vänner och ovänner, är en målmedveten äldrepolitik för de äldre i Stockholm.

Bifall till majoritetens budgetförslag!

Anförande nr 147

L e i f R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Det där var självinsikt. Det finns nog många ovänner ute i verksamheterna.

Under två timmar nu kommer vi att diskutera stadens äldreomsorg och boenden. Redan med de här två inledningsanförandena kan jag konstatera att vi kommer att ha väldigt olika utgångspunkter för våra respektive beskrivningar av hur äldreverksamheterna ser ut, hur de fungerar, men också hur de upplevs av dem som befinner sig i verksamheterna. De löften som alliansen gav ut både i opposition och i valrörelsen har visat sig inte vara värda någonting. De äldre som väntar på att löftena ska infrias, de får nog vackert fortsätta vänta.

Det är stadens äldre som har fått betala priset för de skattesänkningar som har genomförts och som nu genomförs men även för den brist på politisk styrning, kontroll och uppföljning som fullmäktige har ställt upp: mängder av mål som man inte har efterlevt, och det finns faktiskt ingen uppföljning på det.

De två år vi nu lägger bakom oss är två förlorade år. Äldreboendegarantin som utlovades blir det ingenting av med, för den var olaglig. Alla äldre som lovades utevistelse på samtliga boenden: vi vet hur det gick med det när vi har följt upp det och läst vad äldreinspektörerna har skrivit. Valfriheten som de äldre enskilda lovades visade sig handla mer om företagets villkor att kunna komma in och konkurrera och ta över de kommunala verksamheterna och ingenting om de äldres möjligheter att göra sina val i vardagen.

Den uppsökande verksamheten som skulle ge de äldre trygghet har på marginalen genomförts men utan samverkan med landstinget vilket var huvudsyftet. Äldreboendena som skulle vara kvar, servicehusen särskilt, har i många fall lagts ned, de har omstrukturerats eller privatiserats. De finns numera ingen garanti för att det kommer att finnas någon som helst kommunal verksamhet kvar när det gäller detta efter 2010 när konkurrensplanerna har förverkligats.

I den här budgeten lägger äldreborgarrådet fram förslag om att lägga ned Rinkeby servicehus, Kastanjen, Långbroberg, Fristads sjukhem och Väduren. Man kan till

denna lista lägga till mängder av avlastningsplatser, gruppboenden och växelvårdsplatser som har försvunnit under de här två borgerliga åren.

Vi socialdemokrater lägger i dag fram ett förslag till budget som utgår från en enda grund, och det är att äldre själva ska få vara med och bestämma. Det genomsyrar vårt förslag, inte bara på marginalen utan reellt i vardagen. Därför är vårt budgetalternativ byggt på att de äldre själva ska få bestämma vad som ska göras, när det ska göras, hur det ska göras och vem som ska göra det.

Det här genomsyrar våra förslag till reformer som vi har finansierat med 120 miljoner kronor med än det förslag som äldreborgarrådet står bakom. Men också när det gäller personalpolitiken och boendeplanering.

Jag ser fram emot den här debatten och yrkar härmed bifall till det socialdemokratiska förslaget!

Anförande nr 148

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Alliansen har äldreomsorgen som en prioriterad verksamhet. Det är just därför vi också har infört en äldre nämnd. Det finns oerhört mycket att göra på det här området. Det allra viktigaste för oss, som vi också har gett löfte om, är att ge valfrihet till våra äldre i Stockholm. Vi har i dag valfrihet inom hemtjänsten, och vi har infört valfrihet inom vård- och omsorgsboende vilket var väldigt efterlängtat. Vi kommer nu att gå vidare med att införa valfrihet också inom dagverksamheter.

Det här är otroligt viktigt just för att sätta varje människa i fokus. Ska vi få en bra äldreomsorg med god kvalitet här i Stockholm måste vi utgå från varje enskild människa, från varje människas behov, intressen och önskemål. Klarar vi inte det kommer vi inte att lyckas få den äldreomsorg som vi så gärna vill ge och är skyldiga att ge våra äldre.

Tyvärr har vi under många år inte levt upp till detta. Nu tar vi tag i det. Valfriheten är på gång. Vi tar område efter område.

Ett annat viktigt område är just att säkra kvaliteten för våra äldre, att de får den rättssäkerhet de har rätt till. Tyvärr har inte det heller fungerat. Nu har vi tillsatt ett kansli som ser över biståndsbedömningen. Vi vet att insatserna inte alltid har utförts ute i stadsdelarna och att det har sett olika ut i olika stadsdelar.

Vi vet också att biståndsbedömningen har sett olika ut ute i stadsdelarna, och det strider mot att varje människa har rätt till en rättvis och lika biståndsbedömning. Vi har nu satt igång arbetet med att komma till rätta med detta.

Ett annat område som jag verkligen vill ta upp här är att vi ser att många äldre i dag på sina boenden lever i tristess. Även äldre som bor hemma är isolerade. Det är ett problem som vi också tar tag i. Vi måste komma till rätta med det här. Det är inte värdigt. Äldre människor har naturligtvis rätt till sina intressen och sina hobbyer som alla andra. I vår budget tar vi bland annat upp att vi vill satsa mer på kultur och idrott för våra äldre.

Ett exempel som fungerar bra i Stockholm är friskvårdscentraler. Där kan äldre gå för att få sin fysiska hälsa i bättre trim. Det är en träffpunkt, och man kan få kulturaktiviteter. Detta leder till bättre hälsa, mindre mediciner och en bättre livskvalitet. Jag vill verkligen ta upp detta som ett bra exempel. Det finns så mycket att göra på det här området, och nu sätter vi igång det arbetet.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 149

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Äldreomsorgen i Stockholms stad ska präglas av värdighet, valfrihet, integritet och självbestämmande, men verkligheten ser för många äldre annorlunda ut. Allt för ofta skickas äldre hem direkt från sjukhuset utan att få möjlighet att återhämta krafter på ett korttidsboende. Deras vädjan att få komma åtminstone en tid till en återhämtningsplats avslås ofta.

Att få bryta sin ensamhet i sitt ordinarie boende och få komma till ett tryggt boende är för många en allt mer avlägsen dröm. Samtidigt står platser på servicehusen tomma och platser på äldreboenden ska läggas ned.

I dag finns ett stort gap mellan äldreomsorgens löften om valfrihet och delaktighet och den vardag som många äldre lever i. Som samhällsforskaren Ulla Ekström von Essen uttryckte det i Dagens samhälle 26/08: Det talas och skrivs direktiv om valfrihet, delaktighet och värdighet som aldrig förr. Hon fortsätter: Ambitionerna är höga, men skillnaden mellan teori och praktik är kanske större än någonsin. Äldre tvingas bo kvar hemma även om de är sjuka, oroliga och isolerade. Så långt von Essen.

Vi vet också att bristerna är stora när det gäller rätten till utevistelse för äldre. Med Miljöpartiets äldrepolitik skulle alla äldre som önskar det få möjlighet att komma ut dagligen. Vi satsar också på fler träffpunkter för att öka den sociala stimulansen liksom på fixartjänsten som ska gälla alla över 67 år och utan tak för antal timmar. Alla över 75 år ska få rätt till hemtjänst med förenklad biståndsbedömning fyra timmar per månad.

Miljöpartiet vill också satsa på ekologisk och närproducerad mat samt matlag. Äldre ska inte behöva äta sina måltider i ofrivillig ensamhet. Men vi anser också att kvalitetskontroller inom äldreomsorgen är mycket viktigt. I Miljöpartiets budget finns också satsningar på ökad bemanning i demensvården. Det måste finnas plats i gruppboende för alla med allvarlig demens. Säkerheten, till exempel bemanning nattetid och helger, måste tillgodoses. Demens tar inte natt- eller helgledigt.

Personalen är vår viktigaste resurs heter det, men personalkostnaderna är också en hög utgiftspost. Därför förekommer det ett Svarte Petter-spel kring personalfrågorna inom äldreomsorgen där det ofta är den äldre i behov av vård och omsorg som blir sittande med Svarte Petter. När budgetar ska hållas och besparingar ska genomföras sker det genom mindre tid för varje åldring och/eller en minskad personalstyrka. Personalen blir stressad och riskerar att slitas ut.

Personalen i äldreomsorgen hör till de hårdast arbetande och är en av de lägst betalda yrkesgrupperna. I Miljöpartiets budgetförslag satsar vi 77,5 miljoner kronor för att kunna erbjuda alla anställda i äldreomsorgen och hemtjänsten arbetstidsförkortning till 35 timmars arbetsvecka med bibehållen lön.

Bifall till Miljöpartiets förslag!

Anförande nr 150

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande, fullmäktige, medborgare! Att vara äldre i ett av Vänsterpartiet styrt Stockholm innebär att det är de äldres behov som står i centrum, inte företags. Bra boende och möjligheten att välja var man ska bo skapas genom tillräckliga resurser och ett reellt inflytande. En äldreomsorg i huvudsak gemensamt styrd, mänskligt hållbar med kreativa medarbetare som har krafter kvar att njuta av livet när de själva blir äldre och går i pension. För att nå dit vill vi öka bemanningen i omsorgsboenden, då i första hand fler underskötare i större utsträckning i demensboenden. Vi anser att det ska finnas en grundbemanning som inte får understigas. Tillräckligt med händer i omsorgen är en förutsättning för en god omsorg i fler företag.

Personalens utbildning är ytterligare ett steg för att nå målet att få en bra äldreomsorg, eller låt oss hellre säga bättre. Vi vet att man på de flesta håll i staden kämpar hårt för att få till en god omvårdnad i en mycket pressad ekonomisk situation.

Vi har avsatt en miljard kronor för att kunna investera i personals fortbildning och bland annat bidrag till att bekosta kortare arbetstid i äldreomsorgen. Det är många äldre som bor i äldre- och omsorgsboenden som saknar social stimulans och samvaro, och möjlighet till utevistelse är starkt begränsad. Vi vill inrätta en tillsyns- och utvecklingsfunktion och även för social omsorg, en så kallad TUS-funktion, jämförbar med MAS som har hand om den medicinska tillsynen.

Äldre har vid undersökningar visat att de vill påverka innehåll, vem som hjälper och hur tjänsten utförs. Det är det som är det viktiga i hemtjänsten. Med flera timmars hemtjänst per månad med förenklad biståndsbedömning får äldre över 75 år en verklig möjlighet att påverka.

Med er politik skulle de äldre inte ens kunna välja kommunalt äldreboende i sin egen stadsdel.

Att begränsa fixartjänster till att omfatta sex timmars arbetsdag per år när man fyllt 75 år är en begränsning som vi vill ändra på. 67 år anser vi vara en rimlig ålder för att kunna utnyttja tjänsten, och det ska vara obegränsade timmar.

Med vår budget som är drygt 176 miljoner kronor mer än den styrande majoritetens kommer vi att kunna ge en bättre kvalitet inom äldreomsorgen. Ännu mera skulle det finnas om inte den styrande majoriteten bundit upp sig i långa avtal med privata aktörer som ska skapa sig en vinst med våra skattemedel, pengar som så väl behövs inom omsorgen.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets förslag till budget för 2009.

Anförande nr 151

C e c i l i a Ö n f e l t (c): Den nya äldregruppen har enligt Centerens sätt att se visat sig vara en stor framgång. Man har arbetat effektivt och förverkligat många nya förslag och tankar. En av dessa är att anställa en kostchef för att ta vara på alla de kunskaper man nu har om hur viktig maten är för hälsan. Centern vill gärna att vi fortsätter på den idén och inrättar tjänster för kostchefer i andra delar av kommunens verksamhet, något som Per Ankersjö kommer att ta upp senare i dag.

Den budget som kommunstyrelsen föreslår präglar av hög ambition och omtänksamhet. Ord som inflytande och individualisering pekar på att vi närmar oss det som är vårt huvudmål, att man ska kunna leva som man vill även när man blir gammal.

Bra boende, bra mat och trygghet för äldre och deras anhöriga är grundläggande. Därtill kommer ett antal faktorer för individens välbefinnande. Den föreslagna satsningen på kultur är viktig. Det kan betyda besök av artister på olika boenden. Det kan också betyda att man stimulerar egen kulturutövning.

På Gotland har man högläsning och fredagsdans på ett privat äldreboende. Man har kunnat ta bort de tunga medicinerna. Sång är också mycket välgörande. När man sjunger måste man dra in luft och ny luft i lungorna betyder mer syre i blodet och mer syre och hjärnan, och detta förbättrar hälsan och minnet. Det finns utarbetad pedagogik för att få ovana sångare att lära sig ganska avancerade verk. Bara för att man blir äldre förlorar man inte sina intressen. Musik och museibesök, ja, även matlagning, schack och att leka med gamla bilar kan höra dit.

Här skulle tätare samarbete med olika frivilligorganisationer kunna spela en stor roll. Att släppa in frivilliga i omsorgen kräver stor flexibilitet av utförare och personal. Men det kan ge stora vinster.

Alla äldre har inte en familj som kommer regelbundet, och deras vänner kanske är lika gamla som de själva och har svårt att förflytta sig. Vi vet att ensamhet är en riskfaktor och tär på hälsan.

Brott mot äldre tycker jag är särskilt upprörande. Människor som söker upp just äldre dels för att de är försvagade, dels för att de ofta inte är fullt så misstänksamma som man kanske behöver vara i en storstad visar på ett avskyvärt beteende och sådant kan få mig rent rosenrasande.

Vi har i centergruppen diskuterat hur man skulle kunna ta fram brottsförebyggande strategier riktade till äldre och deras anhöriga. Vi kommer att återkomma med förslag i den frågan vid ett senare tillfälle.

Med detta yrkar jag bifall till Centerens förslag till budget som sammanfaller med alliansens förslag.

Ordningsfråga

Anförande nr 152

Birgitta Holm (m): Jag märkte tidigare när vi tryckte på knappen att det inte blir något färgutslag, och jag tror att det var så för fler. Det blir svart trots att man trycker på knappen. Så har det aldrig varit i debatten, utan man har fått sin gula knapp fast man har stått längre bort i kön. Nu hjälpte det inte att vi tryckte. Jag vet inte om ni andra upplevde det. Jag tycker att vi på något vis måste försöka göra det så att vi alla har möjlighet, oavsett om vi skulle råka längre ned i kön. Det tycker jag anständigheten kräver.

Anförande nr 153

Leif Rönngren (s): Fru ordförande! Vi får väl utvärdera systemet och debatten. Det som hände nu och som togs upp råkade vi ut för i går. Därför var det ingen socialdemokrat med i bostadsdebatten över huvud taget. Det var därför jag höll det bejublade talet när alla ville gå hem. Vi får ta lärdom av erfarenheterna.

I sakfrågan är det så att det var mörkt för mig nu, och det var det i går också när vi inte kom med. Det är någonting i systemet som gör att det blir en fördröjning. Men presidiet får bedöma det.

Anförande nr 154

Leif Rönngren (s): Fru ordförande! Det finns en hel del sakfrågor att diskutera. Jag har noterat att de borgerliga ledamöterna har ägnat sig att beskriva den äldreverksamhet som i huvudsak har sett ut så över många mandatperioder med få undantag och förslag till nyheter. Det finns en ständig utveckling i äldreverksamheterna. Det finns en förmåga att majoritetspolitikerna försöker ta åt sig äran av att världen och verkligheten förändrats. Det kanske inte lika ofta som man själv kan ta åt sig äran utav det.

Äldreinspektörerna, länsstyrelsen och stadens revisorer har vid flertalet rapporter pekat på de stora brister som finns i äldreverksamheterna i dag, speciellt när det gäller den sociala situationen med isolering, ensamhet och den vardagliga tristessen ute på våra äldreboenden.

Men vad händer när de här rapporterna tas upp? Ja, senast var det rapporten som tog upp äldreboenden med mycket skrämmande vardag för de äldre. Då ägnade sig äldreborgarrådet, i stället för att ta åt sig av kritiken och göra någonting åt bristerna, åt att kritisera revisorerna som har tagit fram rapporten. Jag tycker att det är symtomatiskt till hur politiken drivs just nu när det gäller äldrefrågorna.

Ansvar ligger på politiken. Som föredragande borgarråd har man en unik möjlighet att ge sig in i sakfrågorna. Man är inte bara högsta politiker, man är högsta tjänsteman. Det saknas politisk vilja till att styra, kontrollera och följa upp äldreverksamheterna. Det är någonting som måste åtgärdas, annars kommer de äldre inte att få rätt till den omsorg och vård som de har rätt till, och den kvalitet som de faktiskt har rätt till i verksamheterna.

Vårt budgetalternativ är att arbeta med strategiska personal- och ledarfrågor. Men det handlar också om detta med kontrollen och den politiska styrningen. Vi har under

senare tid kunnat notera att de privata entreprenörerna inte alltid är seriösa i grunden. Vi har tvingats konstatera att vi inte kan säga upp avtalen med oseriösa entreprenörer. Det här måste vi också åtgärda.

Därför har vi i vårt budgetförslag sagt att vi vill fler oanmällda besök, förutom skattekontroller av företagen vill vi att man går runt och tittar på de individer som driver verksamheterna. Det har nämligen visat sig att organiserad brottslig verksamhet är med stormsteg på väg in i vård- och omsorgsbranschen. Det är den nya taxibranschen där man kan utnyttja svagheter i systemet för att tjäna pengar. Det skapar en oerhört stor otrygghet ute i verksamheterna.

Vi lägger 81 miljoner kronor direkt till verksamheterna som budgetförstärkning. Det gör vi därför att vi ser att det saknas pengar i verksamheterna till att förverkliga de mycket bra mål som kanske finns redan i dag fullmäktiges budget med också med de förslag till förändringar som vi socialdemokrater vill se framöver.

Ta ansvar för politiken och kommentera gärna frågan: Hur ska vi åtgärda de här bristerna och problemen i vardagen och i praktiken?

Anförande nr 155

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag är glad att jag träffar fler äldre ute i verksamheterna än att få höra dig varje dag här i talarstolen. Det är tyvärr så; Leif, att alltför ofta har äldreomsorgsinspektörernas rapporter varit en negativ läsning. Därför ha vi satt i gång med dialogseminarier med enhetscheferna tillsammans med en utvärdering av äldrecentrum som följer det här arbetet, hur vi ska kunna gå vidare. Man sitter med de här rapporterna, tittar vad som har tagits fram som är negativt och då går man vidare.

Det är precis så som det ska gå till. Ingen ska känna sig ensam ute och vara utpekad, utan här jobbar man tillsammans.

Du säger att den utökade brottsligheten kommer in i äldreomsorgen. Det låter som om Hells Angels skulle knacka på dörren utanför äldreboenden och ska in och styra verksamheten. Vad vill du med sådana uttalanden? Det är verkligen skrämmande.

Mellan 2004 och 2006 tog ni bort 68 miljoner från äldreomsorgen, ni lade inte till en enda krona utan tog bort 68 miljoner. Vi lägger till 570 miljoner i och med budgeten för 2009.

Anförande nr 156

L e i f R ö n n g r e n (s): Fru ordförande! Först vill jag säga att jag tycker att det är bra med dialog och samtal som ska föras. Det har varit en pusselbit som verkligen har saknats. När äldreinspektörerna kritiserar verksamhetens innehåll gäller att vi ska kunna förbättra det. Det har brustit mellan de rapporter som kommer i fråga om de åtgärder som ska genomföras. Det är ett viktigt steg.

Jag tycker att det bra att Ewa Samuelsson är ute i verksamheten. Det gör jag med, och jag hör mycket gott om Ewa Samuelsson. Hon gör ett mycket seriöst intryck,

säger alla som jag möter. Men det är inte bara det som det handlar. Det är ingen popularitetstävling. Man måste leva upp till de mål som man ställer fast i fullmäktiges budget med alla de förslag till åtgärder man kommer med. Nu är det tredje budgeten där ni har samma målsättningar i budgeten, men inga konkreta uppföljningar av vad som har gjorts. Titta på sidan 73 allihop. Ni som sitter hemma ta upp det på nätet. Det är samma målsättningar som står där återigen. Det här skulle man ha tagit fram 2009 för att kunna mäta. Ni gör inte ert jobb!

Anförande nr 157

Helen Jäderlund Eckardt (fp): Jag tycker att det är bra om alla här i salen jobbar för att det blir kvalitet i äldreomsorgen. Det tror jag att alla uppskattar. Det är lite förmätet när du anklagar alliansen för att inte ta saker och ting på allvar. Naturligtvis hoppas jag att alla i den här salen tar det här på allvar. Precis som jag sade i mitt anförande är viktigt med socialt innehåll, att bryta tristess och isolering. Det ligger högst upp på vår dagordning. Däremot kan jag fråga dig: Vad gjorde ni när ni satt i majoritet åt de brister som fanns då? Ingenting, vad jag uppfattade.

Nu tar vi itu med problemen och det är viktiga problem att ta tag i, som jag tidigare sade. All kvalitetsuppföljning och kvalitetssäkring är oerhört viktig. Äldreinspektörernas rapporter är viktiga för kvalitetsutvecklingen. De driver utvecklingen framåt så att vi får en bra kvalitet i verksamheterna.

Jag vill också understryka att stadsdelsnämndernas interna kontroll ända ned på golvet så att säga är ännu viktigare när det gäller att verkligen upptäcka bristerna där de uppstår så att de kan åtgärdas direkt.

Anförande nr 158

Leif Rönngren (s): Fru ordförande! Jag noterar att majoriteten går i försvar och tycker att man gör tillräckligt. Men det tycker inte de äldre stockholmarna. Det tycker man inte från dem som har skrivit de här rapporterna – Äldreombudsmannen, äldreinspektörerna, Socialstyrelsen och länsstyrelsen och alla andra instanser som granskar den löpande verksamheten.

Det är väl dags att inse att man måste göra någonting mer än det man gjort tidigare.

Jag noterar att ni tar upp några nya saker i era anföranden i inledningsrundan, till exempel kulturen. Det är väl alldeles utmärkt. Men pengarna lades i projekt under 2008, en miljon kronor. Det kommer att finnas inom ramen för budgeten en försöksverksamhet på marginalen, men vi talar om väldigt stora problem i strukturen i äldreverksamheterna.

Ni har prioriterat skattesänkningar. Ni har prioriterat systemförändringar och privatiseringar och glömt bort innehållet och möjligheten för de äldre att verkligen påverka sin vardag. Det är de frågor som vi lyfter fram i vårt budgetalternativ.

Anförande nr 159

B i r g i t t a H o l m (m): Det var vi när vi satt i opposition i äldreberedningen som begärde in åtgärdsrapporter. Det ville inte den sittande majoriteten. Leif Rönngren var inte med då.

I stadsdelsnämnderna begärde vi in en massa åtgärdsplaner. Det vet ni, men ni vill inte prata om det. Vi har olika kvalitetsuppföljningssystem. Ni har sagt nej hela tiden till olika kvalitetsuppföljningsinstrument, och vi säger ja. När man säger ja till saker hittar man saker, och då kan man göra jämförelser och kan mäta. Då får man en kvalitet, men det vill ni inte vara med om.

Sedan är det väldigt spännande att Leif Rönngren använder tre viktiga minuter av sitt anförande till att tala om majoriteten i stället för att tala om vad ni vill. Endast 20 sekunder enligt mina noteringar använde han till att säga vad ni vill. Då var det följande ord: Hur, var och när. Det undrar vi också.

Anförande nr 160

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande! Vi vet att vi tyvärr förlorade valet, och vi hade mängder av förslag som vi tänkte förverkliga och som byggde på erfarenheterna under förra mandatperioden. Vi hade gjort en hemläxa, men ni fördröjde samtliga de förslag som vi kom med mot slutet av mandatperioden genom omtagningar när det gäller uppföljningsfrågorna, när det gäller de mer generösa riktlinjerna. Det var ett år som försvann på det viset. Det är två förlorade år som vi har bakom oss.

Med den här budgeten är det ett år till då ni ska utreda, ta fram indikatorer och annat. Vi var för det integrerade ledningssystemet. Vi är det fortfarande. Det är ett sätt att mäta och jobba med verksamheterna.

Avslutningsvis ska jag säga en gång till att vår politik i grunden handlar om att låta äldre själva vara med och bestämma, inte bara på marginalen mellan offentligt och privat utan i verkligheten reellt om när saker och ting ska göras, vad som ska göras, vem som ska göra det och hur det ska göras. Kan ni svara på de frågorna? Det har vi förslag på i vårt budgetalternativ. Där har vi lämnat över makten till de äldre.

Anförande nr 161

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Det är inte lätt att bli gammal. Jag fyller 67 år i dag, så jag känner en viss fasa inför de kommande decennierna. Bland annat oroar jag mig för hur mina måltider ska se ut. I dag fraktas mat över hela detta land. Jag har haft grannar som är lite äldre än jag och som förtvivlat har talat om för mig vilken ganska smaklös mat som serveras när de ska få mat levererad. Det är gammal mat som har stått länge, visserligen fryst men utan smak. God smak får man bara drömma om.

När man är äldre är de sinnliga upplevelserna, precis som man när man är barn, oerhört viktiga. Det är viktigt att få komma ut och känna grönskan någon gång. Som man kan förstå av debatten och genom de kontakter man har blir det en sällsynt rättighet när man blir äldre.

Jag har ibland tänkt att när man som på vår sida har krävt att de äldre ska få hjälp med svåra saker i hemmet, sätta upp gardiner, skruva upp glödlampor, kanske man också skulle ha andra rättigheter inskrivna i lagen som rätten att få komma åtminstone en halv timme om dagen ut i naturen.

Vi vet att de flesta olycksfall sker i hemmet. Det är många lårbenshalsbrott just när man försöker göra praktiska saker i hemmet, klättra upp i ett skåp och annat. Det är därför vi tycker att det är oerhört viktigt att man utan några begränsningar ska få tillgång till den hjälp som vi har föreslagit.

Vi tycker också att de som nu bor i olika typer av hem, vård- eller servicehem, ska ha möjlighet att få en personal som tycker att det är roligt att utföra sitt jobb så att de inte blir utmattade av alla de tunga lyft, av hjälp med toalettbesök etcetera som ingår i systemet. Därför har vi föreslagit en 3-3-modell som innebär 35 timmars arbetsvecka, ett system som gör personalen gladare och som bevisligen enligt de undersökningar vi har gjort visar att också de gamla tycker att livet är bättre.

Jag glädde mig mycket åt som kulturintresserad person att höra hur många som drömmer om all den kultur som de gamla ska få ta del av. Samtidigt undrar jag: Varför finns inte detta med i kulturnämndens budget? Varför ska man förvänta sig att frivilliga ska ställa upp och göra allt? Vilka är det som ska vara dessa frivilliga när båda föräldrarna ska jobba minst åtta timmar om dagen och kanske har tio timmars arbetsdag med resor? När ska allt detta frivilligarbete utföras?

Anförande nr 162

H a n n a B r o b e r g (m): Jag tycker att det är lite långt ifrån verkligheten att beskriva de här långa matresorna. Jag vet och jag har sett att det har förekommit. Men det här är precis vad vi har jobbat med under lång tid nu. Det finns exempel på allt ifrån lite spektakulära saker med inslag av berömda kockar som utvecklar maten till investeringar i nya kökscenter. I den här budgeten finns särskilda investeringar som gör det möjligt att göra sådana investeringar som gör att vi kan få nära lagad mat.

Vi har också jobbat bättre än vad den förra majoriteten har gjort för att få ekologisk mat. Vi har nått höga mål i det avseendet.

Så det jobbas. Man kan välja matlåda, och man kan nu välja att få maten lagad hemma hos sig. Maten är en jätteviktig del i gemenskapen. Vi vill göra det möjligt att åka till ställen och äta gemensamt, inte sitta ensam vid sitt lilla matbord hemma.

Det är många saker som ska till för att upplevelsen av dagen ska bli bra. Maten är en väldigt central punkt, och där jobbar vi på olika sätt. Det du beskriver är en gammal bild.

Anförande nr 163

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Jag vet inte vad det är för värld du lever i, men bland de människor som jag känner och som är äldre än jag finns inte alla dessa

fantastiska drömbilder som ni målar upp. Jag förstår inte vilka det är som får del av det. Hur når ni ut med det? Är det någonting som gäller alla.

Man kan drömma om det, och man kan naturligtvis arbeta för bättre mål, men då ska det förmedlas till gamla. Det är de som ska ta emot allt detta.

Antingen är det brist på informationen. Det är möjligt att den inte når ut. Eller är det också så att det du berättar om är sällsynta unika saker? Det är faktiskt så jag tror att det är.

Anförande nr 164

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det handlar om att arbeta steg för steg. Det handlar inte om här och nu, tyvärr. Jag skulle önska det. Det handlar om planeringen, till exempel att nu får kostenheten vara kvar, nu får äldreförvaltningen fortsätta sitt arbete. Vi har massor med utbildningar, till att erbjuda till och med fixarna att lära sig mer om matlagning, och vi har utbildning för personalen ute. Där rullar det på. Det är klart att jag hade önskat att jag hade kunnat knäppa med fingrarna och få allt ändrat i ett huj. Men så ser det inte ut.

När det gäller fixartjänsterna konstaterar vi av det vi hittills har sett att de inte utnyttjas fullt ut. De som i dag har tillgång till dem efterfrågar dem inte lika mycket, även om vi inte har fått rapporter från 2008 ännu, med i rapporter från 2007 såg vi det.

När det gäller utevistelse är det inskrivet i riktlinjerna att man kan få det bedömt som en insats i hemtjänsten. Det kan man begära om man har svårt att komma ut själv. Jag skulle gärna prata mer om 3-3-projektet också. Det kan jag mycket om, men det hinner jag inte nu.

Anförande nr 165

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Vi kommer alltså att se fram emot en fantastisk tid, om vi ska tro er som sitter på den sidan av salen. Jag menar naturligtvis att det är märkligt att det här med maten har tagit så otroligt lång tid och att den ekologiska maten har haft så svårt att tränga in i de matlådorna.

Med tanke på den tidstilldelning som man får från vårdbolagen – vi vet att de är drivna av ekonomiska intressen och inte av socialt ansvar, det är ekonomin som styr och inte vårdbehovet – tror jag att den bild ni försöker skissera upp är oerhört lös. Det jag har erfarit i verkligheten ser helt annorlunda ut.

Anförande nr 166

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Jag vill börja med att säga grattis till Kerstin på födelsedagen, trevligt att du firar den här.

Det är viktiga frågor du tar upp. Maten är viktig för oss alla, och just upplevelsen kring maten ger livskvalitet i vardagen. Det är just därför vi har satsat på

kostenheten, för att få upp kvaliteten på mat. Det är ett arbete som vi har påbörjat. Vi har kommit en bit, men vi ska komma ännu längre.

Det är samma sak med fixartjänsten, fallolyckor – där har du helt rätt. I dag har vi fixartjänster i Stockholm, och det tycker vi är jättebra.

Utevistelsen är inskriven, så man kan få det biståndsbedömt. Det är en rättighet att få komma ut i friska luften. Det är som sagt viktiga frågor du tar upp.

Anförande nr 167

J a c k i e N y l a n d e r (v): Jag har en fråga till Ewa Samuelsson. Först vill jag veta om det är planerat eller om det kommer att bli mer utbyggnad av Gamlebo. Det är skrikande behov av platser. Det är många som vill komma dit.

När ska vi sluta med att dra 70-, 80- eller 90-åriga människor i länsrätten eller kammarrätten för att överklaga, människor som känner sig ensamma och oroliga, som bor hemma och som vill komma till gruppboende eller liknande men som får avslag? Jag har blivit uppringt, därav min fråga. Det finns folk som kommer och frågar om hjälp och undrar. Jag har frågat om det här tidigare.

Sedan är det en sak till som jag vill ta upp. Du pratar väldigt mycket om de lyckliga i hemtjänsten. De är glada att jobba där, de är positiva och så vidare. Visst, jag vet att personalen är positiv och trivs med jobbet. Men jag vet också av erfarenhet genom att min fru och hennes väninnor jobbar där att de har för många ärenden per resa. De har det tungt, jättetungt.

Södermalm är en jättestor stadsdel. De åker buss emellan ärendena. Det vet också moderaterna i stadsdelsnämnden. Det är ingen dans på rosor att jobba inom hemtjänsten. När ska de här människorna få lite andrum och ork?

Anförande nr 168

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Just när det gäller frågan om fler i Gamlebo kan jag inte svara på. Men vi har den stora äldreboendeplaneringen i gång nu, och jag får ta med mig den frågan.

När det gäller hemtjänsten tror jag att det finns en risk för att man glömmer att räkna det man kan kalla ställtid, alltså den tid som man behöver för att förflytta sig. Så lägger man på ibland kanske för många ärenden. Vi har sett att personalen behöver hjälp och stöd på olika sätt. Vi ska se om det kan gå att anställa handledare i hemtjänsten. Det har funnits i socialsocialtjänsten, socialsekreterare har haft det under alla år. Det har varit inom tjänsten, men inom äldre vården har inte varit lika vanligt. Men på äldrecentrum håller man på med en utbildning just nu, och vi får se om vi kan gå vidare och se till att det kommer in i hemtjänsten här i Stockholm.

Anförande nr 169

J a c k i e N y l a n d e r (v): Det ni har gjort är att ni har satt dit stämpelklocka. Det är vad ni har gjort.

Anförande nr 170

Borgarráðet S a m u e l s s o n (kd): Jag tror att ni alla skulle kunna dela min vision om en äldreomsorg där alla fick det stöd och den hjälp som de vill ha och i rätt tid också, att de fick komma ut och känna vinden i håret och solens strålar. Allt det här är det vi verkligen jobbar för. Men återigen går allt inte att genomföra på en dag. Det gäller byggandet av Rom, och det gäller också verksamhetsutveckling, men för den skull kan man inte lägga sig ner och dö och tänka att ingenting kan hända. Tvärtom måste man målmedvetet jobba vidare och steg för steg se till att det blir bättre.

En sak som är väldigt stor bland äldre är oron. Man har många frågor som man snabbt vill ha svar på. Man är irriterad på att man måste ringa, och det kanske är telefontider som man måste passa. Då startade vi Äldre direkt den 1 juli. Det finns ett telefonnummer, 806565, som äldre kan ringa direkt och där någon svarar, en person som sitter vid andra sidan av luren och tar emot. Hittills är det över 6 000 personer som har ringt. I fråga om 90 procent av samtalen har man kunnat ge svar på direkt. Man har kunnat veta om man har betalat sin faktura. Man har kunnat få hjälp med den kontakt man söker och så vidare. 90 procent av samtalen – är inte det fantastiskt? Förstå hur mycket oro som kan skingras på det sättet hos de enskilda äldre!

Vi pratade om uppföljning, och då vill jag berätta inte minst för dig, Leif, att för första gången i Stockholm har äldreverksamheten tagit fram en verksamhets- och kvalitetsuppföljning för 2007, snart kommer den för 2008. Det var helt nytt. Tidigare hade man inte en sammanställning för hela staden. Vi går vidare, sammanställer och ser hur klagomålen ser ut. Vi ska titta på lex Sara och lex Maria och jämföra. Det finns också tankar om det som nu kritiserats, att lex Sara hanteras ute direkt i verksamheterna. Det är någonting som vi måste se över i Stockholms stad, även om inget är beslutat ännu.

Äldrelyftet, Micasa, miljardsatsningen – vad gjordes utifrån planering från er sida? Jo, nu gjorde omvandlingar utan att prata med de äldre. Det var det vi kritiserade er för. Ni frågade inte de äldre. Vi lovade att göra en genomlysning av alla boenden. Vi lovade att göra en efterfrågeanalys hos de äldre. Det har vi gjort. Nu lägger vi fram ett förslag, ett inriktningsärende. Stadsdelsnämnderna ska nu uttala sig om detta ärende innan vi fattar beslut.

Jag yrkar åter bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 171

L e i f R ö n n g r e n (s): Det brukar låta så där när man är i majoritet. Men när du var i opposition kritiserade du hur det gick till med serviceombildningar och det arbete som var påbörjat då. Jag har tyckt att mycket var fel, det gick för fort. Nu gör ni samma misstag. Aktionsgrupper har startat runt om i staden mot de stora nedläggningar som ni driver igenom med mycket dålig information. Jag har flera pressmeddelanden från Kristdemokraterna som säger att med maktskifte och borgerligt styre blir det fler servicehus. Det står också en massa om äldreboendefrågor som man verkligen kan ifrågasätta utifrån den politik som ni de facto driver i det här huset.

Ni lyssnar inte till de äldre. Ni tar inte ens hänsyn till de kommunala pensionärsråden, varken under kommunstyrelsen eller ute i verksamheterna, som har mycket goda synpunkter på boendefrågorna men också på hur det ser ut i äldreverksamheterna. Ni tar inte till det. Möjligtvis tycker ni att det är okej att frågan är ställd, men ni tar inte in synpunkterna.

Det är det som saknas i den borgerliga politiken. Dialog bygger på samtal.

Anförande nr 172

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Om vi vill att äldreboenden ska stå och falla och ingenting ska göras åt dem, ja, då kanske det är bra med din politik. Men jag är beredd att gå vidare och se till att de äldre får bostäder som har den standard som de ska ha. Det innebär att det ibland blir förändringar, att äldre ibland måste flytta, ibland bor de kvar under upprustningen. Det är bara så, Leif, tyvärr, att det blir kritik vilket vi än väljer.

Vi valde att låta de äldre bo kvar på Rio. De fick sänkt hyra för det. Då är det jättejobbigt naturligtvis. Det är liv och rörelse hela tiden.

Nu planeras en förändring i Väduren. Det ska hända vid årsskiftet 2009/10. Redan nu är man i färd med att rasa över detta, och ändå är det meningen att äldreboendet ska vara kvar.

Anförande nr 173

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Jag vill börja med kvalitetsuppföljningen och säga att det är jättebra att det sker. Men jag förstår inte riktigt när ni säger att vi inte gjorde någonting i boendefrågan. Vi bildade Micasa AB, som var grunden för att kunna skapa ett bra äldreboende. Allting som skedde i fråga om ombildningar skedde inte i odemokratisk ordning, utan det skedde med dialog.

Sedan drog vi i bromsen för att se vad som kunde hända framöver. Vi kände att det fanns vissa osäkerhetsfaktorer. Det är väldigt märkligt att när det gäller Väduren. Vi tog ett inriktningsbeslut i tisdags, men ändå blir man informerad där att det ska läggas ned innan vi ens en gång har beslutat något i frågan. Är det rätt och riktigt? Man skapar oro. Vi får mejl om att man är jätteorolig. Är det inte precis det du pratar om att man inte skulle göra i det här läget?

Jag måste också säga när det gäller kvaliteten i verksamheten: Håller ni inte på att ge upp den när ni lägger ut allting på privata aktörer?

Anförande nr 174

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Först när det gäller Väduren fanns det i stadsdelsnämnden en politisk enighet i det arbetet. När man hade bestämt det kom ärendet på mitt bord om Micasa. Det var först enighet i stadsdelsnämnden innan. Det är fortfarande så att det planeras en ombyggnad tidigast 2009/10.

När det gäller Micasa var vi överens om att det var bra att få alla äldreboenden under en hatt. Det var väldigt bra. Men du vet själv att det var pensionärsorganisationerna som var väldigt kritiska till hur den omvandling gick till som ni beslutade om. Det var därför det var stor kritik, och vi instämde i den kritiken.

Sedan vet jag att du vid förra sammanträdet här stod i talarstolen och berättade att ni inte var nöjda med det som gjordes i äldreomsorgen när ni var i majoritet.

Anförande nr 175

A n n - S o f i M a t t h i e s e n (mp): När det gäller servicehusen infördes det nya riktlinjer för biståndsbedömning i januari i år. Men de siffror som budgeten bygger på kommer från oktober, och då var det ett antal boenden tomma.

Jag tror att vi hastar lite när vi säger att vi ska lägga ned dem som står tomma. Vad som har hänt är att man ännu inte hunnit ge de här personerna lägenhet. Jag har frågat hur många det är som har fått möjlighet att få en lägenhet. Det har gått för kort tid för att de här ska kunna fyllas. Det finns en viss ökning av tomma lägenheter. Jag tror att vi missbedömer siffran om tomma lägenheter.

Anförande nr 176

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Du har alldeles rätt i att de nya riktlinjerna talar om att den enskildes upplevelse av oro, otrygghet och ålder ska beaktas. Men jag är den första att instämma i att det tyvärr inte blir så. Senast i dag fick jag höra som är 94 och som inte hade fått ett servicehusboende. Det är sådant som naturligtvis hamnar i stadsdelsnämnderna och de sociala delegationerna. Man måste vara väldigt uppmärksam på det. Jag kan inte härifrån Stadshuset gå ut i varje stadsdelsnämnd och se till att de här personerna får sitt boende, utan det får politikerna ute i stadsdelsnämnderna vara väldigt vaksamma över i de sociala delegationerna. Jag tror att det finns en del som inte nu heller får plats fast jag tycker att de borde få det.

Anförande nr 177

K a r i n H a n q v i s t (s): Fru ordförande! Jag noterar att borgarrådet inte en enda gång nämner det ord som hon tidigare älskade, nämligen valfrihetsrevolutionen när det gäller val av äldreboenden. Kan det möjligen bero på att den här reformen har kostat väldigt mycket pengar? Valfrihet kostar naturligtvis, men det här har kostat i form av tomgångskostnader. Man tackar ja till ett äldreboende där man helst inte vill bo, och sedan får man ganska snart ett erbjudande om bostad där man vill bo. Då har det boendet en kostnad i tomgång. I Brommas fall har det gått upp till 150 000 redan på den korta tiden, bara juli och augusti. Var det meningen att det skulle kosta i den storleksordningen?

Anförande nr 178

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag pratar gärna om valfriheten för äldre, att kunna välja också när man är i behov av vård och omsorg är fantastiskt! Vi valde att vara ganska tuffa när vi sade att tre dagar skulle man ha på sig innan man måste fatta sitt beslut. Det tyckte inte ni om. Ni tyckte att det skulle vara veckor man fick på sig

innan man skulle fatta sitt beslut. Nu anklagar du mig för att det blir dyrare när vi ändå var så tuffa att vi faktiskt sade endast tre dagar.

Anförande nr 179

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Fru ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag ska ta upp några frågor som inte tidigare nämnts från alliansens sida men där vi gjort saker steg för steg sedan 2006.

Det första är att vi har inrättat en äldrenämnd för att visa att frågorna är väldigt viktiga. Vi har tagit tag i rättssäkerheten när det gäller biståndsbedömning genom att inrätta ett speciellt kansli som ser till att det sker rättvis bedömning över staden. Vi har inrättat Äldre direkt, som Ewa sade. Vi har höjt hemtjänstersättningen med 5 procent nästa år. Vi höjer den för äldreboendena med 6,4 procent. Vi lägger på pengar, ni tog bort pengar.

Vi bestämmer också i fullmäktige ersättning för de kommunala enheterna, det vill säga att det blir likvärdig ersättning oavsett vem som utför tjänsterna, vilket är väldigt viktigt ur konkurrenssynpunkt. Vi konkurrerar med bara kvaliteten.

Vi fortsätter med utbildningssatsningarna, och vi tittar mycket på bemötande och demens. Vi vill ge en större del av medarbetarna heltidsanställning, och snart kommer till fullmäktige ett ärende där vi ska fastställa indikatorer för hälso- och sjukvårdslagens uppföljning ute på stadsdelarna. Det är också ett steg framåt för att få en bättre struktur.

Vi ska sätta i gång ett arbete för att förebygga brott mot äldre, och anhörigstödet ska utarbetas. Där kommer till och med lagändring den 1 januari som innebär att kommunen är skyldig att anordna anhörigstöd.

På alla boenden ska det finnas en plan för sociala aktiviteter, vilket är väldigt viktigt. Vi ska utarbeta en värdegrund för äldreomsorgen, något som också är viktigt. Vilken värdegrund ska vi stå på?

Det finns korttidsboende för dementa, till exempel på Södermalm. Vi ska erbjuda korttidsboende utomlands, något som Karl Bern och jag motionerade om under förra mandatperioden.

Slutligen fortsätter vi med vår valfrihetsreform, nämligen att införa möjlighet att välja dagverksamheter från och med den 1 juli.

Steg för steg inför vi kvalitativa förbättringar för våra äldre, och det tycker vi är väldigt viktigt.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 180

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det låter som att det är en sak som slår igenom mer än någonting annat i den borgerliga politiken, och det är

skattesänkningarna och privatiseringarna som ni driver till det yttersta, måste man väl påstå. Det är det som märks, allting annat som ni rabblar upp som mantra är i huvudsak löpande verksamhet. Det är en beskrivning av hur det ser ut i äldreomsorgen med några få undantag.

Jag skulle vilja fråga Margareta Björk det som jag frågade tidigare men inte fick svar på från borgarrådet: Tar du ansvar för löften om att servicehusen ska vara kvar, att ni inte ska avskaffa äldreboendeplatser? Vi vet nu att det är flera hundra avskaffade redan – växelvård, gruppboenden, avlastningsplatser, äldreboenden och servicehus. Det är fyra servicehus som ska läggas ned i den här budgeten.

Ni har gemensamma pressurklipp här där det står: Maktskifte ger fler servicehus, från juni 2006. Ni var ute på servicehusen, uppviglade äldre och ställde till med oro inför de förändringar som var på gång. Sedan driver ni igenom en politik där ni lägger ned dem, avvecklar dem och privatiserar. Varför tar ni inte ansvar för det här?

Anförande nr 181

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag ska börja med det sista påståendet gällande omvandling till servicehus. Det du säger om hur beståndet ser ut gäller just vård- och omsorgsboende. Vi har avsatt 4,1 miljarder för att rusta upp de här husen. Sedan är det självklart att vi, precis som ni, kommer att följa befolkningsstrukturen för att se hur vi kommer att använda våra vård- och omsorgsboenden.

Du säger att det bara är den löpande verksamheten som man ser där ute. Så är det inte. Jag kan säga dig att på Södermalm har vi 15 olika projekt, totalt 34 miljoner, som vi lägger på olika kvalitativa förbättringar ute i äldreomsorgen. Jag sade i går att vi har lagt 10,3 miljoner på olika engångsinsatser. Det ger 4½ miljoner på äldreomsorgen bara i år.

Skattesänkning: Ja, ni höjde skatten. Hur kunde vi se det inom äldreomsorgen? Det tyckte inte vi alls ska sätta sina spår där.

Anförande nr 182

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Det är väldigt fina ord; Margareta Björk, men det är verksamhetens innehåll som ändå är det som styr. Även om ni nu tillför pengar till äldreomsorgen, och det låter väldigt fint, är det stora hål att fylla i.

Jag vill åter påpeka att vi avser möjligheten att vara med och påverka innehållet när ni tänker lägga ut allting och privatisera. Var finns möjligheten att påverka? Det handlar om att rösta med fötterna, gå mellan olika verksamheter. Ska man inte där man bor kunna se till att man har en bra verksamhet och vara med och påverka, inte behöva byta ställe för det?

Anförande nr 183

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Absolut, jag håller med dig, Margareta Johansson, att man ska kunna påverka där man bor.

Jag vill börja med det du började med – stora hål att fylla i. Ja, vem och vilka är som har varit orsaken till dessa hål i så fall? Ni drog undan pengar för äldreomsorgen, vi fyller på nu väldigt mycket.

Det är klart att man ska kunna påverka, men du vet att om det är vård- och omsorgsboende ska det finnas individuella genomförandeplaner för var och en. Där ska man kunna påverka sin vardag, absolut!

Anförande nr 184

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Det var någon från Miljöpartiet som tidigare tog upp frågor om maten och inte riktigt tyckte att det var bra. Jag tänkte bara klargöra för dig att bland annat finns det kostprojekt i staden. Vi hade en kostpolicy som antogs av fullmäktige i april 2008, där det står att mat och måltid ska präglas av kvalitet och servicetänkande genom hela organisationen.

Norrmalm, Östermalm, Farsta, Södermalm är några områden där jag kollat vad det finns för projekt. Precis som Hanna Broberg tidigare fungerar det, och det finns ännu mer saker.

Oppositionen däremot ställer på det hela taget kvalitetskrav som motsvarar våra, men har inte så mycket mer att komma med. Det är knappast någon utmaning att spendera mer pengar i oppositionsbudgetar. Innehållsmässigt har de i opposition särskilt mycket att komma med utöver det som vi lägger fram. Oppositionen föreslår i stort sett inte särskilt mycket över vad vi gör, med undantaget att Miljöpartiet och Vänsterpartiet föreslår arbetstidsförkortning, något som lär underminera en ansträngd personalsituation. Dessutom gör Vänsterpartiet den djärva satsningen att man tänker lägga ned äldrenämnden. Det lyfter väl inte äldreomsorgsfrågorna.

Vi får på tassan för att vi inte gör något. I förrgår hade vi i Farsta ett stort samverkansmöte där vi hade bjudit in Eleanor Bodel, många vet säkert vem hon är. Just nu är hon i alla fall sakkunnig i någonting som heter Umeåmodellen. Där fick vi höra hur man jobbar i Umeå. Vi har planer i Farsta på vad vi ska göra. Vi bjöd in frivilligorganisationer från alla håll och kanter och pratade om frågan: Hur kan vi förbättra hälsan och minimera ohälsan för de äldre i Farsta?

Vi har nu satt i gång en massa projekt. Vi ska låta förstaårselever på frisörutbildningen kanske komma och öva för att lägga håret på äldre. De behöver lära sig hur man permanentar. Man kan göra det på dockor, men det kan man göra också på levande människor. Man kan göra en massa andra saker – starta körer, se till att man har klassmormor, klassfarmor och annat.

Det finns en uppsjö av samverkanssaker som vi kan göra som i det lilla kan låta lite larvigt men som kan gynna de allra flesta i samhället, och vi måste göra mer saker. Men ni har aldrig velat se ut över er horisont, som är den kommunala. Vi gör det nu, och vi är stolta över det.

Anförande nr 185

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande! Att man permanentar kostkonsulentverksamheten är alldeles utmärkt. Det var ett av de stora projekt som drogs i gång inom ramen för kompetensfondssatsningen under förra året som Moderaterna i alla fall var med på. Det var väldigt bra.

Men jag skulle vilja fråga dig Birgitta Holm med tanke på att hon nu drar upp detta med de privata verksamheterna: Tar du också lika lättvindigt som ansvarigt borgarråd på att vi inte vet vilka som är inne på marknaden? Vi vet inte vilka företagare som ligger bakom de företag som är på väg in i den här sektorn, vård- och omsorgssektorn. Det finns skrämmande exempel från Nacka, där Kommunal gjorde alldeles utmärkt projekt och granskade inte bara företagen utan också de personer som ligger bakom och upptäckte att det var avregistrerade företag, man betalade inte sociala avgifter, man hade inte kontrollsedlar, det var fusk med inrapportering och annat.

Vi vill gå vidare och se till att vi får koll på de här personerna, inte minst utifrån trygghetsaspekterna. Vi ska veta vad de äldre får hem för personer. Hur ser Moderaterna på det?

Anförande nr 186

B i r g i t t a H o l m (m): Jag svarar att du låter som en papegoja. Du har ställt den här frågan redan på äldrenämnden och vet att hela den här sidan är enig. Vi står bakom äldreborgarrådet. Vi behöver inte tveka i denna fråga. Vi är överens. Det är precis som äldreborgarrådet sade tidigare att det inte handlar om sådana organisationer som du skrämmer de äldre och anhöriga med. Det är löjligt!

Anförande nr 187

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Det som skiljer oss åt, Birgitta, är faktiskt att vi har lagt mer pengar till äldreomsorgen.

Förkortad arbetstid är ett sätt att skapa förbättrad kvalitet i omsorgen. Vi vet ju att det här är ett tungt arbete som kräver att man också har tid för rekreation och för att kunna återhämta sig om man ska kunna göra ett bra arbete.

Det här med att vi vill lägga ned äldrenämnden handlar inte om att vi inte vill ha fokus på äldrefrågor. Vi tycker att en förvaltning är alldeles utmärkt, men behövs det en speciell nämnd för att fatta besluten? Det ifrågasätter vi.

Anförande nr 188

B i r g i t t a H o l m (m): Man kan ju inte ha en förvaltning på det viset. Hur resonerar ni då? Det kan du inte svara på här och nu. Det ni säger är inte trovärdigt. Ni verkar inte vara speciellt intresserade av frågorna. Det är mycket märkligt, tycker jag.

Anförande nr 189

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Jag förstår att mina äldre grannar som är ledsna över den mat de får bor i fel stadsdel i Stockholm. Det är synd om dem. Jag kanske ska tipsa dem om att flytta till en annan stadsdel eller hoppas på att vi får bättre ordning i vår stadsdel.

Jag undrar om alla dessa vårdbolag. Det är ju allmänt känt att det kommer ständigt nya människor hem till de äldre och ska hjälpa dem med olika saker. När man blir gammal och kanske inte ser så bra är det ju bra om man känner igen de personer som kommer innanför tröskeln. Det skapar osäkerhet annars. Jag undrar hur lång tid man behöver på sig för att testa 65 olika vårdbolag för att kunna bedöma kvaliteten hos dem. Det är inte lätt att välja.

Det är viktigt att gamla människor får möjlighet att hitta en modell som passar dem och att de får ett slags trygghet och kontinuitet i sin tillvaro. Jag tror att det kanske är ännu viktigare än chansen att välja bland den oändliga mångfald som finns i dag.

Anförande nr 190

B i r g i t t a H o l m (m): Förlåt att jag tappade bort ditt namn tidigare, Kerstin. Jag skulle vilja veta lite grann vid sidan om här vilket stadsdelsområde det här handlar om. Då kan vi säkert cleara det på något vis. Det känns viktigt, för det här gäller ju över hela staden.

Du säger att det är många som kommer in till den person som behöver hjälp. Men så har det varit i den kommunala omsorgen också. Man byter personal hela tiden. Det är ingen skillnad.

Anförande nr 191

H å k a n W a h l é n (s): Ordförande, fullmäktige, närradiolyssnare och webb-tv-tittare! Här på Kungsholmen har vi lång erfarenhet av privat drivna äldreboenden. Jag måste säga att det i huvudsak har fungerat bra tack vare en förvaltning som har utvecklat bra rutiner för kontroll och uppföljning. Vi har också haft verksamheter i egen regi och därmed egen kompetens och koll på vad verksamheterna egentligen kostar.

I dag är förutsättningarna annorlunda. I dag finns ingen egenregiverksamhet på Kungsholmen. Vi har ingen kostnadskontroll. Vi har inga möjligheter att pröva och utveckla alternativa vård- och omsorgsmodeller. Ingen valfrihet gäller för dem som efterfrågar en trygg och kommunalt driven omsorg. Ännu värre är att de privata aktörerna på Kungsholmen domineras av riskkapitalbolag. Det är sådana som äger vårdföretagen. Riskkapitalbolagen har kontor i skatteparadis åtskilliga mil från Stockholm. Ägarna har investerat kapital i äldreomsorgen för att tjäna pengar. Deras omsorg om de äldre begränsas av det övergripande intresset att maximera avkastningen på satsat kapital. Det här är bekymmersamt.

Jag brukar rekommendera moderater – det finns ju några stycken här – att prata med sina partivänner på Lidingö. Lidingö är ju en kommun med långt och starkt

moderatstyre. Där drivs hälften av äldreboendena i egenregi och hälften på entreprenad. Det är en ganska lyckad mix.

Jag måste fråga er: Varför vägrar ni människor att lägga egenregianbud i flertalet stadsdelsnämnder?

Anförande nr 192

R e g i n a K e v i u s (m): Det här är mycket märkligt. Håkan Wahlén säger att han är socialdemokrat. Socialdemokraterna vill ju i budgeten satsa 120 miljoner kronor extra för att uppvakta företagen. Socialdemokraternas nyfunna kärlek till företag gäller tydligen inte dem som jobbar inom äldreomsorgen. Det är stor skillnad på Leif Rönngrens politik och Håkan Wahléns politik.

Här på Kungsholmen har vi god äldreomsorg. Vi har människor som får välja. Vi har släppt fram egenregianbud. Problemet är att Håkan Wahlén bara genomförde lägsta-pris-upphandlingar medan vi nu har fastprisupphandlingar där kvaliteten får styra. Håkan Wahlén vill inte ens vara med på upphandlingarna längre. Håkan Wahléns politik är inte den socialdemokratiska politik som drivs här i Stadshuset om att medborgarna själva ska få bestämma.

Anförande nr 193

H å k a n W a h l é n (s): Jag måste i och för sig berömma Regina lite grann för att hon har accepterat att vi får lägga egenregianbud på Kungsholmen. Jag tar åt mig en stor del av äran för att det är fast pris som gäller i dag. Det är jag som har drivit det i upphandlingsgrupperna.

Trots att vi inte har valfrihet för den som vill bo i ett kommunalt boende på Kungsholmen – den finns ju inte – kan vi nog dela med oss en hel del till andra stadsdelsnämnder av den erfarenhet vi har av privata entreprenörer. Men jag vill fortfarande fråga varför man inte får lägga egenregianbud i övriga nämnder. Vad är det för fel med det?

Anförande nr 194

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag har inga problem med att stadsdelsnämnder väljer att lägga egenregianbud.

Jag tänkte svara på det här med uppföljningen av de olika boendena. 2005 antog man en stadsgemensam uppföljningsmall som skulle gälla vård och omsorgsboende och hemtjänst. Det visade sig att den inte räckte till. Därför har vi nu beslutat om en komplettering till den mallen. Därutöver har äldreförvaltningen en checklista med punkter som man ska kontrollera när det gäller de olika verksamheterna varje år. Dessutom inför vi stickprovskontroller.

Jag tror att vi är på väg att se till att våra verksamheter, också de som drivs i privat regi, verkligen ska uppnå de mål vi har satt.

Anförande nr 195

H å k a n W a h l é n (s): Det är naturligtvis bra att utveckla modeller för kontroll och uppföljning. Jag kan som sagt rekommendera Kungsholmens stadsdelsförvaltning. Där har man lång erfarenhet av detta och kan säkert bidra med ett och annat.

Anförande nr 196

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Jag vill bara säga att inte heller Folkpartiet har några problem med att det läggs egenregianbud. Det är upp till varje stadsdelsnämnd.

Du sade att det finns bra rutiner i Kungsholmens stadsdelsnämnd för kvalitetsuppföljning och så vidare. Det är väldigt bra. Man har ju som politiker ansvar för att det hela fungerar. Vi är ansvariga som politiker även om vi lägger ut verksamhet på entreprenad eller på annat sätt. Vi är lika ansvariga för att kvaliteten hålls. Där måste vi verkligen skärpa oss både när det gäller vår egen regi och det som vi lägger ut privat.

Anförande nr 197

H å k a n W a h l é n (s): Jag får tacka för att det finns intresse för uppföljning och kontroll. Jag önskar lycka till i de stadsdelsförvaltningar som har möjlighet att förbättra sig. Man kan ju alltid bli bättre. Även vi på Kungsholmen kan bli det.

Anförande nr 198

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande! Tiden går fort, sade Sten Nordin i går. Och det gör den verkligen – tiden går fort. Om det tror jag att många kan vittna som tycker att de precis har börjat jobba för något år sedan och nu börjar närma sig pensionsåldern.

Om man frågar dem som är i övre medelålder eller just har pensionerat sig var de vill bo när de blir gamla säger alla nästan undantagslöst: Då vill jag bo hemma! Jag vill så klart bo hemma hos mig själv. Jag vill bo med min man, mina barn eller min sambo. Man tänker inte på den dag som kommer då man är kanske 85 år och har blivit dement. De närstående kanske inte längre finns i livet, och alla ens vänner har dött. Då är man i en annan situation. Därför kan vi inte lita bara på vad man säger när man är vid full vigör.

Vi pratar mycket om just den här sista tiden, och det ska vi också göra här i dag. Men samtidigt kan man undra om frivilligverksamheten, som vi hörde om här. När ska vi prata om den? Den bärs ju upp i dag i staden av nyblivna pensionärer. I min stadsdel till exempel, Spånga-Tensta, står frivilligverksamheten för huvuddelen av polisens grannstöd. Man jobbar också med trygghetsringning. Detta ska naturligtvis aldrig ersätta den omsorg som vi finansierar kommunalt, men det är ett komplement. Verksamheten är dessutom bra för dem som utövar den; det är ju en form av friskvårdsverksamhet.

Det här med pengar är en lustig historia. Jag satt i äldreberedningen under förra mandatperioden, under den tid när den dåvarande majoriteten höjde skatten med 50

öre och sänkte pengarna till äldreomsorgen med 68 miljoner. Men nu säger ni att äldreomsorgen i Stockholm inte är bra. Det finns hur många fel som helst, tydligen.

Socialdemokraterna ska rätta till det med 120 miljoner, tror jag att det var. De andra har lite mer och lite mindre. Det är en budget på 6 ½ miljard. Om äldreomsorgen i Stockholm är så dålig som ni vill påtala – hur tror ni då att ni ska kunna fixa det så lätt? Och hur kan kvaliteten i omsorgen bli bättre när människor jobbar kortare tid och inte är där? Kvalitet i omsorgen förutsätter väl ändå att personalen är på plats.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 199

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande och fullmäktige! Vi har inte sagt att äldreverksamheterna är dåliga. Däremot har vi sagt att det finns stora brister som ni inte ser, inte tar till er och inte åtgärdar. Det handlar inte bara om pengarna; det vet vi allihop. Det handlar om det som jag tog upp inledningsvis, nämligen styrning, kontroll och uppföljning. Där brister ni. Ni följer inte ens upp era egna tidigare budgetar i den här salen, och det ser jag oerhört allvarligt på.

Jag skulle vilja ställa samma fråga till Folkpartiet som jag har ställt till Moderaterna och Kristdemokraterna. Vi har kämpat för en bättre uppföljning och kontroll av entreprenörerna. Vi har fått igenom det i äldrenämnden. Det har vi gemensamt beslutat om mellan partierna. Men när vi går vidare och även vill kolla vilka individer som står bakom dessa företag har vi nu hört från Moderaterna och Kristdemokraterna att det är löjligt och att jag skrämmer de äldre. Tycker inte du att det är lite besvärande att vi i dag inte från stadens sida kan garantera att det inte är Hells Angels som är inne i de företag som kommer att börja komma in på äldre marknaden? Det är det som är poängen. Vi vet ingenting om personerna! Det har visat sig i erfarenheterna av Nackas granskning att om man följer personerna hittar man företagskonkurser och fusk. Vill inte du vara med oss och åtgärda det?

Anförande nr 200

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag tycker att det är viktigt med äldreomsorg av god kvalitet oavsett om den bedrivs i kommunal eller enskild regi. Jag är fullständigt övertygad om att inte Hells Angels kan bedriva en äldreomsorg i god regi.

Jag vet faktiskt inte exakt hur det ser ut och vem som har sagt ja eller nej i de här omgångarna. Men det jag kan säga är att jag naturligtvis tycker att man ska använda stadens resurser för att kolla vilka som finns med, och vi har bra resurser. Nu svarar jag för mig själv, men jag tycker absolut att man ska göra det. Jag är rätt säker på att majoriteten också tycker det.

Anförande nr 201

M u j d e R a s h i d (v): Ann-Katrin! Du nämnde frivilligorganisationerna. Jag har en fråga till dig. Vid äldrenämndens senaste sammanträde hade majoriteten förslag på att slå ihop fyra frivilligorganisationer. Det kan i sin tur leda till att en

eller flera av dessa organisationer kommer att läggas ned. Är du beredd på att någon av organisationerna kan läggas ned efter nästa möte? Man bordlade ju ärendet till dess.

Anförande nr 202

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag borde inte bli förvånad. När man pratar om frivilligorganisationer pratar ni om pengar. Frivilligorganisationer bygger ju på att man jobbar frivilligt. Alla frivilligorganisationer utgår inte från äldrenämnden. I stadsdelarna jobbar vi mycket tillsammans med frivilligorganisationerna. De har inte alls kontakt med äldrenämnden. Det är en helt annan fråga hur ni hanterar detta.

Anförande nr 203

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande, ledamöter och medborgare! Jag vill återkomma till just det här med äldreboenden i staden och den stora undersökning som har gjorts när det gäller planeringen av boenden för äldre i Stockholms stad.

Man kan klart och tydligt se hur samverkan mellan stadsdelsnämnd och den centrala staden inte fungerar. Vi har lagt in ett förslag om moratorium i väntan på den utredning som kommer av vad de äldre verkligen vill när det gäller servicehusboenden. Det gick ni inte med på. Det blir därför helt klart en motsättning i det hela. Varje stadsdelsnämnd måste ju hålla sin budget, vilket gör att man föregår inriktningsärendet. Det skulle man inte behöva göra om det fanns ett samspel mellan staden och stadsdelsnämnderna.

Servicehusboendeutredningen visade att det är många äldre som skulle kunna tänka sig att flytta in i servicehus men som inte ens en gång bryr sig om att söka plats eftersom de är säkra på att de inte kommer att få den platsen. På äldrenämnden lade vi därför senast fram ett konkret förslag. Vi vill att man ska titta över möjligheten för personer utan biståndsbeslut att fylla de tomma platser som finns nu. På så sätt skulle man också få ett bevarande av servicehusen och en möjlighet till utveckling. Det var ett förslag som inte föll er i smaken.

Jag kan återrelatera till det som du pratar om när du säger att vi inte lyssnade på pensionärsorganisationerna när vi hade majoritet. Men lyssnar ni på dem nu, då? De har ju klart och tydligt sagt att detta är en oerhört viktig fråga.

I en av Dagens Samhälles bilagor behandlar man äldreomsorgen. Där pratar man tydligt just om de privata aktörernas dominans nu när de börjar komma in i äldreomsorgen. Det är fyra stora aktörer på marknaden som nu gör vinster på äldreomsorgen. Det sägs också tydligt och klart att det är viktigt att man behåller kommunala alternativ så att vi inte får ett privat monopol. Kommunerna ska utnyttja sina marknadskunskaper. Det här är en viktig fråga att poängtera. Vi håller nu på att lämna det här helt och hållet. Var står vi då?

Anförande nr 204

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det stämmer bra, Margareta, att det var en hel del som önskade sig ett boende men som inte hade sökt. Men det var också ganska många som inte riktigt visste vad servicehusen erbjuder i dag. De hade en bild av hur det var tidigare.

Du vet mycket väl att vi är intresserade av det som i dag kallas trygghetsboende och som vi med all sannolikhet kommer att få förslag om. Det är ett boende där man förhoppningsvis inte ska behöva något biståndsbeslut, utan äldre ska kunna ställa sig i kö dit. Redan oro och otrygghet ska kunna vara basen för att man ska kunna få ett sådant boende. Stockholm är i en bra sits eftersom vi har en hel del boenden. Vi har också en del tomma platser. Vi borde därför kunna starta sådana här boenden ganska snart.

Anförande nr 205

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ewa! Kan du se vikten av att man samkör det här centralt i staden med stadsdelsnämnderna utifrån att det handlar mycket om pengar? Möjligheten får inte försvinna oss ur händerna. Precis som vi pratade om på äldreträffen handlar det om två kategorier. Den ena kategorin är de som vill flytta ihop eftersom de känner tryggheten att ha andra äldre nära sig. De vill ha möjligheter till en gemensamhetslokal, hiss och den delen. Den andra kategorin är de som känner trygghet i att ha personal i närheten även om de inte har direkt behov av det.

Jag känner nu att det här kommer att försvinna ur våra händer. Det händer jättemycket i den här staden nu som vi inte riktigt har kontroll över.

Anförande nr 206

R e g i n a K e v i u s (m): Självfallet lyssnar vi på de lokala pensionärsråden. Jag är lite förvånad över ditt inlägg. Jag trodde att jag i dag skulle ha fått broschyren De äldres lilla röda, där det skulle ha funnits 101 punkter som visar hur Vänstern vill återkommunalisera all fungerande äldreomsorg, även de enheter som har enskilda utförare. Vänstern vill nämligen återkommunalisera alla äldreomsorgsboenden som är uppskattade av de boende, av dem som jobbar där och av sjuksyrrorna som tillsammans har startat dem. Vad säger du till dem som bor på ett enskilt drivet äldreboende och trivs bra? Ni vill ju återkommunalisera allt, och ni tar inte ens upp det i era anföranden.

Anförande nr 207

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Där ska du få svar. Det är nämligen så att vi inte alltid har insyn i de äldreboenden som ni nu har lagt ut privat. De är inte alltid perfekta. Vi anser att möjligheten till insyn och till delaktighet bland de äldre är oerhört viktigt. Sedan har vi boenden som har skapats av privata bolag, till exempel Edsätrahemmet. Det är privat från början. Det har vi ingenting emot. Men det här handlar om att ni lägger ut kommunal verksamhet till privata utförare. Ni avsäger er möjligheten till reellt inflytande. Framför allt får inte heller de äldre något inflytande.

När det gäller de 101 punkterna för barnen är det faktiskt så att barnen är framtiden, och de säkrar en bra äldreomsorg, eller hur? Visst är det så? Men de äldre är också jätteviktiga, och det finns ingen motsättning mellan grupperna. Det är det som är så härligt.

Anförande nr 208

Helen Jäderlund Eckardt (fp): Jag vill understryka att äldreplaneringsärendet nu går ut på remiss till stadsdelsnämnderna så att alla kan lämna synpunkter. Det är jätteviktigt i de här frågorna.

Servicehusen är en viktig mellanboendeform. När man ser på framtidens boenden inser man att vi behöver fler nyanser i boendet för våra äldre. Det finns stor efterfrågan på sådana boenden. Just trygghetsboende är en intressant form som man nu jobbar med i äldrelegationen. Men man är inte riktigt klar. Det är något som vi vill titta på för Stockholms del så att vi får en modell för Stockholm när det gäller trygghetsboende. Det är alltså inte helt klart, men där ska ingå gemensamhetslokaler och det hela ska vara tillgängligt. Det ska finnas personal på plats och så vidare, men det är inte riktigt klart i vilken utsträckning. Det är alltså ett riktigt boende som vi hoppas att vi kan gå vidare med. Det kommer antagligen inte att vara biståndsbedömt, och det finns stor efterfrågan på sådant boende. Det tycker vi är jättebra.

Anförande nr 209

Margareta Johansson (v): Helen! Då kan du kanske också förstå att vi kräver ett moratorium så att det inte händer saker och ting innan vi är klara med de här planerna, eller hur? Jag tycker att du ska ta med dig vikten av möjligheten till kök och att laga god mat. Det är något som har kommit upp bland de äldre och i vårt förträffliga KPR som lämnar många bra synpunkter.

Man måste alltså redan nu stoppa de planer som finns på olika omvandlingar innan vi ser hur behovet ser ut. Vi kan inte vänta längre.

Anförande nr 210

Liliana Falkbäck (s): Ärade fullmäktige! Alla här vill så väl. Men hur blir det sedan i slutändan? Det är frågan. Jag vill tala om en del svek. Det har vi gjort ibland här.

Nummer 1: Misslyckade upphandlingar drabbar de äldre. Vi har till exempel läst om Vintertullen i tidningarna. Både äldreombudsmannen, äldreinspektörerna och stadens revisorer anser att det som skedde på Vintertullen inte var någon engångsföreteelse. Bristande personaltäthet och dålig organisation blev följden. Hur många äldre ska lida på grund av misslyckade upphandlingar?

Det finns en annan undersökning som Socialstyrelsen har gjort. Man började med den 2008. Den innebar en mätning av kvaliteten på landets äldreboenden. I kategorin personaltäthet får Stockholm usla betyg – 1,7 på en femgradig skala. I det totala betyget ligger Stockholm på plats 100 av 250. Det är inget bra betyg.

Jag vill också titta en del på de löften som ni gav. Det gäller bland annat utevistelse, som det har pratats mycket om här. Jag tycker att det är ynkligt att över huvud taget behöva tala om att pensionärer och äldre behöver gå ut. Men så är det i vår stad. Moderaterna lovade mer utevistelse för äldre. Verkligheten är den omvända. Stockholms egen äldreombudsman skriver om rapporten att personalen inte hinner med. Ni lovade också fler äldreläkare och geriatriker på boendena. Någon sådan ökning har inte syns till. Snarare minskar samarbetet med landstinget.

Jag vill också prata om det här med fler sociala aktiviteter. Vi sade redan förra året att vi vill ha fler träffpunkter för äldre. Det har inte hänt så mycket med det. Jag har också varit uppe här tidigare och pratat om att fler äldre ska vara aktiva i idrottsaktiviteter. Jag spelar själv boule, som ni vet. Vi vill att man ska införa aktivitetsstöd och nolltaxa för idrottande äldre. Inget har hänt på den fronten heller.

Jag tyckte att det var bra – det som Folkpartiet sade om hur ensamheten och tristessen breder ut sig bland många ensamma, särskilt i Stockholm och i våra förorter.

Anförande nr 211

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag vet inte om man ska kalla upphandlingen av Vintertullen för en misslyckad upphandling. Vi har tagit ett anbudsunderlag och vi har gjort värderingen enligt vad som stod i underlaget. Det fanns fyra anbud. Tre klarade inte ens av de höga skall-krav vi ställde. Det fanns då ett anbud kvar. Jag kan berätta för oppositionen att de skall-krav vi ställde var högre än dem ni själva ställde vid upphandlingen under förra mandatperioden av Hornstulls vård- och omsorgsboende, som HSB Omsorg fick.

Personaltätheten på Vintertullen är högre än vad vi har på fem av våra nio kommunala äldreboenden. Det är till och med högre personaltäthet än det var i anbudet.

Lilian! Jag kan förstå dig när det gäller de sociala aktiviteterna. Vi har öppnat fler öppenverksamheter just därför att man ska kunna gå och äta tillsammans. Vi kräver en plan för sociala aktiviteter på varje äldreboende, och vi kommer som sagt att följa upp allt detta väldigt noga.

Anförande nr 212

L i l i a n F a l k b ä c k (s): Det är väl härligt att det har blivit bättre, då. Men hur ser det ut just nu? Hur ser det ut till exempel på Vintertullen?

Anförande nr 213

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Lilian! Äldreguiden från Socialstyrelsen visade också att vi fick högsta betyg när det gäller maten. Det glömde du att säga.

Jag har kollat upp personaltätheten. Det visade sig att det har varit svårigheter att mäta den just utifrån att vi har en hel del privata utförare i förhållande till landet i övrigt. Mätinstrumenten ska finjusteras, och sedan får vi återkomma och se hur det blir då.

Idrott står för första gången med i en äldrebudget nu. Det finns pengar avsatta för hur vi ska kunna arbeta med det. Det är helt nytt, vad jag vet. Det är inte klokt att utevistelsen ska behöva stå med; jag håller helt och hållet med om det. Det borde vara en självklarhet. Jag blir ändå glad när jag är ute nu, för på flera ställen säger man: I dag halv två går vi ut så många som kan! Man har det med regelbundet, och detta ska utvecklas. Men visst borde det vara en självklarhet.

Anförande nr 214

L i l i a n F a l k b ä c k (s): Det tackar jag för, särskilt det där med att utevistelse är en självklarhet. Det borde det vara. Maten är också viktig. Den kostansvarige som har anställts är ett stort steg framåt; det håller jag med om.

Anförande nr 215

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Också jag håller med dig om utevistelsen, Lilian. Man tycker att det skulle vara en självklarhet. Tyvärr har det inte varit det, konstigt nog. Vi måste jobba så att det verkligen blir självklart.

Du pratar om idrott och att du spelar boule. Jag tog också upp idrotten i mitt anförande. Jag tycker att det är jätteviktigt med förebyggande verksamhet. Det ska också vara sådant som man tycker är roligt i livet. Självfallet måste vi satsa mer på förebyggande verksamhet både när det gäller motion och idrott beroende på vad man själv vill göra. Det ska anpassas efter det. Det handlar även om träffpunkter, kulturaktiviteter och allt annat tillsammans. Det är viktigt för att bryta den sociala isoleringen och den tristess som vi pratar om. Du tar upp viktiga punkter.

Anförande nr 216

L i l i a n F a l k b ä c k (s): Jag tackar för det.

Anförande nr 217

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag vill ta upp frågan om äldreboenden som kommer att läggas ned. Drygt 350 vård- och omsorgsboenden kan komma att läggas ned under de närmaste åren. Som skäl anges att antalet riktigt gamla, över 80 år, kommer att minska under en period. Servicehusen kommer också att påverkas, men staden inväntar där förslaget från den statliga äldreboendedelegationen vid årsskiftet.

Men finns det verkligen 350 platser över just nu? Beror det inte delvis på att biståndsbedömningen är så restriktiv och delvis på att det ligger många långliggare på korttidsboendena? Är det verkligen befogat att lägga ned alla dessa platser i vård- och omsorgsboenden?

Jag har skrivit en motion om korttidsvård som så småningom kommer till fullmaktige. Men jag vill redan nu relatera till den tillsyn som länsstyrelsens äldreskyddsombud gjorde hösten 2006 och våren 2007. Då granskades 24 korttidsboenden för att ge en uppfattning av hur det såg ut. En fråga som återfinns i länsstyrelsens faktablad var: Vilka vistas på korttidsboenden och varför? Anledningarna till

korttidsboendevistelsen varierade vid länsstyrelsens tillsyn. Knappt hälften av de totalt 475 äldre som var under tillsyn ändå och som vistades på boendena väntade på permanent särskilt boende. De allra flesta väntade på gruppboenden för demenssjuka. Det är drygt 200 personer. Cirka 75 personer fick växelvård. Knappt 100 personer skulle flytta hem eller utredas vidare. För de resterande 100 äldre framgick inte någon tydlig planering i den sociala dokumentationen.

Det finns alltså personer som ligger kvar på korttidsboenden och blir långliggare därför att det saknas platser i vård och omsorgsboenden inklusive gruppboenden och vårdplatser för dementa. Varför inte göra en ordentlig inventering liknande den som länsstyrelsen gjorde inför den här granskningen för att se hur stort behovet är och överföra dessa personer, patienter, vårdtagare eller vad man nu kallar dem från korttidsboenden till de platser som nu står inför nedläggning? Många av dem som ligger eller i varje fall låg där har inte blivit bättre i dag. De kan inte skickas hem därför att de är för dåliga. Somliga väntar på en plats på särskilt boende. Då blir det också en prioritering mellan den som skrivs ut från sjukhuset och som också behöver komma till ett korttidsboende, åtminstone för en tids återhämtning, och dem som ligger på korttidsboendena. Jag undrar om det verkligen finns omkring 350 platser som inte behövs.

Anförande nr 218

Helen Jäderlund Eckardt (fp): Jag vill en gång till säga att äldreboendeplaneringen nu går ut på remiss till stadsdelsnämnderna så att alla har möjlighet att lägga synpunkter på ärendet.

Jag vill också säga att behoven är viktiga. Vi måste noga följa effekterna av de nya riktlinjerna och det nya valfrihetssystemet. Det är oerhört viktigt.

Anförande nr 219

Eivor Karlsson (mp): Men det kan ju inte vara så att alla de här drygt 475 personerna har avlidit. Det måste fortfarande ligga många som bildar proppar på boendena. Det är jätteviktigt att de kommer bort därifrån till sitt demensboende eller vart de nu ska komma. Det är nödvändigt att man undersöker detta innan man börjar bestämma om nedläggning av de 350 platserna.

Anförande nr 220

Borgarrådet Samuelsson (kd): Jag vore tacksam om du slutade prata om nedläggning, för det handlar just om att se till behoven. Vi ser att det blir fler äldre som är demenssjuka. De är *sjuka*. De är inte dementa. En person är inte cancer för att han har en cancersjukdom. Det är en sjukdom man har. Vi behöver många gruppboenden till just de personerna. Detta behöver vi tillgodose, och då behöver vi göra en del förändringar. Det ingår i den äldreboendeplanering som vi nu skickar ut på remiss till stadsdelsnämnderna för att se till de behov som de äldre har.

Det görs inte på vinst och förlust. Vi har tagit in konsulter som har gått igenom vartenda boende och vi har pratat med varenda stadsdelsnämnd. Vi har arbetat med äldreförvaltningen och stadsledningskontoret. Nu föreligger det ett inriktningsärende

som på nytt ska ut till stadsdelsnämnderna för att just se till de behov som finns hos de äldre. Vi ser att den grupp som behöver allra mest verkar vara de demenssjuka, och då är det gruppboenden som efterfrågas.

Anförande nr 221

E i v o r K a r l s s o n (mp): Jag blir bara lite fundersam över ordens valörer. Skulle man inte använda orden dementa, senila eller någonting sådant längre? Hur man än väljer att uttrycka sig måste man skilja på dem som är senila eller dementa eller vad man nu ska säga och de som är kroppsligt sjuka. Den som är dement kan ju börja gå ut på natten. Det gör knappast en annan person. Det är olika vårdboenden de behöver. Jag undrar fortfarande hur det kommer att bli – om det verkligen är de här 350 som ska läggas ned och prioriteras på korttidsboendena.

R IV SKOLROTELN

**Stadsdelsnämnderna: Pedagogisk verksamhet: Förskoleverksamhet, Utbildningsnämnden, Ny verksamhet: grundskola, särskola och skolbarnsomsorg, Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)
Punkt 5, 16, 25)**

Stadsdelsnämnderna: Pedagogisk verksamhet: Förskoleverksamhet

Anförande nr 222

Borgarrådet Edholm (fp): Herr ordförande och fullmäktige! Jag skulle vilja inleda debatten om förskolan med att visa en bild av morgondagens Stockholm. Tanken är att bilden ska komma upp här bakom mig nu, och det gör den också! Bilden ser lite kryptisk ut. Det är inte någon julgran, utan den visar befolkningspyramiden för Södra Hammarbyhamnen. Den visar läget för ett år sedan. Raderna längst ned representerar barn i förskoleåldern. Som ni ser är det en generation som redan är på väg att bli den största i Stockholm. Sannolikt hade bilden varit ännu tydligare om vi hade gjort den i dag.

Stockholm växer så det knakar. För varje år föds fler barn. 2008 väntas antalet förskolebarn öka med ytterligare 4 procent. Mitt i den fantastiska babyboomen kan jag ändå med stolthet konstatera att förskolan är en av Stockholms mest populära verksamheter. 85 procent av alla barn i Stockholm går i förskolan. En överväldigande majoritet av föräldrarna är nöjda. Det är inte bara barn och föräldrar som vinner på en bra förskola. För Stockholm är det en helt nödvändig konkurrensfördel gentemot andra städer och en investering i framtiden. Att barnfamiljer i dag söker sig till Stockholm och väljer att stanna här beror i hög grad på att vi har en god kvalitet i förskola och skola. Alla de småbarn som i dag utgör den breda basen i befolkningspyramiden kommer en dag att bli vuxna och bidra till vår gemensamma välfärd.

En jämförelse med de socialdemokratiskt styrda Göteborg och Malmö visar att Stockholm på punkt efter punkt har högre kvalitet i förskolan. I Stockholm är barngrupperna mindre och personaltätheten större. Här är mångfalden rikare med en nästan dubbelt så stor andel fristående alternativ. Här satsar vi betydligt mycket mer resurser på varje enskilt barn räknat i kronor och ören. Och inte minst – i Stockholms förskolor får alla barn plats. För såväl 2007 som 2008 har vi upprätthållit barnomsorgsgarantin. Detta skiljer oss markant från Göteborg, där föräldrar tvingas vänta alldeles för länge på en plats. Även Malmö har haft stora problem med att klara garantin.

Bakgrunden till att Stockholm klarar babyboomen är den enorma utbyggnad av förskolan som har skett de senaste åren och som fortsätter med oförminskad kraft. Varannan vardag öppnar en ny avdelning någonstans i Stockholm. Inför nästa år satsar vi ytterligare resurser på utbyggnaden genom att vi fördubblar det stimulansbidrag som Socialdemokraterna genomförde och införde under förra mandatperioden. Det kommer att fördubblas nu inför nästa år.

Jag skulle vilja påstå att Stockholm i dag kan erbjuda barn och föräldrar en förskola i världsklass. Men vi nöjer oss inte med det här. Under de två senaste åren har vi tagit en rad steg mot att ytterligare förbättra verksamheten och öka servicen till stadens småbarnsföräldrar. Stockholm har en fantastisk mångfald inom förskolan. Som första kommun i Sverige har vi nu infört en e-tjänst som gör det möjligt för föräldrar att jämföra och att välja mellan olika verksamheter. Genom det nya gemensamma kösystem som infördes i somras har vi skapat ett rättvist och transparent system för att kunna fördela platserna.

I årets budget blir det äntligen en kommunal förskolepeng. Det innebär att vi öronmärker resurserna till skolan så att inte pengarna ska kunna fördelas till andra verksamheter – något som skedde alldeles för ofta under den förra, socialdemokratiska mandatperioden.

Med en ny förskoleplan och särskilda utbildningssatsningar för fler förskollärare vill vi höja kvaliteten ytterligare och stärka den pedagogiska inriktningen i förskolan. Genom en förbättrad tillsyn och inspektion vill vi garantera alla barn i Stockholms förskolor en bra verksamhet.

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 223

J o h a n n a S j ö (m): Herr ordförande, ärade stockholmare! Förskolan som den ser ut i dag är helt fantastisk. Den formaliserar starten på det livslånga lärandet där barnen via rim och ramsor på lekens grund kan lära sig ord, kommunikation och varseblivning. Den skolar våra barn i att vara tillsammans med andra och att sätta andras behov i relation till sina egna. Kort sagt förbereder den våra barn för livet som ungdomar och vuxna.

Något som ofta glöms bort i debatten men som diskuteras desto flitigare bland föräldrarna är att förskolan gör våra barn glada och harmoniska. Dagens må ha tillkommit för att föräldrarna skulle kunna förvärvsarbeta och bli skattebetalare, men förskolan har barnets bästa i fokus.

Förskolorna i Stockholms stad får toppbetyg år efter år. Det är väldigt roligt. Många, både kommunalt och enskilt drivna, förskolor slår i taket – så nöjda är brukarna. Det ska personalen ha en stor eloge för. Det bedrivs kvalitetshöjande arbete. Det kommuniceras med föräldrar och det görs förbättringar både vad avser innehåll och miljö. En anledning till detta är det ständiga utbyte som pågår och det lärande som sker när man kan snegla på bänkgrannen och lära sig av dennes erfarenheter. Personal tar med sig av sina erfarenheter till nya arbetsplatser och berikar dem. Ett viktigt och nödvändigt utbyte med lärarhögskolorna ger också influenser från dagens lärarstudenter.

Inom förskolan ser vi tydligt värdet av valfrihet och mångfald. Barn är olika redan från födseln. De har olika utgångspunkter och behov. Det är därför glädjande att det redan i dag finns ett hav av förskolor, en enorm mångfald när det gäller utförare och en flora av pedagogiska modeller. Ändå är det inte tillräckligt. Vi vill se fler alternativ både bland de kommunala och bland de enskilt drivna förskolorna. Till

exempel på Östermalm, där de kommunala förskolorna i år har fått bäst betyg i hela staden, finns alternativen. Men det finns än så länge en slagsida mot *en* pedagogik trots att de förskolor som använder sig av andra hamnar väl så bra i mätningarna och har väl så nöjda föräldrar. Just när det gäller förskolor är nämligen närheten ofta en viktig faktor för att få livspusslet att gå ihop, vilket gör det extra viktigt att se till att det finns fler Montessoriavdelningar än tre i en stadsdel som är långt större än en normalsvensk kommun.

Valfrihet ska inte bara handla om vilken huvudman vill ha eller vilken pedagogisk modell man föredrar. För många är det viktigt att kunna välja sådant som barngruppskoncept. Vill man ha syskongrupper, småbarnsgrupp eller åldersintegrerat? Vill man ha fokus på uteverksamhet eller på bokstäver och siffror, musik eller rörelse? Svaret på de frågorna ligger hos varje familj för sig och inte hos oss i denna sal. Vi är på rätt väg. Inte minst tack vare alla enskilt drivna förskolor finns det många alternativ.

Med hjälp av den här budgeten och borgerlighetens tydliga fokus på kvalitet och mångfald hoppas jag att fler föräldrar och barn har större chanser att hamna helt rätt.

Anförande nr 224

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Också jag vill börja med att uttrycka min glädje över att insikten om hur viktig förskolan är för våra barns utveckling har spritt sig i vårt samhälle, till alla samhällsklasser och till i stort sett alla politiska partier. Det gör att det finns en politisk enighet om förskolan som jag skulle vilja påstå är internationellt unik i Sverige.

Inte desto mindre gör detta att det är märkligt att den svagaste punkten i den borgerliga budgeten är just förskolan. De minsta barnen är de största förlorarna i den här budgeten, som någon sade. Det saknas såvitt jag kan bedöma mellan tummen och pekfingret 50–100 miljoner kronor för att vi ska uppnå status quo.

Vi förde under förra perioden en politik för att minska barngrupperna. Vi minskade dem med i snitt två barn per år under fyra år. Det är en politik som vi på den här sidan vill fortsätta med. Därför har vi 170 miljoner kronor mer till förskolan i vår budget. Vi vet nämligen att mindre barngrupper stärker barnens sociala utveckling. Vi vet att det ökar personalens möjlighet att se alla barn och se alla barns behov. Det är på den punkten som skillnaderna mellan våra budgetar tyvärr är som störst.

I ett läge där vi ser att barngrupperna ökar och där 11 av 14 stadsdelar inte når de mål som fullmäktige har satt upp väljer borgerligheten att låta förskolebarnen bli slagpåse och prioriterar i stället en skattesänkning med 10 öre. Jag tycker att det är anmärkningsvärt.

Folkpartiet brukar säga, och sade också i dag, att det öppnas en ny förskoleavdelning varannan arbetsdag – på grund av de ökade barnkullarna, ska man väl lägga till. Det låter kanske imponerande, men det innebär i realiteten att man har slagit av på takten i utbyggnaden.

Ordförande, fullmäktige! Jag vill med detta yrka bifall till ett budgetalternativ där vi slutar jobba varannan dag med förskoleutbyggnaden och i stället jobbar på heltid med att minska barngrupperna.

Anförande nr 225

Stefan Nilsson (mp): Fullmäktige och åhörare! En av de saker som det finns allra starkast skäl att klandra den moderatledda majoriteten för så här halvvägs in i mandatperioden är försämringar inom förskolan. Majoriteten sparar i budgetförslaget i realiteten på förskolan. Enligt våra beräkningar, som överensstämmer ganska väl med det som Roger Mogert sade alldeles nyss, fattas det ungefär 65 miljoner kronor för att man ens ska kunna täcka nästa års löne- och prisökningar inom verksamheterna. Därför kommer majoriteten att tvingas skära ned med uppskattningsvis 160 anställda i förskolan med följderna att barngruppernas storlek ökar ytterligare.

För att barn ska må bra och anställda göra ett bra jobb är det avgörande att barngrupperna inte är för stora. Vi ser nu regelbundet rapporter om för stora barngrupper. Enligt den målsättning som majoriteten använder är i dag hela 70 procent av barngrupperna för stora i Skarpnäck när det gäller 4–5-åringarna. På Södermalm och Kungsholmen är 40 procent av dessa barngrupper för stora. Man kan fråga sig vad det blir för kvalitet med barngrupper på 20 barn, som nu ofta förekommer under det moderatledda styret.

I Miljöpartiet anser vi att 1–3-åringar inte ska behöva vara fler än 12 barn i grupperna. 4–5-åringar ska inte behöva vara fler än 14 barn i grupperna. Därför satsar vi 75 miljoner i budgeten på mindre barngrupper. Jämfört med det borgerliga budgetförslaget betyder det 353 fler förskollärare och barnskötare – en ökning av personaltätheten med 4 procent om man räknar på den kommunala förskolan.

Vi tror på olika komplement till den traditionella förskolan. Barn är olika och kan behöva olika former av omsorg. Därför satsar vi i vår budget också på familjedaghem, deltidsförskola och öppna förskolor. I förskolan grundläggs könsroller och normer som vi ofta bär med oss resten av livet. En bra förskola är en förutsättning för en bra start på det livslånga lärandet och för att vi ska gå vidare i livet med demokratiska värderingar, till exempel om jämställdhet och lika rättigheter.

Vi satsar i vårt budgetförslag på att återupprätta projektet Regnbågsbarn i förskolorna för att motverka fördomar om barn till homo- och bisexuella föräldrar. Vi satsar särskilt på modersmål i förskolan. Språkutvecklingen är som mest intensiv under förskoleåldern, och barn i förskolan ska därför garanteras rätt till stöd i modersmålet. Jag yrkar därmed bifall till Miljöpartiets förslag till budget.

Anförande nr 226

Susanna Brolin (v): Herr ordförande, fullmäktige och stockholmare! Äntligen ska vi prata förskola! Vänsterpartiet tror på barnen och förskolan. Det framkommer tydligt i vår budgetbilaga Barnens lilla röda. Här finns 101 satsningar på barns villkor, bland annat på förskolan. Vi lägger 150 miljoner kronor mer på förskolan än vad alliansen gör. Det är pengar som behövs.

Vänsterpartister, socialdemokrater och miljöpartister garanterar barns grundläggande villkor genom att både förskola och skola läggs under stadsdelsnämnderna så att de kan återta arbetet med att samverka om barns behov i deras närmiljö. Vi ställer tydliga krav på barngruppernas storlekar – upp till 12 barn i småbarnsgrupper och 14 barn i syskongrupper. Det ska inte vara några ”bör”. Vi vill ha näringsrik ekologisk kost och rätt till nattis. Vi möter personalens önskningar om tydliga pedagogiska uppdrag och prioriteringar. Vi satsar på föräldrars och barns delaktighet, genuspedagogik, språksatsningar och kulturaktiviteter.

Till alla er på högerflanken som nu sitter och väntar på att ni ska få komma upp och tala om att ni minsann också tror på förskolan och dess pedagogik har jag tre frågor som jag vill ha svar på i den här debatten.

Alla vet att utbildningsnämnden är en koloss som inte klarar av att möta barns och föräldrars behov av insyn och inflytande på samma sätt som stadsdelsnämnderna. Trots det kan man på sidan 153 i er budget läsa att kommunstyrelsen och utbildningsnämnden ska bereda för en ny styrning av stadens kommunala förskolor. Det är alltså ändrat. Om så är fallet och förskolan ska centraliseras ytterligare är det här spiken i kistan för stadsdelsnämnderna och brukarnas behov av närhet och lokalt inflytande över något så viktigt som förskolan. Fråga 1: Hur stämmer det överens med mer inflytande för stockholmarna?

Jag kommer nu till fråga 2. Förskolan har en unik kunskap om mindre barns lärande. Varför skriver ni återigen att förskolan lika gärna kan drivas av grundskolan?

Fråga 3: Kan inte ni moderater och folkpartister se det paradoxala i att först stå här och lovorda förskolorna och säga att de ska ges en mer pedagogisk inriktning och bidra till ökad jämlikhet och likabehandling och sedan anslå medel till ett så introvert bidrag som vårdnadsbidraget? Det är ett bidrag som isolerar barn och kvinnor och reproducerar mäns makt.

Valet mellan våra budgetar som utgår från barns behov och er centralstyrda doktrin är enkelt. Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets budgetreservation.

Anförande nr 227

Erik Slottnér (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Att barn får växa upp i trygga förhållanden, i närhet av vuxna som har tid att prata, tid att lyssna och tid att leka, är av stor betydelse för deras trygghet. Bland dessa vuxna har naturligtvis föräldrarna en särställning, men i takt med stigande ålder kommer allt fler människor in i barns vardag, bland annat inom förskolan.

Precis som Lotta har berättat går i dag 85 procent av alla barn mellan ett och fem år i förskolan. Därför är det väldigt viktigt att förskolan kan erbjuda barnen trygghet och att det finns vuxna som har tid för både samtal och lek. Detta lägger grunden för trygga barn och därmed grunden för ett tryggt samhälle.

Det är viktigt att grupperna inte är för stora, att barnomsorg kan erbjudas inom rimlig tid och att valfrihet i val av barnomsorg och val av utförare kan erbjudas. Därför är det kösystem som alliansen har infört, som ger både ökad valfrihet och rättvisa,

viktigt. Därför är de fristående förskolorna, som har ökat i antal och som ger föräldrarna möjlighet att välja förskola, viktiga. Därför är införandet av vårdnadsbidraget och den kommande barnomsorgspengen viktigt för att föräldrar ska kunna välja också annan barnomsorg än förskolan, exempelvis familjedaghem.

Som en del av majoritetsunderlaget känns det naturligtvis väldigt bra för oss att föräldrarna är så nöjda med förskolan. Faktum är, som vi redan hört i debatten, att förskolan är den mest populära verksamheten inom kommunen. Enligt brukarundersökningarna är nästan 90 procent av föräldrarna ganska nöjda eller mycket nöjda med förskolan – och detta trots att kommunen de senaste åren har genomgått en babyboom som har satt en väldigt stor press på kapaciteten inom förskolan.

Det byggs i dag, som vi har hört, en ny avdelning varannan arbetsdag. Ny mark och nya lokaler letas febrilt för att man ska kunna utöka verksamheten och kunna möta den ökade efterfrågan. Barnomsorgsgarantin, som det är helt tyst om i den här debatten, uppfylls i varenda stadsdelsnämnd, och antalet barngrupper som överskrider fullmäktiges mål har minskat rejält mellan tertial 1 och tertial 2 under 2008. I tertial 1 var det drygt 36 procent av barngrupperna ett till tre år som översteg målet, och nu i tertial 2 är det nere på 14,1 procent. För fyra–fem-åringarna har siffran minskat från knappt 33 procent till knappt 20 procent. Det är en väldigt positiv utveckling.

Mot denna bakgrund tycker jag att det är väldigt konstigt med oppositionens hårda kritik, som man har framfört till medierna under senare tid. Den har varit överdriven och snudd på oseriös. Vi kan vara stolta över den förskola vi har i Stockholm, men vi kan självklart bli bättre. Åt det hållet strävar vi i alliansen – det kan jag lova.

Anförande nr 228

P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande, fullmäktige! När vi fick vårt första barn blev jag ett riktigt kontrollfreak. Jag minns första promenaden vi tog efter några veckor ute bland människor och bilar, då jag tyckte att alla plötsligt kändes väldigt hotfulla och bilarna plötsligt kändes ovanligt hårda och snabba.

När det sedan var dags för förskolan var ångesten total. Jag hade varit hemma med min dotter i nio månader, och plötsligt skulle främmande människor ta hand om henne. Men så fick jag, precis som så många andra föräldrar före mig, känna den totala omsvängningen. Jag kände plötsligt hur jag fick ett mycket stort förtroende för personalen på den förskola som vi hade valt. Jag tror att ni i fullmäktige håller med mig om att i förskolan runt om i staden, oavsett driftsform, finns många av våra vardagshjältar.

Förskolan är våra små stockholmares första möte med pedagogiken. Vi dristar oss att säga att det är starten på våra barns karriär. Det är viktigt att starten blir god. Välutbildade och engagerade pedagoger är betydelsefulla för verksamheten och bemötandet. Att barnen uppmuntras, utmanas och utvecklas varje dag är också väldigt viktigt.

Stockholmsföräldrarna är mycket nöjda med de kommunala förskolorna, men det som bör ses över är inne- och utemiljöerna, som skulle kunna göras mer stimule-

rande. En plan måste också göras för att rusta upp gårdar och inomhusmiljöer. Ventilationskontroller ska göras årligen. Vid problem med ventilation eller fuktskador måste åtgärder omedelbart vidtas.

Enskilt drivna förskolor fyller en mycket viktig roll för barnomsorgen i Stockholm. De fristående alternativen ökar den pedagogiska mångfalden och föräldrarnas valfrihet. Men stadsdelarna måste enligt vårt tycke bli bättre på att följa kommunfullmäktiges tidigare beslut om samordning med privata utövare.

Den första reflexen när barnomsorgsgarantin ligger i farozonen ska inte vara att ringa till Sisab och författa brev till ekonomiutskottet. Den första reflexen ska vara att ringa till de privata förskoleföretagen, kalla till överläggningar och fråga vad de kan bidra med, hur man gemensamt kan lösa problem både på kort och på lång sikt. På så sätt kanske vi också slipper några av de här paviljongerna som sätts upp i stadens värdefulla parkmark och som innebär ett bristfälligt provisorium för barn och föräldrar i en känslig och viktig period i livet.

Till sist ska jag svära i kyrkan. Från Centerpartiet är vi inte alls så övertygade om att man ska vara så rigid när det gäller barngruppernas storlek. Lika viktigt är att titta på sammansättningen av de barn som finns där, engagemang och utbildning hos personalen, lokaler och utrustning och en rad andra parametrar. Vissa tycker att barngrupperna är det främsta, men inte alla. Här måste vi sätta oss över partiretoriken och göra det som är absolut mest effektivt och bäst för barnen.

Bifall till Centerpartiets förslag!

Anförande nr 229

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Babyboomen fortsätter, och det är fantastiskt. Under nästa år räknar vi med att få 1 700 nya små stockholmare. Stockholmare har framtidstro, och blivande föräldrar litar på att det efter föräldraledigheten kommer att finnas bra omsorg för deras barn.

Jag tycker att det är viktigt att tänka på vems perspektiv man har i debatten om förskolan. Frågor om pengar och barngruppsstorlekar är viktiga, men de säger inte allt. I stället skulle jag vilja prata om förskolan ur barnens, föräldrarnas och personalens perspektiv.

Jag är övertygad om att de allra flesta föräldrar har två grundläggande krav på en bra barnomsorg. Man vill kunna få en plats i tid till sina barn, helst i en förskola man själv valt, och man vill att barnen ska trivas i verksamheten.

I Stockholm håller vi barnomsorgsgarantin. Det lyckades inte den förra majoriteten med. Under förra året öppnade vi en ny förskoleavdelning varannan arbetsdag, och vi fortsätter så även i år. En tredjedel sker i fristående alternativ, och det är jättebra. I juli i år införde vi en gemensam förskolekö för hela staden, och nu kan föräldrarna gå in på nätet när som helst på dygnet, jämföra olika förskolor och ställa sina barn i kö.

Ingen annan verksamhet i Stockholm är så uppskattad bland brukarna som förskolan. 91 procent av föräldrarna är nöjda eller mycket nöjda med sitt barns förskola. 95

procent uppger att deras barn trivs i verksamheten. Möjligheten med såväl barngrupper som personaltäthet ökar.

Grunden till den höga kvaliteten är givetvis kompetent personal som trivs på jobbet. I stadens medarbetarenkät visas att det är förskolepersonalen som trivs allra bäst på sitt jobb. Nästa år kommer både barnskötare och förskollärare att få ytterligare möjligheter till utveckling genom stadens satsning på fortbildning för barnskötare och det statliga förskolläraryftet. Nu fortsätter vi också arbetet med att öka den pedagogiska utvecklingen i förskolan, och om någon vecka går förslaget om en ny förskoleplan ut på remiss. Det är stor tyngdpunkt på det pedagogiska innehållet. Förskolan är det första steget i det livslånga lärandet. Förskolan ska jobba aktivt med barns språkutveckling och väcka intresse för naturvetenskap genom lek.

Vi ska fortsätta utbyggnaden. Vi satsar på personal och kvalitet. Föräldrarna gillar förskolan. Barnen gillar förskolan. Personalen gillar förskolan och trivs på jobbet.

De enda som klagar på förskolan är oppositionen. Nu undrar jag bara lite stillsamt vem det är som vet bäst.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 230

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tror att du har missförstått mig, Ann-Katrin. Jag har inte klankat på förskolan, utan det är dig jag klankar på. Jag tycker att det blir lite märkligt när du säger att du inte vill prata pengar, inte vill prata barngruppernas storlek, utan du vill ha personalens, föräldrarnas och barnens perspektiv. Det är ett outgrundligt uttalande för mig.

Jag träffade nyligen personal, chefer och barn på en förskola på Kungsholmen. De har nyligen haft ett krismöte, samtliga förskolor, därför att de har läst er budget. Deras första analys gemensamt är att de kommer att bli tvungna att skära med 4 miljoner på förskolorna på Kungsholmen. Det kommer att motsvara en personal på varje förskola.

Är det barnens perspektiv, är det föräldrarnas perspektiv eller är det personalens perspektiv ni har tagit då?

Anförande nr 231

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Roger Mogert! Inför nästa år inför vi också förskolepeng, någonting som ni är emot. Ni slår er för bröstet och säger att ni satsade så mycket på förskolan under förra mandatperioden. Men då vet inte jag om du förtränger eller har glömt bort att ni tog en halv miljard av de pengar som ni gav ut till stadsdelarna till andra verksamheter. Det blir omöjligt nu. De pengar vi satsar på förskolan går också till förskolan. Så gjorde inte ni.

Anförande nr 232

Stefan Nilsson (mp): I det borgerliga budgetförslaget finns inte någon kompensation för löner och priser. Det innebär att stadsdelsnämnderna, som har hand om förskolan, får börja sitt budgetår med att leta besparingar på i storleksordningen 65 miljoner kronor.

Min fråga till dig är om du tycker att det är rimligt att man ska behöva börja ett budgetår på det sättet, att leta besparingar. Min andra fråga är: Hur ska ni kunna upprätthålla kvaliteten när ni måste spara 65 miljoner kronor för 2009?

Anförande nr 233

Ann-Katrin Åslund (fp): Upprätthålla kvaliteten – det är jag fullständigt övertygad om att man kommer att göra på förskolorna ute i staden, oavsett om de är kommunala eller fristående.

Det du inte tänker på är att det som kan vara svårt och som är det tuffa jobbet nu är att se till att utbyggnaden fortsätter. Det handlar inte om pengar. Vi anslår ordentligt med pengar och har fördubblat startbidraget för nya förskolor. Men det gäller att se till att det finns plats och att takten håller. Det är där den stora utmaningen ligger. I stort sett alla föräldrar i Stockholm vill ju ha sina barn i den utmärkta förskoleverksamheten, och det ska vi leva upp till.

Anförande nr 234

Susanna Brolin (v): Du talar varmt om förskolornas utveckling, Ann-Katrin. Du är väldigt engagerad i stadsdelsnämnderna. Jag skulle till och med kunna gissa att du är emot vårdnadsbidraget, så jag hyser en del hopp inför den här frågan. Jag behöver nämligen få hjälp med den fråga som jag ställde tidigare.

I er budget förut har det stått att utbildningsnämnden tillsammans med kommunstyrelsen ska stå för kvalitetsredovisning och inspektörsverksamhet enbart. Nu utökas det här ännu mer till att vara en stadsövergripande samordning samt styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling inom den kommunala förskolan i staden. Kan jag tolka det här på något annat sätt än att man faktiskt urholkar stadsdelsnämndernas möjlighet att påverka förskolan, eftersom det enda som finns kvar är att driva?

Anförande nr 235

Ann-Katrin Åslund (fp): Det tycker jag inte alls att man kan göra. Om du hade läst förra årets budget lika väl hade du sett att det stod precis likadant förra året, vilket jag har fått rapport om.

Anförande nr 236

Abebe Hailu (s): Ordförande, kommunfullmäktige! Förskolan är starten på det livslånga lärandet. Det är förskolan som är grunden för morgondagens människor i Sverige och i Stockholm. Den moderatstyrda majoriteten satsar inte på förskolan. Nästan alla stadsdelar har stora barngrupper och långa köer till stadens förskolor. En

genomgång av Tertialrapport 2 för stadsdelsnämnderna visar att 11 av 14 stadsdelar inte når kommunfullmäktiges mål om barngruppernas storlek.

Utbyggnadstakten av förskoleavdelningar har mattats av jämfört med när vi var i majoritet. Mellan 2003 och 2006 öppnades över 600 förskoleavdelningar i Stockholm. I dag är det inte ens 200 på två år. Barngruppernas storlek och köerna till förskolan visar att den moderatstyrda majoriteten inte klarar av att bygga ut förskolan utifrån de behov som finns.

Efterfrågan på vårdnadsbidrag har inte blivit som alliansen önskade. Svenska kvinnor är inte intresserade av att sitta hemma med sina barn och få 3 000 kronor i månaden.

Försäljningen eller omvandlingen av hyreslägenheter har också bidragit till en brist på lämpliga lokaler för förskolan.

Bifall till Socialdemokraternas budget!

Anförande nr 237

J o h a n n a S j ö (m): Kära Abebe! Storleken är inte allt.

Jag ska be att få läsa innantill ur ett tjänsteutlåtande från Östermalms stadsdelsförvaltning, som vann i årets brukarundersökning: "I vissa moment är gruppen stor i andra består den av bara några få barn. Den pedagogiska sammansättningen av barngruppen under dagen fastställs därför av pedagogen. Att ange antalet barn per grupp/avdelning i förskolan har således med åren blivit en otydlig kvalitetsindikator. Att ett visst antal är inskrivna per avdelning avspeglar således inte alltid dynamiken i förskolans arbetssätt."

Vilka barngrupper är det ni talar om? Är det de som finns där klockan 07.30 när några få har kommit? Är det de som finns där klockan 10 när treåringarna är på utflykt och tvååringarna är på skapande? Eller talar ni om dem som finns där när det är lunch och man sitter i två olika rum?

Jag är osäker på om man ens kan tala om en barngrupp. Många avdelningar samarbetar med varandra. Innebär det att det är en barngrupp när alla i personalen kan alla barnens namn? Eller hur tänker ni egentligen?

Anförande nr 238

A b e b e H a i l u (s): Johanna! Du tog den bästa stadsdelen. Av de tre som har klarat målet för kommunfullmäktige, Rinkeby, Östermalm och Skärholmen, tog du Östermalm. Tyvärr kan jag inte säga mer.

Anförande nr 239

E r i k S l o t t n e r (kd): Det är en väldigt mörk bild som Abebe ger. Jag måste säga: Hur kan föräldrarna vara så nöjda med förskolan om det vore som du sade? Köerna ringlar, säger du. Ändå uppfylls barnomsorgsgarantin. Barngruppernas

storlek har ökat, säger du. Men den här rapporten visar att mellan tertial 1 och tertial 2 har andelen förskolor minskat som spräcker taket för fullmäktiges mål. Och varför är föräldrarna då så nöjda?

Sedan säger du om vårdnadsbidraget: Föräldrarna utnyttjar inte det som alliansen har önskat. Vi har inte önskat någonting. Vi vill ge valfrihet. Det är några stycken som har utnyttjat vårdnadsbidraget, och många har gjort det på deltid och har inte använt det till att stanna hemma på heltid. De har använt det till att få lite mer tid för sina barn. Vi tycker inte att det är något problem. Men vi har inte satt några mål om hur många som ska använda det. Det är en valfrihet: De som vill använda det gör det. De som inte vill gör det inte.

Anförande nr 240

A b e b e H a i l u (s): Det stämmer. Lotta Edholm ska vara glad att det inte är många som har sökt vårdnadsbidrag. Men tyvärr blir inte Kristdemokraterna och Moderaterna glada för det.

Så här är det. Inom småbarnsgruppen är det i Södermalms stadsdel nästan 40 procents ökning av dem som inte klarar målet. När det gäller barn från tre till fem år är det nästan 43 procent som inte klarar målet på Södermalm. På Kungsholmen är det 46 procent som inte klarar målet för barn från noll till tre år eller ett till tre år. Det ökar alltså. Högst 14 gäller inte längre i Stockholm. Högst 18 gäller inte längre. Trycket ökar, men ni bygger inte och ni satsar inte på nya avdelningar.

Anförande nr 241

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige! Abebe Hailu har nu lyckats måla upp en bild av en helt undermålig verksamhet, som dessutom köerna ringlar till. Det är ganska fantastiskt.

Sanningen är att vi i Stockholm sannolikt har världens bästa förskola. Den är så populär att det inte finns någon annan kommunal verksamhet som är lika populär. Det märkliga är, förstår du, Abebe, att föräldrarna dessutom är mer nöjda med barngruppernas storlek i dag än vad de var när ni styrde. Så någonting konstigt är det med det här resonemanget.

Anförande nr 242

A b e b e H a i l u (s): Borgarrådet Lotta! När vi styrde var det bara 12 barn från noll till tre år. Men målet för er är 14. Det är stor skillnad.

Självklart är förskolan både i Sverige och i Stockholm den bästa i Europa och i världen – det erkänner jag självklart. Det är också det som jag kämpar för. Men det blir dåligt. Vi har självklart satsat otroligt mycket i två år, men i framtiden, år 2009 och 2010, går det åt fel håll, Lotta. Du måste satsa. Dessutom går det mesta av pengarna till förskolan till andra verksamheter, speciellt för att täcka anslag 2, socialbidrag och äldreomsorg med mera. Vakna, Lotta!

Anförande nr 243

S u s a n n a B r o l i n (v): Fullmäktige, herr ordförande! För Vänsterpartiet, som jag nämnde i mitt inlägg här tidigare, är inflytande ett viktigt begrepp och mål i alla kommunala verksamheter, inte minst när det gäller förskolan. Inflytandet skapar trygghet hos föräldrarna och en känsla av sammanhang hos barnen. Det är den här känslan av sammanhang som sedan ger barnen en integritet när de växer upp.

Alliansens motsvarighet är valfrihet, skulle man kunna säga när man lyssnar på debatten. Det är viktigt, för då kan man välja bort. Tyvärr förbättrar det sällan kvaliteten för dem som är kvar.

Tyvärr måste man också konstatera att den här, kanske sneda, prioriteringen, skiftet mellan inflytande och valfrihet, har gett utslag i brukarundersökningen 2007. Den visar till exempel att 60 procent – visst, helt klart, inget tvivel – tycker att de har haft möjlighet att välja förskola. Däremot instämmer inte ens hälften i att de genom en sådan självklarhet som utvecklingssamtal har möjlighet att påverka förskolan och hur de ska kunna stödja sina egna barns utveckling – något som borde vara en självklarhet.

En annan självklarhet borde vara ett positivt svar på frågan: I mitt barns förskola kan jag vara med och påverka det som specifikt gäller för mitt barn. På den frågan svarar 3 procent att det inte alls stämmer och 9 procent att det inte stämmer alls. Jag kan ta det som små siffror, men i en sådan här fråga är de ganska höga.

Det här är tråkigt. Jag instämmer i den bild som alla har gett av att förskolan är en viktig och bra kommunal verksamhet. Men den kan bli bättre, och den måste utvecklas. Och inflytande är något sådant som måste utvecklas.

Nu hoppas jag att stadsdelsnämnderna ska få möjlighet nu och framöver att utveckla verksamheten, om det inte blir den här ändringen som ni fortfarande inte vill svara på om den ska in till utbildningsnämnden.

Anförande nr 244

Borgarrådet E d h o l m (fp): Att Vänsterpartiet inte gillar valfrihet är inte direkt någon nyhet i den här salen. Vi gillar valfrihet. Vi tror att valfriheten är bra för dem som gör ett aktivt val. Man kan också se att fristående verksamheter har en högre nöjdhetsgrad än kommunala, även om det är enormt högt även för kommunala.

Med Vänsterpartiets syn ska vi alltså tvinga föräldrar att ha kvar sina barn i en barnomsorg som de inte tycker är tillräckligt bra. Jag tillhör dem som tror att det inte finns bara en sanning om vad som är god kvalitet. Olika människor har olika uppfattningar om vad som är bra kvalitet. Jag skulle aldrig tro att Stockholmsföräldrar skulle vilja återgå till ett system där stadsdelsnämnderna tvångsplacerar barnen oavsett vad deras föräldrar tycker. Men det tycker Vänsterpartiet och Susanna Brolin.

Anförande nr 245

S u s a n n a B r o l i n (v): Stockholmare! Ni kunde tydligt höra nu att inflytande är att välja vilken förskola barnet ska vara på. Men om man väl är på förskolan och

man tycker att någonting behöver utvecklas, förbättras, påverkas, ändras, tas del av, ja, allt som vi vill när det gäller våra barn, då är det inte lika viktigt. Det nämns inte med ett ord. Det är inte självklart att slita upp barn från en förskola även om man är missnöjd, även om man vill påverka, för man vill att barnet ska ha kvar sin trygghet med vänner och personal. Det här diskuterar inte ni. Det är pedagogik, och det är sorgligt att man inte tar upp det.

Jag trodde också att Lotta skulle ta chansen att svara på min fråga när det gällde förskolan och stadsdelsnämnderna, men det var fortsatt tystnad.

Anförande nr 246

H a n n a B r o b e r g (m): Susanna! Om du pratar med personalen på förskolan, som jag har gjort med flera stycken i min stadsdel på Norrmalm, tror jag att deras bild är att vi har väldigt starka och väldigt engagerade föräldrar. Så tror jag att det ser ut i många delar av staden. De har synpunkter, och de går nästan ibland in med sin egen profession och vill styra upp förskolans verksamhet. Jag skulle vilja påstå att påverkan ibland är nästan för stor.

Det finns också åtaganden i de kvalitetsåtaganden som vi nu får från våra olika enheter i början på året, och där kan man läsa många idéer och många tankar. Det görs ett väldigt seriöst arbete med att öka inflytandet och få med föräldrarna. Men mycket handlar också om att barnen ska vara i fokus under dagen. Alla de krav som föräldrarna kan ha på informationssystem, mat, vilken park man har varit i och många andra saker måste också vägas mot det pedagogiska arbetet tillsammans med barnen, som självklart ska stå i fokus.

Anförande nr 247

S u s a n n a B r o l i n (v): Jag tackar för den synpunkten. Jag vill ändå säga, som gammal barnskötare själv, att visst kan man tycka att föräldrar kanske lägger sig i mycket saker. Men med den yrkesstoltheten vill jag i alla fall säga att när det gäller barnets specifika behov vill man och tycker man att föräldrarna och barnen ska ha ett inflytande över deras utveckling. Det var det jag diskuterade, och det var det som ni nonchalerade. Synd!

Anförande nr 248

A b i t D u n d a r (fp): Enligt brukarundersökningar, som borgarrådet nämnde, är 90 procent av föräldrarna i Hägersten-Liljeholmen nöjda med förskolan. De är nöjda och är beredda att rekommendera denna till sina vänner och upplever att deras barn trivs där. Mest beröm får förskolan av föräldrarna för barnens trygghet och trivsel. Mycket uppskattad är också personalen och personalens sätt att möta barn och föräldrar.

Men här hör vi hur Roger Mogert svartmålar den beskrivning som föräldrarna ger i brukarundersökningen och som påvisar att förskolan är bra. Jag blir verkligen besviken på dig, Roger. Det är respektlöst mot personal och mot föräldrar, tycker jag, att måla upp en sådan bild som du gör. Jag är fruktansvärt stolt över att bygga i Hägersten-Liljeholmen, och vi har uppfyllt garantin.

Under er tid, 2003, 2004 och 2006, lyckades ni aldrig uppfylla garantin i Liljeholmen, men det gör vi. Vi har drygt 3 000 barn i förskolan i Hägersten-Liljeholmen.

När det gäller Miljöpartiet är jag ledsen att behöva säga även här att ni tyvärr bara fantiserar. Det är bara fantasier i texterna i er budget. Ni har aldrig uppnått de barngrupper som ni lovat. Någon gång får ni vara seriösa och ta ansvar.

När det gäller Vänsterpartiet: Ordföranden i Hägersten-Liljeholmen var vänsterpartist. Återigen: Sopa framför egen dörr innan ni kritiserar andra! Ni uppfyllde inte barnomsorgsgarantin 2003, 2004 och 2005.

Anförande nr 249

Borgarrådet M o g e r t (s): Ni slår ju bara ifrån er. Ni vill ju inte veta. När jag kritiserar er politik, att ni vägrar se att barngrupperna ökar, säger du att jag svartmålar och är oseriös. Det är inte förskolan jag pratar om, utan det är er jag pratar om.

Och sedan får man höra: Det är inget problem, för barngrupperna är mindre i t 2 än i t 1. Det är ungefär lika spännande, kära vänner, som att säga att *global warming* bara är båg, att det är kallare nu än vad det var i juli så det kan inte vara något problem. Det är absurda jämförelser ni håller på med. Ni blundar för de signaler som finns.

Alla signaler, alla mätningar, pekar på att det är ökande barngrupper. Då kommer ni i stället på att den enskilda barngruppen inte är viktig. Det är i och för sig ett logiskt påstående. Det kan bero på lokalerna eller på arbetssättet, men det är ett erbarmligt märkligt påstående när det kommer från er. Ni har nämligen slutat mäta så som vi gjorde, det vill säga mäta genomsnittet, utan ni mäter på det här viset.

Anförande nr 250

A b i t D u n d a r (fp): Roger Mogert! Du talar inte sanning. Utifrån den verklighet jag ansvarar för måste jag hela tiden ge exempel. Hägersten-Liljeholmen, Tertialrapport 2: Vi har bara två barngrupper som har mer än 14 barn, de små barnen. Äldre barn, tre–fem-åringar, är noll. Vi uppfyller gruppernas storlek, 18 barn. Mer är det inte.

Återigen: Jag har besökt 27 förskolor av 52 i min stadsdel, och ingen personal eller förälder har den problematik som du här svartmålar. Återigen: Vi uppfyller barnomsorgsgarantin. Storleken ökar inte – det är inte sant. Var hittar du de siffrorna? Du bara fantiserar.

Anförande nr 251

I n g e r S t a r k (v): Jo, Abit, Hägersten-Liljeholmen var ett fruktansvärt olyckligt exempel. Där klarades inte garantin. Jag tänker inte hymla med det. Under vår period gick garantin lite upp och ned, men vi uppfyllde den oftast. Det är precis samma för er: Det går upp och ned. Ni uppfyller den inte på Södermalm till exempel – det är faktum.

Att barngrupperna ökar: Ja, i 11 av 14 stadsdelar ökar barngrupperna. Det är tydligt och klart, och det finns det statistik på. Så det är ingenting som vi står här och hittar på.

Sedan är det oerhört viktigt att man minskar just bland de små barnen. Ni har ju inte ett ska-krav heller. Vi hade ska-krav på att barngrupperna skulle minska. Vi arbetade mycket aktivt med det. Nu står det bara ”bör” – det är inte så viktigt längre.

Anförande nr 252

A b i t D u n d a r (fp): Vårt samhälle bygger på att vi måste gå till jobbet. När jag som förälder ansöker om till exempel barnomsorg är det viktigt att samhället hjälper till så att jag får en plats. I Hägersten-Liljeholmen byggs det mer än någonsin. Där har vi 11 000, och vi håller på att bygga bostäder. Även när det gäller byggnation av förskolor är det högt tak, och vi tar många beslut.

Men det finns ett regelverk. Ibland måste vi prioritera, och vi gör den prioriteringen i till exempel min stadsdel att vi erbjuder plats. Det ökar inte, återigen. Under 2007 var det så ett tag, men Tertialrapport 2 visar att det är bara två barngrupper som har mer än 14 barn.

Anförande nr 253

S t e f a n N i l s s o n (mp): Abit Dundar tycker att vi i Miljöpartiet är oseriösa när vi säger att man måste tillföra pengar så att man håller jämna steg med inflationen i en budget. Ett faktum är att ni reellt räknat har en mindre, stramare budget för 2009 jämfört med 2008. Ni blir tvungna att spara 65 miljoner kronor i verksamheten för att kunna ha råd att höja lönerna för förskollärare och övrig personal och få råd med höjda priser. Det är oseriöst.

Anförande nr 254

A b i t D u n d a r (fp): Ja, jag vågar fortfarande påstå att ni är oseriösa, av två anledningar. Den ena är barngruppsstorleken, som ni skriver ska vara tolv. Förra mandatperioden sade ni att ni skulle minska med två barn per barngrupp. Ni lyckades aldrig. Det andra är pris- och lönekomensation. I den här staden har man aldrig sedan 1980-talet haft den politiken. Ni har medverkat olika gånger, och ni har aldrig gjort detta. Nu påstår ni det. Därför menar jag att ni inte är seriösa. Ni kommer aldrig att göra det.

För oss, mina vänner och ledamöter, är kvittot brukarundersökningarna. Brukarundersökningarna är ett kvitto på att vi lyckas och att vi har bra barnomsorg och bra förskoleverksamhet. Punkt slut.

Anförande nr 255

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tror att det är dags att vi återför den här debatten till vad som faktiskt äger rum i verkligheten och slutar sprida myter om varandra och vad som inte händer. Jag skulle vilja slå hål på några av de myter som har förekommit här de senaste 20 minuterna.

På Södermalm uppfyller man visst barnomsorgsgarantin. Man minskar dessutom barngruppernas storlek. Stockholm lägger mer pengar per förskolebarn än någon annan kommun i Stockholms län. Det rör sig inte om en skillnad på 2 000, 5 000 eller ens 10 000, utan det rör sig i vissa fall om en skillnad på 50 000–60 000 per barn. Vi är otroligt generösa mot förskolan.

Socialdemokraterna minskade inte barngrupperna till tolv barn under den förra majoriteten. Det var ett av de märkligaste påståenden jag har hört i den här salen. Möjligen hade ni ambitionen att göra det, men det såg minsann inte ut så i verkligheten. Det vet alla som var runt och tittade på förskolorna.

Om jag förstår det hela rätt handlar det om två saker. Det ena är att återföra ansvaret helt och hållet för både skolan och förskolan till stadsdelsnämnderna. Det kommer vi tillbaka till i skoldebatten. Det andra är att ösa på med mer pengar. Jaha. Men vad är innehållet då? Vad vill ni göra med pengarna? Hur ska det se ut? Vilken verksamhet ska bedrivas? Var ska det vara?

Om ni hade haft lite framförhållning i planeringen kanske vi inte hade haft de problem vi har i dag. Om ni hade tänkt för två år sedan när ni visste hur många barn som hade fötts då, att vi kanske behöver bygga lite förskolor här och där ytterligare utöver dem vi redan har planerat, så hade det möjligen hjälpt.

Vad ni dessutom inte säger är att den här satsningen, som ni påstår att ni gör, i rätt stor utsträckning äts upp av det faktum att ni återinför den avgiftsfria månaden, som kostar en hel del pengar i förskoleverksamheten.

Sedan har vi ett stort problem till som jag är djupt oroad för, och det är: Hur tänker ni hantera de fristående verksamheterna? Vi har flera hundra fristående förskoleavdelningar i Stockholm. Brukarna är otroligt nöjda med dem. De erbjuder en valfrihet. De erbjuder en konkurrens som även de kommunala verksamheterna har nytta av. Men ni gillar dem inte. Ni använder det juridiska systemet för att överklaga etableringar av fristående förskolor, för att överklaga avknoppningar. Staden ska agera polis och domstol och åka runt och kontrollera, inspektera och bestraffa. Lokalhyrorna i de väldigt dyra nya lokalerna lägger ni inte några extra pengar på.

Jag tycker att det vore ärligt mot väljarna att tala om hur det blir om ni får majoritet i nästa val. Ska ni ha de fristående verksamheterna kvar? Det är jättebra i så fall, men vad är då problemet? Ska ni lägga ned dem? Men säg då det och förklara för de föräldrar som blir berörda på de över 400 fristående enheter vi har! Tala om för dem: Sorry! Vi gillar inte den här verksamheten av ideologiska skäl, och därför stänger vi den. Ni får ge er ut och leta efter någonting annat. Det vore hederligt.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 256

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det var en härlig kurva som du tog. Du började med att prata om myter, och sedan spädde du på med en del bra.

Jag känner en enda politiker – i alla fall som jag har hört – som har velat polisanmäla fristående förskolor. Det är du, Cecilia, på gruppledarträffen på utbildningsnämnden. Spontant: Jag hoppas att utbildningsförvaltningen har polisanmält det här. Det var det ena.

Det andra är att vi i vår budget lägger 170 miljoner kronor mer på förskolan, förutom de pengar vi också lägger för att återinföra den avgiftsfria månaden. Det är alltså 170 miljoner för mindre barngrupper och högre kvalitet.

Sedan berörde du inte det sista, som jag antar också är en myt, det vill säga att man nu kommer att tvingas skära ute i verksamheterna. Ni får kalla mig svartmålare, men jag väntar fortfarande på svaret: Vad tänker ni säga till personalen, föräldrarna och barnen när de tvingas spara?

Anförande nr 257

C e c i l i a B r i n c k (m): Vad tänker Roger Mogert säga till föräldrarna, personalen och barnen som förklarar det faktum att man lägger 170 miljoner kronor på någonting som man inte har funderat igenom vad det ska bli, vad det ska vara, vilken inriktning det ska ha, och som redan kostar mer än jämförbar verksamhet i nästan någon annan svensk kommun?

Tror Roger Mogert verkligen att lösningen på förskolans problem, som att döma av de brukarundersökningar vi har hört rätt mycket om här i dag och tidigare inte är ens en nittondel så stora som Roger Mogert försöker låta påskina, är att man tillför mer pengar? Är det detta som det handlar om? Det har jag väldigt svårt att tro.

Ja, jag tycker att man ska polisanmäla folk som begår brott. Det är en helt annan sak. Däremot tycker jag inte att staden ska agera domstol. Det var det jag sade i den här talarstolen för en liten stund sedan.

Anförande nr 258

S t e f a n N i l s s o n (mp): I den borgerliga budgeten för förskolan finns det en beräknad besparing på 14 miljoner kronor i minskad sjukfrånvaro. Det är väl positivt om personalen blir friskare under nästa år. Det hoppas vi. Men ni anvisar inga åtgärder för hur sjukfrånvaron ska minska, vad det är som leder till den minskade sjukfrånvaron, som för övrigt ligger på de flesta verksamheter i er budget. Det här är, som vi uppfattar det, ett klockrent dolt besparingskrav som kommer att leda både till att barn i förskolan får det sämre allt annat lika och till att personalen får ännu sämre förutsättningar att göra ett bra jobb.

Det är alltså inte bara de där 65 miljonerna, som du har pratat om innan, i utebliven löne- och priskompensation som ni sparar, utan det är också de här 14 miljonerna, alltså totalt ungefär 80 miljoner.

Anförande nr 259

C e c i l i a B r i n c k (m): Vi ska minska sjukfrånvaron genom att vara en så bra arbetsgivare som vi över huvud taget kan vara. Det gäller alla verksamheter, inte

bara förskolan. Jag måste ärligt erkänna att jag är lite förvånad över att det är kontroversiellt, att staden ska vara en god arbetsgivare som tar hand om sin personal. Det var vi tills för en stund sedan ganska eniga om i den här salen.

Är det verkligen Stefan Nilssons ärliga uppfattning att personalen i förskolan i dag har dåliga förutsättningar att göra ett bra jobb? Det var nämligen det du sade. Och varför avspeglar sig det i så fall inte i brukarundersökningarna, som vi precis har hört ganska mycket om?

Anförande nr 260

S u s a n n a B r o l i n (v): Herr ordförande! Jag tycker att du har en god vilja att avliva myter, Cecilia Brinck. Det tycker jag är positivt. Jag tycker att vi fortsätter på spåret att avliva myter.

Då kan vi konstatera att det här med alternativa pedagogiker egentligen inte är någon större nyhet i staden. Waldorf, Montessori och olika sådana pedagogiker har funnits ganska länge som alternativ. Däremot kan man se att det kanske har blivit fler företag i olika former som driver förskolor. Men det har egentligen inte blivit mer olika alternativa pedagogiker. Det är en myt.

En annan myt som jag tycker att det är viktigt att avliva handlar om att ni säger att ni står för den stora valfriheten. Då får man inte glömma att förra gången som ni satt vid makten fick inte Södermalm till exempel bygga kommunala förskolor. Så var det med den valfriheten då. Och om man nu ska se vad konsekvensen har blivit när man inte byggde sådana är det att det också påverkar köer och allting som har kommit senare.

Anförande nr 261

C e c i l i a B r i n c k (m): Det här var rätt avslöjande. För Susanna Brolin och Vänsterpartiet blir det stor valfrihet i barnomsorgen av att man har samma anordnare som bedriver verksamhet med lite olika pedagogisk inriktning. Då räcker det – då har man valfrihet. Vi tycker inte det. Vi tycker att det är viktigt med olika anordnare. Vi tycker att det är viktigt med företag, stiftelser, föreningar, föräldrakooperativ, och personalkooperativ, med alla typer av organisationsformer som kan erbjuda barnomsorgsverksamhet som föräldrar vill ha och är beredda att skicka sina barn till, och litar på kan bedriva en god och konstruktiv förskoleverksamhet. Det räcker inte med att sätta olika pedagogiska etiketter på den.

Anförande nr 262

J o h a n n a S j ö (m): Herr ordförande, ärade stockholmare! Låt oss tala om kvalitet i förskolan. Låt oss tala om vad vi vill med förskolan.

Förskolan ska vara en grund att stå på inför livet som komma ska. Den ska ge barnen kontakt med bokstäver och siffror och skola i social kompetens. Vi ser lyckligtvis framför oss hur den allmänna förskolan kommer att starta redan från tre års ålder, vilket är mycket glädjande. Vi har en förskoleplan på väg fram, och läroplanen väntar på att ses över. Förhoppningsvis ser vi pedagogiska landvinningar även där.

Men vad vill ni?

Det har varit en fantastisk babyboom – jag är delaktig i den – och expansionen av förskolan har varit dramatisk. Detta hade aldrig klarats, oavsett styre, om det inte hade varit för de fristående förskolorna. De ger extra alternativ, inte bara de gamla vanliga kanske, som Susanna Brolin var inne på, utan vi har också fått Ur och Skur-verksamheter och vi har fått nytänkande. Och, för att återgå till det jag sade innan, det räcker inte att man har 3 Montessoriavdelningar av 104 på Östermalm i det kommunala alternativet, därför att det finns fler än vad som ryms i de tre avdelningarna, som skulle vilja ha Montessori till exempel.

De fristående förskolorna erbjuder pedagogiska modeller som staden har för lite av eller inget av. De tänker nytt. De vitaliserar hela förskolesektorn. Det vore roligt om ni på er sida för en gångs skull skulle kunna svälja stoltheten och erkänna att de fristående förskolorna är en enorm tillgång, har vitaliserat hela förskolesektorn och gör tillvaron mycket bättre för våra Stockholmsbarn.

Anförande nr 263

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag delar i grunden analysen. Vi har väl 450 fristående förskoleavdelningar i dag, och jag har otroligt svårt att se hur vår förskoleverksamhet skulle fungera utan dem. Men orsaken till att vi inte pratar om det är att vi i grunden är överens om detta, att vi är eniga om den analysen. Det vi inte är eniga om är att ni vill göra en kraftfull besparing på förskolan och dra in motsvarande 150 tjänster på förskolan. Det är ju därför vi pratar om det, för vi tycker att det är en ganska dålig idé. Det kanske du förstår.

Anförande nr 264

J o h a n n a S j ö (m): Vi ger 107 miljoner kronor till förskoleverksamheten. Vi satsar på fler platser i förskolan genom höjda stimulansmedel, och vi tillskjuter extra medel för att stimulera enskilda förskolor att ansluta sig till kösystemet. Vi struntar i att återinföra avgiftsfri månad eftersom det inte är någonting som vi tycker är prioriterat, utan vi tycker att verksamheten och pedagoger är prioriterat.

Anförande nr 265

S u s a n n a B r o l i n (v): Jag tycker att du var lite rolig; Johanna. Du sade så här till mig: Du kunde inte ge så många alternativ, men du kunde ha sagt Ur och Skur och andra alternativ, Reggio Emilia etcetera. Ni kan inte heller fylla på med så mycket mer. Det är för att jag säger att när det gäller pedagogik finns det mycket mer att utveckla. Ni pratar driftsformer.

Däremot kan jag ge ett klassiskt exempel. Under förra mandatperioden i Enskede-Årsta utvecklade vi Ur och Skur-modellen. I Enskede-Årsta-Vantör, hur har man gjort där? Där har man privatiserat ett stort område av den kommunala förskolan i Årsta, så det enda alternativet som finns där är privat. Det är vad ni har bidragit till.

Anförande nr 266

J o h a n n a S j ö (m): Just Reggio Emilia kändes det inte så lönt att prata om, eftersom det är det som 98 procent av alla kommunala förskoleavdelningar använder sig av, vad jag vet.

Hela poängen är att de fristående förskolorna har bidragit med pedagogiskt nytänkande. De fristående förskolorna har tagit in andra alternativ. Det är faktiskt så att det inte räcker att det finns en, två eller tre avdelningar med andra alternativ än Reggio Emilia. Det vore kul om fler föräldrar hade möjlighet att välja det. Det ska inte bara finnas som ett alibi på kartan att en eller två avdelningar har det, utan det måste de facto vara möjligt att välja detta för föräldrarna. Det är ju det som valfrihet innebär.

Anförande nr 267

I n g e r S t a r k (v): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Jag vill bara börja med att berätta för dig, Johanna, att i Skarpnäcks stadsdelsförvaltning kan faktiskt föräldrarna välja Reggio Emilia-pedagogik, för att nästan alla förskolor har det där. Okej?

En bra förskola är viktig för alla barns utveckling. Till min glädje ser jag att vi nu inför förskola för barn från tre år. Det är mycket bra, tycker jag. Men en bra förskola måste ha tillräckligt med utbildad personal, bra och ändamålsenliga lokaler, tillräckligt med stimulerande material, bra och näringsriktig mat. Till detta krävs det resurser.

I alliansens budget för 2009 är 10 öres skattesänkning viktigare än tillräckligt höjda schabloner. Pengarna kommer inte att räcka. Redan nu kan vi se det när stadsdelarna lägger sina budgetar för nästa år. Den borgerliga majoriteten sparar pengar på de minsta barnen. Barn med behov av särskilt stöd får inte det, för pengarna finns inte på stadsdelarna. Värre kommer det att bli nästa år med den budget som det nu fattas beslut om. Ansvaret ligger hos er.

När det gäller inspektionen – jag vet inte om det var det du pratade om, Cecilia Brinck – måste det vara självklart att alla förskolor som får skattepengar också ska inspekteras av förskoleinspektörerna.

Den socioekonomiska resursfördelningen har minskat från 12,4 procent till 11,8 procent av det totala anslaget. Det innebär att förskolan visserligen har fått 16,9 miljoner mer i det belopp som är lika för alla men 20,8 miljoner kronor mindre i socioekonomisk fördelning. Vänsterpartiet avsätter 30 miljoner extra för att rätta till de försämringar som drabbar barn i ekonomiskt fattiga områden.

Resultatet av Lotta Edholms förskolebudget kommer att bli större barngrupper, dels för att hålla garantin, naturligtvis, dels för att schablonen inte räcker till för att hålla barngrupperna på de 14 respektive 18 barn som det står om i budgeten.

För att barngrupperna ska kunna minskas höjer vi schablonen med ytterligare 1 procent, och för att barnomsorgsgarantin ska kunna upprätthållas plussar vi på med 5 procent. Pengarna för barnomsorgsgarantin, som tidigare gick direkt ut till

stadsdelarna, ligger nu i den centrala medelsreserven. Beloppet är på 48 miljoner kronor och kommer även att fördelas till de privat drivna förskolor som anslutit sig till kösystemet. Det säger vi nej till, för det är de kommunala förskolorna som får stå till svars om garantin inte upprätthålls – då är det de som ska ha garantipengarna.

Bifall till Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 268

Cecilia Brinck (m): Det var två saker, Inger Stark. Ni höjde skatten under er förra majoritetsperiod – för det gör ni alltid när ni har majoritet – men ni lyckades ändå inte nå ert mål när det gäller barngruppernas storlek. Ni lyckades ändå inte nå era mål på några andra områden heller. Ni drar inga slutsatser av det mer än att ni måste höja skatten lite till.

Jo, jag tycker absolut att verksamheter som får kommunalt stöd ska inspekteras så att de följer de regler som gäller. Det var inte heller det jag sade. Problemet är att ni vill ha andra regler för de fristående verksamheterna än för de kommunala. Ni vill ha mycket starkare och strängare regler för dem.

Det är ju lite märkligt att höra dig stå här och säga i ena andetaget någonting lite allmänt flytande om att det är bra med fristående verksamheter och att de fyller en viktig funktion, samtidigt som du två meningar senare säger att i garantin för det gemensamma kösystemet ska de inte få vara med. Hur kan man då påstå att det är lika villkor för kommunala och fristående verksamheter?

Anförande nr 269

Inger Stark (v): För det första tror jag inte att jag sade någonting om några fristående alternativ, Cecilia. Det är ju väl känt att vi vill ha en förskola i kommunal regi.

Det är lite tjatigt det här med att vi inte skulle ha lyckats minska barngrupperna och att vi inte skulle ha hållit garantin över huvud taget. Som jag sade förut, gick det här med garantin upp och ned för oss också, och det går upp och ned för er. Ni håller inte garantin hela året, och det gjorde inte vi heller alla gånger.

När det gäller barngrupperna minskade vi dem visst. Det är faktiskt så. Vi lyckades minska barngrupperna. Framför allt var det så att vi hade mycket tydligare direktiv än vad ni har för att de faktiskt skulle minska.

Sedan när det gäller inspektionen av privat drivna förskolor: Ja, vi anser att man också bör kunna granska deras ekonomi. Jag tycker att vi har sett ganska förskräckande grejer i utbildningsnämnden som visar att det behövs.

Anförande nr 270

Borgarrådet Edholm (fp): Ordförande! En av de här budgetarnas, förskolebudgetens, viktigaste frågor anser jag är att vi inför förskolepeng. Oppositionen slår sig gärna för bröstet och säger att man fördelar mer pengar till förskolan än vad

majoriteten gör. Det har jag full respekt för. Däremot har man aldrig brytt sig om att följa vart pengarna sedan tar vägen.

Under förra mandatperioden, när vi hade socialistiskt styre i den här staden, fördelades ungefär en halv miljard kronor till andra verksamheter än förskola, fast den här beslutande församlingen hade bestämt att pengarna skulle gå till förskolan. Jag tycker att det är fel.

Jag tycker att det ska vara så att pengar som avsätts till förskolan också går direkt ut till förskolan. Annars skapar vi ojämlika villkor mellan de kommunalt drivna förskolorna och de enskilt drivna. De enskilt drivna förskolorna får schablonen rätt ut i handen utan några avdrag förutom när det gäller just barnomsorgsgarantin, men i princip får man pengarna direkt. Men en kommunalt driven förskola kan år efter år, i en snål stadsdelsnämnd eller en stadsdelsnämnd som väljer att använda pengarna till annat, få mindre pengar än vad man hade fått om man hade varit enskilt driven. Det tycker jag är fel, och därför inför vi förskolepeng. De pengar som fullmäktige avsätter till förskolan ska också gå till förskolan.

Susanna Brolin hade några frågor om detta med ledningen och styrningen av den kommunala förskolan. Det är helt riktigt: Ansvar för den kommunala förskolan ligger på stadsdelsnämnderna. Men sedan måste det också finnas en smula styrning som är central i staden, till exempel när man tar fram en förskoleplan, som vi håller på med just nu. Det som står i budgeten kring de här frågorna är just att den typen av stadsövergripande frågor ska tas fram i samverkan mellan utbildningsnämnden och stadsledningskontoret. Jag tror att det är bra. Jag tror att det är bra att den valda politiska utbildningsnämnden hanterar en del förskolefrågor. Men det stora och viktiga sker ute i stadsdelsnämnderna.

Susanna hade också en ytterligare fråga, som kan tyckas mycket liten, nämligen att det någonstans står en mening om att skolor ska kunna bedriva förskola. Den meningen stod redan förra året. Den enda tanken med det är att det faktiskt finns några kommunala skolor som gör detta i Stockholm och som har gjort det redan tidigare. Vi ville inte förstöra den möjligheten, och därför finns den meningen med. Men detta är naturligtvis inte någon stor och väsentlig verksamhet, utan förskolorna drivs av stadsdelsnämnderna, de som inte sker i privat regi.

Anförande nr 271

S u s a n n a B r o l i n (v): Jag vill börja med att tacka Lotta Edholm för att hon svarade på mina frågor. Det låter betryggande. Det som står är ganska omfattande och komplicerat i förhållande till vad som har varit tidigare. Kanske får vi skäl att återkomma till det här i utbildningsnämnden och diskutera det där.

När det gäller skolan kanske det inte var en stor fråga, men det gäller synen på förskolan och att vi tycker att den är unik, och jag tackar för att du svarade på det.

Det som jag däremot vill kommentera i ditt inlägg, Lotta, är det du säger om att ni nu lägger in en skolpeng. Man kan ganska krasst konstatera att i fler stadsdelsnämnder, bland annat den som jag arbetar i, är den pengan mindre än vad den var förut så vi

hade ändå fått höja. Det här att man skulle satsa på förskolorna och inte skulle plocka en massa pengar har man inte gjort.

Anförande nr 272

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fullmäktiges utredningstjänst visade att under den förra mandatperioden var det ungefär en halv miljard som fördelades till andra verksamheter, bland annat till grundskolan på den tiden. Jag tycker att det är rätt att öronmärka pengarna. Om den här folkvalda församlingen i sin stora vishet säger att så här mycket pengar ska förskolan ha, ska pengarna också gå ut till förskolan. Annars får man hitta på ett annat resursfördelningssystem, tycker jag, än det som vi har i dag

Jag tror att Susanna Brolin inte behöver vara bekymrad för de många och långa orden – uppföljning, kvalitetsstyrning och sådant – som handlar om förskolan inom utbildningsnämndens område. Susanna Brolin skulle nämligen själv inom utbildningsnämnden upptäcka i fall det kom upp en massa förskoleärenden där hon hade andra åsikter. Jag tror att det inte har skett särskilt ofta och ska inte heller göra det, för stadsdelsnämnderna är ansvariga.

Anförande nr 273

Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande! Jag var kanske lite ouppmärksam. Men jag tyckte att jag hörde borgarrådet Edholm påstå att man nu har en halv miljard mer till förskolan. Jag antar att jag hörde fel. Jag fick nämligen ett brev från din partikompis i går där det står att ni satsar lite över 100 miljoner på förskolan. Det är en ganska stor spännvidd, kan man tycka.

Men det är väl det som är så spännande med matematiken, och det är väl därför som vi ska satsa mer på matematikämnet i kommunen, man läser saker så olika. När jag läser er budget, när personal och chefer i den här staden läser er budget och när flera av era stadsdelsnämndsledamöter läser er budget ser de ingen satsning på vare sig 100 miljoner eller en miljard. De ser inget plus över huvud taget, de ser ett minus. Men det är kanske därför som du inte vill att man ska lägga sig i vart pengarna ska gå.

Det är lite komiskt när du hävdar att skolan har fått en massa förskolepengar. Ni var fyra år i opposition och här i salen påstod att stadsdelarna har tagit pengar från skolan. Nu är det plötsligt skolan som har fått.

Anförande nr 274

Borgarrådet E d h o l m (fp): Tyvärr var det nog så att Roger Mogert hade lite bristande uppmärksamhet. Vad jag sade var att det försvann ungefär en halv miljard kronor från förskolan till andra verksamheter under den förra mandatperioden. Det var kommunfullmäktiges utredningstjänst som hade tagit fram de siffrorna.

Jag tycker faktiskt fortfarande att det är viktigt att de pengar som avsätts i den här församlingen till förskolan ska också gå till förskolan. Framför allt tycker jag att det är viktigt att de partier som tydligt och klart säger att de vill lägga mer resurser på

förskolan bevakar i stadsdelarna att de inte går till snöröjning eller sophämtning utan går till förskolan. Annars blir det bara tomma ord av detta att man vill ge mer pengar till förskolan. De pengar som vi avsätter i den här församlingen till förskolan ska också gå till förskolan.

Anförande nr 275

A n n - S o f i M a t t h i e s e n (mp): Att pengarna går till snöröjning i stället för barnomsorg tror jag inte på. Det har inte hänt i stadsdelsnämnderna. Däremot är det så att olika stadsdelsnämnder har olika behov och olika svårigheter vid olika tidpunkter under längre perioder. Det är viktigt att inte avlöva alla möjligheter för stadsdelsnämnderna att göra ett bra jobb. Där finns den lokala kännedomen både om verksamheterna och om behoven. Därför är det jätteviktigt att inte ta bort möjligheter för stadsdelsnämnderna att reglera lite grann var pengarna går varje år.

Anförande nr 276

Borgarrådet E d h o l m (fp): I den bästa av världar är det naturligtvis på det sättet. Men problemet är att om man lägger väldigt mycket pengar på en verksamhet och mycket mindre pengar på en annan verksamhet och sedan låter den lokala nämnden besluta om hur pengarna ska fördelas är risken påtaglig för att det blir en överföring av medel. Så skedde under den förra mandatperioden.

Det är svårt att stadsdelsnämnderna att stå emot besparingskrav som sker på andra delar av verksamheter i stadsdelarna, och därför väljer vi nu att öronmärka pengarna till förskolan.

Utbildningsnämnden, Ny verksamhet: grundskola, särskola och skolbarnomsorg, Skolfastigheter i Stockholm (SISAB)

Anförande nr 277

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Stockholms stads målsättning för skolan är att vi ska ha en skola i världsklass. Det kan vi uppnå på ett systematiskt sätt med kunskap i fokus. Skolans huvuduppgift måste vara att förmedla kunskap, att ge barn och ungdomar goda förutsättningar för fortsatta studier och bra yrkesliv.

Ingen annan faktor är så viktig i skolans kvalitet som en kompetent och engagerad lärarkår. Läraren är elevernas viktigaste resurs. Forskningen visar att lärarna är den viktigaste framgångsfaktorn när det gäller att nå goda elevresultat.

Kompetensutveckling av lärare och skolledare är därför ett väldigt högt prioriterat område här i Stockholm. Genom att erbjuda fortbildning och nya karriärvägar kan staden bidra till att höja läraryrkets status. Just möjligheten att göra karriär utan att för den skull bli skolledare är väldigt viktigt. Därför har vi inrättat expertlärartjänster i både grund- och gymnasieskolan. Dessa lärare ska jobba med att utveckla sina ämnen, men de ska också stötta andra lärare och därmed bidra till skolans utvecklingsarbete här i Stockholm.

Stockholms stad deltar naturligtvis i Lärarlyftet, men vi har också en hel del egna åtgärder. Vi vill till exempel ge lärare möjlighet att forska, men också att läsa kurser på avancerad nivå med målsättningen att få ut magisterexamen inom utbildningsvetenskapliga området. De lärare som vill påbörja doktorandstudier kan nu få kompensation för den löneskillnad som uppkommer mellan doktorandlönen och lärarens ordinarie lön.

Allt det här handlar om att stärka läraryrkets attraktionskraft. Ytterst handlar det om att kvalitetsutveckla skolan för elevernas bästa.

Om några veckor samlas för första gången Stockholms stads samtliga 12 000 lärare och skolledare till ett gemensamt möte. Det här unika lärarmötet äger rum i tre dagar i Skolforum som arrangeras vid Älvsjömässan under höstlovet. Det här mötet är en del av den strategiska satsning på kompetensutveckling som Stockholms stad nu gör. Det skulle vara roligt om fullmäktiges ledamöter under höstlovet vill ta sig till Skolforum. Det finns massor med intressanta punkter där att lyssna.

Kort sagt: En skola i världsklass behöver lärare i världsklass, och det arbetar vi intensivt för.

Skolan är Sveriges största arbetsplats, och den arbetsplatsen ska vara trygg. Den senaste tidens händelser här och i vårt grannland Finland visar hur viktiga trygghetsfrågorna är. Trygghet och studiero är en förutsättning för lärande. Det är alltid eleverna som har det svårast i skolan som förlorar om det är stökigt under lektionerna. Tolerans, förståelse för olikheter och respekt för andra ska prägla skolans vardag. Skolan ska vara en säker plats där alla känner sig trygga.

Därför har vi tagit fram riktlinjer för det här arbetet med trygghet och studiero i Stockholms skolor. I riktlinjerna hanteras frågor om bland annat säkerhet och ordningsregler samt arbetet mot mobbning.

Säkerhetsfrågorna är väldigt viktiga att kontinuerligt utveckla och jobba med. I Sverige har vi varit förskonade från sådana mycket tragiska händelser som vi har sett i andra länder. Men även i Stockholm har det inträffat allvarliga incidenter så att polisen har behövt rycka ut och omhänderta elever. Elever från Stockholm stads skolor har suttit häktade för förberedelse till mycket grovt våld.

Låt mig därför slå fast ett par saker. För det första: Elever och skolpersonal har precis samma rätt att uppleva trygghet som människor på alla andra arbetsplatser. Vi ska inte ha högre tolerans i skolan mot stök och bråk än på någon annan arbetsplats, snarare lägre.

För det andra: Skolan är inte en allmän plats. Rektorn har stöd att avvisa personer som inte hör hemma i skolan. Vem som helst har inte rätt att befinna sig där, särskilt inte tjuvar, bråkstakar och droglangare.

För det tredje: Vi politiker har ett absolut ansvar för att verka för ökad trygghet i våra skolor. Därför blev jag häromveckan oerhört glad av Socialdemokraternas stöd till de gymnasieskolor som valt att installera kameror. Jag hoppas att Miljöpartiet och Vänsterpartiet kommer att stödja stadens överklagande i den frågan. Vi kommer att

överklaga i nästa vecka Datainspektionens beslut om att släcka ned i stort sett samtliga kameror som finns i gymnasieskolor i Stockholm.

Jag tror att trygghet är helt avgörande dels för att eleverna vill gå i våra skolor, dels för att vi ska kunna rekrytera de allra bästa eleverna att bli lärare i framtiden.

Därmed, fru ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 278

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! ”När jag blir stor vill jag få OS-guld i simning. Då ska jag köpa ett hus som ska ligga i Skarpnäck. Jag ska bli duktig i skolan så att jag kan bli fotograf på TV 4. Jag kan fyra språk. Jag är smartast i klassen. Jag gillar att dansa. Jag tycker om att bada. Jag gillar skolan. Jag har fem syskon. Jag är duktig i matte.”

Det är Samuel, som är elev i Rågsvedsskolan som drömmer.

Alla barn är olika. De har olika förutsättningar, olika behov och olika drömmar. Vår uppgift som skolpolitiker är inte att slipa bort olikheterna, att nivellera, att göra alla barn lika. Vår uppgift är att erbjuda en skola som ger varje barn samma möjligheter att utvecklas enligt ens egna individuella förutsättningar.

Detta tror vi bäst kan göras genom ett system med mångfald och valfrihet. Många olika anordnare höjer kvaliteten. Konkurrens är bra, även på skolans område. Friskolereformen har gynnat alla, även de barn som gått och går i kommunala skolor.

Men hur har vänstern det egentligen med valfriheten på skolområdet? Socialdemokraterna är för en del friskolor ibland, i teorin, men mot i praktiken. Vänsterpartiet är alltid mot, och Miljöpartiet är för. Hur ska det gå? Var ska ni landa i praktisk politik?

”Vi ökar resurserna till skolan mer än ni”, skryter Socialdemokraterna, Vänstern och Miljöpartiet. Och det är sant. Socialdemokraterna lägger på ytterligare 500 miljoner till grundskolan, utöver den ökning med ”bara” 250 miljoner till grundskolan och skolbarnomsorgen som vår budget innehåller. Men då ska man hålla några saker i minnet. Det ena är att vad Socialdemokraterna gör i opposition och vad de gör i majoritet är två helt skilda saker – i synnerhet på skolans område. Mellan 2002 och 2006 höjde vänstermajoriteten schablonen med i snitt ungefär 2 procent om året. Vi satsar dubbelt så mycket varje år! Att spela svartepetter i ett skarpt läge är ingen utmaning.

Det andra är att mer pengar inte är den enda lösningen på skolans problem, något som inte minst visas av de öppna jämförelser som Sveriges kommuner och landsting gör. Det är inte så att de kommuner som har den dyraste skolan också har den bästa skolan, i så fall skulle Stockholm ständigt vara i topp.

Socialdemokraterna pytsar precis som vanligt in lite pengar här och lite där, den vanliga Flotta Viktor-politiken. Men vad vill ni? 15 miljoner på gratisfrukost och 5 miljoner på SL-kort till gymnasieelever, fler vaktmästare för 8 miljoner och avgiftsfri

månad i förskolan, lite här och lite där. Men det långsiktiga kvalitetsarbetet – hur tänker ni er det? Jo visst, där fanns 5 miljoner till en matematiksatsning också.

Vi tillför resurser, men med tydliga uppdrag Borgarrådet Edholm har precis räknat upp dem. Men det vi visar att vill någonting med de pengar vill lägga på skolan: Lässatsning under skolåren 0–6, möjlighet till ett tionde grundskoleår så att alla elever ska uppnå målen i svenska och matematik, lärarlyftet, lektorat- och experttjänster. Vi arbetar målmedvetet för att förbättra tryggheten i skolan och skapa en arbetsmiljö som främjar utveckling och lärande.

Kommer ni ihåg Samuel? Vår uppgift är att ge honom och alla hans kamrater en chans att förverkliga sina drömmar.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 279

Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande! Man kan väl säga att det är något slags halvtid också i utbildningspolitiken. Vi har en liten möjlighet att så här på en fredag kväll hämta andan och skärskåda vad som kallas historiska satsningar på att uppnå en skola i världsklass. Låt mig ge en kort beskrivning av de här historiska satsningarna.

De har medfört att 80 procent av grundskolorna fick mindre pengar 2007 än året innan. De har medfört att två tredjedelar av våra grundskolor tvingades till nedskärningar 2008. De har medfört att 20 av 27 gymnasieskolor inte kunde få ihop ekonomin förra året. De historiska satsningarna har gjort att tusen stockholmare har hindrats från att läsa på komvux fast de ville. De har gett oss färre lärare och sämre resultat än vad vi hade för två år sedan.

Det är resultatet av två års historiska satsningar.

Mot det står ett alternativ som väljer att satsa på kvaliteten i skolan i stället för skattesänkningar, som vågar prioritera fler lärare, starkare kvalitet och i slutändan bättre resultat, som är villigt att investera i människors kraft att växa via komvux, som vågar investera i kvalitet och utveckling på matematik, modersmål och språkutveckling. I kort och gott: Det är ett alternativ som sätter barnens behov i främsta rummet och inte målet att ha länets lägsta skattesats.

Jag yrkar bifall till den socialdemokratiska oppositionsbudgeten.

Anförande nr 280

J o n a s E k l u n d (mp): Damer och herrar, flickor och pojkar! Vi skulle behöva befria Stockholms skolor från den folkpartistiska flumpolitiken. Vi har en skolminister i Jan Björklund som inte tycker att det är särskilt viktigt att se så noga i resultattabellerna, utan han bestämmer sig för att den skolan är dålig, bland de sämsta på många olika sätt. Sedan pekar han med hela armen i en mycket tydlig illiberal riktning. Det är flummigt, och den folkpartistiska skolpolitiken saknar grund i den pedagogiska vetenskapen.

Skolborgarrådet i Stockholm Lotta Edholm låtsas som att vi inte har inflation just i Stockholm. Hon lägger en schablonökning till grundskolorna i staden som inte ens räcker till lärarnas löneökningar och de höjda priserna på svenskböcker, suddgummin och spaghetti etcetera. Detta enligt utrednings- och statistikkontoret, som Miljöpartiet har fått siffror ifrån. I själva verket är den borgerliga skolbudgeten en besparing. Det är en besparing på grundskolorna, maskerad som en satsning, och det är flummigt.

Stockholms skolor behöver en ny ledning. Miljöpartiet vill ha fria skolor, inte bara friskolor utan även kommunala fria skolor. Vi vill ge elever, föräldrar och personal reellt inflytande lokalt över sin skola, till exempel genom lokala styrelser, något som den borgerliga majoriteten har eliminerat.

Vi vill befria Stockholms skolor från Sveriges största kommunala byråkratiska koloss, nämligen utbildningsförvaltningen. Vi vill lägga makten över skolorna lokalt, så nära eleverna, föräldrarna och lärarna som möjligt.

I grunden vill Miljöpartiet kompensera skolorna för pris- och löneökningar. Och därutöver gör vi riktade satsningar, för skolan är ett kunskapscentrum. Det ska också vara ett ställe där barn och ungdomar växer som människor. Miljöpartiet satsar 30 miljoner på bättre fritidshem eller skolbarnomsorg, med mindre barngrupper. Det är inte bara i förskolan som det behöver vara mindre barngrupper.

I samma syfte, att skolan ska vara ett ställe där barn och ungdomar växer som människor, behöver vi lägga mer pengar på elevvården. Kuratorer, psykologer och skolsköterskor har fått stryka på foten under besparingstid som det har varit hittills under den här mandatperioden. Det är dags att sätta tillbaka resurser på den sidan. Inte minst är det ett led i säkerhetsarbetet, som Lotta Edholm talade om. Vi vill ha ett säkerhetsarbete som bygger på att eleverna ska känna sig trygga som människor och vara trygga i skolan.

Anförande nr 281

I n g e r S t a r k (v): Ordförande, fullmäktige! För Vänsterpartiet är rätten till kunskap och delaktighet, livslångt lärande, en skola för alla och närhetsprincipen grundläggande demokratiska rättigheter. Det var ett allvarligt misstag att flytta grundskolan till utbildningsnämnden. I stadsdelsnämnderna fanns en helhetssyn på barnen, och tanken var att det skulle finnas ett samarbete mellan förskola, skola och socialtjänst. Resurser fördelades efter behov, och samordningsvinster kunde göras för elever med behov av särskilt stöd. Detta är nu sönderslaget. Vi återför särskolan, skolbarnsomsorgen och mellanstadieverksamheten till stadsdelsnämnderna.

Det finns en radikal sprängkraft i dagens kursplaner, där målen tydligt definieras som rättigheter. En kartläggning ska göras av orsakerna till att så många elever lämnar grundskolan utan fullständiga betyg och varför resultaten är så olika över staden. Fokus i kartläggningen ska vara skolornas arbetssätt och målsättningar.

Det är i de tidiga skolåren som grunden läggs. Därför satsar vi på åren efter tre och höjer schablonen och det socioekonomiska tillägget med 3 procent. Majoriteten har urholkat tillägget. Det har minskat från 20,3 till 18,5 procent av det totala anslaget.

Dessa pengar märks. Verkligheten är nämligen den att det inte finns tillräckligt med resurser till barn med särskilda behov. Vi återställer till 20,3 procent.

Kommunalt är fritt, det är den kommunala skolan som borde kallas för friskolan. Kommunala skolor är fria från kommersialisering. De är fria från religiös påverkan, till skillnad från många privatdrivna. De privatdrivna är fria att välja om de vill ha skolgårdar, skolbibliotek. De är fria att välja om de vill inspekteras. Detta kallar alliansen för lika villkor.

Det ökande antalet privatdrivna skolor hotar hela det kommunala skolväsendet. Vad konsekvenserna blir kan vi inte riktigt se i dag. Men allt fler kommunala skolor går med underskott och hotas med nedläggning.

Din politik, Lotta Edholm, fungerar inte. Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolan har minskat. Skolket har ökat. Detta är verkligheten. Samverkan om barn som far illa är lagstadgad men kräver styrning och stöd. Motsatsen präglar Stockholms skolor i dag. Vad tänker du göra åt detta? Det är du som har ansvaret. Jämställdhet är för högeralliansen en icke-fråga. Vi kräver jämställdhetspedagoger och ett aktivt jämställdhetsarbete.

Vi håller på med en kartläggning om det hedersrelaterade våldet, men inget händer. Vi kräver handlingsplaner mot hedersrelaterat förtyck på alla skolor.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 282

Erik Slottnér (kd): Ordförande! Det kan vara frustrerande att vara skolpolitiker. Ganska ofta uttrycker politiker tacksamhet över att mandatperioden har utökats från tre till fyra år därför det ger politiker möjlighet att fatta nödvändiga beslut och väljarna möjlighet att se effekten av den förda politiken. Men med skolan tar det längre tid än fyra år att vända en skuta som färdas åt fel håll, eftersom resultaten av en förändrad skolpolitik kan ta flera årskullar innan de kan ses.

Jag är dock övertygad att med alliansens skolpolitik både här i Stockholm och på riksnivå håller vi på att vända en skuta som har färdats åt fel håll under väldigt lång tid. Inte minst påverkar det de barn som är i yngre åldergrupperna.

Jag tror framför allt att nationella mål för lägre åldersgrupper, tidigare betyg i fler steg, nationella prov i fler ämnen och en rejäl satsning på yrkesutbildningen kommer att visa sig att ha stor betydelse för barns och ungdomars kunskapsutveckling, inte minst för elever med störst behov i skolan.

Jag är också glad över att alliansen så tydligt arbetar med värdegrunden, att värdegrunden är en naturlig och integrerad del vid allt skolarbete. Det är inte bara vackra ord och pamfletter utan bland annat genom likabehandlingsplan och riktlinjer för ökad trygghet konkretiseras värdegrundsarbetet. I dessa planer finns tydliga beskrivningar om hur man ska agera för att upprätthålla värdegrundens kärna.

Alliansen fortsätter också att öka schablonerna till både grund- och gymnasieskolan. För gymnasieskolan gör vi den kraftigaste ökningen under hela 2000-talet. Den ökning av den frihet som skolorna har fått genom att bli mer självständiga och få ett tydligt budgetansvar är också mycket välkommen.

Det är populärt att driva skolverksamhet i Stockholm. Trots att det råder konkurrens om elever i Stockholm fortsätter fristående aktörer att försöka få tillstånd att driva skolor. Det är naturligtvis väldigt roligt och visar på att Stockholm är en attraktiv stad.

Det finns stora möjligheter för skolorna i Stockholm. Förändringar leder ofta till protester och ifrågasättanden. Så har också alliansens skolpolitik gjort det emellanåt. Jag är dock övertygad att vi sakta men säkert håller på att vända en skuta som har gått åt fel håll. Det tror jag i sin tur kommer att ge resultat, inte minst för de barn som i dag börjar skolan.

Anförande nr 283

P e r A n k e r s j ö (c): Fru ordförande, fullmäktige! Centerpartiets utgångspunkt i skolpolitiken är eleven och föräldrarna. Om jag bara får välja en sak som jag tycker är viktigast med skolan är det rätten att välja skola. Jag känner fullt förtroende för att varje barns förälder vet vad som är bäst. Har man gjort ett aktivt och engagerat val är min övertygelse att engagemanget dessutom fortsätter genom skolgången. Ett starkt föräldraengagemang är fullkomligt oslagbart när det handlar om att nå kunskapsmål, att behandla sina skolkamrater och lärare med respekt och att genom skolan utvecklas som människa. Har vi det engagemanget hos alla behövs inga krisplaner, förflyttningar och övervakningskameror.

Centerpartiet tror på små enheter, mångfald och ett stort lokalt ansvar. En gång i tiden kallade vi det för decentralisering. Det är ett ganska bre begrepp. Och vi tycker att det gäller även skolan.

Vi tror att ett större ansvar hos rektorerna kan leda till mer effektivitet, inte minst när det gäller lokalutnyttjande och rätten att hyra ut lokaler i skolan allteftersom elevtillgången går upp och ned. Vi tycker också att rektorer ska få utreda lärare med låga resultat. På sikt vill vi att det ska bli möjligt att se varje skola som en turordningskrets inom LAS.

Centerpartiet vill också stärka individperspektivet i skolan. Vi vill ha en utveckling där man i större grad utgår från varje elevs behov och möjligheter. Det kan handla om behov av mer resurser eller möjligheten att gå på en skola för elever som har väldigt lätt för matte.

I The Green Capital of Scandinavia finns förstås ett klimatgymnasium. Men det finns också stora möjligheter för elever och föräldrar att välja en skola som är miljövänlig, genom miljödeklaration av skolor på stadens webbsida.

Centerpartiet tycker att det är självklart att stadens skolor ska leva upp till miljöprogrammets mål när det gäller ekologisk mat, och gärna mer än så.

Vi tycker också att det är mycket allvarligt att Stockholms stad inte har en kostchef. På äldrefoörvaltningen finn det, och där är det mycket uppskattat och fungerar bra. I Centerpartiets budgetfoerslag tillfoer vi medel foer en kostavdelning med en kostchef även på utbildningsfoervaltningen.

Medvetenheten om matens betydelse är stor hos stockholmarna, och den lär inte bli mindre efter Melkers och Bert Karlssons härjningar i tv. Vi får inte låta dagens barn och ungdomar bli den första generation som mår sämre än sina foeräldrar, och i hoegre grad drabbas av diabetes och välfärdssjukdomar. Daerfoer behöver vi en kostchef och uppdaterad kostpolicy.

Jag yrkar bifall till Centerpartiets budgetfoerslag.

Anfoerande nr 284

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordföörande, fullmaektige, aehoerare! Grundskolans allra viktigaste uppgift är att se till att eleverna faer de grundlaeggande kunskaper som behövs foer att klara fortsatta studier och foer att klara arbetslivet. Alla elever har raett att foerwaentas av hoega foerwaentningar och utvecklas och laera sig sa mycket som moejligt efter sin egen foermaga. Foer de elever som behöver stoed och hjälp är det viktigt att hjälp och stoed saetts in sa tidigt som moejligt. Om det borde vi alla vara eniga. Men daa maeste man maeta och utvaerdera elevernas kunskaper. Det är bara daa det är moejligt.

Foerra aaret införde vi moejligheten foer foeräldrarna att faa ett skriftligt omdoeme om elevernas kunskapsutveckling. Den reformen har varit uppskattad bland unga, foeräldrar, laerare och elever. I somras beslutade regeringen om foerändringar i grundskolefoerordningen, som goer att vi nu kan ge betygsliknande omdoemen. Det blir moejligt att mer i detalj beskriva elevernas framsteg.

Nu tar vi i Stockholm ett naesta steg och inföer en tregradig betygskala fraa aarskurs 4. Det är ett bra saett att pa ett tidigt stadium informera elever och foeräldrar om elevernas kunskaper. Den haer reformen skapar en unik moejlighet att jaemfoera kunskapsutvecklingen bland olika skolor, även i de laegre aaldrarna. Elevernas moejlighet att naa maalen ska bedoemas efter en tregradig betygskala: i hoeg grad, ja eller osaekert.

Samtidigt finns det med en fraaga om det finns behov att uppraetta ett aetgaerdsprogram. Den laerare som kryssar foer att det är osaekert om eleven kommer att naa malet och samtidigt tycker att det inte behövs ett aetgaerdsprogram blir nog ganska ovanlig eller maeste aatminstone ha vaeldigt goda skaal foer att foerklara foer foeräldrarna.

Det haer ersaetter sa klart inte dialogen mellan laerare och foeräldrar. Men erfarenheten visar att konkreta tydliga besked är viktiga foer att se till att de aetgaerder som behövs saetts in och att de saetts in i tid. Det är en utmaerkt kombination. Socialdemokraterna är sa klart emot. Deras skolpolitik har i decennier praeglats av uppfattningen av avsaknad av prov, betyg och andra konfrontationer leder till en baettre skola. Ja, vi har ju sett resultatet.

I Svenska Dagbladet i går säger Roger Mogert att det är gruvligt feltänkt med de nya Stockholmsbetygen. Han tänker riva upp beslutet om s kommer till makten. Men han tänker behålla de skriftliga omdömen som finns i dag och som han tycker är ett dynamiskt verktyg i kommunikationen med föräldrarna. Det var inte många år sedan s tyckte att skriftliga omdömen var det värsta på denna jord som kunde hända elever och föräldrar. På område efter område händer samma sak. Socialdemokraterna protesterar ljudligt, men så småningom upptäcker de att vi hade rätt. På område efter område måste s baxas in i framtiden. S kanske tycker som Annie, åtta år, om Mark Levengood: Det är visst väldigt strängt i skolan i utlandet, för man måste lära sig saker som man inte kan.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 285

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det var ni som var emot den nioåriga grundskolan en gång, men ni är inte sämre än att ni kanske ändra er.

Jag var på ett föräldramöte häromdagen i Bäckahagen, känd från tv. Där tillbringade man 20 minuter till att tala om hur man skulle mäta och hålla koll på min lilla sjuåring, med mätning efter mätning. Jag måste nog säga att åtminstone i den skolan har man ganska bra koll på vad barnen kan, hur de ligger och hur de kommer att ligga till. Vad som däremot kunde konstatera ganska enkelt var att det inte fanns några resurser till att följa upp och möta de behov och problem som man hittade. Det är där ni felar, det är där ni borde sätta in stöten. Det är där det behövs resurser, men det är ni rädda att skjuta till.

Anförande nr 286

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Om man vet var resurserna behöver sättas in så sätter man in rätt resurser. Du har inte svarat på hur du tänker göra. Tänker du riva upp de här nya Stockholmsbetygen? Vad tycker du om skriftliga omdömen? Har du ändrat dig? Tycker du att det är en bra idé?

Anförande nr 287

I n g e r S t a r k (v): Att det är bra att ge betyg i tidiga åldrar håller jag helt med dig om. Jag håller med dig om allt tills du börjar tala om de skriftliga omdömena, betygsliknande skriftliga omdömen som ska ges till mindre barn i två steg, om jag förstått rätt, och från fjärde klass i fyra steg. Vi menar att det finns andra sätt att följa upp eleverna och hur de ligger till. Vi tycker att man ska ha tidiga uppföljningar. Det är självklart. När man sedan ser resultat kan sätta in det stöd och den hjälp som behövs för att man ska kunna hänga med hela vägen.

Vi vill faktiskt göra en kartläggning över varför så många elever går ut utan fullständiga betyg. Där är vi helt eniga. Men vi tycker faktiskt inte att betygsliknande skriftliga omdömen är den rätta vägen.

Anförande nr 288

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det är väl bra med kartläggningar, men det hjälper inte Kalle i Solhemsskolan just nu? Vi vill veta hur man ska göra för just honom.

Jag tycker att det är så konstigt att man är rädd för det som är betygsliknande. Själv har jag haft barn som gått i skola i utomlands och som små fått den här typen av betyg. De har inte alls tyckt att det är konstigt. Grejen är att man får dem ganska ofta. Man märker direkt om det går framåt, och man blir glad som barn. Man får ett kvitto på att de hjälper att kämpa. Får man det sällan och är orolig då blir det läskligt och förskräckligt naturligtvis.

Anförande nr 289

J o n a s E k l u n d (mp): Det kliar i fingrarna på Folkpartiet att införa inte bara skriftliga omdömen och betygsliknande skriftliga omdömen, utan Ann-Katrin Åslund kallar dem faktiskt för vad de är, nämligen betyg. Om de här nu är till för att inte bara i löpande till exempel på ett papper tala om hur ett barn klarar målet i ett visst ämne eller inte utan dessutom att man måste sätta ett kryss i rutan så att barnen kan jämföras på ett enkelt sätt, varför måste man dessutom ha ett steg sägande att man i hög grad klarar målen? Är det någon skillnad på att man klarar målen och får ja och att man i hög grad klarar målen? Vad är syftet med detta förutom att det naturligtvis handlar om att man ska se till att bedöma barn väldigt tidigt, sätta en stämpel och tala om: Du är bra, du är inte bra, du ska gå vidare till högskoleutbildning, du kan bli någonting, du kan inte bli någonting? Är det den känslan man vill ge barnen så tidigt som möjligt?

Anförande nr 290

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag är inte förvånad över Miljöpartiet. Det är helt okej att vara duktig och få väldigt mycket beröm om man spelar fotboll. Om man gör många mål är man jätteduktig och beundrad av alla. Om man skulle vara duktig på annat i skolan ska det inte märkas. Det är en konstig syn.

Anförande nr 291

S u s a n n a B r o l i n (v): Fru ordförande! Fullmäktige, stockholmare! Vänsterpartiets skolpolitik kan sammanfattas med: alla elevers rätt till bildning, makt över sin kunskapsinhämtning oavsett social, biologisk eller etnisk bakgrund. Idealet är en bra skola för alla och inte gratis dator till några.

Det krävs strategier för att alla elever ska uppnå målen. Viktiga delar är tidiga satsningar, uppföljning och samtal, flera ingångar till lärandet som mer dialog och upplevelsebaserad pedagogik samt modersmålsstöd.

Det är stora skillnader mellan de två blocken i skolpolitik. Det handlar faktiskt framför allt om människosyn, och i Folkpartiets fall jakten på en mirakelkur. Den kuren finns inte. Forskning visar att kunskap sker genom socialt samspel, inte genom konkurrens eller hot om straff. Elever måste motiveras med att det är roligt att lära sig nya saker som man har nytta av.

När det går fel ska man därför inte den enskilda eleven lämnas i skampålen utan skolan och dess uppdragsgivare. Konsekvenserna syns tydligt i dokumentären Syndabockarna som sändes på tv för ett tag sedan. Pedagogik som grundar sig på bestraffning är inte bara kortsiktig, eftersom man inte vill se orsakerna till elevers agerande, utan också bevis på skolans misslyckande med att skydda barn mot våld.

I er budget står att skolan ska fostra men inte ta över hemmets ansvar. Ändå begränsar det brukarnas inflytande till att om det inte passar kan man alltid sluta precis här som i förskolan. Vårt alternativ är trygga och kreativa skolmiljöer i samverkan med brukarna, kulturskolan och föreningslivet.

Skolverkets undersökningar visar att skolbarnsomsorgen i dag är en klassfråga. Vi tillskjuter därför 69 miljoner för att alla barn fram till sex år ska få en trygg skolbarnsomsorg med utbildade pedagoger och lämpliga gruppstorlekar, inte bara för de som har råd att betala.

Slutligen har ni väldigt vackra ord kring elevhälsa. Det är synd att bara det fungerar så länge ni inte ställer krav på att friskolorna ska ha en närvarande elevvård. Ni har inte ens skolgårdar att röra sig på.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets budgetreservation.

Anförande nr 292

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Jag skulle vilja ge Susanna Brolin rätt i en sak: Det finns ingen kur för hur man skapar en bra skola. Men vi vet att svensk skola har halkat efter de senaste åtminstone 20 åren. Vi vet också att på några områden är det de allra bästa eleverna som har tappat i sina resultat. Det kan man se till exempel i läsning. I matematiken vet vi att dagens nioklassare uppnår ungefär det i matematik som åttondeklassarna gjorde för tio år sedan, det vill säga att vi har tappat i kunskap.

Jag kan för mitt liv inte begripa varför detta med utvärderingar och att man talar om för eleverna vad de faktiskt uppnår ska vara på enormt kontroversiellt för Vänsterpartiet. Jag tror att det är bra att man vågar säga att man tror att en elev riskerar att inte uppnå målen och också koppla det sedan till en plan för hur man åstadkomma att eleven uppnår målen i slutet av terminen.

Anförande nr 293

S u s a n n a B r o l i n (v): Jag träffade en liten pojke som nu ska göra det nationella provet till våren. Han frågade mig så här: Jag vet att jag är bra i skolan, vet inte skolan det? Han behöver knappats betyg. Han behöver stöd för att fortsätta att känna sig duktig. Det är det vi menar. Vi vill att det ska finnas utvärderingar, men det måste finnas dialog och samtal, inte papper som säger att sådan är du och begränsa barnet därefter. Det är det som är skillnaden, att se barnet.

Att det inte finns bara en kur är sant. När man ser till barnens försvar måste jag säga att dagens barn kan mer och har mer information än tidigare generationer. Det erkännandet ska vi ge allra först. Sedan kan vi se på andra skolor som har behållit

konceptet en bra skola för alla och som inte har halkat efter så mycket som de som har gett upp det idealet.

Anförande nr 294

E r i k S l o t t n e r (kd): Susanna säger att det handlar om skillnaden i människosynen, och det kan det få göra ibland. Vi har olika grundvärderingar i partierna. Vi tror på människans kraft att välja. Människor är olika. Vi tror att människor mår bra av att kunna välja olika alternativ att gå till. Vi tror också att människan är ofullkomlig. Du säger att vi ska lämna elever skamvrån, att vi talar om bestraffning. Var i budgeten kan ni se det där? Var i budgeten hittar du detta?

Men det fungerar inte överallt. Du säger: Jag vet skolor där det fungerar bra. Ja, men det finns väldigt många skolor där det inte fungerar så bra, och där kan exempelvis skriftliga omdömen vara ett väldigt bra alternativ som hjälp i dialogerna. Omdömena ska inte ersätta dialogen. Omdömen ska vara ett komplement, en grund för de dialoger som ska hållas.

Anförande nr 295

S u s a n n a B r o l i n (v): Åter kan vi konstatera att ni tror så pass på människan att vi hela tiden måste övervaka henne och ha kontroller. Det har ni visat här. Det är det som är er människosyn, och det är det som vi kunde konstatera att ni har. Vi tror på människans inneboende vilja att lära sig.

Dessutom säger du att ni tror och ser på saker, att det skulle vara nytänkande. Det var mannen som under förra budgetdebatten sade sig vilja införa LUS i Stockholms skolor. Tack för det!

Anförande nr 296

C e c i l i a B r i n c k (m): Nej, Susanna Brolin, det finns ingen mirakelkur. Hade det funnits det hade någon blivit miljonär på att sälja den till skolorna. Men det är ett väldigt märkligt uttalande för en representant för ett parti som verkligen tror att det finns en mirakelkur, nämligen högre skatter, mer politik och fler regleringar.

Anförande nr 297

S u s a n n a B r o l i n (v): Det var ett mycket märkligt påtalande från en som tror att en mirakelkur bara är hårdare disciplin. Jag kan åter hänvisa till dokumentären om skamvrån där man kan se vad pedagogik utan trygghet är.

Anförande nr 298

D a n i e l V a l i o l l a h i (m): Fru ordförande! När jag var nyvald ledamot i kommunfullmäktige blev jag intervjuad av många tidningar. Jag blev till och med veckans stockholmare bara genom att bli vald. Tidningarna poängterade olika saker. Någon tidning tyckte att det var kul att jag har ett efternamn som klingar likt ett finskt mejeri. En annan tidning skrev i en artikel att han är så pass ung att han vet hur skolmaten smakar. Jag blev invald två år efter det att jag tog studenten.

Jag sade att jag skulle berätta och dela med mig av de erfarenheter jag hade av gymnasieskolan och skolan i Stockholm i nutid. Med några undantag var det säkert några eller flera decennier sedan ni andra gick gymnasieskola och tog studenten. Därför blir jag lite upprörd när jag läser Vänsterpartiets budgetförslag. Att de tycker illa om friskolor visste vi alla, men att de verkligen vill förstöra och göra det svårt och sabotera dem gör att jag blir förvånad.

I den här budgeten har de bestämt sig för att det inte är pedagogiken eller kunskapen som gäller utan nu jävlar, resvägen får inte bli för lång, för då blir det farligt. Har man inte en skolgård är man inte bra på att utbilda folk.

Jag som tog studenten nyligen och som gick skolan under den tid då Vänsterpartiet inte styrde har jag erfarenheter av både kommunal och friskola. I min sista friskola – jag har gått i flera – hade vi folk från Uppsala, Enköping, Södertälje, som gick i parallellklasser. Det här är en skola som ligger i Kista. Visst var det lite jobbigt varje måndag morgon att ta sig hela resvägen. Men de tyckte att det var en så pass bra skola som passade dem så bra att det var värt att åka den långa sträckan bara för att gå i den skolan.

Jag blir upprörd över när Vänsterpartiet lägger värderingen i det, att det är fel att åka så långt.

När jag kommer till skolgården – ja, ingen av de två sista hade en riktig skolgård. Med Vänsterpartiet skulle den skolan inte ens ha fått existera. Vad hade vi i stället? Jo, i Kista hade vi gröna lundar, vi hade Järvafältet, vi hade idrottsplatser, vi har grannar som Ericsson, Microsoft, KTH, och vi satte i fräscha lokaler. Allt var bra för oss elever. Det sades till och med här i talarstolen i kommunfullmäktige.

Jag hoppas nu att Vänsterpartiet står för det de säger. Jag vill gärna se ett möte där Vänsterpartiet träffar dessa friskoleelever och föräldrarna och berättar att om ni får bestämma ska deras skola inte få vara kvar. Hoppas att de säger till friskollärarna: Får vi bestämma får ni inte vara kvar på er arbetsplats.

Därför blir jag rädd men samtidigt väldigt glad, för det är inte de som bestämmer. Den borgerliga alliansen kan presentera ett förslag där det är kunskap och mångfald som räknas. Friskolorna är en viktig del av utbildningen i Stockholm, och det måste få bli så.

Anförande nr 299

S u s a n n a B r o l i n (v): Jag vill börja med att säga att det är beklagligt att du säger att vi inte vill prata pedagogik. Om det är någonting jag tjarar så att jag nästan blir blå är det just pedagogik. Däremot tycker jag att det är kul att vår skolpolitik verkligen kan engagera. Och jag tycker att det är viktigt att man är tydlig. Jag ska fortsätta att vara tydlig. Alla de friskolor som inte kan leva upp till barns behov och förutsättningar ska inte vara kvar. Då är det så att skolgårdar är viktiga när det gäller att motverka barns fetma, att kunna röra sig nära när det inte finns tillräckligt mycket personal. Det här har visat sig vara ett riktigt kvalitetsmärke.

Sådana skolor som inte kan leva upp till det ska inte vara kvar. Jag tycker att det är värre som sker nu, att kommunala skolor som kan leva upp till barns behov och förutsättningar strängs av på få veckor, som Västbodaskolan.

Anförande nr 300

Daniel Valiollahi (m): Fru ordförande! Nu kanske jag inte ser så trimmad ut, men när jag tog studenten var jag vältrimmad och fick ett idrottsstipendium, och det klarade jag utan en skolgård.

Det är ganska många elever i Stockholm som väljer att gå i en friskola. Det är nästan 19 procent av grundskoleeleverna och 30 procent av gymnasieeleverna. Då hoppas jag att vänsterpartisterna är ärliga när de träffar de här personerna och säger: Nej, vi tycker inte om er skolor. Om vi får bestämma och reglera säger vi att det är fel.

Det tycker jag inte är okej, och jag tycker att friskolorna gör ett jättebra jobb. De är viktiga både för den kommunala skolan och för elevernas möjlighet att välja. Jag tror att tillsammans med de kommunala friskolorna kommer de att kunna utveckla pedagogiken här i Stockholm och i Sverige.

Anförande nr 301

Eivor Karlsson (mp): Ordförande, ledamöter! Skolan är elevernas, lärarnas, rektorns och all övrig skolpersonals arbetsmiljö. Skolmiljön är viktig för att eleverna ska kunna inhämta kunskap. Skolan speglar i stort det samhälle i vilket den ingår. Skolan i dag är inte vad den alltid varit och utsätts för ständiga förändringar. Därför är det viktigt att den psykosociala arbetsmiljön är god.

Skolan måste ha beredskap att möta elever som mår dåligt eller har en besvärlig livssituation. Hänsyn till de individuella behoven måste tas. Det motverkar mobbning, frånvaro och kränkningar. Alla elever som är i behov av särskilt stöd för att inhämta kunskap ska få det. Det är viktigt att följa upp att så sker. Det är nämligen en förutsättning för att alla elever ska kunna lämna grundskolan med godkända betyg.

Skolans krav och förväntningar ska vara tydliga, men det ska vara lika tydligt vilket stöd elever som inte hänger med i undervisningen eller mår dåligt får. Alla elever har rätt att bli sedda och känna sig trygga i skolan. Skollagen är tydlig, det är tillämpningen som ibland brister. Många skolor saknar i dag rutiner för att följa upp långvarig frånvaro som omfattas av skolpliktslagen. Detsamma gäller likabehandlingsplanen som trots lag inte överallt tillämpas.

Miljöpartiet anser att majoritetens satsningar på utbildningsområdet inte är några större satsningar. Majoritetens förslag av schablonökningar kommer att ätas upp av ökade pris- och lönekostnader. I Miljöpartiets budget finns pris- och löneökningar redovisade separat. Kostnader utöver det är satsningar inom utbildningsområdet, som naturligtvis också inkluderar skolans arbetsmiljö.

Inom skolbarnsomsorgen gör vi en satsning med 30 miljoner kronor på mindre barngrupper. Satsningarna motsvarar ungefär 91 nya anställningar inom förskolan och 70 nya anställningar inom skolbarnsomsorgen. Psykisk ohälsa är ohållbar för

skolans måluppfyllelse och elevens möjlighet att utvecklas enligt skolplanens intentioner. Ekonomiska resurser behövs, men majoriteten drar ned på viktiga verksamheter som ska försvinna och som ska stötta eleverna, till exempel god elevhälsa, kuratorer, psykologer, skolsköterska och stöd till elever som behöver extra hjälp.

Ordning och reda i skolan är ett välkänt begrepp som politikerna ofta använder. Den första förutsättningen för att få ordning och reda i skolan är att skolans ledning föregår med gott exempel, nämligen att följa de skollagar som finns, stötta de elever som mår dåligt eller har en besvärlig situation och ge det stöd de behöver för att kunna tillgodogöra sig undervisning. Det är först när så sker som det kan bli ordning och reda i skolan, i en skola för alla där alla elever har möjlighet att lämna grundskolan med godkända betyg.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag till beslut.

Anförande nr 302

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Jag skulle vilja ge Eivor Karlsson rätt i en sak: Det har varit för slapt när det gäller synen på frånvaro i våra skolor. Det har varit alldeles för lätt för elever att smita undan undervisning, och det har tagit alldeles för lång tid för föräldrarna att få reda på att deras barn inte är i skolan utan skolkar från en del lektioner. Det här kommer utbildningsförvaltningen nu att ta krafttag mot och se till att föräldrarna oerhört mycket snabbare får reda på om deras barn faktiskt inte är i skolan. Det kommer att komma en ny lagstiftning på det området, såvitt jag kan förstå.

När det gäller åtgärdsprogram tror jag att det är väldigt viktigt att skolorna tar ansvar för att tala om när det behövs ett åtgärdsprogram. Det är bland annat det som kommer att stå i de skriftliga omdömena. Skolan måste ta ställning till inför föräldrarna skriftligt när man anser att ett åtgärdsprogram krävs. Jag tror att det kommer att göra en stor skillnad på sikt.

Anförande nr 303

E i v o r K a r l s s o n (mp): Varför har det varit så flummigt och så stor frånvaro? Det beror naturligtvis på att skolledningen också har varit flummig. Det finns alltså en lag som inte tillåter frånvaro. Det är skolpliktslagen som säger att föräldrarna är skyldiga att se till att barn går till skolan, och skolledningen är skyldig att se att de övervarar lektionerna. Man kan inte skylla på att de har varit flummiga direkt bara av den orsaken. Det gäller att också ledningen följer de lagar som finns. Den ska föregå med gott exempel.

Anförande nr 304

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte tala lite om gymnasieskolan. Det kom nämligen i morse nya intressanta signaler om socialdemokratisk politik i gymnasieskolan. Nu vill Socialdemokraterna förstatliga gymnasiet. Staten ska med hjälp av något slags odefinierade regionala organ bestämma vilka

program som ska anordnas och var, hur många platser som ska finnas och vilka ska få anordna utbildning på de här ställena.

Vilka de här regionala organen ska vara är inte alldeles klart, om det ska vara landstingen, länsstyrelsen, eller om det ska vara något nytt som kommer att byggas upp för ändamålet.

Det här är något slags Gosplanssystem som föranleder en del frågor. För det första: Vad får Socialdemokraterna att tro att det skulle fungera? Varför är staten bättre på att planera gymnasieskolan än vad kommunerna eller eleverna är när det gäller att välja själva? Framför allt handlar det om elevernas valfrihet.

Kanske är Socialdemokraterna i Stockholm med på det här tåget, kanske är de inte, och man vet aldrig riktigt. Det leder till min nästa fråga. Det verkar som den interna samordningen fallerar en aning. Förra året under budgetdebatten fick vi ett väldigt tydligt besked från Roger Mogert om att den kritik mot gymnasiereformen som hans partikollega Morgan Johansson och några andra hade formulerat någon vecka innan i en debattartikel delades inte av Roger Mogert, som tyckte att gymnasiereformen var bra.

Därför skulle jag vilja ställa några frågor till Roger Mogert om detta. Tycker du att förslaget om att förstatliga gymnasiet och införa något slags Gymnasie-Gosplan är bra?

Om svaret på den frågan är nej, kommer nästa fråga: Vem är det egentligen man ska tro på när det gäller vad socialdemokratisk skolpolitik innebär? Vad innebär socialdemokratisk politik för gymnasiet?

Om svaret på frågan är ja vill jag väldigt gärna veta när ni tänker tala om det för de kommande generationerna gymnasieelever i Stockholm, och vilken förändrad politik detta kommer att innebära när det gäller gymnasieskolan i Stockholm. Jag tror att väljarna kommer att vara väldigt intresserade av de frågorna också.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 305

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är roligt att ni är så intresserade av mina åsikter hela två år innan jag tar över skutan. Ni talar hellre om det än om att två tredjedelar av grundskolor tvingas skära ned eller att 20 av 27 gymnasieskolor inte får ihop ekonomin. Jag vet inte vad det kan bero på.

Vi kan naturligtvis prata om gymnasieskolans eventuella förstatligande. Jag pratade med Marie Granlund i går om du är orolig för vår samordning. Vi bygger på den danska modellen. Det är en diskussion som också, såvitt jag förstår, utbildningsministern och Lärarnas riksförbund har fört. Man ser att kommunerna inte är den optimala regionen för att hantera gymnasieskolan. Jag tycker inte att den diskussionen är färdig. Jag är inte säker på att staten är ett optimalt organ för att hantera gymnasieskolan. Men jag tycker att det är intressant att föra den diskussionen.

Anförande nr 306

Cecilia Brinck (m): Det är onödigt att ställa några frågor till Roger Mogert, för alla svar man får leder omedelbart till en hop av nya frågor. Nu tänker jag inte ställa några, för jag vet att Roger inte kan svara. Men jag får väl lov att säga att jag inte känner mig lite lugnare, det kan jag inte påstå att jag gör. Däremot kan jag säga att jag har hyfsat stora kunskaper om det danska systemet, och det är inte så att staten bestämmer vilka utbildningar som får finnas var, vem som ska anordna dem och på vilka platser de ska få finnas. Det har såvitt känt Jan Björklund aldrig heller sagt i något sammanhang.

Anförande nr 307

Birgit Marklund Beijer (s): Ordförande, fullmäktige! Vi har under två år sett hur den borgerliga majoriteten gör besparingar inom skolan. Vi har sett hur lärartätheten minskar, och vi ser också hur resultaten försämrats mellan 2006 och 2007. Besparingarna inom grundskolan drabbar främst elever som är i särskilt behov av särskilt stöd i och med att antalet lärare och resurspersonal minskar. Antalet lärare i grundskolan har nämligen minskat med 438 lärare under 2007. Vi befarar att det också blir en minskning nästa år.

Inom gymnasieskolan visade många ett stort underskott 2007. Många rektorer vittnar om att man behöver göra nedskärningar år 2008, med färre lärare och större grupper som följd. Nedskärningarna på komvux har gjort att över 1 000 stockholmare har hindrats att gå vidare i sina studier. En sådan besparing minskar människors möjligheter till vidareutbildning och omskolning. När nu konjunkturen börjar vika är det extra viktigt att fler kan öka sina möjligheter till inträde på arbetsmarknaden genom utbildning.

Borgarna har i sina anföranden pratat om det livslånga lärandet. Men när man skär ned på komvux beskär man också de vuxnas möjligheter att gå vidare, så jag tycker att det är lite fel från den borgerliga sidan att säga att man satsar på det livslånga lärandet.

Regeringens skolpolitik innebär att yrkesprogram inte kommer att ge högskolebehörighet. Jag menar inte att alla ska gå vidare till högskola och universitet, men alla ska ha en chans. Nu utestänger man dessa elever från högskolan, eftersom kompletteringsmöjligheter på komvux är begränsade.

Jag tänkte också kommentera det Daniel sade om Mobila gymnasiet. Det är en speciell form av gymnasium, en skolform som kanske inte passar alla. Det har varit väldigt mycket kritik mot den skolan genom att det är så mycket självstudier, och alla elever klarar inte av att bedriva sådana studier. Det måste man också tänka på.

För att återgå till komvux tar man bort den så kallade 24-behörigheten. Man beskär komvux på dessa platser. Åter blir det livslånga lärandet beskuret.

Anförande nr 308

Borgarrådet Edholm (fp): Jag har full respekt för att Socialdemokraterna gjorde ett utspel om lärartätheten när det kom siffror som visade att lärartätheten i Stock-

holm hade minskat. Men jag har mindre respekt för att man upprepar detta gång på gång när det nu har visat sig inte vara sant. Utbildningsförvaltningen har skickat brev om detta. Jag är övertygad om att Roger Mogert också har sett detta brev. Det stämmer inte, och det beror på att man inte hade räknat alla lärarna som faktiskt finns i Stockholm, och jag antar att det nästa år kommer att verka som om lärartätheten har ökat på grund av detta fel. Lärartätheten är lika stor som den har varit tidigare i Stockholm räknat per elev, och jag tycker att det är viktigt att slå fast detta.

När det gäller yrkesprogrammen tror jag att det är viktigt att också där ha en valfrihet. Man ska kunna välja att bli högskolebehörig när man går yrkesprogrammen, men man ska också kunna välja att låta bli, för problemet i dag är att det är oerhört få som uppnår denna högskolebehörighet. Det har blivit en chimär för de allra flesta elever.

Anförande nr 309

Birgit Marklund Beijer (s): När det gäller det sista, om yrkesprogrammen, håller jag inte med dig. Inom den nya gymnasieskolan kommer det nämligen inte alls att rymmas någon högskolebehörighet, oavsett hur många val du än gör. Det är faktiskt en felaktighet.

Anförande nr 310

Daniel Valiollahi (m): Det skulle bli väldigt löjligt att diskutera enskilda skolor och enskilda skolors pedagogik, så jag tänker inte gå in på min tidigare skolas pedagogik här. Men jag kan *off the record* säga att det går väldigt bra för mina klasskamrater. De studerar på högskolan, de jobbar, de gör utlandstjänst, de sköter sig. Det har gått jättebra för dem.

Men lite av poängen av det du sade är att det var en speciell pedagogik, absolut. Det var det jag tyckte var så bra. Vi var vissa elever som tyckte att det här var en pedagogik som passade oss. Därför valde vi den skolan, och vi fick väldigt bra resultat. Nu står vi här i kommunfullmäktige, vi pluggar och är väldigt duktiga på högskolan.

Vi här inne kommer aldrig att hitta en skolform som passar alla elever. Har vi däremot olika pedagogiska modeller och olika skolor kommer alla elever att kunna hitta någonting som passar dem bättre än bara en standardmodell. Därför är det viktigt att vi har både friskolor och kommunala skolor.

Anförande nr 311

Birgit Marklund Beijer (s): Jag är självklart jätteglad att Daniel har lyckats. Det var du själv som tog upp den här skolan som ett exempel och talade om hur bra den var. Jag förstod förstås vilket gymnasium det var, och det var därför jag också nämnde det. Det är riktigt att den skolformen inte passar alla och att man ska vara medveten om vad man ger sig in på. Därför behövs det väldigt mycket studievägledning innan man väljer den skolformen.

Anförande nr 312

J o h a n n a S j ö (m): Ordförande, ärade stockholmare! Ibland är det roligare än annars att vara i majoritet. Vissa politiska segrar gör en mer stolt och tillfreds än andra. Kampen mot mobbning är en sådan. Vi har bytt mångordig välvilja mot vetenskapliga metoder. Vi har bytt tyck-synd-om-mentalitet kring förövare mot ett fokus på att offren ska värnas. Vi har bytt någonannanismen mot ansvarstagande. Regeringen satsar 40 miljoner på att vaska fram förebyggande metoder som ska vara dokumenterat förebyggande eller forskningsbaserade. Landets skolor kommer att utbildas i verkningsfulla metoder så att ingen ska behöva vara rädd för att gå till skolan.

I staden har ett långsiktigt projekt startat under våren för att stödja våra skolor. Det kommer att komma stödmaterial, och en webbplats är på väg. Det är evidensbaserade metoder som ska användas, sådana som ger resultat.

Dessa insatser är inte bara vackra ord om solidaritet och omtanke utan handlar om kvalitet som kommer att förändra skolgången för tusentals barn och göra skolan till den plats för lärande som den ska vara.

Jag vill även nämna några ord om särskolan. Vi värnar särskolan som en egen skolform och vill att även föräldrar till elever med utvecklingsstörning ska ha valmöjligheter. Vi vill att de ska kunna välja mellan olika skolor och mellan att gå integrerade i en grundskoleklass eller en renodlad särskoleklass. Barn och ungdomar i särskolan ska få utveckla sin potential i sin egen takt med duktig utbildad personal. Kvalitet och lärande är minst lika viktigt för den här elevgruppen som för andra elevgrupper i vår stad.

Jag vill veta vad Socialdemokraterna vill med särskolan. Ska ni över huvud taget låta den finnas kvar eller ska den offras på enhetsskolans altare? Det har ni i alla fall föreslagit tidigare.

Anförande nr 313

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag har den största respekt för ditt engagemang mot mobbning, och det är säkert så att ni vill göra saker. Det kanske till och med är så att ni kommer att göra saker – vem vet? Men jag vill bara påminna om att ni har fått ganska tydlig revisorskritik för att ni inte har haft några mätbara mål, inte har kunnat visa på någon som helst effekt och faktiskt inte har kunnat redovisa någonting på två år.

Det blir alltså lite märkligt när du står och säger att ni har vänt allting, att nu har det hänt, när revisorerna påpekar att det inte ens finns ett mätbart mål.

Anförande nr 314

J o h a n n a S j ö (m): Det är klart att man hade kunnat önska att allting skulle ha inträffa dagen efter att vi tillträtt vid makten i riket och i staden, men så enkelt är det ju inte. Det tar tid att förändra, det tar tid att plocka fram förslag och det tar tid att se till att förvaltningar och departement och så vidare plockar fram förordningar, handlingsplaner och allt vad det är för någonting.

Men nu är det på gång. Nu är det på gång, och därför säger jag: Gud vad roligt! Vad härligt att vi äntligen ska få vetenskapligt fastslagna metoder och inte bara den enda som har funnits. Nu ska det finnas lite variation, och man ska kunna hitta nytänkande och se om de andra metoderna som har använts faktiskt fungerar eller om de bara har varit välmenande.

Staden behöver också jobba vidare, men det kommer nu. Det är på gång. Eller vill du att vi ska vänta tills det har gett effekt och har hållit på ett par år innan vi säger: Vad kul – det är på gång. Det här är en positiv nyhet för en gångs skull.

Men vad tycker du om särskolan? Det undrade jag.

Anförande nr 315

S u s a n n a B r o l i n (v): Jag tänker vända mig till de små barnen. Det är så att vi vuxna, vi tar det här med mobbning på så stort allvar att det är något vi har jobbat med i många, många år. Det är något som alla vuxna måste ta ansvar för, och därför tycker jag att det krävs lite ödmjukhet och att man säger att det här behöver vi jobba med tillsammans. Det här är inget slagträ i debatten. Mobbning har alltid funnits men behöver inte alltid finnas. Därför ska vi jobba med det.

Jag är till exempel jättetacksam för att man nu när man antog den här mobbningsplanen lyssnade på oss från Vänstern när vi sade att vi måste utveckla arbetet mot den mobbning som sker med hjälp av modern teknik. Det har ju kommit som en ny fråga. Vi måste fortsätta ha detta ömsesidiga samarbete och inte bara vinna kortsiktiga poänger.

Anförande nr 316

J o h a n n a S j ö (m): Jag blir lite förbryllad. Det har nämligen funnits en mentalitet att offren har varit möjliga att förbise och att det är förövarna man ska fokusera på. Det har funnits en mentalitet att bara man har en plan så räcker det. I den lagstiftning som har funnits fram till maktskiftet räckte det att det fanns en plan. Det stod inte ett pip om att den skulle funka. Det stod ingenting om att den skulle vara evidens- eller forskningsbaserad.

Jag tycker att det är jättebra att ni är med på tåget och vill jobba mot mobbningen, och jag tycker att det är jättebra att ni uppmärksammar de behov som finns och som har kommit med teknikens utveckling. Men det hindrar inte att det nu tas fram evidensbaserade metoder och att man kollar på forskningen. Nu ser staden till att hjälpa skolorna att driva detta, och det tycker jag är väldigt roligt. Vill ni vara med – varsågod! Vi behöver vara många i kampen mot mobbning!

Anförande nr 317

J o n a s E k l u n d (mp): Det är alldeles utmärkt att man bygger på vetenskap i arbetet mot mobbning, men jag undrar om det verkligen hjälper att man bygger sitt arbete på vetenskap när man drar undan förutsättningarna för arbetet genom att skära ned ordentligt på kuratorer och psykologer ute i skolorna. Det är ju det man kan skära på när man inte får ha lärlösa lektioner och ökningen av resurserna i skolan

inte räcker till för att kompensera för högre löner och priser. Man har skurit ned ordentligt på psykologresurser och kuratorsresurser, men är det inte just de personerna som är nyckelpersoner?

När det gäller vetenskap undrar jag över det Christina Cliffordson, docent i pedagogik vid Göteborgs universitet, uttalade sig om i Svenska Dagbladet i går. Hon säger: Vi har sett att motiverade elever får högre betyg, men att betyg ger motivation, det har vi inga resultat som tyder på.

Hon forskar just kring betyg och bedömning. Hur är det med vetenskapen när ni nu ska införa betyg redan för tioåringar? Det finns faktiskt inte finns någon evidens som säger att det ger högre motivation hos eleverna. Är det att ha en politik byggd på vetenskap och evidens?

Anförande nr 318

J o h a n n a S j ö (m): Det är så spännande att höra er prata om pengar och hur det tilldelas pengar och sådana saker. Barn föds, och så blir de skolmyndiga. Sedan går de i ettan, tvåan, trean, fyran, femman, sexan, sjuan, åttaan, nian. Sedan går de i gymnasiet. Ibland är det många barn i vissa kullar. Ibland är det få barn. Det är något som fluktuerar, och det har alltid fluktuerat. Ibland är det mindre barnkullar, och då måste skolorna anpassa sig till det. Ibland är det större barnkullar, och då måste skolorna anpassa sig efter det. När man höjer pengarna per elev kan det i alla fall bli mindre pengar för skolorna att använda i budget, och det är något rektor måste ta ansvar för. Det är därför vi har självständiga rektorer, och det är därför de är kompetenta och får chefsutbildningar för att kunna lösa detta. Men att barnkullarna fluktuerar är inte konstigt, så jag blir förvånad över att ni gång på gång ställer den frågan.

Anförande nr 319

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det talades här förut om att stärka läraryrkets attraktionskraft, och det tycker jag naturligtvis är någonting positivt. Det som möjligen gör mig lite bekymrad är att det kanske tydligaste sättet man ser det på nu är att det förefaller bli ett mer och mer exklusivt yrke. Hur man än vänder och vrider och räknar på det blir det nämligen färre lärare i Stockholm, Lotta Edholm. Jag har inte fått något som helst brev om, belägg för eller något annat från Utbildningsförvaltningen att det inte skulle vara så. Det jag har fått är en desperat mejlkonversation mellan skolroteln och SCB, där man letar luckor och möjligheter att misskreditera skolverksstatistiken, och det jag vill minnas att ni fastnade för var att felet skulle vara hemspråkslärarna. Du får rätta mig om jag har fel och ni har hittat fler möjligheter.

Men det går att räkna ut den där statistiken och undanta hemspråkslärarna. Siffrorna visar fortfarande att det blir färre lärare per elev i Stockholm. Och det är faktiskt värre än så; man får samma resultat om man frågar facken och skolorna själva. Hur man än vänder och vrider på det blir lärarna färre i Stockholm.

Jag kan inte låta bli att notera att här, till skillnad från på förskolan, förekom inga jämförelser med Malmö och Göteborg. De ligger nämligen rejält över oss, och de går åt andra hållet. De ökar sin lärartäthet.

Ni här i salen har lovat 10 000 nya jobb i skolan och i vården. Hittills pekar kurvorna åt det motsatta hållet. I stället får vi höra förringande ord när vi pratar om resurser. Ni talar om historiska satsningar när ni är utanför den här salen, men här inne är pengar inte viktigt. Här är det nästan fullt att prata om resurser, för det finns ju, gubevars, en SKL-undersökning som säger att i Täby och Danderyd och Lidingö har man de bästa resultaten utan att ha gett de mesta resurserna. Jag vill då påpeka att det finns en undersökning från USA som visar att vin är mycket nyttigare än öl, för vindrickare lever mycket längre. Det kan förstås finnas sociala parametrar man har missat även där, vad vet jag.

Till sist talades det om att vända skutor. Jag kan också se att ni har vänt skutan. Resultaten steg i våra skolor hela den förra perioden. Nu sjunker de igen. Nu får vi färre lärare. Nu får vi mindre möjligheter att följa upp och möta varje elevs särskilda behov, och det är där vi brister i dag. Det är där bristerna blir större med er politik.

Anförande nr 320

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Jag ska se till att Roger Mogert får ett brev som är mer värt än en mejlkonversation mellan skolroteln och SCB i den här frågan. Jag tror att det kan tillfredsställa honom en del i alla fall.

Resurser är enormt viktigt, och det är därför Stockholms stad satsar mer pengar på sin skola än nästan någon annan kommun i Sverige. Samtidigt tillhör jag dem som tror att resurser inte är allt. Jag tror att man också måste tillföra en del nya fräscha idéer, och jag tycker väl kanske inte att Socialdemokraterna här i stadshuset alltid har så mycket nya fräscha idéer, utan de ägnar sig mest åt att säga nej till alla våra idéer. Jag skulle inte ha något emot om Socialdemokraterna sade nej till alla våra idéer hela tiden, men jag skulle också efterfråga någon endaste åsikt på något område inom skolan – någon ny idé, någon gång.

Anförande nr 321

Borgarrådet M o g e r t (s): Den här mejlkonversationen var väldigt mycket värd för mig, och den gav mig djup tillfredsställelse, vill jag faktiskt be att få påpeka.

Du säger att vi i Stockholm satsar mest i landet, men det stämmer ju inte. När man läser resurserna som lärare per hundra elever ligger vi i den nedre centilen bland landets storstäder. Så ser det ut i dag, både i gymnasieskolan och i grundskolan. Det är ett faktum.

Anförande nr 322

E r i k S l o t t n e r (kd): Ordförande! Roger Mogert pratar om resurser till skolan, och här står jag med en lapp som visar hur schablonutvecklingen har varit under de senaste åren, från 1998 och framåt. Under er senaste fyraårsperiod satsade

ni en schablonutveckling i genomsnitt på 2,3 procent per år på grundskolan. Vi satsar i den här budgeten 3,5 procent.

På gymnasieskolan satsade ni under era fyra år 0,7 procent per år i genomsnitt. Vi satsar i den här budgeten 4 procent. Undrar vem som tycker resurser är viktigast!

Anförande nr 323

Borgarrådet M o g e r t (s): Du kanske missade skolborgarrådets plötsliga insikt om att socialdemokratin också slussade en halv miljard från stadshusbudgeten ut till skolorna. Du kanske ska föra upp dem på ditt lilla schema.

Anförande nr 324

C e c i l i a B r i n c k (m): Med risk för att utsätta mig för det förakt Roger Mogert hyser för människor som pratar om siffror ska jag läsa högt. Han nämnde Göteborg. Där anslog man 2007 80 005 kronor per grundskoleelev. Han nämnde Malmö. Där anslog man 83 101 kronor per grundskoleelev. Och så nämnde han Stockholm, där vi anslog 94 213 kronor per grundskoleelev.

I rest my case!

Anförande nr 325

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag tror att vi börjar ana problemet här. Ni lyssnar bara på halva mina meningar. Jag sade: När man mäter resurser som lärare per hundra elever så får man ett annat resultat. Då ligger Malmö och Göteborg någonstans mellan en halv och en lärare över oss per hundra elever, och det oavsett hur mycket man mejlar till SCB.

Anförande nr 326

M a g n u s J o h a n s s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag börjar med att titta på era vallöften kring skolan. Folkpartiet lovade att man skulle vara stolt över den skola vi hade i Stockholm. Det är ett jättebra vallöfte. Men frågan är om vi verkligen kan vara stolta över det vallöftet när vi har sjunkande resultat i skolan.

Förra budgeten sade Kristina Axén Olin att skolan nog är den största vinnaren, men vad blev resultatet? Färre lärare, större klasser, färre resurspersoner som kan jobba mot mobbning och med andra stödåtgärder runt eleverna.

I år har ni i alla fall insett att vi har haft problem i gymnasieskolan och lägger mer resurser där, och det välkomnar jag verkligen. Det är jättebra. Men vi har fortfarande samma problem i både förskolan och grundskolan. Här måste alltså till mer resurser, och det är därför vi vill lägga dit mer resurser.

Det pratas mycket om investeringar fram och tillbaka. Jag för min del tycker att det är jätteviktigt att vi faktiskt investerar i framtiden. Vi måste vara på topp inför framtiden. Vi är *The Capital of Scandinavia*. Vi måste vara högst upp på listan. Då måste vi satsa på våra barn. Vi måste se till att vi har tillräckligt med lärare så att inte

resultaten sjunker i skolan. Som min partikamrat sade förut: Under vår föregående mandatperiod steg resultaten, och nu sjunker de. Er politik är inte trovärdig.

Jag skulle till sist vilja ägna lite tid åt komvux. Nu lägger Folkpartiet och Björklund och gänget i regeringen tillbaka lite pengar till komvux. Men vad gör ni här i Stockholm? Det verkar inte ens som om ni lägger dit de pengar som er egen regering ger till Stockholm, utan ni ligger kvar på samma nivå som förra året.

Just nu står vi inför en lågkonjunktur. Lotta Edholm, du sade till mig första gången jag stod i den här talarstolen att det är av konjunkturskäl som ni inte satsar pengar på komvux. Vad ser vi nu?

Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 327

Borgarrådet E d h o l m (fp): Komvux är dels en utbildning för individer som inte har fått med sig grundskolans och gymnasieskolans kunskaper, dels en möjlighet för människor som är arbetslösa att ta igen detta just under den perioden. Det var därför vi valde att göra den nedskärningen i 2007 års budget. Sedan har vi inte gjort några ytterligare nedskärningar i komvux budget, och i dag kan vi se att söktrycket har minskat radikalt. Vi får se; det kan hända att det ökar för nästa år, men det finns i dag ingenting som tyder på det.

Det vi har gjort nu är att försöka hitta ett schabloniserat system i stället för komvux, precis som vi har på de andra områdena. Det vill säga, vi försöker fastställa vilka rättigheter man har, vad man får plugga i Stockholm, och sedan låta schabloner följa det.

2009 är första året så vi får se hur det går, men jag tror att det är ett intressant sätt att göra det i stället för att anslagsfinansiera, för då får man inte ut tillräckligt mycket för pengarna.

Anförande nr 328

M a g n u s J o h a n s s o n (s): Då kan man helt enkelt konstatera att tusen stockholmare som har velat gå på komvux, som har velat satsa sin tid och sina ekonomiska resurser för att utveckla sig själva och kunna möta framtiden på ett bättre sätt har blivit förvägrade den möjligheten. Ni vägrar dem att få komma in. Det är ingen satsning på framtiden. Det är tomt; det är ingenting!

Anförande nr 329

Borgarrådet E d h o l m (fp): Det är ett borgarråds privilegium att begära företräde. Jag tycker dock att man ska utnyttja det ganska sparsamt.

Vi har pratat något lite om statistik här inne och om hur det egentligen går för Stockholms skolor. Det vi vet om Stockholms skolor, och det tror jag faktiskt att även oppositionen instämmer i, är att det ser väldigt olika ut. Stockholm är en segregerad stad där resultaten är väldigt olika – från Äppelvikens skola som har 100

procent godkända år efter år till skolor som har ungefär 40-50 procent godkända eller behöriga till gymnasieskolan.

Gymnasieskolan i Stockholm är väldigt framgångsrik. Vi ligger på 31:a plats i Sverige när det gäller meritvärde, det vill säga betygen. Det innebär att vi nästan är bland de 10 procent bästa kommunerna i Sverige när det gäller gymnasieskolan. Ser vi till hur många som läser vidare på högskolan inom två år efter gymnasieskolan är vi på 10:e plats i Sverige.

Det är höga siffror, och det visar att vår gymnasieskola är väldigt framgångsrik. Det är också så, faktiskt, att den kommunala gymnasieskolan i dag ökar sin andel av eleverna. Jag tycker att det här är roligt, men vi måste också se den andra sidan av myntet, och det är de elever som inte blir behöriga till gymnasieskolan. De minskade något för 2007, precis som Roger Mogert påpekade, och de ökar återigen för 2008. Men det är fortfarande omkring 10 procent av eleverna som faktiskt inte får godkänt i matte, engelska och svenska. Att skillnaderna är så stora i Stockholms skolor är den stora utmaningen. Men när det gäller de elever som har ganska lätt för sig i skolan är Stockholms skolor enormt framgångsrika just nu. Jag tror att det är svårt att hitta kommuner som har en sådan spridning av befolkningen och där segregationen är så stor som den här i Stockholm som samtidigt gör så lysande resultat i sin gymnasieskola.

Anförande nr 330

I n g e r S t a r k (v): Lotta, det är ett faktum att Stockholm är en väldigt segregerad stad. Det har naturligtvis flera olika orsaker, och vi måste arbeta intensivt med detta.

Att elever dels inte lyckas ta sig in på gymnasieskolan, dels att de sedan inte klarar av att få fullständiga betyg när de går i gymnasieskolan och sedan ska vidare är ett problem som man på något sätt måste kunna angripa på olika sätt. Det är skolornas ansvar att klara av även dessa elever.

Jag tog i mitt första inlägg upp att man skulle behöva göra en kartläggning över staden och se vad de stora skillnaderna beror på. Min övertygelse är nämligen att alla elever har möjlighet att gå ut med fullständiga betyg. Vad det handlar om är vilken pedagogik och vilket arbetssätt man har. Sedan är det naturligtvis också så, precis som Lotta Edholm sade i ett av sina anföranden, att lärarna har oerhört stor betydelse, och vi måste ha bra lärare till våra skolor.

Anförande nr 331

Borgarrådet E d h o l m (fp): Lärarna är naturligtvis helt avgörande. Konsultföretaget McKinsey gjorde för ett halvår sedan en stor rapport om vad man vet i hela den internationella forskningen, och det man slog fast var just lärarnas betydelse för resultaten. Det är helt avgörande att vi har bra lärare och att vi också får bra lärare. Det här är en av de stora utmaningarna nu när det till exempel är så låg andel förstahandssökande till våra lärarutbildningar.

Att jobba vidare med frågan om hur vi ska få fler behöriga lärare är väldigt viktigt, och jag tillhör dem som tror att vi faktiskt också måste våga mäta resultaten i skolan för att kunna jämföra skolor, inte bara på högstadienivå utan också i de lägre åldrarna. Det finns skillnader också mellan skolor som faktiskt har ganska lika förutsättningar.

Anförande nr 332

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag håller med om att vi har en bra gymnasieskola. Det gör jag naturligtvis, och det gläder mig att också du säger det. Jag tycker att ni har haft en tendens att attackera gymnasieskolan och hela gymnasiesystemet som det är.

Däremot ska man väl kanske lägga till i den här diskussionen att gymnasieskolan är underfinansierad sedan väldigt många år tillbaka och har varit det oavsett majoritet, oavsett vilka som har styrt. Det gläder mig att ni har reagerat på den kritik som har kommit från oss. Det kanske framför allt är gymnasierektorens kritik ni har reagerat på och därför satsar mer på gymnasiet än på grundskolan. Möjligen säger det någonting om att det inte nödvändigtvis är så att man har tjänat på att ligga i facknämnd jämfört med stadsdelsnämnd, om man jämför med grundskolornas utveckling. Jag skulle vilja fråga om du drar någon slutsats av det.

Anförande nr 333

Borgarrådet E d h o l m (fp): Den slutsats man kan dra av de här siffrorna är att resurser inte är det allenarådande. Vi satsar betydligt mer på grundskolan än på gymnasieskolan i Stockholms stad jämfört med alla andra kommuner i Sverige. På gymnasieskolan satsar vi i Stockholms län ungefär snittet, vilket i och för sig är mer än i övriga Sverige, men det är ungefär på snittet.

Men jag delar uppfattningen att vi måste fortsätta satsa på gymnasieskolan. Jag tror också att det är ett felslut om man tror att gymnasieskolan ska lösa de problem som har uppstått redan i grundskolan. Mycket av problemen i gymnasieskolan beror på att eleverna inte har fått med sig tillräckliga kunskaper från grundskolan. Jag tror att vi kan lösa det bland annat genom att bli duktigare på att analysera skolorna och varför vissa skolor faktiskt är bättre än andra trots att de har ungefär samma elevunderlag.

Anförande nr 334

J o n a s E k l u n d (mp): Stockholm är en i högsta grad mångkulturell stad. Jag skulle kunna säga att *dagens* Stockholm är en i högsta grad mångkulturell stad, men det är inget nytt fenomen. När Stockholm var en hansastad talades det mycket tyska. Alla möjliga anteckningar som finns kvar från den tiden är förda på tyska, och det verkar som om man talade tyska och svenska ganska blandat på gatorna.

Vi är kanske inte mer mångkulturella nu än då, men Stockholm är en mångkulturell stad. Miljöpartiet vill se möjligheterna i mångkulturen, möjligheterna i att vi har många barn och ungdomar som växer upp med flera språk. Under Hansatiden var det naturligt att man kunde tala tyska i Stockholm. För den generation som växer upp nu skulle vi gärna vilja att det är naturligt att läsa till exempel finska eller arabiska, farsi

eller somali i skolan. Jag tror att jag skulle ha haft stor nytta av att kunna arabiska i grundskolan eller gymnasiet. Det vill vi ge möjlighet för skolorna att införa och uppmuntra dem till.

I anslutning till detta vill jag också säga att när det gäller matematik och engelska vill vi ge skolorna möjlighet att införa undervisning på elevers hemspråk. Det gäller särskilt elever som har anlänt till Sverige under skoltiden. Det säger sig självt att engelska kan vara bättre att lära sig från det egna modersmålet än från svenskan som man precis håller på att lära sig. När det gäller matematik finns det tydliga forskningsresultat som tyder på att det kan ge bättre inlärning.

Apropå forskningsresultat fick jag inget svar från Johanna Sjö på frågan om det finns tydlig evidens på att man kan förbättra arbetet mot mobbning och sexuella trakasserier samtidigt som man tar bort elevvårdspersonal. Man har betydligt färre psykologer och kuratorer i skolan än vad man hade tidigare. Det vore intressant att höra alliansens syn på detta.

Jag vill också återkomma till docenten i pedagogik vid Göteborgs universitet, Christina Cliffordson, och intervjun med henne i gårdagens Svenska Dagbladet, där hon säger: Ett barn i fjärde klass kan ofta inte skilja på en bedömning av individen och prestationen i skolan. Det är alltså tioåringar vi pratar om. Är jag en dålig person eller är jag dålig i matematik?

Att människor tar saker personligt är inte helt ovanligt. Det vet vi som vuxna också. Men barn är inte små vuxna, och de har ännu sämre möjlighet att ta in detta. Vad barn i första hand behöver är uppmuntran och att man stärker deras självförtroende. Det är oerhört viktigt, och det har vetenskapligt stöd. Är alliansen beredd att införa en politik som går på den linjen i stället för på stämplingslinjen?

Anförande nr 335

G u l a n A v c i (fp): Herr ordförande! Jag håller med dig, Jonas, om vartenda ord du säger om hur viktigt det är att vi värnar mångfalden. Samtidigt är det också viktigt att komma ihåg att skolans huvuduppgift är att lära ut svenska språket. I ett samhälle är språket grunden för att människor ska kunna ta sig in på arbetsmarknaden och kunna slå rot i de nya samhällen de flyttar till, och det tycker jag är någonting man bör fokusera på.

Med den politik Folkpartiet och alliansen har lagt fram för utbildningsområdet vill vi värna och hjälpa framför allt elever, många gånger från invandrarbakgrunder, som kanske inte får den hjälp de behöver hemma. Här vill vi kunna sätta in resurser i god tid för att se till att också dessa elever klarar kunskapsmålen.

Avslutningsvis kan jag ta mig själv som exempel: Jag pratar flytande kurdiska, men det innebär inte att jag har lärt mig det i skolan, utan det har jag lärt mig hemma.

Anförande nr 336

J o n a s E k l u n d (mp): Jag kan hålla med om mycket av det Gulan sade, och tänk om jag också kunde tala flytande kurdiska! Det hade jag behövt lära mig i skolan i så fall. Jag hade gärna velat ha möjligheten att välja det.

När det gäller skolans huvuduppgift är denna uppgift att förmedla kunskap och få eleverna, barnen och ungdomarna att växa som människor och förbereda dem för hela livet. Det kan jag verkligen hålla med om, men det finns ingenting som pekar på att undervisning till exempel i engelskämnet utifrån arabiska – om det nu är en grupp elever som har arabiska som modersmål – skulle hindra svenskinläringen. Tvärtom; det hindrar inte svenskinläringen. Däremot underlättar det förstås inläringen av engelska i och med att man inte behöver lära sig ett språk från ett annat språk, svenska, som man samtidigt håller på att ta in.

Jag tror nog att skolan kan klara att lära ut både svenska och engelska.

Anförande nr 337

J o h a n n a S j ö (m): I den mig veterligt enda vetenskapligt framforskade metoden mot mobbning är det inte elevvårdspersonal och kuratorer som står i fokus, utan det som står i fokus är närvarande vuxna, närvarande lärare och en närvarande genomgående struktur kring hur man beter sig, hur man får uppföra sig mot varandra och hur man hanterar dem som förgriper sig på sina skolkamrater.

Det handlar inte om elevhälsoteam eller någonting sådant, utan det handlar om en genomgående policy som genomsyrar hela skolan. Med hjälp av de nya metoder som forskats fram kanske vi kommer att se andra resultat, men i det enda vetenskapligt framtagna program som finns i Sverige i alla fall har de ingen som helst nyckelroll. Men jag vill påpeka att det är rektor som ska göra prioriteringarna, och rektor borde kunna se när elevkullarna går ner och när de går upp. Då skulle i alla fall jag rekommendera dem att dra ned på lokal- och kvadratmeter i stället för att dra ned på elevhälsopersonal.

Anförande nr 338

J o n a s E k l u n d (mp): Det har förekommit exempel under de gångna två åren när rektorer inte har sett någon annan råd än att skära ned just på elevvårdspersonalen, för man kan inte skära ned på lärarna och ge eleverna lärlösa lektioner.

Även om elevvårdspersonalen inte ska stå i centrum i en satsning mot mobbning är det förmodligen så att en hel del av kunskaperna lämpligen kan förmedlas genom att psykologer och kuratorer deltar i utbildningar, talar med elever som på ett eller annat sätt har problem och så vidare. Jag har svårt att se att de kompetenser som kuratorer och psykologer representerar skulle vara onödiga när det gäller att arbeta mot mobbning.

Jag har inte riktigt fått något svar på varför ni tycker att den nedskärning på elevvårdspersonal som har skett de senaste åren är okej. Tycker ni att den är okej?

Anförande nr 339

Christina Elffors Sjödin (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter och stockholmare! När de här dagarnas budgetdebatter är över har vi i den här salen fattat en rad viktiga beslut för stockholmarna och vår framtid. I den här debatten har det väl inte undgått någon att vi inom majoriteten tar ett stort ansvar för Stockholms barn och ungdomar och att de ska erbjudas Sveriges bästa förskola och skola.

Ett av våra vallöften var att ge ökad självständighet till Stockholms grundskolor och ge en möjlighet för skolans ledare, rektorerna, att få forma skolans verksamhet med i förväg väl kända förutsättningar. Det var detta vallöfte vi uppfyllde när vi flyttade makten över skolans ekonomi till stadsdelsnämnderna, det vill säga självständiga skolenheter med rektor som ansvarig för verksamheten och sin egen budget.

För oss är det därför en självklarhet att vi även i denna budget lyfter fram att rektorernas roll som skolledare ska förtydligas och därmed ges större inflytande över skolan. Forskningen kring framgångsrika skolor pekar tydligt på att rektor och skolledning spelar en avgörande roll för skolans pedagogiska utveckling och för att eleverna ska nå de uppsatta kunskapsmålen. Det är den pedagogiska ledaren som ansvarar för skolans resultat och för uppföljning och åtgärder för att förbättra resultaten.

Efter att ha läst Socialdemokraternas budget tämligen noga kan jag inte någonstans se att ni med ett ord nämner det viktiga ledarskapet inom skolan. Här går en skiljelinje mellan oss. Vi anser att ledarskapet inom skolan måste lyftas fram och ges rätt förutsättningar för att skapa en skola där kunskaper och elevers lärande sätts i fokus.

För att upprätthålla ett gott och tydligt ledarskap krävs ett ständigt utbildnings- och utbildningsarbete; vi vet det. Det är just därför vi har genomfört kraftfulla satsningar på kompetensutveckling för cheferna inom skolan. Vi fortsätter också att arbeta för fler karriärvägar för lärare. Dessutom deltar vi i regeringens stora satsning för kompetensutveckling av lärare, Lärarlyftet, där kommunerna sätter in hälften och staten hälften för kompetensutveckling av lärare. Det är detta, kompetent och engagerad ledning och personal, som just nyckeln till en kunskapsfokuserad skola ligger, inte i ett regn av skattepengar.

Jag vill också passa på att i detta sammanhang rikta ett stort och innerligt tack till alla våra fantastiska skolledare i Stockholm för allt det viktiga arbete de utför tillsammans med pedagoger och övrig personal ute på skolorna.

Anförande nr 340

Jonas Eklund (mp): Visst är det viktigt med ledning i skolan. Rektorerna är oerhört viktiga, och de mest framgångsrika rektorerna och ledarna har väl någonting gemensamt, nämligen att de inte ser sin organisation och sin skola som en *one man show*. De har förmåga att plocka upp idéer från sin omgivning, entusiasmera sina medarbetare och så vidare. Det handlar om samverkan.

Jag undrar om alliansen är beredd att återinföra lokala styrelser i gymnasieskolan och även ha lokala styrelser i grundskolor där föräldrar, elever och anställda – lärare – får

mycket mer makt över hur den lokala skolan ska fungera. Vi har till exempel Rösjöskolan i Sollentuna i en borgerligt styrd kommun som har fungerat på ett mycket bra sätt under lång tid. Men här i Stockholm verkar det tyvärr vara den byråkratiska centralismen som gäller.

Anförande nr 341

Christina Elffors Sjödin (m): En rektor som den pedagogiska ledaren i skolan ser jag som den självklara ordningen. Givetvis ska det ske i samverkan med både lärare och föräldrar, men i vilka former detta ska ske kan diskuteras. Som nu sker, med rektor som den yttersta ledaren för skolan, ser vi som den bästa möjligheten.

Anförande nr 342

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det är naturligtvis trevligt att du pratar om rektorernas ansvar och vikten av ledarskap. Det är möjligen en gnutta desperat att söka en kraftig konfliktyta om vikten av ledarskap, kan jag tycka.

Låt mig bara notera att ni har gjort budgetar som har gjort, om jag minns rätt, att 10 av 27 gymnasieskolor förlorat sin status som resultatenheter, vilket ju i praktiken gjort att rektor fått minskat inflytande, minskad frihet och minskat ansvar och snarare hamnat under ett delvis förmyndarskap. Hur fungerar det ihop med det du säger?

Sedan bjuder du också på ett alldeles utmärkt exempel på hur ni utåt pratar om historiska satsningar och en halv miljard mer till skolan, men här inne, när ljuskäglan har passerat över er budget, talar ni föraktfullt om mer resurser och fnyser åt miljonregn över skolan. Det är avslöjande.

Anförande nr 343

Christina Elffors Sjödin (m): Vi fnyser inte åt miljonregn över skolan, men från företagets värld kan man ta exemplet att om man håller pengar över en organisation som har ett uselt ledarskap får man ingen utväxling på de pengarna. Men håller man mycket lite pengar över en organisation som har ett bra ledarskap kan man faktiskt få fantastisk utväxling på pengarna. Det är det jag tror är viktigare än att hålla ännu mer pengar över skolan.

Vi avsätter en hel del pengar till skolan, och när det handlar om de gymnasieskolor som går med budgetunderskott handlar det också om att eleverna inte väljer dessa gymnasieskolor. Det är det det handlar om, och det är där det viktiga ledarskapet kommer in.

Anförande nr 344

I n g e r S t a r k (v): Då skulle jag i alla fall vilja fortsätta harva om resurserna, för om två tredjedelar av grundskolorna faktiskt gick med underskott, beror det då på att de hade dåligt ledarskap, eller hur ska vi se på det? Dessa grundskolor har faktiskt tvingats spara in på den viktiga elevhälsovården till exempel. Just för att det är så slimmat och de har fått spara ganska mycket är elevhälsovården liksom det sista som

återstår att spara in på. Då undrar jag: Menar du att det skulle handla om dåligt ledarskap att eleverna inte väljer dessa skolor, eller är det något annat det handlar om? Kan det vara så att det faktiskt är för lite resurser?

Sedan undrar jag: Om så många skolor blir bortvalda, är det då inte en överetablering på en så kallad skolmarknad? Det kan också vara ett problem, skulle jag vilja påstå.

Anförande nr 345

C h r i s t i n a E l f f o r s S j ö d i n (m): Jag förstår att det är ett problem i din värld, Inger Stark, att föräldrarna själva får välja vilken skola de ska ha sina barn i, men det är inget problem för oss. Det är också så att mer pengar till skolan inte är allenarådande, utan det handlar ytterst om det jag pratade om inledningsvis, att om man har en verksamhet som inte har ett gott ledarskap blir det ingen bra verksamhet, men det leder inte alltid till att man behöver mer pengar. Svensk skola får mer pengar än liknande verksamheter överlag, så det är inte så att svensk skola får lite pengar, utan det handlar kanske om hur man hushållar med resurserna. Och det är där vi nu har gett rektorerna möjlighet att ha ansvar över sina egna budgetar.

Anförande nr 346

E r i k S l o t t n e r (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter! När man läser oppositionens budgetalternativ finns där ett tydligt budskap: Mer pengar! Det är inget oväntat i detta, och vem kan egentligen prata emot mer pengar? Men det är alldeles för enkelt att tro att man löser problemen bara genom mer pengar. I så fall hade det varit väldigt enkelt att vara politiker. Höj skatten och öka utgifterna så kan vi luta oss tillbaka sedan!

Dessutom tycker jag att er satsning är ganska oseriös när era partier på riksplanet i ett svep vill dra undan Stockholms kommun 360 miljoner kronor i intäkter nästa år. Särskilt förvånad blir jag när jag ser den historik som Mogert försöker modifiera en del, men där fakta kvarstår: Det är bara under ett enda år som ni har lyckats leverera mer i höjd schablon än vad vi gör i den här budgeten. I alla andra av era budgetar ligger ni långt efter.

Pris- och löneuppräknings talas det om, inte minst från Miljöpartiet. Det kan ni verkligen behöva, för ska man chockhöja inkomstskatten på det sätt oppositionen föreslår är det klart att det kommer att sätta lönepress uppåt. Ska man fördubbla arbetsgivaravgifterna för alla ungdomar är det klart att det kommer att öka kostnadstrycket för offentlig sektor. Jag förstår att ni behöver löne- och prisuppräknings i era budgetar.

Socialdemokraterna har under alla år varit väldigt kritiska till alliansens skolpolitik. Tidigare betyg och nationella prov skulle enligt partiet skapa en sorteringsskola med udden riktad mot de svagaste eleverna. Men vips över en natt hände något, och Socialdemokraterna accepterade alliansens politik med hänvisning till att det, hör och häpna, är nödvändigt att utvärdera elevers kunskaper tidigare än vi i dag gör. Det kan gå snabbt i politiken ibland!

Vänsterpartiet säger med anledning av skriftliga omdömen – jag hade en debatt med Susanna nyligen – att muntlig dialog aldrig kan ersättas av skriftlig kommunikation. Så sant, men det är en fullkomligt oseriös argumentation, för det finns ingen motsättning. Vi ser snarare de skriftliga omdömena som ett underlag för den muntliga kommunikationen, och därmed kan den muntliga kommunikationen stärkas och inte försvagas.

Oppositionen är högljudd och kritisk, men när man synar era budgetalternativ imponerar det inte särskilt mycket.

Anförande nr 347

S u s a n n a B r o l i n (v): Ärade fullmäktige och stockholmare! I Vänsterpartiets budget kan man läsa att vi vill ha mer pengar – ja. Man kan också läsa att vi tycker att det är viktigt med bildning och makt över sin kunskapsinhämtning, oavsett bakgrund, vilket jag tog upp i mitt inlägg.

När man lyssnade på Gulan och Folkpartiet förstod man att det viktigaste var att lära sig svenska språket. Per Ankersjö, Centerpartiet, sade att det allra viktigaste är att man får välja skola. Moderaterna sade att det viktigaste var ledarskapet. Och vad du, Erik, tyckte var viktigast, förutom att klanka på oppositionen, det missade jag.

Anförande nr 348

E r i k S l o t t n e r (kd): Meningen med det här anförande var inte att berätta så mycket om vad jag själv ville, Susanna, för det gjorde jag i mitt inledningsanförande. Jag ville ägna ett anförande åt att syna era budgetalternativ, för jag tycker inte att de är trovärdiga. De håller inte när vi kollar historiskt. De håller inte när man tittar på vad era partier föreslår på riksplanet. Det skulle innebära en katastrof för många kommuner och landsting. Jag tycker inte att er argumentation håller, och det var det jag ville syna med det här anförandet. Det var därför du inte hörde så mycket om vad jag själv tycker den här gången.

Anförande nr 349

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Låt mig börja med att hålla med. Det är svårt att vara politiker. Visst är det så. Nu har ni faktiskt skurit ned på skolan i två år. Det är faktiskt vad som har hänt ute i verksamheterna. Det vet väl du också? Nu lägger ni i och för sig i första hand nedskärningarna på förskolan i den här budgeten. Men det är tveksamt om det ni skjuter räcker ute i verksamheterna. Det vet ni ju. Jag förstår att du inte vill prata resurser. Jag förstår att du helst inte vill prata din egen budget eftersom den inte räcker till.

Jag tycker att du har en poäng. Det är inte enbart mer resurser som löser problemen, men kommer vi att lösa problemen med mindre resurser? Kan du leda det i bevis?

Anförande nr 350

E r i k S l o t t n e r (kd): Nej, jag tror inte att skolan blir bättre med mindre resurser, och vi drar inte ned på skolan i den här budgeten, Roger. 3,5 procents ökad

schablon för grundskolan och 4 procents ökad schablon till gymnasieskolan. Det har ni aldrig lyckats leverera när ni har fått bestämma, när ni har haft makten.

Jag talar egentligen inte emot ökade resurser, men när man sitter i opposition är det väldigt lätt att kräva mer pengar och höja skatten. Det är vad ni alltid sysslar, men jag tror inte att det är vägen framåt. Det är ingen modern politik för mig. Jag tror att det är fel politik. Vi har lyckats kombinera ökade resurser till välfärden och lägre skatter. Det har vi lyckats med därför att vi har satsat på en jobbpolitik som har varit väldigt framgångsrik, som har fått ned socialbidragen, minskat utanförskapet och ökat skatteintäkterna väldigt mycket. Människor har mer pengar över när månaden är slut. Vi har satsat på välfärdens kärnuppgifter.

Anförande nr 351

J o n a s E k l u n d (mp): Här blev det ett lite bredare grepp på ekonomin. Jag vill börja med var ni i alliansen får era intäkter ifrån till den här budgeten. Ni mer än femdubblar utdelningen från Stockholms Stadshus. Det är alltså betydligt mer än ett hållbart uttag från stadens bolag. Det är som att slakta fåret i stället för att bara raka av ullen. Så kan man inte göra varje år, men just i år passar det tydligen.

När det gäller det makroekonomiska perspektivet har det varje år sedan millennieskiftet i alla fall varit en inflation på max 2,4 procent i Sverige. Nu är den över 4 procent. Ni låtsas som om lärarna inte ska ha några löneökningar nästa år och som om skolmaten blir dyrare nästa år, och utifrån det gör ni er budget på skolområdet. Så kan man inte göra. Vi i Miljöpartiet gör inte så, och vi tar inte heller ut så mycket pengar från bolagen. Vi har en budget som är i balans. Vi har en ansvarsfull budget. Det har inte ni.

Anförande nr 352

E r i k S l o t t n e r (kd): Herr ordförande! Mig veterligen hade vi ingen deflation på 5 ½ procent år 2004 i Sverige, och ändå minskade ni schablonen till gymnasieskolan med så mycket när ni hade makten.

Du frågar var vi får in pengarna till den här budgeten. Det är genom skattebetalare. Det är från Stockholms stads invånare som jobbar och betalar skatt. Det är bara så vi får in pengar till den här budgeten. Det är de som finansierar exempelvis skolans verksamhet. Kan vi bli fler som jobbar och betalar skatt kan vi också öka schablonerna till skolan. Så enkelt är det faktiskt. Där har vi i alliansen fört en väldigt framgångsrik politik, och därför är vi också framgångsrika med bland annat skolpolitiken.

R VIII KULTUR- OCH IDROTTSROTEN

**Kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsarkivet, Stockholms Stadsteater AB, Stadsdelsnämnderna: Kultur- och föreningsverksamhet, Stadsdelsnämnderna: Verksamhet för barn och ungdom, Idrottsnämnden, Stockholm Globe Arena Fastigheter AB
Punkt 10, 30, 5, 9, 31)**

Kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsarkivet, Stockholms Stadsteater AB, Stadsdelsnämnderna: Kultur- och föreningsverksamhet, Stadsdelsnämnderna: Verksamhet för barn och ungdom

Anförande nr 353

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Ordförande, åhörare och kommunfullmäktige! Det här är också ett fredagsnöje som man kan ägna sig åt. Det är nog så roligt som något annat.

Vi håller på att bygga en världsstad i Stockholm. Om några år är vi över en miljon människor. Det finns en fantastisk kraft hos alla de här människorna, och denna kraft samlas ofta inom kulturlivet eller tar avstamp inom kulturlivet. Kulturlivet är tecknet på att man lever i en riktig storstad.

Därför är kulturen på många sätt hjärtat i den utveckling som vi nu ser i Stockholm. Vi bryter ny mark inom kulturens område. Det viktigaste är att kulturlivet blir större och når fler. Det är ett stort misslyckande att kultursektorn inte är så stor i Sverige som i många andra länder och att kulturen inte når så många som den borde göra. Men det kan inte endast vara offentliga medel som löser detta. Det måste också handla om en rad insatser som gör att resurser kommer från andra håll.

Därför har vi satt en hel verktygslåda i sjön. Det handlar om en fond för innovativ kultur, kulturbonus, uppmuntran till export, att följa avtal med KRO och ett marknadsföringskontor. Alla dessa saker kommer att få ökad styrka under 2009.

Det har redan gett resultat. 2008 års bonus fördelades i juni. Kommersialisering, skrek oppositionen. Jag vet inte om det är mest förnedrande för publiken eller för kulturskaparna själva att man ser på dem så. Döm själva! Teater Scenario fick 129 000 kronor. Nu visar de Dragana, en berättelse om en lesbisk gynekolog. Teater Tribunalen fick 75 000. Nu visar de Det kommunistiska manifestet. Turteatern fick 57 000. Nu visar de en pjäs av Witold Gombrowicz, en polsk dramatiker. Jag tror inte att detta präglas av kommersialisering. Jag tror att det präglas av en tro på kvalitet.

I dag vill jag gärna veta om oppositionen fortfarande anser att det är av ondo att uppmuntra en ny publik och att folket inte begriper sig på kvalitet. Tänker ni avskaffa det nya systemet? Hur vill ni uppmuntra det fria kulturlivet att växa?

Aldrig har unga människor varit så kommunikativa som i dag. Aldrig har de varit så intresserad av olika uttrycksformer. Det ställer helt nya krav på vår kulturskola. Det

ställer högre krav på vår kulturskola. Jag skulle vilja visa er en bild. Den kulturskola som vänstern ledde styrde in på att subventionera skolans verksamhet. Det ledde till att den ordinarie verksamheten inte fick så många nya barn. Det var inte bara fel att subventionera skolans verksamhet, utan det var i själva verket en nedrustning av Kulturskolan. Nya barn kunde inte beredas plats.

Oppositionen tar nu ännu ett steg framåt. Ännu mer verksamhet ska in i skolorna. Det gör man trots att det är så få barn som får plats i kärnverksamheten, i ämnesundervisningen, där många barn i dag knackar på. Att endast drygt 11 000 barn på 13 000–15 000 platser får plats i Kulturskolan är ett veritabelt misslyckande för er och för oss. Det här helt orimligt i en verksamhet som kostar 145 miljoner.

Därför får Kulturskolan nu ett nytt uppdrag som överensstämmer med vad folk tror att skolan gör. Kvalitet och möjlighet till fördjupning ska stå i fokus. För mig är Kulturskolan den plats där 70-talets musikunder nu kan övertas av dansundret, performanceundret, tecknarundret eller någonting helt annat. Men det är inte nog att ambitionen är att erbjuda unga någonstans att vara. Det finns det andra som gör betydligt mycket bättre.

Kulturens kraft är så klart skälet till att vänstern känner sig hotad av kulturen. Förra perioden inrättade man biblioteksråd och styrde bidragsgivningen. Man gjorde en barnkulturplan som bara tog avstamp i den egna verksamheten. Är det så att ett beroende kulturliv är ett bra kulturliv? Ge oss i så fall svar på hur kulturlivet ska kunna nå flera om vi inte stimulerar en ökad publik. Hur ska kulturen kunna bli rikare om man säger nej till samarbete med näringslivet? Hur ska kulturlivet kunna värna sitt oberoende om politiken ska bestämma vad som visas?

Nej, kulturen måste få ta plats. Den måste växa och bli större. Den måste nå flera. Därför fortsätter vi med växtpengarna, därför gör vi en bibliotekssatsning, därför gör vi konst i staden, därför får Kulturskolan ett nytt uppdrag och därför genomför vi en stor barn- och ungdomssatsning.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 354

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Vi vet alla i den här salen att offentlig kulturpolitik, åtminstone när vi diskuterar den, alldeles för ofta blir något slags tävling i hur generösa vi kan vara med andra människors pengar. Den vinner som på kortast tid gör av med mest skattepengar. Tävlingens förlorare, de som håller i plånboken och som håller i minnet att vi politiker faktiskt inte har fri dragningsrätt på människors plånböcker utan tycker att människor själva har första tjing på de pengar de tjänar, blir genast utstämplade som kulturfiender och som människor som inte begriper hur viktig kulturen är.

I budgetdebatten förra året fick jag till exempel höra att jag visade förakt för kulturen eftersom jag inte ställde upp på den verklighetsbeskrivning som hördes från andra sidan salen, men så är det naturligtvis inte. Det vet vi ju alla.

Skillnaden mellan oss ligger inte i engagemanget för och i kulturen. Även om det kan ta sig olika uttryck delar vi det. Min privata kulturkonsumtion ser självfallet annorlunda ut än vad er privata kulturkonsumtion gör. Det är inget märkligt med det. Skillnaden ligger inte där, utan den ligger i synen på ansvar, finansiering och strukturer.

Vi anser att kulturlivet vinner på mångfald, många anordnare, många finansiärer och många alternativ. Det offentliga är inte den självklart enda finansiären och inte alls den enda viktiga aktören. Därför har vi, som kulturborgarrådet nyss berättade, inlett arbetet med att skapa en ny incitamentsstruktur för kulturlivet. Det ska nämligen löna sig för de fria kulturskaparna, de som tar emot bidrag från oss, att öka sina intäkter även från annat håll. De ska inte straffas för att de ökar sina biljettintäkter eller får in nya sponsorer i verksamheten.

Vi stärker också samarbetet mellan kulturen, näringslivet och andra som är intresserade. Vi värnar den nyskapande kulturen genom den kulturfond som har inrättats och som bland annat fokuserar på nyskapande kultur och nya former för nyskapande kultur.

Barn och ungdomar är självfallet fortsatt prioriterade. Kulturnämnden och utbildningsnämnden ska tillsammans med det fria kulturlivet förenkla och förbättra skolbarnens möjligheter att uppleva kultur. Vi arbetar för att fler barn ska få möjlighet till enskild undervisning i Kulturskolan, och inom stödet är barn och unga en starkt prioriterad grupp. Som kulturborgarrådet berättade utvecklar vi Kulturskolan och förtydligar uppdraget. Det är viktigt att Kulturskolan når så många barn som möjligt, med det är inte det enda som är viktigt. Kvaliteten i verksamheten får aldrig hamna på undantag.

Vi moderniserar Stadsbiblioteket och fortsätter arbetet med den nya biblioteksstrukturen. Stockholm går emot strömmen genom att visa ständigt ökande besökssiffror och ständigt ökande utlåningssiffror. Det gör inte andra bibliotek i landet. Det beror på den ökade tillgängligheten och på att våra bibliotek faktiskt i större utsträckning än på andra ställen är öppna under de tider när människor har möjlighet att gå dit. Det är en väldigt radikal idé i biblioteksvärlden. Vi är stolta över Stadsbiblioteket och det sätt man arbetar på.

Men vad vill vänstern? I sin sedvanliga visionslöshet vill man tillbaka till ett system där kulturlivet är passiviserade mottagare av offentliga allmosor. När det gäller att skapa förutsättningar för kulturskaparna att uppnå ekonomisk självständighet står oppositionen helt handfallen. Kulturskolan ska tas ifrån sina förutsättningar att ge eleverna en bra undervisning för att man återigen ska kunna pressa in så många barn som möjligt i systemet. Kvantitet går före kvalitet. Allt är precis som vanligt i oppositionens budget.

Anförande nr 355

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Det är härligt att kunna få stå för kontinuitet i en föränderlig värld. Jag tror att det var en och annan kulturintresserad stockholmare som drog en lättnadens suck när borgarråden hade formerats efter valet 2006 och det visade sig att det var Folkpartiet och inte Moderaterna som skulle ha hand

om kulturfrågorna i Stockholm. Folkpartiet gick ju onekligen till val på höjda ambitioner för kulturen i Stockholm.

Men nu när halva mandatperioden har gått finns det kanske en liten anledning för den kulturintresserade att känna sig en gnutta snopen, kanske till och med i värsta fall förd bakom ljuset. Även om Folkpartiet fick taburettens är det tveksamt om man kan säga att de fick ansvaret för kulturpolitiken och resurstilldelningen. Jag skulle vilja påstå att moderat kulturpolitik har rått i Stockholm i två år. Det kanske är symtomatiskt att kulturborgarrådet använder 75 procent av sin tid till att prata om andras budget än den som borde vara hennes egen.

Hittills har det här lett till att man har skurit bort ungefär 70 miljoner från stadens kulturverksamheter. Stadsteatern, Stadsmuseet, Stadsbiblioteket och Kulturskolan har fått göra sig av med 70–80 tjänster tillsammans. I stort sett alla våra kommunala verksamheter och våra kommunala institutioner har fått skära ned. Jag vill påstå att det i förlängningen är barnen som är de största förlorarna i Stockholm i dag. Jag är ledsen, men jag måste säga att vi bör återgå till en politik som faktiskt satte barnens rätt till kultur i centrum. Jag tycker att alla barn ska ha rätt till en aktiv fritid och ett aktivt kulturliv.

Med vår budget kan vi starta en mödosam återuppbyggnad och ta igen de här förlorade åren. Vi kan bygga upp och bredda Kulturskolan igen och ta bort det närmast befängda förbudet som ni har i er budget för Kulturskolan att vara där barnen är, det vill säga i skolan.

Ordförande, fullmäktige! Vi vet att Stockholms barn och unga i dag har olika förutsättningar för sitt kulturutövande och sin fritid. Jag vill säga att den viktigaste delen för en aktiv och modern kulturpolitik måste vara att utjämna skillnaderna mellan kulturupplevelser och i kulturellt kapital barn emellan.

Anförande nr 356

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Herr ordförande! Stockholm växer och nya stadsdelar uppstår. Om de ska lyckas bli en verklig hemvist för dem som lever där krävs det mer än bostäder och köpcentrum. Det behövs platser för möten och platser där kulturen kan blomma. Kulturen måste ta plats. Utan lokaler kan inga teatergrupper agera, inga konstutställningar presenteras, inga musikevenemang äga rum, inga stickkaféer uppstå, inga konsthantverkare och designer starta eget, inga föreläsningar hållas och inga filmer visas. Kultur skapar ett annat slags och långt hållbarare mervärde än allt vad bankernas ekonomer förmår. Det har vi insett under de senaste veckorna.

Höga hyror och andra avgifter knäcker i dag kulturen. Samlingslokalerna blir allt färre i våra förorter och i innerstaden. De är slitna och saknar det mesta. Utsålda centrumanläggningar har jagat bort dem som inte kan betala mångdubbla hyror. Därför har vi i Miljöpartiet valt att satsa 10 miljoner på lokaler i vår budget. Det handlar om lokaler som också kan användas av de föreningar, teater- och kulturgrupper som inte har några slantar. Unga musikbegåvningar som vill träna och spela tillsammans måste i dag vänta i årtal innan de kan få tillgång till en lokal, och då finns med stor sannolikhet gruppen inte längre kvar.

Vi i mp har också valt att satsa 10 miljoner på Kulturskolan och barnen. Alla barn borde ha rätt att få utveckla sina konstnärliga och estetiska talanger. Det gör dem gladare, starkare, handlingskraftigare och mer kreativa. De får träna förmågor som alliansens nya skolpolitik gravt försummar. En innehållsrik kulturskola är också ett utmärkt sätt att stärka kulturarbetarnas arbetsmarknad.

Kulturen behöver förmedlas. Många fattiga stadsdelar i Stockholm har tvingats snåla in på kultursekreterare och informationen till medborgarna. Vi vill inrätta ett par nya kulturförmedlartjänster som kan samarbeta med skolorna, föreningarna, kulturlivet och all den äldreomsorg som vi hörde talas om i förmiddags.

Staden växer, men stockholmarna har få möjligheter att ta del av de miljömässiga förändringarna. Demokrati kräver delaktighet och engagemang. De byggnadsantikvariska specialisterna på Stadsmuseet besitter en unik och omfattande kunskap som i högre grad och långt bättre än i dag skulle kunna förmedlas till oss alla stockholmare. Därför vill vi att Stadsmuseet ska bli synligare vid Slussen och ges möjlighet att presentera och diskutera bebyggelse och stadsplanering i utställningar och seminarier. Vi vill anslå 1 miljon extra till detta.

Vår allra största satsning, 22, 3 miljoner, går till löne- och priskompensationen. Det innebär att vi i motsats till alliansen inte behöver avskeda människor då priser och löner stiger. En rad sådana olyckliga neddragningar har vi upplevt i år som en följd av alliansens politik och budget.

Anförande nr 357

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Gapet mellan stockholmare med olika levnadsvillkor blir större på alla områden. Det gäller också gapet mellan majoritetens retorik och praktik. Kulturen i Stockholm är fantastisk, men den är inte tillgänglig för alla. Barn och ungdomar får inte ta del av mer kultur utan mindre. De vackra orden om kulturens värde växlas inte in i reda resurser. Tvärtom har två år med högeralliansen inneburit 14 000 färre barn i Kulturskolan, 30 procent mindre kultur i förskolor och skolor, fem uppsagda kultursekreterare i stadsdelarna, halverat antal kulturarrangemang i stadsdelarna, nedbantad verksamhet på Stadsmuseet, ett nästan uttraderat föreningsliv i förorterna, omfattande uppsägningar på Stadsteatern, affischeringsförbud för det fria kulturlivet och så vidare.

Er budget för 2009 bluffar vidare med satsningar som inte finns. Ni skär ytterligare i stadsdelsnämnderna när det gäller barn och ungdom. Ni nämner för övrigt inte ens ordet fritidsgård. Det finns inga nya pengar till det fria kulturlivet. I stället håller ni fast vid er prilliga nyordning där vi nu har sett ett system som ger extra pengar till dem som redan har mest. Den här nya fonden Innovativ kultur, där man betalar 2 miljoner för att få ha synpunkter på hur 2 miljoner ska fördelas, är väl en av stadens sämsta affärer. Vi har satt en verktygslåda i sjön, sade Madeleine. Ja, verktygen lär väl rosta ganska snabbt där.

Vänsterpartiet däremot menar allvar med att satsa på kulturen, särskilt för barn och ungdom. Vår budget innehåller 100 miljoner kronor mer än er, 35 miljoner mer till kulturnämnden, till fria kulturlivet, Kulturskolan och samlingslokaler. Vi vill sänka avgifterna i Kulturskolan. Vi satsar på ytterstaden och lägger 23 miljoner mer till

stadsdelarnas kultur- och föreningsverksamhet. Vi investerar i kulturen, 10 miljoner till samlingslokaler och 20 miljoner till ett kulturcentrum på Järvafältet.

Stadsteatern, som ni säger er värna om, får i er budget en ökning på 1 procent. Det räcker inte ens till löneökningarna. Vi satsar 10 miljoner på Stadsteatern för att slå vakt om den konstnärliga utvecklingen och den unika verksamheten på Unga Klara. Där ska ni dock ha beröm för att ni har strukit förra årets krav på ett sponsringskansli. Det fick ju läggas ned eftersom det inte fungerade. Inga nya pengar från näringslivet har kommit in genom de här systemen.

Vi anser att kultur är en hållbar investering i dessa skakiga finanstider. Den har en utdelning som är mänsklig. Den är oberoende av ränteläget. Det kulturella kapitalet kan inte ätas upp av några hungriga finanshajar.

Därför yrkar jag avslag på ert budgetförslag och bifall till Vänsterpartiets förslag till budget för kulturen för 2009.

Anförande nr 358

F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande, kommunfullmäktigeledamöter och åhörare! Jag är faktiskt både nöjd och stolt över att få stå här i dag och prata lite grann om majoritetens kulturpolitik i Stockholms stadshus.

En huvudstad, och inte minst en huvudstad i Sverige som Stockholm, har mycket att leva upp till inom kulturen. Jag upplever att vi verkligen gör det. Som kulturvän känns de här förpliktelseerna ganska uppfyllda. Det känns tryggt att stå här i dag och tala för majoritetens genomtänkta kulturpolitik som bygger på att inte all kultur måste bygga på kommunala pengar utan på att vi skapar förutsättningar för ett rikt, självständigt och oberoende kulturliv. Vi tar ansvar för det som rimligen ska ligga inom kommunens fögderi.

Vi stockholmare har att se fram emot en fortsatt utveckling av den kommunala museiverksamheten, en modernisering av biblioteksstrukturen och ett hjärta för Stockholms kulturliv i form av ett kulturhus där det både finns en ny biograf för kvalitetsfilm och ett stärkt utbud av kulturverksamheter för barn och unga.

Sedan vill jag också passa på att särskilt nämna nästa års hösts kulturfestival och de sista sommarlovsveckornas festival Ung 08. Ung 08 är ganska fascinerande. Jag har förmånen att i min dagliga gärning, när jag inte får njuta av en kväll i Stockholms stadshus och delta i en politisk debatt, röra mig enormt mycket i Mälardalen och träffa människor av alla möjliga kategorier och alla möjliga åldersgrupper. Stockholms kulturliv, och då inte minst Ung 08, är ett begrepp i hela Mälardalen. När jag rör mig i olika kommuner, till exempel i Sörmland, och träffar ungdomar, påfallande ofta i socialdemokratiskt styrda kommuner, imponeras man av dynamiken och det utbud som finns för tonåringar i Stockholm.

Nu får man höra, och kommer sannolikt att få höra även under den här debattens fortsättning, hur fruktansvärt illa det är ställt med kulturlivet i Stockholms stad. Var finns de goda exemplen i kommuner som är styrda av vänstermajoriteten? Stockholm sticker ut i hela Mälardalen när det gäller väl strukturerade satsningar. Det händer

väldigt mycket positivt både under det här året och under nästkommande år. Jag vill egentligen hälsa välkommen till det kommande kulturåret då vi i vår majoritet tar ansvar för det som kommunen ska ta ansvar för när det gäller kulturarbete.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 359

P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande, fullmäktige! Att äta grönsaker är viktigt, men det innebär inte att vi ger stockholmarna gratis grönsaker. Att motionera är viktigt, men det innebär inte att vi ger stockholmarna gratis träningskort på Friskis & Svettis. Kultur är också viktigt. Kanske skulle vi åtminstone kunna diskutera vad som ska vara gratis och inte när det gäller kultur. Men innan vi gör det vill jag säga att kulturen är en viktig faktor i ett välmående samhälle. Kulturen står för kontinuitet, nyskapande och kan samtidigt vara en kritisk röst i samhällsdebatten. Kulturen ska vara fri och obunden kraft i vårt samhälle. Stadens beslut om kultur ska inrikta sig på att skapa goda förutsättningar för ett levande lokalt kulturliv i alla delar av staden.

Stockholm är landets huvudstad och ska vara en kulturmetropol där nya kulturyttringar från utlandet möter den svenska traditionen. Vår stad har också ett rikt och brett kulturliv. Förutom stora möjligheter att se teaterföreställningar, konserter och biofilmer finns gallerier, bibliotek, restauranger – ett samtal över en drink på Stureplan är också kultur – och ett brett utbud av klubbar, musikscener och museer. Vi i Centerpartiet skulle gärna se större satsningar på ett designmuseum i staden.

Dessutom finns det ett mångsidigt föreningsliv i Stockholm där nästan alla kan hitta en förening för just sitt intresse. Centerpartiet menar att Stockholms stad ska ha en generös policy när det gäller att upplåta mark och lokaler för förenings- och kulturverksamhet. Staden kan också hjälpa till med marknadsföring via sina informationskanaler och bör också på sikt med hjälp av dessa informationskanaler kunna hjälpa till med förmedling av kultursponsring. Det är nämligen alls inget fel med kultursponsring, Det borde vi ha mer av.

Centerpartiet har en lägre budget inom kulturområde än majoriteten. Vi har plockat bort vissa satsningar på konst och kulturarv. Vi privatiserar Skönhetsrådet, och vi återinför entréavgift för vuxna medborgare på stadens museer, dock ej på Kulturhuset. Det står vi för. Ni kommer aldrig att se mig idka någon överbudspolitik inom området kultur i den här salen. Det beror inte på att jag inte tycker att kultur är viktigt, tvärtom, det gör jag. Det beror på att vi än så länge inte delar ut gratis grönsaker till stockholmarna.

Bifall till Centerpartiets budget!

Anförande nr 360

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige och alliansen! På första sidan i er budgettext står det så här: Stockholm ska vara en stad som håller ihop och där de sociala klyftorna ska minska.

Vad är det då som håller ihop en stad? Jo, demokrati och välfärdssystem, och i välfärdssystemet ser vi kulturen. Kulturen är också en del av demokratin. Hur ser det då ut i Stockholm, i den fantastiska staden som ni har beskrivit, med alla kulturinstitutioner som finns även om de för det mesta finns i innerstaden? Det som har hänt när ni har styrt är att kulturlivet i ytterstaden har rustats ned, och det ordentligt. Det har i första hand drabbat barnen. I mina områden, Tensta och Rinkeby, har man tagit bort kultursekreteraren, vilket leder till mycket färre besök av barn på teater- och kulturinstitutioner. Man har gett mindre bidrag till föreningar. Föreningslivet har minskat.

Därför har vi i vår budget föreslagit 20 miljoner till ett kulturcentrum på Järvafältet. Det handlar om ett kulturcentrum som ska ge järvaborna möjligheter att få kulturupplevelser där man bor. Alla ska inte behöva åka till Stockholms innerstad för att få kulturupplevelser. Vi vill också satsa 23 miljoner mer på ytterstaden. Det, alliansen, tycker vi är en bra kulturpolitik.

Anförande nr 361

F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande! Jag är inte en utpräglad kulturpolitiker, men jag hade ändå tänkt använda mitt andra anförande till ösa lite manna och honung över vår majoritet, och inte minst kulturborgarrådet, när det gäller hur Stadsteatern har utvecklats.

På den tiden då nästan alla unga svenska män gjorde värnplikt gick jag och väntade på min värnplikt. Det var i mitten på 80-talet. Då jobbade jag på Stadsteatern. Det var en underbar och kreativ arbetsplats. Det är ju alltid så i kulturlivet. Men det var också en ganska stor historia. Jag satt som portvakt på Wallingatan och hade roligt. Frågan var om jag egentligen behövdes i den där portvaktskuren där jag satt. Men det var verkligen ett minne för livet att sitta där och pricka av skådespelare på väg in.

Ibland har jag fortfarande lite dåligt samvete för att jag i samband med någon ilsken kampanj om små förändringar i budgeten under styret 91–94 skrev en insändare – jag satt då som ersättare i socialnämnden – och påpekade att det ändå är väldigt mycket pengar som vi lägger på en kommunalt finansierad teater som Stadsteatern när vi har så många andra frågor att jobba med och lägga pengar på. Jag har haft lite dåligt samvete för det, för Stadsteatern är viktig, och den ska utvecklas. Det har också skett under den här mandatperioden. Det fungerar oerhört bra.

Det nämndes här tidigare att förortens barn inte längre går på teatern. Vi bor i förorten Vällingby, och mina döttrar har varit på Stadsteatern fler gånger än jag kommer ihåg rakt av efter valet 2006. Jag vill minnas att de inte var på teatern alls under föregående mandatperiod, men det finns tydligen någon logik i att förortens barn inte längre får gå på teatern. Jag tror att det är en väldigt ideologisk retorik. Stadsteatern känns jätterolig nu.

Vi har också det här spelet med pengar. När jag har försökt att leta efter något konkret om hur oppositionen vill utveckla Stadsteatern ytterligare hittar jag ingenting. Man tillgriper det här knepet att kanske slänga in 5 eller 10 miljoner till, men om jag minns rätt från budgethandlingarna har vi i majoriteten över 200 miljoner i kassan till Stadsteatern. Det räcker. Jag ska inte nedvärdera Kungliga

Dramatiska Teatern, men i alla möjliga sammanhang sticker vår teater, Stockholms stads teater, ut och kanske inte bara bäst i staden utan bäst i landet. Det är jättekul att det går så bra för Stadsteatern. För mig är det exempel på den goda kulturpolitik som den här majoriteten bedriver.

Anförande nr 362

Borgarrådet L i v h (v): Det är jättekul att dina barn får gå på teatern. Det är kul för dem. Grattis! Men samtliga skolor i Tensta-Rinkeby har minskat sina teaterbesök bara för att ni har avskedat dessa som ni så föraktfullt kallar för kulturbyråkrater, det vill säga kulturesekreterarna, som samordnade detta tidigare. När dessutom Kulturskolan inte längre finns där barnen finns, det vill säga i skolan, har möjligheterna till kultur för många barn i förorterna avsevärt försämrats. Jag tycker att det är en skandal.

Anförande nr 363

F r e d r i k W a l l é n (kd): Jag håller inte alls med. Jag är inte så uppdaterad när det gäller detaljerna på Järvafältet även om mitt hjärta brinner för Järvafältet. Men är det inte väldigt olyckligt om vi måste ha en kommunal tjänsteman som ska leda förortens barn till teatern. Det ska ju finnas ett genuint intresse, och det finns ju. Det finns hos engagerade föräldrar, hos engagerade lite äldre ungdomar och hos engagerade lärare. En kulturesekreterare är inte med automatik en garanti för att vi får kulturintresserade barn. Jag inte har något ideologiskt motstånd mot kulturesekreterare, men man måste prioritera. Om man har en kulturesekreterare kan det ju vara så att hon eller han måste ha arbetsuppgifter, och då kan ett projekt vara att verkligen se till att man får in skolklasser till olika teaterföreställningar, men det är inget självändamål med en kommunal verksamhet. Det ska finnas ett tryck, en efterfrågan, på kulturutbud.

Anförande nr 364

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag känner mig lite som en tråkmåns som tar replik på detta eftersom du är på så himla gott humör och pratar så väl om Stadsteatern. Sedan säger du att du inte är riktigt uppdaterad på detaljer, och jag är ledsen att jag då måste sabotera det hela lite för dig. Jag tycker också att Stadsteatern är lysande, och jag tycker det bästa betyget vi kunde få var när Lasse Ohly ville förstatliga delar av den. Jag antar att det inte kan bli bättre.

Men jag vill ändå påminna om att ni skrev en del krisartiklar 2005 och 2006 och sade att vi måste rädda Stadsteatern. Nu visar det sig i efterhand att 2005 och 2006 var Stadsteaterns rekordår. Nu blir det färre scener, färre spelningar och minskade publiktal. Vad drar du för slutsatser av det?

Anförande nr 365

F r e d r i k W a l l é n (kd): Det är alltid kul med detaljuppdateringar. Vad jag kan säga, som även har gått på Stadsteatern mer själv denna mandatperiod än tidigare, är att kvantitet inte alltid är detsamma som kvalitet. Det är inget självändamål att man på något sätt ska få mindre personal eller färre scener, men ska man

vassa en verksamhet är det inte automatik så att det är ett exempel på en sämre kultur bara för att man har lite färre föreställningar eller färre scener. Det kan mycket väl bli så att det blir större möjligheter att vassa den verksamhet man faktiskt har.

Anförande nr 366

A n n M a r i E n g e l (v): Ja, Fredrik, du lät inte så uppdaterad i den här frågan. Jag tycker att det är lite sorgligt att höra hur du beskriver att barnen i förorten själva ska leta reda på Stadsteatern, ta sig in till staden och gå på teatern. Jag tror att du har en dålig uppfattning om det som kallas för tröskeln in till kulturlivet. Det handlar om att kulturen inte når alla av sig själv. Den når inte dem som inte är födda in i den. Om man har en kommunal teater är det kommunens uppgift att hjälpa till och förmedla den kontakten. Därför behövs till exempel kulturekreterare.

Om du tycker att Stadsteatern har så fantastiskt bra verksamhet är du då medveten om att de i år har sagt upp 38 personer, lagt ned en scen och slagit ihop två scener, Skärholmen och Unga Klara? Detta har de gjort därför att de inte har resurser som räcker till. De fick en förstärkning förra året, men de fick också en stor hyresökning. Att göra Unga Klara till en nationell barnteaterscen tycker jag också är en utmärkt idé eftersom den här staden uppenbarligen inte förmår ge teatern resurser så att man kan driva den scen, som faktiskt är världsberömd.

Anförande nr 367

F r e d r i k W a l l é n (kd): Det var några frågor från Ann Mari Engel. Låt mig ta den första först. Jag tror aldrig att jag kommer att nå fram till dig med den uppfattning som jag har om att jag som har barn i förorten, är uppväxt i förorten, har jobbat i förorten och har varit politiskt aktiv i förorten inte håller med om bilden med det gigantiska steget för de stackars förortsborna att komma in i kulturlivet och att man därför måste ha en kommunal kulturekreterare för att komma in i kulturlivet. Vi hittar kulturen själva, och jag vågar påstå att det även gäller Kista, Husby, Akalla, Tensta, Rinkeby och Hjulsta. Det är ingen tvekan om den saken.

Sedan har vi detta med att anpassa verksamheten efter de ekonomiska förutsättningar som finns, och där fanns det inte hur mycket pengar som helst, men vi har en vassare verksamhet på Stadsteatern.

Anförande nr 368

M a t s B e r g l u n d (mp): Herr ordförande, fullmäktige! När jag för några veckor sedan fick majoritetens budgetförslag på kulturområdet i min hand och läste igenom det kände jag mig till en början lite bättre till mods än vad jag gjorde för ett år sedan. Den skräckläsningen förra året mådde man som stockholmare och kulturkonsument faktiskt riktigt dåligt av. Det var nedskärningar över hela området. Under de senaste två åren har vi sett hur den moderatstyrda majoritetens svaga kulturbudgetar har drabbat verksamheten.

Ni har nära nog halverat antalet barn i Kulturskolan. Ni har minskat antalet pedagoger i Kulturskolan, vilket har lett till att undervisningsgrupperna har blivit större, fler barn per lärare. Teater- och dansgrupper har lagts ned, och barnen har i flera fall

tvingats åka till andra stadsdelar om de har velat fortsätta och då ofta fått andra lärare. Många har i det läget i stället valt att sluta.

Besparingarna har drabbat den fria kulturen. Stadsmuseet har fått göra sig av med personal. Biblioteken har fått göra sig av med personal. Det här leder naturligtvis till en minskad volym i Stockholms kulturliv i stort. Det är inte alls som borgarrådet sade, att vi ska öka volymen. Det leder också till kompetens försvinner från Stockholms kulturförvaltning, och det är illa.

I 2009 års budget ser det vid en första anblick lite bättre ut. Kulturen får 30 miljoner kronor mer än i skräckbudgeten från förra året. Det är 30 miljoner som aviseras som satsningar. Vi har bland annat hört att 19 miljoner kronor ska gå till biblioteken. Allt detta låter bra, men satsningarna saknar täckning. Det finns inga pengar bakom era satsningar. Bara var femte krona är finansierad när man räknar på det. Resten måste tas genom nedskärningar inom andra områden av kulturen. Det handlar alltså om nedskärningar igen. Det saknas 25 miljoner kronor i majoritetens kulturbudget. Ni redovisar 3 miljoner kronor i minskad sjukfrånvaro och lokalkostnader, men ni glömmer, eller låtsas glömma, de 23,3 miljoner kronorna i ökade kostnader för priser och löner.

Samtidigt som era satsningar, bland annat dessa 19 biblioteksmiljoner, dessutom i själva verket är in-tecknade i verksamheter överlåter ni för tredje året i rad åt förvaltningscheferna att hitta finansieringen. Och det måste de göra i verksamheten, i Stockholms kulturliv.

Miljöpartiet har också med alla era satsningar i sin budget. Vi har de 19 biblioteksmiljonerna, men vi har också 10 miljoner kronor till det fria kulturlivet, nya samlingslokaler i huvudsakligen, och ytterligare 10 miljoner kronor till satsningar på barn och unga, främst via Kulturskolan och satsningar i miljonprogramsområdena. Vi har 1 miljon till Stadsmuseet, 1 miljon till nya kultursamordnare och 1 miljon till Stadsarkivet mer än ni. Det är fullt ut finansierade miljoner som ni hittar i Miljöpartiets budget.

Anförande nr 369

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Ordförande, åhörare, kommunfullmäktige! Medborgarna har helt andra krav på kulturlivet i Stockholm nu än man hade för kanske tio år sedan. Kravet på information är oerhört starkt. Vi märker det på Stadsarkivet där människorna blir fler och fler. De erbjuds en fantastiskt professionell verksamhet, och det erbjuder vi framför allt på biblioteken. Bibliotekarierna är några av stadens mest moderna medarbetare. Stockholms stadsbibliotek ligger i framkant, och vi lånar ut fler lån och har längre öppettider än i övriga landet.

En av mina huvudpunkter under den här perioden var att återställa biblioteken till den nivå som fanns 2002. Det gör vi nu. Vi får tunnelbanebibliotek i Bredäng, Högdalen och på Östermalmstorg. I Luma fortsätter biblioteket att utvecklas. På toppen av det ska vi fortsätta med det utbyggda nya Stadsbiblioteket. Nästa år kommer vi att överträffa 2002 års rekordnivå. Det är väldigt skönt att säga till er att biblioteken äntligen är återupprättade efter slakten under den förra mandatperioden.

Vi har fått höra att teater är ett problem i ytterstaden. Det är olyckligt att teatersatsningen minskar. Det finns resurser till det. Ni borde kanske ta intryck av det inte är pengarna som är problemet. Det ligger pengar och väntar. Det finns ett annat problem. Jag tror inte att det handlar om en kulturbyråkrat, utan det handlar om att skolorna har fått i uppdrag att bedriva lässatsningar och gör detta i mycket hög grad. Ni kan vända er till biblioteken eller till författarna så får ni höra att antalet författarbesök och antalet lässatsningar är betydligt högre än de någonsin har varit.

Sedan pratas det om Kulturskolan. Om jag tillhörde oppositionen skulle jag använda lite mindre bokstäver där. Under er tid blev Kulturskolan ett fullkomligt haveri. 39 procents ökade anslag lade man på Kulturskolan, men antalet elever i ämnesundervisningen, det som är den riktiga kvaliteten i undervisningen, ökade bara med 9 procent. Det borde bekymra dem av er i oppositionen som anser er vara kulturarbetare. I stället ska Kulturskolan ta över skolans verksamhet. Finns det några andra som ni tycker ska ta över skolans verksamhet? Ska idrottsföreningar finansiera idrottsundervisningen? Ska näringslivet finansiera företagsekonomi? Partierna kanske ska finansiera samhällskunskapen, McDonalds hemkunskapen och H&M sysslöjden. Nej, vet ni vad, fundera över detta igen! Vi behöver återupprätta ämnesundervisningen inom Kulturskolan så att vi får en kulturskola som motsvarar de krav som alla barn har, även i förorten, på en högkvalitativ och bra undervisning i en väl fungerande kulturskola.

Anförande nr 370

M a t s B e r g l u n d (mp): Herr ordförande! I ditt inledningsanförande, Madeleine, noterade jag att du frågade: Vad är det för fel att nå ut till fler? Cecilia Brinck lade orden i munnen på oss och sade: Kvantitet går före kvalitet. Det skulle gälla Kulturskolan.

Enligt borgarrådet är kvantitet någonting positivt. Enligt Cecilia Brinck är kvantitet någonting negativt. Det är märkligt. Kvantitet i Kulturskolan är viktigt. Vi hade 30 000 elever i Kulturskolan under den förra mandatperioden. Det kallar du för haveri fick pris för 2006 års bästa kulturskola. Att nå ut till många är jätteviktigt för att nå barn och unga som inte får tillgång till kultur på annat sätt.

Anförande nr 371

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det är viktigt att nå ut till många, om det gäller den verksamhet som man ska bedriva. Men om det handlar om att man träffar ungdomar två tre gånger och låter dem nosa på vad det fina med kultur innebär och sedan inte kan bereda dem plats har man lämnat sitt uppdrag. Kulturskolan ska vara en kulturskola. Man ska undervisa ungdomar i kulturella färdigheter på deras fritid. Vi begär inte att teatergrupperna ska öppna en korvkiosk för att de ska träffa fler människor, utan de ska bedriva sin verksamhet. Det är samma sak med Kulturskolan. De ska ägna sig åt den verksamhet de är bra på, högprofessionell verksamhet i kulturella färdigheter.

Anförande nr 372

A n n M a r i E n g e l (v): Högprofessionell verksamhet i kulturella färdigheter, säger du, Madeleine. Jag trodde att vi pratade om barn. De ska väl inte vara högprofessionella. Den stora meningen med Kulturskolan är ju att alla barn ska ha en möjlighet att, som du säger, nosa på kulturlivet och gå vidare om de blir intresserade. Problemet i dag är att det är så många barn som aldrig får den möjligheten därför att den aldrig kommer till dem där de är, nämligen i skolan.

Du säger att det finns pengar för att förmedla kultur till skolorna, att det inte är det som saknas. Det måste vara något annat, men det kan inte vara bristen på kultursekreterare. Fråga någon person här i staden som arbetar med kultur för barn om det inte rent av är så att det är just brist på förmedlare! Det är så sorgligt att det finns pengar som står kvar inne på kulturförvaltningen därför att stadsdelarna inte har använt sig av detta eftersom det inte finns några personer med kunskap, möjligheter och den här lusten att förmedla. Fråga någon vad det kan vara för något annat som det här beror på!

Anförande nr 373

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Med högprofessionell verksamhet menar jag naturligtvis de höga pedagogiska kvalifikationer som de som jobbar på Kulturskolan har. Det är Sveriges bästa lärare i kulturella färdigheter som är på Kulturskolan. De ska få ägna sig åt att ta fram de kommande musikundren, performanceundren eller dansundren och inte bara bedriva bred verksamhet som sedan inte kan ta emot barnen i kulturverksamheten. Det var det som hände under er period. De kom inte in på ämnesundervisningen.

Det är skönt att jag får ta en replik på Vänsterpartiet, för de föreslår att Kulturskolan ska vara lika närvarande i skolan som skolsköterskor. Då kan jag tala om för er att vi har 200 skolsköterskor i Stockholm. Säg att de kostar ½ miljon styck med lokaler och allting. Det behövs 100 miljoner till för det. Då kommer det inte att finnas någon ämnesundervisning kvar i Kulturskolan. Den kulturskolan vill inte jag ha.

Anförande nr 374

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tror att om någon hade vunnit 19 miljoner på tipset hade väl den naturliga frågan varit: Vad ska du göra med pengarna? Men till Stadsbiblioteket, som Madeleine yvs över, behöver vi inte ställa den frågan. Det vet vi redan. De pengarna är redan intecknade till fyra renoveringar och löneökningarna. Det är exakt det pengarna går till. Jag antar att den runda, jämna siffran 19 miljoner inte har kommit till av en slump utan för att man visste att de här renoveringarna skulle komma och för att de låg i plan.

Utifrån det perspektivet blir det lite pinsamt när du pratar om den socialdemokratiska slakten på biblioteken. Du vet också att det blev fler bibliotek. Lånesiffrorna ökade och besöksstatistiken ökade. Jag kan se att du har skurit i kulturen i två år. Det vore mig främmande att kalla ens det för slakt när bibliotekarier de facto har fått sparken.

Anförande nr 375

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag tror att alla i den här salen såg siffrorna över hur utgifterna för biblioteken fördelade sig under de senaste tio åren. Ni såg att vi nu hade nått upp till samma siffror som rekordåret 2002. Jag kommer aldrig att be om ursäkt för att vi inrättar nya bibliotek. Jag kommer aldrig att be om ursäkt för att vi moderniserar biblioteken. Jag kommer aldrig att be om ursäkt för att vi renoverar biblioteken. Det är jättebra.

Anförande nr 376

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Madeleine, ordet världsklass förekommer åtta gånger i er budget. Det gäller i alla fall inte kulturbudgeten. Den är redan knapp, och inriktningen de kommande åren är väldigt tydlig. Den ska sänkas successivt. Det är en del saker i budgeten som jag inte förstår och som jag faktiskt skulle vilja ha svar på. De här 5 miljonerna till konst och kulturarv delas ut i år, men nästa år är de borta. Då undrar jag vad det är för engångssatsning.

Sedan undrar jag, Madeleine, varför ni envisas med att anklaga biblioteken för att styras av partipolitiska agendor så till den grad att ni måste skriva en särskild mening i er budget om att de inte får styras av partipolitiska agendor. Det är jättebra att ni satsar på biblioteken, men det vore bättre om det vore en satsning. Det är jättebra med 19 miljoner. Det är jättebra med nya biblioteksfilialer. Men problemet är att det blir en bluff när man säger att det är en kvalitetsförstärkning, för det blir inte det.

Det allra mest bedrövliga i er budget är att ni struntar i ytterstaden. Den här *Kulturrapport Stockholm 2008*, som kulturförvaltningen har tryckt, visar att programmen har minskat i stadsdelarna. År 2006 var det 1 630 och 2007 var det 990. Budgetarna för kultur i stadsdelarna har minskat från 39,8 till 33, 9, plus att de 17 miljoner som förut fanns i projektmedel saknas. Nu lägger ni samma summa till stadsdelarna, det vill säga att det blir en minskning med några procent för kulturen.

Dessutom minskar ni medlen till barn- och ungdomsverksamhet, och det kallar ni besparing för administration. Jo tack, vi vet hur mycket administration det finns att spara på i stadsdelarna. Det enda som över huvud taget nämns är parklekar och kollo. Har ni fortfarande efter alla år med forskning och fakta inte förstått att ungdomarna behöver mötesplatser i stadsdelarna? De efterfrågar och behöver fler icke-kommersiella lokaler med engagerade vuxna.

Det finns mycket bra i kulturlivet i Stockholm. Det vet vi. Mycket av det som vi inrättade har ni låtit vara kvar. Fredrik nämnde Kulturfestivalen, Ung 08, Lava och fri entré på museerna. Vi är glada att de inte försvann, som Moderaterna hade tänkt.

Det finns ett borgerligt parti här som vill ännu mindre än alliansen, och det är ännu konstigare. Här har vi en liten spricka i det borgerliga blocket. Centerpartiets ena förslag är att privatisera Skönhetsrådet. På det ska man spara 2 ½ miljon i kultur-nämnden, men det finns inte ens där, så de pengarna kan man ta bort. Sedan vill man ta bort fri entré på Stadsmuseet och inte satsa 5 miljoner på kulturarv. Det kanske inte efterfrågas så mycket kultur på Stureplan, men resten av staden tror jag i alla fall kan vara glada att ert inflytande är ganska begränsat, minst sagt.

Anförande nr 377

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): I det ena inlägget ska man svara på att biblioteksförstärkningen bara handlar om renoveringar, och i nästa ska man säga att det är en bluff. Ni som sitter här får väl döma själva. Vi ska träffas i kulturnämnden nästa vecka, och då ska vi besluta om två tunnelbanebibliotek, ett helt nytt på Östermalmstorg, ett som flyttas i Bredäng och ett utbyggt Lumabibliotek. Jag tror inte att det är en bluff. Jag tror att du kan gå dit och pröva dem när de finns där. De kommer nog att vara högst verkliga, och det tror jag att medborgarna där kommer att upptäcka också.

Anförande nr 378

A n n M a r i E n g e l (v): Jag tyckte att jag sade att de här pengarna var intecknade redan. Jag sade att det är en bluff att det är en allmän förstärkning av biblioteken i staden eftersom det redan är klart vart de där pengarna går.

Du svarade inte på den fråga jag ställde om dessa 5 miljoner. Det är en ren faktafråga som jag vore tacksam om du svarade på. Jag har inte förstått vad de ska användas till.

Anförande nr 379

C e c i l i a B r i n c k (m): Herr ordförande! Till skillnad från Ann Mari Engel bor jag i ytterstaden. Jag håller med Fredrik Wallén om att det finns väldigt mycket kultur där. Men det är väl som vanligt så att det som kommunen inte är huvudman helt eller delvis finns inte i er värld.

Anförande nr 380

A n n M a r i E n g e l (v): Jag är så glad att Fredrik och Cecilia har hittat kultur i ytterstaden, men det vi talade om var de barn som kanske har lite längre till kulturlivet än vad ni har. Du hörde själv kulturborgarrådet säga att de pengar som finns för kultur för de här barnen används inte, för det finns ingen som förmedlar den kulturen. Det tycker jag är ganska sorgligt, men du är tydligen nöjd med det.

Anförande nr 381

F r e d r i k W a l l é n (kd): Jag tackar för uppskattningen av att vi vässat de här kultursatsningarna, till exempel Ung 08, som även oppositionen verkar gilla. Sedan ska jag egentligen bara hålla med om det som sades tidigare om kultur för ungdomar i ytterstaden. Är det bara kultur med kommunal finansiering som räknas? När jag någon gång är i Stockholm lever jag mitt liv i ytterstaden i första hand. Jag kan inte säga att jag träffar ungdomar där som hela tiden går och oroar sig för varför det inte finns mer kommunalt kulturutbud där. Det finns det. Vet man hur långt man har till ett bibliotek till exempel om man bor en liten bit utanför Katrineholm, Skövde eller vilken annan kommun som helst. På Järvafältet finns det väl egentligen inte någon som har mer än fem minuters gångavstånd till ett bibliotek. Vi har ett bra kulturutbud även i ytterstaden också för ungdomar, men det finns också ett stort kulturutbud som inte behöver vara kommunalt. Det är vår ledstjärna. Vi ska skapa förutsättningar för ett oberoende kulturliv, inte ett som är beroende av kommunala bidrag.

Anförande nr 382

A n n M a r i E n g e l (v): Det var intressant att höra att vi var nöjda med de satsningar som ni hade vässat. Jag framhöll bara lite stillsamt att alla de här satsningarna som du berömde dig av var det faktiskt vi som satte i gång. Inför valet lovade ni att lägga ned dem, med det mäktade ni sedan inte med. Det är vi väldigt glada för.

Jag tog upp det som i budgeten heter verksamhet för barn och ungdom i stadsdelsnämnderna. Du kanske händelsevis vet att det finns en sådan rubrik. I den ska rymmas parklekar, kollo och verksamhet för ungdomar. Jag noterade att det inte ryms någon verksamhet för ungdomar där. Man skär ned på bidraget, och man nämner inte att det skulle behövas några samlingslokaler eller fritidsgårdar för ungdomar. Jag vet inte vilka ungdomar du träffar, men jag vet att det finns väldigt många ungdomar som efterfrågar detta. Jag utgår ifrån att all den kultur som du säger dig möta i förorten som inte får något kommunalt stöd inte kostar några pengar. Eller menar du att ungdomarna har råd att betala för all kultur de vill ha? Tycker du att det är riktigt rättvist att vi bara ska subventionera kultur för dem som bor i innerstaden?

Anförande nr 383

P e r A n k e r s j ö (c): Ja, Ann Mari Engel, i den här frågan är vi säkert så oense som två partier någonsin kan bli. Ni chockhöjer skatten. Ni tar pengar från stockholmarna, 1 miljard kronor. Vad tror du ryker när familjerna får mindre pengar att röra sig med? Jag tror att i stället för att gå på teater på fredagskvällar hyr man en film. Det är vad som händer. Ni tar pengarna, och i stället gör ni ett guldregn över kultur som ni tycker är bra och okej. Du säger att ni ska köpa kulturellt kapital för pengarna. Jag säger att ni köper ett gift för folket så att de inte märker när ni tar 1 miljard kronor i skattepengar i onödan.

Anförande nr 384

A n n M a r i E n g e l (v): Även i denna fråga måste jag beklaga att du inte är så uppdaterad. Jag menar inte att man ska köpa kulturellt kapital. Detta kulturella kapital är nämligen någonting annat. Det är den medvetenhet om kultur som man bär med sig, och det är det kulturella kapital som vissa människor har från början, får hemifrån, och andra inte har. Det är det kapitalet jag menar att finanshajarna inte kan förslösa. Därför är det viktigt att vi ska satsa på att alla barn och ungdomar får det kapitalet från början.

Anförande nr 385

M a r t i n M i c h e l (mp): Herr ordförande, ledamöter, åhörare! Just nu pågår förhandlingar om nya arrendeavtal med stadens koloniträdgårdsföreningar. Stadens ledning vill chockhöja de 25-åriga arrendeavtalen med mellan 400 och 600 procent. För oss är det helt uppenbart vad det här egentligen handlar om. Det handlar om att skaffa fram byggbar mark.

Två socialt engagerade medelklasskvinnor, Anna Lindhagen och Anna Åbergsson, insåg redan 1906 vikten av och allt det positiva som koloniträdgårdarna förde med

sig. 1924 bildades föreningen Stor-Stockholms Koloniträdgårdar. Föreningen har 79 lokalföreningar med ca 7 600 kolonister som medlemmar.

Koloniträdgårdens idé är att erbjuda människor i flerfamiljshus en jordlott att kunna odla potatis, grönsaker, frukt, bär och annat på. Kolonisterna har i flera fall brukaravtal med staden där de erbjuder sig att gratis sköta grönytor och parkmarker som ligger intill. Koloniträdgårdarna är ofta välskötta, som ni vet, och med åren har de också bidragit till stadens skönhet. Köerna till de större koloniträdgårdarna är ofta långa, och de som ligger centralt belägna har ofta köer på upp till 40 år. Det visar hur populära de är och att tillgången är alldeles för begränsad.

Kolonisterna menar att stadens krav på arrende- och indexhöjningar kommer att få orimliga konsekvenser. Många kolonister är, som bekant, låginkomsttagare eller pensionärer. Höjningarna innebär direkt att många inte längre kommer att ha råd att ha kvar sin kolonilott. Stadens förhandlare kräver att varje enskild lokalförening, även de som inte ingår i paraplyföreningen, den stora föreningen, ska skriva på det nya avtalet var och en för sig. Det ser jag som ett fult trick från den starka parten, att genom splittring och otydlighet få sin vilja igenom. Jag skäms å stadens vägnar över en så klandervärd hantering.

På område efter område vad gäller kultur- och föreningslivs möjligheter för människor att njuta av friluftsliv, idka idrott och spontanmotion för att må bra och förebygga sjukdom och en mängd andra saker som är gratis, lättillgängligt eller kan fås för låg kostnad, där går borgarna in och avskaffar, beskär, fördyrar och försvårar för människor att kunna njuta av de här kvaliteterna.

Återigen skapar borgarna oro med sin politik för ett stort antal berörda människor. Er politik, som på fyra år till varje pris ska pressa ned skatten med några ören, bidrar inte till att bygga en generös och vänlig stad med mänskliga och humanistiska värden. Med en sådan politik är en sak säker: Stockholm blir inte den stad i världsklass som ni pratar om. Respektera koloniföreningarna och visa uppskattning för vad de gör!

Bifall till Miljöpartiets budgetförslag!

Anförande nr 386

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Jag ska säga två saker. Det första är att detta rimligen inte formellt kan höra hemma här.

Det andra är att det inte finns något sådant förslag. Om staden ser över tomträttsavgälderna kommer det självklart att gå ut på remiss, men något förslag om att chockhöja koloniavgifterna finns inte.

Anförande nr 387

M a r t i n M i c h e l (mp): Vi har fått flera brev från oroliga kolonister om det här, och det är bara att gå in och titta på deras hemsida. De har skrivit om det här ända sedan i våras, att de här arrendeavtalen är på gång.

Anförande nr 388

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag brukar inte uttala mig i kulturfrågor, men just det här med stödet slog mig som en intressant fråga.

Att kulturen ska attrahera en publik – det är en väldigt intressant idé. Det är berättigat att ifrågasätta stöd till aktiviteter som år ut och år in har svårt att attrahera en publik. Det ska finnas tryck, sades det. Det ska finnas efterfrågan. Det låter väldigt rimligt, och jag tycker att detta är rimligt.

Men sedan slog det mig att budgetdebatten är Stockholmspolitikernas stora skådespelardagar. Vi har kul här; vi fintar, vi duckar, vi överdriver och vi hackar lite på varandra. Nästan alla följer sina manus. Det är inga stora överraskningar. Men är det lika berättigat att ifrågasätta stödet till oss, vi som inte drar någon publik? Ursäkt – det finns en medborgare på läktaren. Vi har en jättefin sal, och det här är våra stora dagar, men vi kan inte dra någon hit. Behöver vi inte fundera lite på detta?

Anförande nr 389

M a g n u s J o h a n s s o n (s): Ordförande, kommunfullmäktige! Jag vill verkligen att alla stockholmare ska ha tillgång till kulturlivet. Jag vill också att man ska ha möjlighet att utöva, ta del av och uppleva kulturlivet. Jag ska kort ge en verklighetsbild av vad som faktiskt händer i Stockholm i dagsläget. Jag ska bara göra en uppräkningslista, som dessvärre inte blir så kort.

Stadsteatern: 38 fasta tjänster försvinner. Kilen blir gästspelsscenen, för att spara pengar. Unga Klara och Skärholmsscenen slås ihop.

Stadsmuseet: 10–15 tjänster försvinner. Antalet utställningar minskar. Vi får hoppas att servicenivån mot kommuninvånarna är densamma. Jag tror det inte.

Stadsbiblioteket: 20 tjänster försvinner. Det är jättebra att det öppnas nya bibliotek, men att man inte kan lämna igen boken på ett annat bibliotek än där man har lånat den försämrar möjligtvis servicen till kommuninvånarna.

Kulturskolan: Det är många som har pratat om den.

Jag tycker verkligen att det borde vara självklart för de flesta i landet Sverige att breddsatsningar av olika slag ger spets. Det är det som gör att vi blir världsbäst. Vi kan titta på vilken idrottssatsning som helst, om vi är med i eliten eller om vi inte är med bland de bästa lagen i Sverige eller i världen. Om vi har en bred satsning på idrotten i det här landet ligger vi med bland de tio bästa nationerna. Gör vi inte det på kulturen kommer du inte att få din spets, Madeleine, tyvärr.

14 000 barn har slutat i verksamheten – jag behöver egentligen inte säga mer än det.

Sedan kan man gå vidare till de friare formerna av kulturen, som vi kanske ändå stöttar, allt i form av studieförbunden med 17 procent minskat bidrag, Kulturhuset som ska spara 3,4 miljoner och Liljevalchs likaså. Och så fortsätter man. Det är det ena med det fjärde.

Jag skulle vilja säga till er att ni måste titta upp och vara rädda om den kulturverksamhet som vi har. Jag är orolig i dagsläget.

Anförande nr 390

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Ja, men Magnus, det är jättebra att jag då kan lugna dig på den punkten. Du behöver inte vara så orolig. Om man lyfter blicken från tabellverket och tittar på innehållet – för det är väl det som vi tycker är det viktiga – kan man konstatera att Liljevalchs har slagits ihop med Konstkansliet, vilket innebär att man kan bedriva mer verksamhet som går till att betala konstnären och mindre till att ha anställda människor. Jag tycker att det är bra.

Vi kan konstatera att man kan lämna böcker på alla bibliotek i hela staden.

Det finns förklaringar till många av de saker som du tog upp om man läser verksamhetsberättelser och verksamhetsplaner.

När du pratar om de barn som har försvunnit ur kulturskolan kan man konstatera att den siffran är så märklig. De barnen handlade om en satsning som Roger Mogert gjorde som var bra tänkt men som blev en katastrof. Den innebar att man gick ut och sade till barn: Kom till kulturskolan, här kan vi ta emot er! Och så kunde man inte göra det. Ämnesundervisningen gick i stöpet, och man kunde inte ta emot de barn som man entusiasmerade. Detta är mycket dåligt.

Jag håller med dig: Bredd leder till spets. Men då måste man ha en spets att erbjuda. Det var det ni inte lyckades göra under de här åren. Man satsade allt på bredden och tog över skolverksamhet, och det ska inte kulturskolan göra.

Anförande nr 391

M a g n u s J o h a n s s o n (s): Jag kan bara säga det att om man för ungdomsverksamhet höjer priset med upp till 450 kronor får man ju resultatet att de som inte har råd inte är med längre. Det är kort och gott enkelt, och det är ren och skär klasspolitik det handlar om. Jag vill inte att vi ska ha en sådan kulturpolitik i Stockholm.

Bifall till den socialdemokratiska budgetreservationen!

Anförande nr 392

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Som jag sade i mitt inledningsanförande är vi djupt oense när det gäller synen på struktur, villkor och ansvar för kulturpolitiken.

Vi vill skapa incitament och främja mångfald. Men vad vill ni? Jo, ni vill tillbaka till ett system där staden alltid är alla goda gåvors givare och kulturlivet är helt beroende av offentliga pengar. Vad är det för nytänkande i det?

Miljöpartiets största enskilda satsning är pris- och lönekomensation. Jag tycker att det är rätt intressant – lite visionslöst, skulle jag vilja säga.

Vänsterpartiet vill som vanligt ha mer pengar till allting och ännu mycket mer pengar till vissa saker som man tycker extra mycket om. På sikt ska avgiften till kulturskolan helt försvinna, står det i Vänsterpartiets budget, jag vet inte för vilket år i ordningen. Den fråga vi brukar ställa och som inte blir mindre relevant och intressant för att vi aldrig får något svar på den är: Vem ska betala det? Hur hög ska kommunalskatten vara innan ni är nöjda?

Socialdemokraterna raljerar lite grann om nedrustningspolitik och de 19 miljonerna på biblioteket. Men tycker Roger Mogert att det är ett problem att pengar går till nödvändiga upprustningar och att ge personalen bättre lön? Vad tänker ni använda pengarna till? Det får vi aldrig veta i det här eviga utskvättandet av 1 miljon hit och 3 miljoner dit på ”satsningar”. Jaha, och vad är det?

Det kommer ju aldrig att vara nog, aldrig att vara tillräckligt, och ni kommer aldrig att bli nöjda. Ju mer ni får, desto mer vill ni ha.

Att göra en budget, en kommunal budget, precis lika väl som att göra en budget hemma handlar om att prioritera. Och prioriteringar betyder inte att man lägger pengar på allt och ännu mer pengar på vissa saker som man tycker extra mycket om. Prioriteringar innebär att man faktiskt måste sätta sig ned och fundera väldigt noga på vad det är som är viktigt, vilka de kommunala kärnuppgifterna är när det gäller den kommunala budgeten.

Vi har valt att prioritera sådant som vi tror leder framåt, incitament som gör att kulturlivet får lite stadigare ben att stå på, och satsa på de grupper där behoven är störst.

Roger Mogert hade också något slags intressant föreställning om att det i själva verket är så att kulturborgarrådet fru Sjöstedt är något slags marionett och att det är de hårda och kalla Moderaterna som styr alltihop. Jag förstår att det från ert utgångsläge, där man som bekant har rätt svårt att hålla ihop – inte bara i majoritet utan även i opposition – kan te sig osannolikt att vi faktiskt är överens. För det är vi, kan jag försäkra.

Jag kan heller inte låta bli att kommentera Paul Lappalainens kommentar om politiker och fullmäktige. Nej, det är alldeles riktigt att vi inte drar någon storpublik. Den slutsats jag drar av det är att vi kanske borde ha lite mindre politik.

Anförande nr 393

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Jag vet inte riktigt hur du vill ha det, Cecilia. Är det mångfald du vill ha? Var de inte elitismen som ni efterlyste?

Jag känner en liten pojke som är kontrabasist. Han är tio år och väldigt begåvad. Han gick i kulturskolan på Södermalm, och hans lärare fick sluta inför de indragningar som nu har skett. Han måste åka över hela staden för att spela sitt instrument. Hans föräldrar kan ta ledigt en gång i veckan. Läraren vill att han också ska ingå i en grupp, och det vet man nu inte hur man ska lösa eftersom det också innebär resor över hela staden.

Det är inte bara så att det är mångfalden som har försvunnit från kulturskolan, utan det är också de smala, elitistiska ämnena, musikinstrumenten, som har försvunnit.

Att du förlöjligar Miljöpartiet för att vi tycker att de människor som finns i kulturen och de lokaler som nu existerar ska få finnas kvar tycker jag är väldigt märkligt. Utan en bra infrastruktur, som är början på allting, kan inte kulturen utvecklas.

Anförande nr 394

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Jag tycker också att det är viktigt att vi har bra personal, att de får bra betalt och att de utför sitt arbete i ändamålsenliga lokaler. Det betyder inte att det alltid måste vara exakt samma personal eller exakt samma lokaler. En viss flexibilitet i systemet är nog nödvändig.

Det är en märklig motsättning, som Kerstin kallar elitism. Jag tror inte att någon av oss har nämnt ordet elitism. Det är nämligen inte det som det handlar om. Det handlar om kvalitet, och det handlar om möjlighet att ha både spets och bredd. Det finns ingen motsättning där. Den har ni konstruerat.

Den fråga jag ställer mig är hur stora möjligheter den tioårige kontrabassspelaren hade med den förra majoriteten att göra någonting annat än ett slags provapåverksamhet, som han sedan blev utkastad från eftersom det inte fanns någon möjlighet för honom att få plats på individuell instrumentundervisning sedan.

Anförande nr 395

A n n M a r i E n g e l (v): Ja, Cecilia, jag erkänner att vi håller fast vid så gamla trista begrepp som demokrati, rättvisa och allas delaktighet i kulturen. Vi håller fast vid det även om ni tycker att det är roligare att prata om nya incitament.

När det gäller kulturskolan anser vi att den ska vara avgiftsfri. Det anser vi i hela landet, precis som grundskolan är avgiftsfri. Jag tror att ni har blandat ihop det när du säger att vi vill att kulturen ska gå in och ta över skolans uppgift. Tvärtom ska den vara ett komplement, men den ska nå barnen via skolan, som är den plats där barnen finns. Nu är ju skolsystemet i fritt fall, så alla barn finns inte i samma skola, och det är ännu sämre med kultur för barn i de andra skolorna.

Vem ska betala? Ja, det är en fråga om hur man prioriterar i samhället naturligtvis. Vi tillhör dem som tycker att kulturen ska prioriteras. En meter motorväg kostar till exempel 1 miljon.

Sedan undrar du om vi aldrig blir nöjda. Ja, det är riktigt – vi kommer aldrig att bli nöjda. En kulturpolitiker som lutar sig tillbaka och säger att ”nu är jag nöjd” är en väldigt dålig kulturpolitiker. Vi måste alltid fortsätta att slåss för att kulturen ska få större plats i samhället, för att kulturarbetarna ska få det bättre och för att fler människor ska möta kulturen om vi tycker att kulturen är någonting viktigt i människors liv.

Anförande nr 396

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag ska börja från slutet. Det var en sak som Ann Mari Engel inte nämnde i uppräknningen av att vi inte ger oss förrän alla pengar är slut. Hon nämnde nämligen inte pengar över huvud taget. Det tyckte jag var intressant.

Sedan får påståendena om att skolan är i fritt fall och så stå för Ann Mari Engel. Jag tänker inte kommentera dem.

Ord som demokrati och rättvisa tycker jag att man ska vara försiktig med att använda i en debatt som egentligen bara handlar om skillnaden mellan ett budgetförslag med utgiftspost A och ett budgetförslag med utgiftspost B. Detta har faktiskt inte särskilt mycket med demokrati att göra. Det handlar om att ni är otroligt mycket mer snara än vi med att göra av med skattebetalarnas pengar.

Anförande nr 397

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Man blir inte riktigt klok på vad man ska tro. När man pratar pengar får man höra att det är fel, för man ska prata innehåll. Och nu fick vi höra att den som pratade innehåll skulle passa sig, för det här handlade om pengar minsann; det var tabellverken. Man blir konfunderad. Det är svårt att vara politiker, som vi sade förut.

Jag vill ändå kommentera det du sade om nedrustningspolitiken och det som har rått här. Du har gått till val på det, och du har genomfört det. Jag har respekt för det. Jag tycker att det är felaktigt och jag delar inte analysen, men jag har respekt för det. Folkpartiet däremot gick ju inte till val på detta. De gick ju till val på mer resurser, mer kommunala pengar till kulturen.

Det är därför man blir lite konfunderad. Sedan fattar jag naturligtvis att ni är överens nu efteråt när ni har kompromissat, men jag har svårt att tro att det har gått till så att ni har tagit varandra i hand och sjungit Kungasången, eller vad ni nu kan sjunga ihop, i takt med nedskärningarna. Det är klart att det är en kompromiss, och någon har vunnit och någon har förlorat.

Anförande nr 398

C e c i l i a B r i n c k (m): Den heter *Kungssången*. Vi kanske ska hålla lite ordning på saker. Nej, det har vi inte gjort, Roger Mogert – det kan jag lova. Det är i och för sig en trevlig idé – vi kanske kan lansera den till nästa koalitionsförhandling.

Jovisst – vi vann valet. Jag förstår att det är tungt att bära, men vi vann valet på den valplattform som vi presenterade för väljarna.

Det är otroligt märkligt att ni är så förtjusta i att konstruera konstiga motsättningar. Nu är det en motsättning som du har hittat på mellan innehåll och pengar. Det var inte alls det jag sade. Självklart måste vi prata innehåll, men det var inte heller det den föregående talaren gjorde. Vad den föregående talaren gjorde var att hon började prata om demokrati, som om demokrati är skillnaden mellan 10 och 20 miljoner.

Anförande nr 399

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Poängen var att lyfta fram idén att vi inte når ut. Sedan kan en lösning vara att lägga ned politiken helt och hållet, om det är det som du menar. Det är kanske det som är tanken med kulturbudgeten också. Vi har ändå problem både på den här sidan och på den där sidan med att nå ut till medborgarna. Sedan kan vi tycka vad vi vill om oss själva. Vi är jätteunderhållande för varandra, ca 100 personer här. Det är jättekul, men någon gång måste vi också fundera på hur vi når ut till medborgarna. De kanske vill lägga ned hela skådespelet. Men när ska vi ut till dem?

Anförande nr 400

C e c i l i a B r i n c k (m): Det är en otroligt intressant diskussion som Paul Lappalainen här lanserar. Det menar jag verkligen. Den hör väl inte riktigt hemma i det här sammanhanget, men jag hoppas att vi kan ta den någon annan gång.

Jag håller fullständigt med dig om att det är ett problem att delaktigheten i den politiska processen är så pass dålig. Jag tror inte att vi löser det genom att lägga 10 eller 20 miljoner mer på pris- och lönekomensation till kulturbudgeten. Men jag hoppas att vi kan komma tillbaka till den, därför att den är enormt viktig. Jag tror att vi kommer till väldigt olika slutsatser när vi för den diskussionen, men jag hoppas verkligen att vi kan göra det.

Anförande nr 401

A n n - S o f i M a t t h i e s e n (mp): Ordförande, ledamöter! Alliansens talare tycks mena att kultur är lika med att konsumera kultur, gärna finfin kultur, som att gå på teater, konserter, konstmuseer och så vidare. Men barns och vuxnas aktiva deltagande i kultur, som att spela teater, filma, skulptera, måla, skriva dikter, komponera och så vidare, talar man inte särskilt mycket om.

Miljöpartiet vill satsa på lokaler där medborgarna själva aktivt kan utöva kultur, och det är just därför man ska få till de verksamheter som medborgarna själva står för och har intresse för. Kulturskolan, som också ägnar sig åt detta, för en tynande tillvaro i alliansens Stockholm. Miljöpartiet vill verkligen satsa på kulturskolan.

För allt det här behövs det lokaler, och vi har också sagt tidigare att vi vill satsa på lokaler. Föreningsråden, som tidigare tillhandahöll lokaler för bland annat sådana här verksamheter, håller på att försvinna. Somliga har upphört, och andra är på väg att upphöra. Därmed blir det svårare att utnyttja de lokaler som faktiskt finns. Vi måste rädda föreningsråden.

Givetvis måste vi använda våra lokaler effektivt. Ett recept där kanske kunde vara att man provade ett ökat samarbete mellan de här två delarna av kulturen, den professionella kulturen och barn och vuxna amatörer, så att de kunde ha glädje av varandra och gemensamt utnyttja vissa lokaler, till exempel repetitionslokaler. Barnen i kulturskolan är framtidens teaterbesökare och konsthallsbesökare.

Anförande nr 402

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Fru ordförande! Vi älskar alla kulturen – det framgår klart av denna hetsiga debatt. Jag skulle bara vilja informera Per Ankersjö, centerpartist, som i början av den här debatten undrade om det inte fanns någon plats i Sverige där det fanns mer kultur än i Stockholm.

Jag skulle vilja att du åker till Hällefors, ett litet ställe i det här landet där varenda unge går i kulturskolan tre år. De får teckna, lära sig instrument och spela teater, för att sedan se vad de vill gå vidare med. Det kostar ingenting – det är gratis. Du kan åka till Göteborg, där avgifterna är betydligt lägre än i Stockholm, 200 kronor per barn.

Det är en annan fråga som jag också skulle vilja ta upp. Madeleine berörde att vi nu ska gynna konstnärerna genom den nya konstruktion som vi har infört på Liljevalchs och som konstnärerna alltså kommer att tjäna på. Jag undrar på vilket sätt. Enprocentsregeln har ju existerat tidigare, och konstnärsersättningen utfaller bara om det är levande konstnärer som i dag är aktiva. Om jag tittar på ett utställningsprogram nu kan jag inte se att det är så många nutida konstnärer som kommer att ställa ut på Liljevalchs, åtminstone inte den närmaste tiden.

Vad händer med kulturarbetarna? Nu talar jag återigen om konstnärerna. Faktum är att miljöstödet har minskat. Det är färre konstnärer som får möjlighet att få ateljéer. Över huvud taget har vi en lokalproblematik även i detta fall. Om jag tar två andra områden som jag sedan tidigare har varit engagerad i, det vill säga konsthantverket och designen i den här staden, har jag sedan jag kom till kulturnämnden aldrig hört de två orden nämnas över huvud taget.

När ni nu vill satsa på export av kultur förstår jag inte vad det är för kultur som ni tänker exportera. Vad är det som Stockholms stad ska tjäna pengar på när det gäller kulturen?

Anförande nr 403

F r e d r i k W a l l é n (kd): Nu pratade vi också om bredd som ger underlag för spets. Jag undrar om alla i Hällefors i Bergslagen också har fem minuters gångavstånd till bibliotek, om Hällefors i Bergslagen har en stadsteater av samma snitt som Stockholms Stadsteater, om Hällefors i Bergslagen har någonting i stil med Ung08, som drar in ungdomar från en hel region, som inte bara omfattar Stockholms län utan hela Mälardalen. Bredden för spets är unikt bra för Stockholm, och bättre och bättre blir den.

Anförande nr 404

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Du behöver inte bekymra dig när det gäller detta och Hällefors. Visserligen har de ingen Ung-festival, men jag kan garantera att de drar oerhört mycket barn och ungdomar till sig. De har dessutom en designutbildning som har gjort hela detta lilla samhälle oerhört livaktigt. De har en skulpturpark som heter duga. De satsar på kultur.

Anförande nr 405

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Tänk, det är väl en revolutionerande tanke att det inte är Stockholms stad som ska tjäna pengar på att konstnärerna exporterar sina verk! Det är för att konstnärerna ska få betalt för det de gör. Det är för att hjälpa konstnärerna att få en publik, att kunna sälja och få in egna pengar. Stockholms stad är inte något annat än någon som hjälper till. Vi kommer inte att tjäna något på detta. Det är det första.

Det andra handlar om konsten på Liljevalchs. Vi lovade i Stockholms stad som en del i vårt paket för att stödja konstnärer att försörja sig förra året att vi skulle stödja avtalet, vad de än kom fram till mellan KRO och arbetsgivarparten. Jag har ställt frågan till de styrande i Malmö och till de styrande i Göteborg om de ska följa detta, alltså era vänsterkompisar. De har inte svarat. Stockholms stad kommer att stödja detta och kommer att betala konstnärerna för det som de gör. Jag är mycket stolt över det. Ateljéstödet är detsamma, men i dag får alla lika mycket betalt. Man får inte betalt efter vilken fin och dyr ateljé man har. Det tycker jag är ett mycket jämlikt och bra system.

Anförande nr 406

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Faktum, som du nu förtiger, är att färre kommer att få möjlighet att få ateljéstöd än tidigare. När det gäller utställningsersättningen utfaller den när man har utställning, och då måste man se till att det blir utställningar med samtida konst. Om det inte blir några utställningar med samtida konst kommer det inte att utfalla någon utställningsersättning. Dessutom är det precis samma system som staten har och oerhört många andra kommuner i det här landet, så i det fallet är vi inte unika. Det vore skamligt om vi inte uppfyllde de regler som KRO har satt upp.

Idrottsnämnden, Stockholm Globe Arena Fastigheter AB

Anförande nr 407

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Ordförande, åhörare, kommunfullmäktige! Varje vecka på Liljeholmsbadet samlas en grupp små barn med ganska grava funktionshinder. De går och simmar och lär sig röra sig på ett sätt som de aldrig skulle kunna göra någon annanstans. Det kallas Halliwicksimning och leds av fantastiska eldsjälar, som vi alla i den här salen ska vara oerhört tacksamma för.

Allas rätt till rörelse är det allra mest grundläggande för den idrottspolitik som vi ska forma i den här staden. Det är för stadens ungdomar, för stadens funktionshindrade, för stadens äldre, för alla dem som annars inte skulle kunna röra sig, som vår politik måste ha som utgångspunkt.

Därför är det fantastiskt roligt att vi har kunnat inviga en bad- och idrottsanläggning speciellt gjord för funktionshindrade i Beckomberga. Vi utreder en tonårspeng för att kunna se till att stimulera idrottsklubbar att behålla även tonåringar i sin verksamhet – de försvinner annars i väg. Vi håller på att se över hur vi kan arbeta med idrottslivet så att även personer med HBT-tillhörighet känner sig hemma i

idrottslivet. Vi har ett stort arbete som pågår med hur vi kan få unga flickor, framför allt unga flickor med invandrarbakgrund, att känna sig hemma inom stadens idrottsliv.

Det är stora utmaningar som vi har att ta tag i och som vi jobbar mycket hårt med, och där vi i vissa fall måste vara väldigt tydliga mot idrottslivet, som i vissa fall kanske har en lite annan ingång i de här problemen.

Rätten till rörelse har naturligtvis också en väldigt viktig funktion. Det gör att alla måste känna sig trygga. Man måste känna sig trygg när man går på baden. Det har vi arbetat väldigt hårt med. Kameror har vi varit tvungna att inrätta på många ställen, vilket jag tycker är djupt beklagligt, men de kan hjälpa många att känna sig mer trygga. Vi har invigt trygghetsmärkta spår på flera håll i staden. Ibland är de så korta som bara 1 kilometer för att man ska kunna sätta sitt barn, sin hund, sin mamma eller någon annan i mitten, och så springer man runt 1 kilometer och ser barnet, hunden eller mamman hela tiden och känner sig lugn och glad. Det skulle jag göra. Man ser till att det finns lampor som fungerar och så vidare.

Det handlar också om att vi inte kan tillåta det busliv som pågår på stan när elitidrottssmatcher pågår, att huliganer springer runt och slår sönder hela staden. Där har vi en helt ny och bättre relation med idrottsklubbarna, som äntligen har börjat inse att detta är även deras problem.

Idrottslivet är egentligen en väldigt stor energibov i Stockholms stad. Därför finns det en stor besparing på just energin inom idrottsförvaltningen. Mycket görs, men mycket måste göras. Vi sätter solceller på flera ställen. Vi satsar på syntetis där det ska vara så. Vi renoverar ishallar så att de blir mer energisnåla. Vi renoverar sim- och sporthallar, till exempel i Farsta, för att samma sak ska uppnås. Nästa år måste vi öka andelen fjärrvärme och sol för att få ned förbrukningen av energi i våra idrottsanläggningar.

Därför är det mycket viktigt för mig som idrottsborgarråd att säga väldigt tydligt här i dag att alla de idrotter som nu går över till att bli inomhusidrotter, allt från fotboll till bandy, måste besinna sig. Vi kan inte ta miljöhoten på allvar samtidigt som vi bygger fotbollshallar, bandyhallar och fler och fler ishockeyhallar i Stockholm. Jag kommer inte att sätta mitt namn under en ny bandyhall till exempel. Det finns inget underlag för detta.

Däremot kommer vi att arbeta för nya arenor inom de områden där det finns väldigt stor publik. Att vi efter 20 år har kunnat få den nya Stockholmsarenan planerad, att vi har ritat in den, och det bara är att sätta i gång är en fantastisk glädje för den sittande majoriteten. Det känns som en stor seger som har tagit väldigt lång tid att uppnå.

Framför allt är jag också väldigt glad och lycklig över att vi nästa år kommer att få Europas största skateanläggning i Sverige. Den kommer att läggas i förorten Högdalen. Den kommer att dra människor kanske från hela Europa, kanske från hela världen, en skatepark som har alla discipliner. Det kommer att vara världsunik.

Anförande nr 408

B i l l y Ö s t h (m): Ordförande, fullmäktige! Det är skitkul att sitta i idrottsnämnden. Där sitter ett antal idrottsgalna människor som hejar på en massa olika mer eller mindre bra lag. Vi tycker inte alltid lika i alla frågor. Föreningsdriften är till exempel en ideologisk trångsynthet, som för oss är en självklarhet men som för oppositionen inte är samma sak. Vi har sedan 1999 gjort mycket kraftfulla idrottsinvesteringar i Stockholm, och det oavsett om idrottsborgarrådet har hetat Affe, Py eller Madde, ivrigt påhejade av övriga allianspartier.

Det sägs att Stockholm är en dålig idrottsstad, att vi har väldigt få anläggningar och så. Jag känner inte igen mig i den beskrivningen. Vi i idrottsnämnden brukar tillsammans med förvaltningsledningen ett par gånger om året ge oss ut i verkligheten där vi besöker olika idrottsanläggningar. Jag tycker närmast att det kryllar av idrottsanläggningar överallt. Därmed är vi inte nöjda.

För drygt tio år sedan visste nästan inte en människa vad konstgräs var, och det fanns väl inte en fotbollsspelare som ville sätta sina gypadojor på detta konstiga och underliga material. Nu har vi 41 anläggningar med konstgräs, där man kan spela länge på säsongen, länge på kvällarna och under många månader. Men det räcker inte. Vi får i idrottsnämnden ständigt skrivelser och propåer från andra som vill att vi ska bygga ännu fler, ännu vackrare och ännu större konstgräsanläggningar. Nu på idrottsnämnden på tisdag har vi två skrivelser som vi ska behandla, från Sätra SK och Bagarmossen BK. Vi bygger, som Madeleine sade, fler hallar och fler anläggningar där vi ökar nyttjandegraden, Skanstullshallen närmast, Hjulstahallen sedan och en del annat.

Vi har alltså en rekordstor idrottsbudget, där vi verkligen har satsat under senare år.

Vi bygger också arenor, som dessvärre är väldigt dyra. Jag var nere i Borås för några veckor sedan – och såg en skitdålig fotbollsmatch – och diskuterade med representanter för dem som har byggt arenan. Den kostade en tiondel av vad arenan i Stockholm vid Globen kommer att kosta. Okej – det är en annan prisnivå i Borås, och vår anläggning är mycket större, men det är ändå väldigt dyrt. Men det är väldigt bra att vi nu ska bygga en anläggning vid Globen. Däremot är det väldigt viktigt att vi ser till att lösa markfrågan, så att det tredje Storstockholmslaget, Djurgården, har någonstans att spela i fortsättningen.

Till sist vill jag säga att vi måste ha ökat samarbete med kranskommunerna. Ibland har det varit nästan som en Berlinmur mellan stockholmare och övriga, men nu måste vi – jag tycker att vi har börjat med det nu – tänka på hela Storstockholm, att det är en region, och att vi måste se till att det vi bygger fungerar överallt.

Anförande nr 409

J a r i V i s s h e d (s): Jag gillar den nya ordningen med att ha hemmamatch – förr hade man alltid bortamatch när man stod där borta.

Vi socialdemokrater vill satsa på breddidrotten, och folkhälsan är vår ledstjärna i det arbetet. Den idrottsliga verksamheten ska vara bred och tillgänglig för alla, för föreningar, för spontanidrotten och för skolorna, kort sagt för alla. Med det här breda

synsättet på idrottande och motion ur ett folkhälsoperspektiv är det klart att idrottsnämnden har en viktig roll att spela. Innan jag kommer in mer konkret just på idrottsnämnden tänkte jag prata lite mer utifrån folkhälsoperspektivet.

Vad är viktigt i livet? Ni har säkert sett den frågan i olika kändisintervjuer. De flesta svarar att man hoppas att man får vara frisk och att ens nära och kära också ska få behålla hälsan. Vår hälsa är självklart central för oss. Däremot tror jag att insikten om hur mycket man faktiskt kan påverka sin hälsa inte är riktigt lika allmänt känd. Vi kan påverka vår hälsa med hur vi lever, hur vi äter och naturligtvis i vilken omfattning vi rör oss. Här kan staden göra mycket för att påverka och underlätta. Jag tror att vi måste börja göra det nu. Om vi tittar på våra barn och ungdomar är 30 procent i mellanstadiet, 40 procent i högstadiet och 50 procent i gymnasiet fysiskt inaktiva.

Vi vet också att klass, etnicitet och kön påverkar den fysiska aktiviteten. Är du tjej, invandrare och tillhör en låg socialgrupp ökar sannolikheten för att du är fysiskt inaktiv. Vi värderar hälsan i ord men inte i handling.

Tyvärr kan man inte heller påstå att det här håller på att vända. Tvärtom förefaller det som att den fysiska inaktiviteten ökar bland barnen och de unga. Därför måste vi jobba brett med de här frågorna.

Hur ser idrotten ut i våra grund- och gymnasieskolor? Är den inkluderande och uppmuntrande för att etablera livslånga motionsvanor utifrån vars och ens förutsättningar? Eller är den exkluderande, föder tankar som att gympa och idrott inte är någonting för mig? Främjar vi barnens och de ungas naturliga rörlighet genom att göra säkra vägar till skolan eller till idrottsplatsen, eller skjutsar vi runt dem i våra bilar? Jag tyckte mig höra en del i debatten i går som bådade gott för det framtida folkhälsoarbetet, och inte minst i Vänsterns lilla röda bok fanns det mycket matnyttigt.

Idrottsnämnden har naturligtvis en viktig och självklar roll i det här arbetet. Den viktigaste insatsen på idrottsområdet är att upprätthålla en hög investeringstakt för att på så vis bygga bort bristen på idrottsanläggningar.

Jag yrkar bifall till det socialdemokratiska förslaget.

Anförande nr 410

Stefan Nilsson (mp): Fullmäktige, åhörare! Ur folkhälsoperspektiv kan man inte nog betona vikten av regelbunden fysisk aktivitet. Idrott och motion i unga år lägger grunden för en god hälsa hela livet ut. Regelbunden fysisk aktivitet oavsett ålder förebygger en väldig massa sjukdomar. Dessutom ökar goda möjligheter till motion, friluftsliv och idrott livskvaliteten. Idrott är kul.

Jag skulle särskilt vilja understryka idrottsföreningarnas roll, som är enormt betydelsefull, både ur folkhälsosynpunkt och socialt. Det ideella arbete som alla idrottsledare lägger ned, inte minst på att träna barn och ungdomar, är ovärderligt.

Staden har ett stort ansvar för att möjligheterna till vardagsmotion är goda i alla stadsdelsområden, i välskötta anläggningar med generösa öppettider och rimliga priser och för alla åldrar. En viktig del av folkhälsoarbetet är att uppmuntra till och underlätta friluftsliv och rekreation i stadens närmatur, parker och naturområden. Vi föreslår att man främjar det genom att ta fram en friluftsplan för staden i samverkan med föreningar och högskolor.

Vi anser att staden ska underlätta för vuxna och barn att utöva idrott tillsammans, till exempel genom att de får en grupprabatt, barn och medföljande vuxna, både när de motionerar och när de är åskådare vid idrottsevenemang.

Vi föreslår också att simundervisning ska bli obligatorisk i Stockholms skolor. Att simma gynnar en god hälsa, och dessutom kan simkunnighet rädda liv.

Ett ambitiöst arbete behöver påbörjas med att energieffektivisera stadens idrottsanläggningar. Potentialen är väldigt stor. Idrottsanläggningar är även lämpliga för stadens satsningar på förnybara energikällor, exempelvis solceller, för att producera förnybar el. Vi satsar 10 miljoner kronor extra på detta i vårt budgetförslag.

Vi avsätter investeringspengar för att bevara och renovera Aspudsbadet och för att utveckla det planerade Vanadisbadet med miljöprofil. Vi anser att Högdalstopparna i Farsta ska utvecklas till ett fullskaligt aktivitets- och upplevelseområde utifrån det program för utveckling av Högdalstopparna som har tagits fram. För detta avsätter vi också extra investeringspengar i vårt budgetförslag.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag till budget.

Anförande nr 411

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! De orättvisor som finns i vårt samhälle handlar inte enbart om att man är rik eller fattig, utan de handlar också om i vilken utsträckning man har tillgång till vår gemensamma samhällsservice. Vi vet i dag att samhällets gemensamma resurser inte utnyttjas och fördelas med utgångspunkt i behov som finns, utan det är andra faktorer som styr vart samhällets resurser går.

Användning av och tillgång till sjukvård i Stockholms län i dag ger ett tydligt exempel på vilken orättvisa som råder. De som är friskast är de som konsumerar mest sjukvård. De med de största behoven har minst tillgång till sjukvård. Detta är ett välkänt faktum i borgarnas eldorado, där valfrihet är viktigare än behov.

Ordförande! Förutom klassorättvisor råder det också allvarliga könsorättvisor. Kvinnor får generellt sett sämre vård än män. Med risk för att bli kritiserad för att det inte hör till den idrottspolitiska debatten anser jag att det gör det, och jag ska tala om varför.

Skillnaderna i genomsnittlig livslängd varierar kraftigt i Stockholm beroende på bostadsort. En utvärdering av idrottens betydelse för folkhälsan är otvetydig. Idrott, motion och fysisk aktivitet har tydliga positiva hälsoeffekter i form av minskad risk

för framtida sjukdomar och ökad upplevelse av fysiskt och psykiskt välmående. Sambandet mellan fysisk aktivitet och hälsa gäller för båda könen, oavsett ålder.

Detta medför att också människors förutsättningar för hälsa och välbefinnande är ojämnt fördelade i samhället. Vänsterpartiet vill som enda parti ändra bidragssystemet i grunden. I enlighet med den stora idrottsutredningen *Föreningsfostran och tävlingsfostran – En utvärdering av statens stöd till idrotten* anser vi att bidragsnivån måste anpassas utifrån faktorer som ålder, kön, bostadsort med mera, och inte som i dag bara utgå från antalet deltagare och sammankomster. I dag har bidraget en konstruktion som i praktiken gynnar lagidrotter före individuella idrotter och pojkars idrottande före flickors. Vidare gynnas idrotter med låga omkostnader och föreningar med stora intäkter från annat håll, eftersom bidraget inte heller tar hänsyn till sådana faktorer.

Idrotten ska vara till för alla, och den ska vara demokratisk.

Med de orden, ordförande, vill jag yrka bifall till Vänsterpartiets budgetreservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 412

F r e d r i k W a l l é n (kd): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter, åhörare! Även när det gäller idrottsutbudet förpliktigar det att vara ett lands största stad. Mängden lokala idrotts- och motionsutövare tarvar en del insatser, och det är också trycket på en storstad att kunna erbjuda tränings- och tävlingsmöjligheter för praktiskt taget alla idrotter. Stockholms samlade idrottsliv behöver en struktur och en långsiktighet, och de delar av denna struktur och långsiktighet som är ett kommunalt ansvar anser jag återfinns i vår majoritets budget, inte minst vad gäller den nya Stockholmsarenan.

Den tydliga prioriteringen av barns och ungas idrott samt en genomtänkt investeringsplan för kommunens idrottsanläggningar i stort är också ett par exempel på detta. Vi ska heller inte förglömma att vi försöker hitta alla tänkbara bra möjligheter för att göra de kommunala idrottsanläggningarna så tillgängliga som det går för människor med olika rörelsehinder och handikapp.

Att idrottsnämnden dessutom särskilt lyfter fram en insats för att ge förutsättningar för en tryggare vardagsmotion – det går igen lite i andra nämnder också, detta med att ett motionsspår ska vara upplyst så att man vågar springa där på kvällarna och sådana saker – är också oerhört positivt. Det är ett problem i storstäder, och i städer över huvud taget i det moderna samhället inte bara i Sverige utan i hela världen. För att få ett tryggare idrottsliv är det dessutom en mycket bra satsning som majoriteten i idrottsnämnden har prioriterat vad det gäller att ordna ett arbete mot huliganism, vanligtvis då i anslutning till våra stora idrotter, som framför allt fotboll men även en del andra stora lagidrotter. Det är väldigt viktigt.

Det känns tryggt även i detta sammanhang när det gäller idrotten att med eftertryck få yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 413

L u k a s F o r s l u n d (c): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Som för många andra barn var idrotten en stor och viktig del i min uppväxt. Jag är glad att jag fick möjlighet att pröva på och utöva olika idrotter, och jag tycker att det är självklart att staden ska erbjuda stockholmarna goda möjligheter att utöva idrott, såväl organiserad som spontan. Mycket bra arbete görs i staden i dag på det området.

Idrotten förbättrar hälsan och skolar barn och ungdomar inför såväl föreningsliv som lagarbete. Idrotten kan även vara en viktig kraft mot isolering och segregering.

Under min uppväxt lyssnade jag också mycket på musik. En låt som etsade sig fast kom från Huddingegruppen Magnum Bonum. 1978 var deras musikaliska debattinlägg *Skateboard* en stor hit. Jag tänkte läsa några rader ur den.

”Armarna ut å jag svänger ner
Go! Go! Go! Vi blir fler å fler!
Gallerians gång är mitt andra hem
Rullar det på, tar det om igen!

Jag tar min skateboard backen ner
Ner ner ner för backen ner!

Vakna alla gubbar bygg en bana snart!
Go! Go! Go! Med en jävla fart!
Bongo-Bongo BigMc åså fransiga jeans
Gäller inte här men i New Orleans.”

Men Magnum Bonum hade fel. 30 år och 30 miljoner skattekrönor senare gäller det även här i Stockholm. Men ”Bongo-Bongo BigMc och fransiga jeans” har bytts ut mot Burtonkläder och en kommunal 30-miljonerssatsning kallad Highvalley Skatepark.

Centerpartiet har inget emot brädssporter. Vi ser gärna att staden hjälper till med att hitta en plats för ett skateboardcentrum, ger stöd till skateboardföreningar och så vidare, men att betala 30 miljoner av skattemedel för en skateboardpark motsätter vi oss. Vi menar att pengarna kan användas bättre, exempelvis till byggandet av ett utomhusbad på Järvafältet. Det är ett angeläget projekt som vi satsar på i vår budget.

Ordförande, fullmäktige! När arenan vid Globenområdet står färdig är Hammarby Fotbolls arenaproblem löst. Det är bra. Men frågan om en hemarena för Djurgården Fotboll är lika angelägen. Centerpartiet vill understryka vikten av att staden verkligen anstränger sig för att skyndsamt lösa Djurgårdens arenaframtid. Djurgårdens situation är panikartad. År 2010 går deras dispens för att spela elitfotboll på Stockholms Stadion ut, och då står laget utan hemarena. I Centerpartiet menar vi att en anpassning av Stockholms Stadion till en renodlad fotbollsarena skulle vara den bästa och ekonomiskt mest försvarbara lösningen. I stället för att se Stadion förändras till ett museum vill vi bevara Stadion som en levande arena för stockholmarna. I detta har Djurgården Fotboll en viktig roll.

I och med det yrkar jag bifall till Centerpartiets reservation.

Anförande nr 414

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Det mesta som har sagts kan man instämma i, både från högeralliansen och från våra vänner på vänsterkanten. Det som jag reagerade mot i Madeleine Sjöstedts anförande var att hon inte ska satsa på ytterligare idrotter som genererar en massa onödig energi, och hon nämnde bandyhall. Samtidigt är hon för gigantiska vägprojekt vilkas miljökonsekvenser inte ens går att jämföra i förhållande till en bandyhall. Jag skulle vilja att du, Madeleine Sjöstedt, förklarar för mig och stockholmarna hur det hänger ihop.

Som jag sade är vi överens om det mesta, men vi tycker inte att Stockholms skattepengar ska gå till att konkurrensutsätta våra verksamheter inom idrottsförvaltningen. Ni har misslyckats med det. Jag tycker att det är dags att inse det och fokusera på verksamheter.

Det finns faktiskt resurser att locka till sig fler barn och ungdomar, till exempel till badanläggningar. Vi föreslår gratis bad för barn och ungdomar. Vi införde det när vi styrde staden förra mandatperioden, och det blev succé. Det kostar inte heller så mycket. Vi föreslår också att man ska införa personneutrala kort så att även folk med mindre pengar kan nyttja stadens badanläggningar.

Anförande nr 415

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det kan inte vara så att idrottsrörelsen har ett frikort vad gäller energin, att bara för att man håller på med idrott får man konsumera hur mycket energi som helst. Klimathotet eskalerar väldigt mycket, och därför måste även idrotten ta ett stort ansvar. Det gör att vår tuffaste utmaning i idrottsnämnden framöver kommer att vara att hålla fast vid att vissa idrotter måste fortsätta att vara utomhusidrotter. Det kommer att skilja agnarna från vetet inom idrottspolitiken de kommande åren. Vi konsumerar energi för 89 miljoner kronor i idrottsnämnden i dag, och det är fullkomligt orimligt. Det skulle gå till idrott i stället för till detta.

Fria bad, säger Mehdi Oguzsoy. Ja, ni införde det tre veckor före förra valet, och det var en stor succé, säger du. Ja, det var ju synd att ni inte fick pröva det längre. Jag tror att det där bara var valfläsk. Ni anslår 1 ½ miljon för att införa fria bad. Ska de göra det på natten, eller?

Anförande nr 416

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Madeleine Sjöstedt har helt och hållet fel. Barn behöver inte bada på natten för att vi ska få igenom gratis entré för barn och ungdomar. Faktum är att utvärderingen av det som vi genomförde visade att det inte genererar ytterligare kostnader för förvaltningen. Där har du fel.

Jag tycker självklart att man ska minska energiåtgången i alla förvaltningar, också inom idrottsförvaltningen. Men jag tycker att man ska vara konsekvent. Om du verkligen menar att man ska värna om miljön tycker jag att du ska rösta mot de planerade vägprojekt som kommer så småningom.

Anförande nr 417

B i l l y Ö s t h (m): Ja, Mehdi, det här med gratisbad som ni lite kuppärtat införde några veckor före valet ger inga extra kostnader, men det minskar intäkterna för idrottsförvaltningen, de intäkter man kan använda och som nu ökat ännu mer genom att fler människor badar. De kan användas till att göra en massa roliga saker i samband med bad, man kan bygga fler bad och liknande. Det är en väldigt korkad inställning du har att inte ha avgifter, för det ger ju större resurser.

Sedan till frågan om valfriheten: Det är tråkigt att er ideologiska trångsynthet ska göra att ni inte gillar det. Det här är inte fråga om att vi ska satsa en massa pengar, utan det är fråga om att människorna ska kunna få valfrihet och kunna välja olika varianter. Med det finns naturligtvis inte i Vänsterpartiets sinnevärld, och än mindre i din sinnevärld verkar det som.

Anförande nr 418

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Moderaterna är rädda när man genomför sina visioner, och det gjorde vi när vi i slutet av förra mandatperioden införde gratisbadet för barn och ungdomar. Det var inte ett kuppärtat beslut vi fattade, utan det skedde högst demokratiskt i idrottsnämnden.

När det gäller valfrihet undrar jag vilka människor som i dag besöker badanläggningar i Stockholm, kräver att de ska drivas av privata, annat än det som sker i egen regi.

Anförande nr 419

U l f F r i d e b ä c k (fp): Fru ordförande och fullmäktige! Jag tänkte tala om Globen Fastigheter AB. Sedan 2002 har Stockholm Globe Arena varit uppdelad i ett fastighetsbolag och ett evenemangsbolag. I september i år fattade kommunfullmäktige beslut om att redan den 1 oktober sälja evenemangsbolaget till ett stort internationellt bolag, AEG, som är världsledande inom evenemangsbranschen. Samarbetet med AEG kommer att stärka Stockholms attraktionskraft genom att de kommer att erbjuda upplevelser av mångfald och rang.

Under de senaste åren har det varje år anordnats ungefär 300 evenemang i de olika arenorna. Arenorna är som bekant Söderstadion, där det i huvudsak spelas fotboll av Hammarby. Det är Hovet, och där både spelas ishockey och hålls konserter. Dessutom är Hovet den här säsongen hemmaarena för Djurgårdens hockeymatcher. Det är Djurgården själv som begärt att från och med den här säsongen få spela alla sina hemmamatcher där. Även Solnalaget AIK spelar sina matcher på Hovet.

Kronjuvelen bland arenorna är självfallet Globen och dess annex. Nästa år fyller de 20 år. I Globen håller de riktigt stora världsartisterna till. Exempelvis var Leonard Cohen där häromkvällen – fullsatt, i våras Céline Dion – fullsatt, i vintras Bruce Springsteen – fullsatt. Dessutom spelas där NHL-hockey och SM-finaler i handboll för både damer och herrar. Vi har stora hästtävlingar under flera dagar, och inte minst har vi finalen i den svenska Melodifestivalen. Jag antar att alla här vill att Sverige ska vinna den europeiska finalen, så att vi nästa år kan få se hela den fina finalen i Globen.

Evenemangsbolagets uppgift är att se till att alla dessa evenemang även i framtiden kan hållas i ändamålsenliga lokaler i världsklass.

Söderstadion är gammal och sliten, och det har i många år talats om en ny arena. Nu äntligen har vi fattat ett beslut om det. Den arenan ska vara för både evenemang och idrott. En viktig uppgift för det nya fastighetsbolaget blir att ansvara för projekteringen och genomförandet av byggandet av Stockholmsarenan.

Jag yrkar fortfarande bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 420

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande! Jag skulle vilja ställa en fråga till Ulf Fridebäck. I den här församlingen har vi gemensamt fattat beslut om att bygga en badanläggning i Skarpnäck. Det är flera år sedan nu. Fortfarande finns det inga planer på att bygga en simanläggning i Skarpnäck.

Du nämnde en ny fotbollsarena, Globenarenan. När vi tidigare har diskuterat detta ärende i idrottsnämnden har ni sagt att ni avvaktar för att det ska komma bud från privata aktörer som ska sambygga med kommunen. Jag undrar: När tänker ni starta bygget av simanläggningen i Skarpnäck? Det har nu gått ett antal år, och människor där vill veta när vi ska bygga den.

Anförande nr 421

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande och fullmäktige! I mitt inlägg uppehöll jag mig vid det som gäller Globen Fastigheter AB, men jag ska gärna svara på Mehdis fråga, även om den mer specifikt tillhör idrottsnämnden, eftersom jag också sitter där. Det är riktigt att det förs diskussioner, och debatten har gällt att vi vill se medhjälp av privata finansörer och privata företag som kan driva den anläggningen. Det pågår ett arbete, men i årets budget finns den inte med.

Anförande nr 422

B a r r y A n d e r s s o n (s): Fru ordförande, kommunfullmäktige! Jag har ett par frågor till Ulf. Det var en fin beskrivning du gjorde av Globen, Ulf, av denna fantastiska anläggning. Jag tycker att det bara är synd att vi inte är ansvariga för alla dessa evenemang som du stått och redogjort för. Men det är en annan sak.

Jag såg i budgeten att de 50 miljonerna för nästa år som skulle tjänas nu bara är 13. Min fråga gäller den nya arenan. Du talade om ansvaret för projektering och genomförande av en ny arena i anslutning till Globen. Det finns nu en styrgrupp, men oppositionen är inte med i den styrgruppen. Jag undrar därför: Kommer vi att få vara med eller kommer den enbart att besättas av tjänstemän? Kommer den enbart att besättas av politiker från majoriteten? Kommer vi över huvud taget att få vara med i den gruppen?

Anförande nr 423

U l f F r i d e b ä c k (fp): Låt mig börja med att vända mig till Barry. Den här styrgruppen som finns framgår av ärendet. Det var ett särskilt ärende som antogs av fullmäktige i våras, som jag nämnde. Du hade för övrigt inte möjlighet att själv delta i det mötet och var alltså inte med i de diskussionerna.

När man läser ärendet noga, vilket jag har gjort, framgår det att den styrgrupp som finns är en tjänstemannastyrgrupp. Det har också bildats ett särskilt bolag, Stockholmsarenan AB, med en mindre styrelse. Stockholmsarenan AB är ett dotterbolag till fastighetsbolaget. Därmed har vi som fastighetsbolag ansvaret för vårt dotterbolag. Jag kommer att se till att vi får regelbunden information eftersom bolagets vd, Mats Grönlund, sitter i styrelsen och styrgruppen. På så sätt ska jag se till att vi i fastighetsbolaget får regelbundna föredragningar så att vi kan följa arbetet med en ny arena.

Anförande nr 424

C a r i n J a h n (s): Ordförande, fullmäktige! Billy Östh sade att det är kul att sitta i idrottsnämnden. Det tycker jag också. Det har varit fantastiskt roligt under åren med alla investeringar som vi har gjort, och det är ett positivt uppdrag på det sättet att vi alltid gör bra grejer som uppskattas.

Därför är det desto tråkigare att nu läsa majoritetens budgetförslag där de drar ned på investeringarna för kommande år. Även om det kryllar av ungar ute på de olika idrottsanläggningarna och så vidare, kryllar det av ungar också i köerna till de olika idrotterna. Vi är inte särskilt bra i Stockholm på att ha idrottsplatser av alla de slag. Jo, på ett område är vi bra, simhallar. Där ligger vi jättebra till i landet. I övrigt är det inte bra. På Södermalm, där jag bor, finns över hundrausen invånare, och vi har en idrottsplats, en idrottsplats på hundrausen invånare! Det går dock inte att bygga mer där.

I vår budget satsar vi faktiskt 54 miljoner mer än majoriteten på att fortsätta med investeringarna. Vi vill investera i idrottsanläggningar både för att utveckla spontanidrotten så att man ska kunna komma oavsett om man är med i en förening eller inte och också för att öka möjligheterna för föreningarna att driva sin verksamhet. Det gäller allt från fotbollshallar och nya konstgräsplaner till anläggningar för olika former av idrotter. Det finns ju många idrotter. Det finns skytte och det finns olika bollsporter, inte bara fotboll, och så vidare.

Dessutom vill vi ha en bandyhall. Vi tycker att vi ska hänga med i den utvecklingen även i Stockholm med bandyn. Det finns ett tryck på bandyn både från utövare, ungar som vill spela, elitlag och Bandyförbundet. Utvecklingen i landet går mot att vi ska ha bandyhallar. Det tycker vi att även landets huvudstad ska kunna lägga in i sina investeringsplaner.

Det är tröst att se driftbudgeten. Vi har en driftbudget på totalt 770 miljoner. Vi ökar den med 5,4 miljoner. Samtidigt säger ni att ni ska öka satsningen på de nya grupperna. Det är äldre och inaktiva barn och ungdomar. Det där går inte ihop för mig. Vi har ytterligare 25 miljoner, jämfört med majoritetens förslag, i vår driftbudget just för att kunna möta dessa nya grupper.

Anförande nr 425

U l f F r i d e b ä c k (fp): Fru ordförande! Det här med bandyhall – var någonstans i er budget står det? Jag bara undrar.

Carin Jahn pratade mycket om Södermalm. Eftersom vi båda bor på Södermalm känner vi väl till möjligheterna till idrott om man bor på Södermalm. De är ganska stora, tycker jag. Dessutom tillkommer nu under året byggandet av den nya Skanstullshallen vid Skanstull som kommer att ersätta den idrottshall som låg vid Studentskrapan, som du känner till. Dessutom har du Eriksdalshallen för handboll och den typen av sporter. Du har hela Eriksdalsbadet med de anläggningar som finns där. Du har Zinkensdamm. Du har ett antal konstgräsplaner, bland annat den lilla, fina konstgräsplanen som finns på Folkungagatan vid brandstationen. Den utnyttjas från tidig morgon till sen kväll.

Så nog finns det möjligheter till både spontanidrott och idrott under organiserade former på Södermalm.

Anförande nr 426

C a r i n J a h n (s): Jag nämnde Södermalm som ett exempel när det gällde just uteidrottsplatser för att visa på obalansen. Nej, vi har inte med någon bandyhall i budgeten för 2009. Det är lite längre ledtider för att kunna bygga sådana anläggningar. Anledningen till att jag tog upp den var att Madeleine sade att hon aldrig skulle sätta sitt namn på ett papper om att bygga en bandyhall, men det vill vi.

Anförande nr 427

A r i a n e B u c q u e t (m): Fru ordförande! Carin Jahn tog upp investeringarna, och det är helt rätt att vi har dragit ned investeringsbudgeten. Den har minskat med 25 miljoner jämfört med 2008. Det som vi emellertid har genomfört med vår politik är väldigt mycket, och historiskt sett har det varit på en mycket hög nivå. Idrottsnämndens satsningar på nya och bättre anläggningar kommer att fortsätta – självfallet – liksom arbetet med att öka utnyttjandet av befintliga anläggningar. Jag tänkte därför helt enkelt avsluta med de orden.

Anförande nr 428

C a r i n J a h n (s): Det är jättekul att de senaste åren ha sett hur de stora satsningar som vi gjorde under vår mandatperiod nu gett resultat, att vi har kunnat inviga de anläggningar och hallar som vi satsade på. Det tycker vi är jättekul, och vi vill fortsätta på den vägen.

Anförande nr 429

B i l l y Ö s t h (m): Fru ordförande! Mitt förra inlägg uppfattade jag absolut inte som någon form av personangrepp på Mehdi, men om ordföranden eller Mehdi uppfattade det så ber jag naturligtvis om ursäkt, för det var inte alls meningen.

När det gäller sim- och idrottshall på Skarpnäcksfältet – jag hade väntat mig att det skulle tas upp det redan i inledningen men det kom nu i stället – tycker jag att vi så småningom ska bygga en sådan, ja. Men just nu finns inte pengar till det.

Man kan fråga sig varför ni inte byggde, eller åtminstone påbörjade det, under den förra mandatperioden. Ni kunde ha byggt en idrottshall i vartenda gathörn på Skarpnäcks allé om ni hade velat när ni var i majoritet. Det kostar väldigt mycket pengar. Vi hade ett nämndärende den 15 april där förvaltningen hade gjort en undersökning om vad det skulle kosta att bygga en sim- och idrottshall på Skarpnäcksfältet, och den siffra som då togs fram låg på mellan 240 och 390 miljoner. Även om man säkert kan pruta en del på den siffran är det ett helt års idrottsinvesteringar, detta samtidigt som vi har väldigt mycket andra saker som vi ska göra.

Vi har väldigt nedslitna simhallar – Åkeshovsbadet, Farstabadet, Västertorpsbadet, Vällingbybadet samt ett antal utomhusbad, inte minst Nytorpsbadet inom just Skarpnäcks stadsdelsområde – som behöver rustas upp. Det är klart att det är mycket sexigare och mer kul att bygga helt nytt och fint och flott, men i valet mellan att rusta upp de gamla anläggningarna och bygga nytt väljer vår majoritet nu att rusta upp de gamla anläggningarna. Sedan får vi se hur långt pengarna räcker framöver.

När det gäller just simhall på Skarpnäcksfältet kan man, som vi sade i vårt beslut, också tänka sig att ta hjälp av privata aktörer. Jag har bara för några dagar sedan haft kontakt med en kille som jobbar på ett företag som heter Aquarena som har byggt ett antal anläggningar i bland annat Katrineholm, Oskarshamn och Söderhamn. Man kan mycket väl tänka sig att de skulle kunna vara med och finansiera i någon form.

Lukas, som inte är här inne just nu vad jag kan se, pratade om Stadion och en arena för Djurgården. Nu pratar jag som idrottsnämndens ledamot och inte som djurgårdare. Jag kan hålla med honom om att det skulle kunna vara ett alternativ. Sedan finns den så kallade K-märkningen som sätter en massa käppar i hjulet. Man svär väl många gånger i kyrkan om man över huvud taget andas om det där med K-märkning och dess värde.

Anförande nr 430

S t e f a n N i l s s o n (mp): Fullmäktige, åhörare! Det gläder mig som bandyvän att höra att det förs en liten debatt om en bandyhall, särskilt glädjande är det att Socialdemokraterna vill stödja bygget av en bandyhall. Miljöpartiet har väckt en motion om bandyhall som kommer upp snart i fullmäktige, och vi ser fram emot den diskussionen.

Jag har en fråga till dig, Billy: Tycker du att bandyklubbarna ska behöva vänta på en hall ända till 2018, som idrottsnämnden nyligen uttryckte, eller tycker du att 2012, som bland annat Bandyförbundet har satt som mål, är rimligt?

Anförande nr 431

B i l l y Ö s t h (m): Som vanligt är allianspartierna även i denna fråga helt eniga. Jag håller helt och hållet med om det som Madeleine Sjöstedt sade, att det för närvarande inte är aktuellt att bygga någon bandyhall. Inte minst gäller det ur

energisympunkt. Det energislösande Miljöpartiet vill tydligen satsa stora summor på en energislukande bandyhall. De energisnåla Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna tycker inte att det är lika angeläget.

Anförande nr 432

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Billy Östh undrade varför vi inte igångsatte byggandet av simanläggningen i Skarpnäck. Vi gav faktiskt pengar och projekterade för det bygget, och när det hela utmynnade i ett förslag blev det ingenting av det. Det finns pengar i vår idrottsinvesteringsbudget för nästa år för att vi ska bygga en simanläggning där ute.

I ditt förra anförande nämnde du, Billy, en massa hallar som ni minsann har byggt. Många av den igångsattes av vänstermajoriteten under den förra mandatperioden. En hall som du också nämnde var Hjulstahallen. Faktum är att om vi hade styrt den här staden hade människorna där ute haft tillgång till den hallen.

Anförande nr 433

B i l l y Ö s t h (m): När det gäller Skarpnäckshallen gav vi också pengar för att det skulle utredas, och den utredningen kom fram till att det skulle bli oerhört dyrt. Därför har vi för närvarande inte några pengar till att bygga den hallen.

Vad gäller Hjulstahallen har ni jämt och ständigt obegränsat med resurser. Det skulle bli en otroligt hög kostnad för den hallen, och frågan återremitterades till idrottsnämnden för att ta fram ett billigare alternativ. Jag utgår från att ett sådant tas fram så att vi kan fatta beslut i fullmäktige så fort som möjligt under hösten.

Detta med Skarpnäck, återigen: Vi får lyfta oss lite mer än att bara vara bypolitiker och tänka på hela staden. Jag tycker att vi så småningom ska bygga en hall på Skarpnäcksfältet, men det måste bli ett billigare alternativ. Vi har inte råd med det. Det finns en massa bad som vi måste rusta upp, vilket går före.

Ordningsfråga

Anförande nr 434

B a r r y A n d e r s s o n (s): Herr ordförande! Det har varit så i den här salen att man begär replik under själva debatten. Nu begärdes det replik när Billy hade replik, replik på replik, av andra som kommer in. Är det någon nyordning, eller ska det vara så? I så fall är det något helt nytt. Förut var det så att man begärde replik under anförandet.

Anförande nr 435

L u k a s F o r s l u n d (c): Ordförande! Frågan om K-märkningen och Stadion kom upp tidigare. Det är intressant och roligt att se att vi har stöd även på den moderata bänken i idrottsnämnden. Ambitionen är i alla fall att använda Stadion för Djurgårdens framtida hemmamatcher.

Om man tittar på det som antikvarien på länsstyrelsen gick igenom när det gäller det här handlade det mycket om att de vertikala strukturerna i bänkraderna inte kunde ändras, och det är individuella platser som är kärnan i det här. På Råsundastadions kortsidor har vi individuella platser utan ryggstöd. Det skulle kunna göras i trä. Det skulle kunna göras så att det fortfarande ser ut att vara vertikalt. Om vi bara ändrar inkråmet så borde det med lite politisk vilja inte vara omöjligt att lösa detta för en summa av kanske 200–300 miljoner i stället för en ny arena, som kanske skulle gå på uppåt det tiodubbla.

Anförande nr 436

B i l l y Ö s t h (m): Jag kan inte i detalj detta med K-märkning, hur det ska se ut med rader och sådant, men jag är villig att diskutera hur man ska kunna göra. Ett alternativ är, som sagt, att bygga en helt ny arena för Djurgården. Ett annat är att göra någonting åt Stadion. Om det är möjligt att göra något är jag absolut inte motståndare till det.

Anförande nr 437

E i e H e r l i t z (mp): Jag skulle vilja fråga Billy Östh om det som han sade om att Miljöpartiet slösar energi och inte tänkte på energi. Det är väldigt viktigt, och det gör vi. Jag undrar varför man inte kan använda all den värme som produceras i en konstfrusen anläggning. Man fryser vatten till is och då avges det värme. Sedan är det en värmepump som kör ut det och dallrar i väg värmen någonstans, till ingen nytta. Kan man inte trycka ut den värmen i fjärrvärmenätet och använda den? Eller kan man inte samlokalisera bandyhallen med en inomhusarena där inomhusarenan värms upp av bandyanläggningen?

Anförande nr 438

B i l l y Ö s t h (m): Nu är det tyvärr inte min starka sida att exakt veta hur man värmer upp och spar värme. Rent generellt tycker jag, precis som Madeleine sade, att det inte kan vara en klok, energisparande politik att bygga en jättestor bandyhall som troligtvis kommer att utnyttjas ganska lite när vi i stället bör tänka på att spara energi på en mängd olika sätt. Men det är tydligen så att åtminstone i den här frågan är Miljöpartiet betydligt mer energislukande än vad allianspartierna är.

Anförande nr 439

M a t s B e r g l u n d (mp): Herr ordförande, fullmäktige! Det handlar om att gå och bada. Att simma och bada är en bra motionsform som passar de flesta – handikappade, barn, äldre, överviktiga. Det är avkopplande, och som träningsform är det överlägset det mesta andra. Du tränar hela kroppen, många muskelgrupper. Miljöpartiet vill ha kvar Aspuddsbadet. Idrottsnämnden bör kunna ges ett uppdrag att bevara, renovera och eventuellt driva badhuset i Aspudden. I dag har badet en viktig funktion inte bara för motion utan även som en social verksamhet. Där finns babysim, vattengympa, sjukgymnastik, handikappgrupper, muslimska kvinnogrupper och så vidare, grupper som inte har så många andra, lika bra, bad att gå till. Det är en värdefull kulturmiljö, och det finns en stark lokal opinion för att bevara Aspuddsbadet.

Vanadisbadet byggs om. Det är bra, men se nu till att också göra det nya badet miljöklassat. Vanadisbadet är en utmärkt anläggning att bygga med modern miljöteknik. Det bör vara självförsörjande på energi, vattenanläggningen bör minimeras och så vidare. Se det som ett pilotprojekt för entreprenörer i den här växande, spännande branschen, men låt för den skull inte miljötänkandet stanna vid en anläggning. Idrottsnämnden har, som vi hört tidigare, höga energikostnader men också stora möjligheter att med ny teknik minska energianvändningen och bli mer självförsörjande, inte minst med hjälp av solceller och solfångare.

En inomhushall för bandy, Madeleine Sjöstedt och Billy Östh, sparar energi i jämförelse med en utomhusarena. Så är det. Det drar ungefär hälften så mycket energi som en utomhusarena.

Ta med dig morfar när du går och badar är en devis myntad av miljöpartister i idrottsnämnden. Vi vill införa en familjerabatt, en barn-plus-vuxen-rabatt på både motionsidrott och biljetter till idrottsevenemang. Det lägger vi 2 miljoner kronor på i vår budget. Syftet är att nå fler grupper och få barn och vuxna att tillsammans ta del av idrott, och kanske också skapa en vänligare miljö på fotbollsläktarna.

Vi satsar också 2 miljoner kronor för att öka simkunnigheten bland framför allt unga.

Stockholm är staden på vattnet. Jag tycker att ”Staden på vattnet” är en mycket bättre slogan än det där med Scandinavia som ni kör med. Vi bör fortsätta att arbeta för att göra det lagligt att bada från innerstadens stränder. Där tror och hoppas jag att vi är överens och har en gemensam agenda. Men vi måste också se till att ha rent vatten i Mälaren och fungerande sjöar runt om staden, sjöar som inte växer igen, vilket jag till exempel hörde om i vattendebatten i går.

Vi vill även underlätta för friluftslivet i stort. Stadens rekreationsområden måste bevaras och tillgängliggöras. Vi måste fortsätta att satsa på motionsspår och märka upp dem med kilometermarkeringar också i innerstaden samt göra dem trygga.

Idrott, folkhälsa och friluftsliv är gröna kärnfrågor. Att motionera är bra för kroppen och bra för själen. Man mår bra av det, och det är, precis som kulturkonsumtion, oftast miljövänligt – ett klimatsmart val. Miljöpartiet anslår 22 miljoner kronor mer än majoriteten till idrottsnämnden.

Anförande nr 440

M a l t e S i g e m a l m (s): Ordförande, fullmäktige! Det finns system i dag som man skulle kunna nyttja för att ta fram energi. Vi skulle till exempel kunna få mycket energi till idrottsanläggningar genom bergvärme och annat. Det skulle kunna försörja en hel del av varmvattenåtgången i duschar och sådant. Det tänkte jag bara säga som upplysning till borgarrådet.

I stället tänkte jag säga någonting om hur det ser ut i dag i staden, och framför allt om det som fattas i er budget. Det är stora skillnader i dag mellan killar och killar från olika stadsdelar. Det är stora skillnader mellan killar och tjejer. Det är också stora skillnader mellan de olika socialgrupper man kommer ifrån. Vi pratar väldigt mycket om anläggningar och sådana saker, men jag tror att det även är viktigt att lite

grann fundera på hur vi ska få in olika grupper till att bli mer aktiva i idrottsverksamhet.

Ni har troligtvis sett den utredning, eller rapport, som har presenterats för idrottsnämnden. I socialgrupp 1, killar, är ungefär 13 procent inaktiva. Kommer man ned till socialgrupp 5 är ungefär 33 procent av killarna inaktiva. Inom olika socialgrupper är det stora skillnader också mellan tjejer. Där är nämligen skillnaderna ännu större.

Då är frågan: Var i er budget finns åtgärderna för att komma till rätta med dessa, som jag tycker, stora problem?

När det sedan gäller stora idrottsanläggningar i dag är det faktiskt stor brist på halvstora anläggningar. I er budget i dag minskar ni budgeten med 25 miljoner kronor vad gäller investeringar. Vi har också dåliga träningstider. Grupperna som tränar är överfulla, och det finns egentligen inget mer utrymme i de anläggningar vi har. I er budget ser jag inte att det heller finns något utrymme för dessa grupper, för att de ska få mer plats. Det innebär att beläggningen är hög, vilket sliter hårt på de anläggningar som finns.

I högerpartiernas budget minskar man investeringarna med 25 miljoner kronor. I och för sig ökar man driften med 5 miljoner kronor, och då kan man säga att vi har en omsättning i idrottsnämnden på 773 miljoner. Det är alltså mindre än 1 procent som man ökar driften med. Om man då tar bort exempelvis den inflation som kommer att bli ganska hög kan man säga att det nästkommande år blir en minskning på driften på idrottsområdet.

Anförande nr 441

B i l l y Ö s t h (m): Ordförande! Okej, 25 miljoner kronor, men varje år blir det kvar pengar på investeringssidan, pengar som man alltså inte utnyttjar. Den nivå som vår förvaltning har satt är väl ungefär den nivå som man klarar av att använda. Varje investering gör ju att du får driftskostnader. Totalt sett har vi framöver en nivå som är mycket hög för idrottsförvaltningen och idrottsnämnden. Jag tycker därför att vi ska vara ganska stolta över den enorma satsning som trots allt har gjorts och görs.

Anförande nr 442

M a l t e S i g e m a l m (s): Jag vet inte riktigt när en investering eller satsning blir en neddragning och man kan säga att det är bra. Vi har i dag många anläggningar i Stockholms stad som är i stort behov av upprustning. Men ni kallar det för satsning när ni drar ned på investeringsbudgeten med 25 miljoner kronor. Jag tycker inte att det finns något rim och reson i ett sådant resonemang.

Även om någon var uppe och sade att vi tidigare haft en hög nivå på investeringar är det väl trots allt så att man ska ha bra anläggningar och utnyttja dessa anläggningar på ett bra sätt. Det innebär att för att mota slitage och få en anläggning topptrimmad måste man också göra investeringar. Om du bygger en anläggning och inte gör nödvändiga investeringar och upprustningar betyder det att de kommer att förslitas och resultera i kapitalförstöring. Det som ni satsar är 5 miljoner i drift, vilket egentligen bara är 1 procent av budgeten minus inflationen.

Frågan är: Hur mycket pengar kommer ni att avsätta till bättre skötsel av våra idrottsanläggningar 2009? Jag vill att Madeleine Sjöstedt svarar på det.

Anförande nr 443

J a r i V i s s h e d (s): Fullmäktige! Idrottsnämnden står inför stora utmaningar. Jag tror att den största utmaningen, för att fortsätta där jag slutade tidigare, är att våra barn rör sig allt mindre. Fetman tilltar bland våra barn, och det börjar bli ett hälsoproblem. Därför är den stora utmaningen för staden, för alla förvaltningar och då naturligtvis också för idrottsnämnden: Hur ska vi få barnen och ungdomarna att idrotta, röra på sig, mera?

Det är inte så att Stockholm har för många idrottsanläggningar, utan Stockholm har för få idrottsanläggningar. Den största bristen gäller fullstora idrottshallar. Därför måste vi fortsätta att satsa och investera i hallar. I värsta fall är konsekvensen annars att barn och ungdomar som vill börja idrotta inte får den möjligheten eller att överfulla grupper eller träningar på alltför sena tider gör att man lägger av eller inte ens börjar. Vi måste fortsätta att investera i idrottsanläggningar.

Vi lägger nu fram en plan fram till 2020 där vi vill att det ska byggas två fullstora idrottshallar varje år fram till dess. Vi får återkomma senare till vilken typ av anläggningar det handlar om. Det kanske inte alltid behöver vara just hallar utan kan även vara andra typer av anläggningar.

För att motverka segregationen inom idrotten är det viktigt att vi också har anläggningar i ytterstadsområdena. Därför satsar vi på anläggningar i Vårberg, Högdalen och Hjulsta.

Det är gott och väl när vi når dem som är aktiva i föreningar, som utnyttjar våra anläggningar, men vi måste också nå dem som inte är med i en förening. Alla kanske inte vill vara med i en förening, men de ska kunna utöva idrott ändå. Därför vill vi satsa på spontanidrottsplatser, lite mindre, gärna i anslutning till våra grundskolor, så att det blir naturligt att gå dit och hålla på med olika övningar som innebär att man faktiskt rör på sig. Det är det som är den stora utmaningen för idrottsnämnden.

Vi måste investera i spontanidrottsanläggningar. Vi måste investera i hallar.

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas förslag.

Anförande nr 444

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Vi gör precis det du efterfrågar, Jari. Vi satsar 300 miljoner kronor, som framgått av debatten. Det är 25 miljoner kronor mindre än förra året. Men vad använder vi de här pengarna till? Jo, delvis till en del anläggningar som Skanstullshallen, som har varit på gång i många år. Jag nämnde den tidigare. Det blir i närheten av Skanstull och ersätter den hall som fanns vid Studentskrapan. Det ridhus som finns i Åkeshov ska förbättras och anslås pengar till, alltså en idrott där framför allt tjejerna gynnas. Du har alla konstgräsplanerna, som vi pratade om förut, för framför allt spontanidrotten. Det är tre planer som kommer att bli klara i år på Östermalms IP. De små sjumannaplanerna som finns i många olika

stadsdelar är precis det som du, Jari, efterfrågar för spontanidrotten för våra ungdomar.

Anförande nr 445

J a r i V i s s h e d (s): Samtidigt är det så att ni nu skruvar ned på investerings-takten. Ni minskar era investeringar med 25 miljoner det här året. Stockholm lider brist på idrottsanläggningar. Därför vill vi inte skruva ned utbyggnadstakten, utan vi måste ha spontanidrottsanläggningar och andra anläggningar för idrottslivet.

Anförande nr 446

B a r r y A n d e r s s o n (s): Herr ordförande! Fullmäktige! Jag måste få fråga Ulf Fridebäck om en sak. Det står i papperen: Ansvara för projektering. Sedan säger du, Ulf, att den nya styrelsen för Globen ska informeras. Informeras och ansvara är helt åtskilda saker. Om man ansvarar för någonting måste man också få vara med och bestämma. Man kan inte ansvara om man bara blir informerad. Då måste ni ändra texten där det står att vi informeras av styrgruppen som har ansvaret för den nya arenan. Man måste få bestämma om man ska ansvara. Det är i alla fall min uppfattning.

Till Billy Östh vill jag säga att det var en liten nyansskillnad mellan dig och Madeleine Sjöstedt. Madeleine Sjöstedt sade om den nya bandyhallen att hon aldrig i livet kommer att medverka till och skriva under med sitt namn vad gäller en bandyarena. Du säger att vi inte kan ha en bandyarena just nu. Hela Bandy-Sverige ställer sig frågande till det hela. Stockholm är landets största bandydistrikt, och ni från högermajoriteten menar alltså att ni ska ställa er utanför bandyallsvenskan? De kommer 2010 att kräva att alla lag har bandyhallar. Ska vi då säga nej tack, vi kommer att spela i division II? Välkomna! Jag bara säger det: Det är ju bra.

Låt mig sedan säga något om Stadion. Man ska veta att Stadion byggdes till de olympiska spelen 1912. Det är inte bara att flytta, göra om och göra en mysig arena. Du ska ha vip-utrymmen och allt vad som krävs av en modern arena, för moderna sponsorer och allt sådant. Jag tror inte att det är möjligt att göra det på Stadion. Och tänk er en sådan klenod det är! Det är den enda fungerande olympiska stadion som är kulturmärkt. Ska vi göra om den till en arena när vi samtidigt bygger en ny arena för 2 miljarder?

Vi har också Djurgårdens nya arena. Jag bara hoppas att den kommer. Jag lyfter på hatten för Madeleine Sjöstedt och majoriteten för den arena som vi nu bygger. Jag är jätteglad för den. Jag bara önskar att den kunde utnyttjas mer än av endast ett allsvenskt fotbollslag. Den åsikten vet jag delades av den förra gruppledaren för Moderata samlingspartiet. Hon var inne på precis samma linje.

Jag hoppas naturligtvis att ni lever upp till era vallöften. Ni stod där på Stockholms Stadion, delade ut lappar och sade: Rösta på oss så bygger vi er en ny arena. Jag hoppas att ni lyckas med det. Ni har halva mandatperioden på er. Ni har lyckats med en arena, ni lovade två. Ni har halva mandatperioden på er att infria det löftet. Jag hoppas att ni lyckas med det.

Anförande nr 447

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Tack, Barry! Det ska vi säkert göra. Du kan nog känna dig lugn på den punkten. Vi ska ordna två arenor under fyra år.

Barry tar upp frågan om bandyhall. Ja, det beror på hur man ser på det. Vi har en massa tider för bandy i Stockholm. Tyvärr utnyttjas de inte av de lag vi har, alltså inte ens de utrymmen som finns och de tider som är utsatta för bandy. Därför kan jag för mitt liv inte begripa varför man ska bygga vare sig en utomhus- eller inomhusbandyplan till om de tider som finns inte utnyttjas. Jag tycker att det är att kasta pengarna i sjön.

Vad gäller ansvaret för den nya arenan talades det om att ”informera”; Ulf kanske använde ett lite felaktigt ord. Om man har ett dotterbolag är det naturligtvis styrelsen för moderbolaget som är ansvarig, och då får man rapporter i styrelsen. Däremot är det inte rimligt att vi har politiker på alla nivåer i staden, och det kommer inte att vara så att Barry Andersson kommer att hålla i hammaren för den nya arenan utan det kommer att göras av proffs.

Anförande nr 448

B a r r y A n d e r s s o n (s): Jag känner mig lugn om jag slipper hålla i hammaren, för jag är rätt dålig på det, kan jag tala om. Men jag tycker att man borde få ha en politisk styrning.

När det gäller bandyhallen har vi i den här regionen ett par bandykommuner. Vi har Österåker och vi har Gustavsberg. Vi kan ju dela på en arena, för de är elitlag. De kommer också att lyda under den nya regel som kommer från Bandyförbundet. Varför kan vi inte bygga en arena för regionen där vi är med och betalar? Det skulle väl ändå vara skuffigt, Madeleine Sjöstedt, om landets största bandydistrikt inte hade några lag i högsta och nästhögsta serien på grund av att politikerna i Stockholms stadshus sagt att vi inte kan bygga någon bandyhall. Jag skulle inte vara stolt över det, Madeleine, och det borde inte du heller vara.

Anförande nr 449

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Jag vill vända mig till Barry. I budgeten, som för övrigt hela oppositionen står bakom när det gäller den del som jag talade om, sägs att fastighetsbolaget ska ansvara för projektering och genomförande av byggandet av Stockholmsarenan. Det står också i Socialdemokraternas budgetförslag, Barry.

Jag sade inte ”informera”, utan jag sade att fastighetsbolaget ska ge direktiv. Vi är moderbolag till Stockholmsarenan AB.

Apropå bandyhallen, Barry, pratar du varmt för den. Jag har noga läst ert budgetförslag när det gäller idrotten, och jag kan inte hitta någonting om den här bandyhallen. Det står ingenting.

Anförande nr 450

B a r r y A n d e r s s o n (s): Ja, jag litar på dig, Ulf, vad gäller det här med arenan och tror naturligtvis på vad både du och Madeleine säger, alltså att vi ska få vara delaktiga i det.

Beträffande bandyhallen, Ulf, var det faktiskt Madeleine Sjöstedt som drog upp det här med bandyhall. Du vet att vi har talat om det på Globens styrelse – de fick ett uppdrag – och vi har också väckt frågan när det gäller det här, men vi har inte budgeterat det ännu. Det är dock intressant att veta att du och ditt parti, tillsammans med de andra högerpartierna, sagt att ni aldrig kommer att teckna ett avtal om en ny bandyhall. Det tycker jag är en nyhet, i alla fall det för mig, och jag tror att det var det för hela Bandy-Stockholm.

Anförande nr 451

B i l l y Ö s t h (m): Herr ordförande och fullmäktige! För att först reda ut det här med arenafrågorna vill jag säga att min tanke före förra valet var att man skulle teckna avtal och börja bygga en fotbollsarena för Djurgården på Östermalm. Då var jag inte medveten om att det var andra som ägde stora delar av Östermalm och att vi helt enkelt inte var rådiga över den marken. Det gick alltså inte att bygga där.

Min huvudinriktning är självfallet att det ska byggas en ny arena för Djurgården någonstans i Stockholms kommun, och som Madeleine sade ska vi göra ansträngningar för att under den här mandatperioden försöka hitta mark.

Anförande nr 452

L u k a s F o r s l u n d (c): Ordförande! Man kan undra lite över Barrys prioriteringar. Han oroar sig väldigt för att en bandyhall inte ska byggas, och han hoppas – han hoppas – att det ska lösas sig med en Djurgårdsarena samtidigt som Djurgården står utan hemmaplan 2010. Det är ganska märkliga prioriteringar, måste jag säga.

Sedan pratar han om de problem som finns med sponsorutrymmen. Djurgården själva är mycket nöjda med det som man skulle kunna skapa på Stadion. Man lyckades bygga en fondläktare på 90-talet. Då var ingenting omöjligt, men nu låter det plötsligt som om det är helt omöjligt att modifiera Stockholms Stadion som snart är hundra år gammalt och ska bli ett museum. Du har ett Stockholms Stadion som i dag har fullsatt på läktarna när det är DN-galan, enbart på DN-galan, och det gäller idrottsevenemang samt Djurgården fotboll.

Det är ett problem att vi ska ha en arena som inte har några evenemang för att vi inte kan ha några evenemang där. Är det inte det?

Anförande nr 453

B a r r y A n d e r s s o n (s): Jag tycker inte att Stockholms Stadion passar att spela fotboll på. Det är en idrottsarena. Fotboll ska spelas på fotbollsarenor. Det är min bestämda uppfattning.

Vi har inte byggt en ny arena i den här staden sedan Johanneshovs fotbollsstadion. Jag tror att det är dags. Jag tror att man här måste ligga i framkant. Även när de nu kommer 2010 är jag fullkomligt övertygad om att det lyckas för Djurgården att få dispens under de år det tar för oss att bygga den nya arenan på Söder.

Om man bygger en ny arena för 2 ½ miljard vore det väl konstigt om två lag i Stockholm inte skulle kunna spela på samma arena. Det gör de i Milano och på flera andra platser i världen, med mycket större klubbar än Djurgården och Hammarby. Jag tycker att det vore märkligt om man inte skulle kunna få dem – genom ett fint resonemang med dem och också med fansen – att trivas under samma arena.

Anförande nr 454

F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag har under den ganska sena kvällen suttit och letat efter ett incitament för att kunna ösa lite beröm över de verkliga idrottshjältarna i Stockholms stad, nämligen alla de som jobbar i ideellt i idrottsföreningar. Det finns så många föreningar att ingen är värd att nämnas mer än någon annan.

Jag har en dotter som snart är 15 år och spelar basket i en förening som verkligen satsar på breddidrotten, att man ska kunna spela oavsett om man är ett framtida elitämne eller bara tycker att basket är det roligaste som finns. Det jag slås av är att det finns föräldrar och det finns tränare på alla möjliga nivåer och de allra flesta jobbar helt ideellt. Ibland har jag reflekterat över det när jag förslösat min ungdom i politikens tjänst och tycker att jag jobbar jämt. Vi ska komma ihåg att det även inom mycket annan föreningsaktivitet finns ideella människor och de är värda allt beröm, för det är de som är det civila samhället.

När jag talar med min dotters baskettränare är det kanske inte pengar de i första hand frågar efter utan det som jag märker att även idrottsnämnden, i någon form av konsensus, jobbar hårt med, alltså att det ska finnas fler tider på hallar och sådana saker. Det är roligt att höra. För att hitta en infallsvinkel från den budgettext som vår majoritet lägger fram och som jag, precis som jag sade i mitt inledningsanförande, också är nöjd med vill jag nämna att det även gäller det som sägs om att stärka idrottsföreningarnas ekonomiska bärkraft. Det är väldigt bra att idrottsnämnden lyfter upp den frågan, inte minst när det gäller EU-bidrag.

Jag har i andra sammanhang jobbat en del med EU-bidrag, och vi diskuterar – utan att vi nu hamnar i en EU-diskussion – mycket kring det som gäller EU. Vi ska komma ihåg att de här bidragspengarna, som i många länder i EU är väldigt väl nyttjade, är pengar som även vi har betalat in, inte minst vi som betalar olika skatter här i stora Stockholms stad. Det är jättebra att idrottsnämnden kommer att lägga lite kraft på att stötta idrottsföreningarna i Stockholm så att de ska kunna stärka sina egna intäkter, bland annat genom EU-bidrag.

Anförande nr 455

H a s a n D ö l e k (s): Ordförande, fullmäktige! Jag har jobbat ideellt i föreningslivet under många år. I dag märker jag stor skillnad i bemötandet av frivilligorganisationer. Man måste nästan vara expert för att få stöd från samhället. Få

stadsdelar avsätter medel för att stötta frivilligsektorn, och när det sker är stödet blygsamt.

Under förra mandatperioden fick föreningslivet, jämfört med i dag, mycket mer stöd och resurser så att de kunde anordna fler aktiviteter för sina medlemmar och övriga besökare. Ytterstaden är rik på föreningsliv, men responsen från dagens majoritet motsvarar inte medlemmarnas förväntningar. Vi socialdemokrater satsar mycket mer resurser på både kulturen, idrotten och stadsdelsnämnderna. Därmed har de mer resurser att fördela för att stödja föreningslivet.

Jag yrkar bifall till det socialdemokratiska budgetförslaget.

Anförande nr 456

Å s a H a g e l s t e d t (v): Det är väl tur att det kommer upp några fler kvinnor i talarstolen för det verkar vara så att det är vi kvinnor som motionerar mest. Här verkar det dock vara så att männen använder motionsrätten för att springa upp i talarstolen.

Till Madeleine, som man får säga är ett bra undantag i det fallet, vill jag säga att när jag lyssnade på din inledning pratade du om att det varje vecka är en grupp som går och simmar som inte kunde göra det någon annanstans. Du pratade om Liljeholmsbadet, men det hade kunnat handla om Aspuddsbadet. Där finns också grupper som simmar och har speciella behov som inte kan lösas någon annanstans. Och det lägger ni ned!

Sedan pratar du om hur viktigt det är med trygghet för till exempel flickor med invandrarbakgrund. Också det hade kunnat handla om Aspuddsbadet där muslimska kvinnor på egna tider kan bada och just känna den tryggheten. Men ni lägger ned Aspuddsbadet, och i stället var din lösning kameror. Jag tycker att det är sorgligt.

När det gäller det här med arena för Djurgården sade Billy Östh att det hade visat sig att det var andra som ägde marken på Östermalm, Ja, det var visst kungen. Alla djurgårdare får väl passa på att ansluta sig till oss republikaner för att det ska bli något.

Nu har både Mehdi och flera andra kamrater på vår sida tagit upp det konstiga att den borgerliga miljöpolitiken helt plötsligt handlar om att stoppa en bandyarena. Precis som Mehdi måste jag säga att det vore väldigt mycket bättre för miljön om ni stoppade biltrafiken. Jag tror, precis som flera andra har sagt, att det går att bygga sådana arenor klimatsmart. Vi tror att det behövs inomhusarenor. I Vänsterpartiets budget för nästa år vill vi satsa på en inomhusarena för fotboll och friidrott i Rågsved. När det gäller friidrotten har vi ett evenemang om året, på Stadion, men annars har ju Stockholm som friidrottsstad tappat till Göteborg. Risken är väl att samma sak – tyvärr – håller på att hända med bandyn, bland annat för att det snart inte går att utöva vinteridrotter utomhus. Där är vi överens om att vi måste göra någonting åt klimathotet. Vi har väl bara olika lösningar.

Det viktigaste är ändå att man satsar på breddidrotten. Där blir jag orolig när ni drar ned så mycket på investeringsbudgetarna, för de satsningar som blir kvar handlar om

elitidrott. Det handlar om att sådana som jag går och tittar på fotboll och tycker att det är helt fantastiskt, men det som Stockholms stad måste prioritera när det gäller pengar är breddidrotten, och då måste man se till att de unga tjejerna ska kunna spela fotboll på Tanto bollplan och kunna gå och kissa. Det behöver vi lägga pengar på. Där behövs det mer investeringar.

Anförande nr 457

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag vill skynda mig allt jag kan, för det är en kvinna till på listan som jag faktiskt vill ska få säga sitt.

Jag vill bara säga att jag håller med dig i jättemycket av vad du säger, men när vi pratar om investeringspengar måste vi också prata om leverans. Jag tror att ni kommer att märka att vi även nästa år kommer att slå rekord i hur mycket pengar vi klarar av att investera. Vad som står i budgeten är nämligen en sak; vad vi klarar av att bygga för är en annan. Där har vi sett skräckexempel under åren. Det har varit höga budgetar, men det har byggts väldigt lite.

När det gäller Aspudsbadet är det inte rimligt att lägga stora pengar på en privat badhusförening. Det trodde jag att du begrep. Att tänka fritt är stort, men att tänka finansierat är ännu större. Jag noterar att Aspudsbadet inte har ett öre i er budget.

Anförande nr 458

Å s a H a g e l s t e d t (v): Vi bedömer ändå att vi skulle ha råd med det, och vi har nog inga problem med att ta över Aspudsbadet i kommunal regi. Som ni vet gillar vi sådant.

Jag vet inte om det var Billy Östh eller någon annan som sade att ni vänsterpartister verkar ju ha obegränsat med pengar. Ja, vet ni, det är en av de bästa sakerna med att vara vänsterpartist: Vi prioriterar gemensamma satsningar framför skattesänkningar, och då kan vi göra massor!

Anförande nr 459

A r i a n e B u c q u e t (m): Ordförande, ledamöter och åhörare! Idrottsnämnden fyller en viktig roll. Vårt arbete påverkar folkhälsan och även samhällsengagemanget. Idrotten förenar barn och ungdomar från olika områden och är en viktig del i arbetet mot segregationen. Spontantidrottsytor gör det möjligt för människor i alla åldrar att samlas och interagera med varandra.

Idrottsföreningarna den viktigaste förutsättningen för att Stockholm ska ha ett stort och aktivt idrottsliv, och idrottsnämnden ska arbeta aktivt med att överlåta driften av idrottsanläggningar till föreningar och andra intressenter. Det är även viktigt att ägna uppmärksamhet åt hur samarbetet med näringslivet och idrottsföreningar kan ge ännu fler anläggningar.

Tanken i kväll är dock inte att hålla ett politiskt brandtal om idrotten. Vi är nog alla eniga i denna sal om att idrott är viktigt – viktig för stadens invånare och särskilt för barn och ungdomar som bor i staden.

Jag skulle ändå vilja belysa två saker som jag anser är viktiga att lyfta fram. Madeleine pratade om detta tidigare i kväll. Det ena är arbetet med energieffektiviseringen, och det andra är arbetet som är en del av målet att Stockholm ska vara världens mest tillgängliga huvudstad 2010. Det är nämligen viktigt att barn, ungdomar och självfallet även vuxna med funktionsnedsättning har samma förutsättningar som andra att utöva idrott och besöka idrottsanläggningar. Idrottsnämnden bedriver en verksamhet som i sig är energiintensiv, och det är därför det här med energieffektivitet är så viktigt. Att se över stadens energiförbrukning lönar sig så klart ur flera aspekter: Det är kostnadseffektivare, och det är en del av det viktiga miljöarbete som utförs.

Det idrottsnämnden kan göra för att bidra till stadens samlade mål om att minska energikostnaderna handlar om energieffektiviseringsarbeten, såväl i det befintliga anläggningsbeståndet som vid planeringen av nya anläggningar. Detta sker redan i stor utsträckning.

Till sist skulle jag vilja säga: Vore det inte intressant att ha som mål till Vision 2030 att Stockholm ska vara åtminstone norra Europas hälsosammaste stad med Sveriges starkaste och mest självständiga idrottsföreningar?

Med dessa ord vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 460

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag vill först få instämma i ordförandens tack till hela fullmäktige. Detta har varit ett historiskt budgetfullmäktige med flera nyheter. Nu har vi två talarstolar. Vi har ju tränat på ett par vanliga fullmäktige, men nu har det varit skarp match. Vi behöver träna lite mer, så att man inte smyger ned och gömmer sig. Men det kommer, och jag tycker faktiskt att det har bidragit till en livfullare och skojigare debatt.

När det gäller webb-tv hoppas jag att alla här någon gång har tittat på den. Det är väldigt bra kvalitet. Mina yngre medarbetare som kan koppla webb-tv:n till den vanliga platt-tv:n på rummet har dragit upp bilden till storformat, och den är fortfarande lika bra. Vi har också fått hälsningar från Peter Lundén-Welden i Seoul och Ulf Kristersson i Peking som båda har följt detta på webb-tv. De har haft abstinensbesvär.

Förenklingen av bingolistan är helt fantastisk, och vi funderar alla: Varför gjorde vi inte det för länge sedan? Men så kan det vara.

Mitt varma tack till er alla. Ni har ju haft något budgetfullmäktige när jag inte var här, men åtminstone den här gången har det inte någon gång inträffat att ordföranden har behövt inkalla alla gruppledarna till överläggning för att lugna ned situationen, eftersom folk håller på att slita håret av varandra. Jag tror inte att en enda ordningsfråga har begärts. Jo, det hade det visst. Det vore väl sjutton annars. Men kort sagt har det varit en väldigt bra debatt – tydlig och stundom skarp men alltid schysst och renhårig. Det känns väldigt bra för Stockholms kommunfullmäktige.

Jag vill förstås instämma i tacket till alla tjänstemän som sliter med att allt runt omkring ska fungera och som gör att allting funkar så väldigt bra.

Jag vill också varmt tacka vårt presidium som tålmodigt leder oss under sådana här dagar, tålmodigt försöker vägleda oss att använda det som är nytt och följa regelverket, vilket inte alltid så enkelt när man är ivrig i debatten. Det gör ni väldigt bra! Ett stort och varmt tack till er, för utan er skulle det här inte kunna fungera. Det ska ni känna, och jag tycker att vi ger presidiet en applåd.

Vi politiker vill synas. Därför har vi webb-tv, och vi hittar på allt möjligt. Men vore det inte för medierna vore det mycket tråkigare att vara här. Debatten skulle möjligen bli kortare, men det är oerhört viktigt för demokratin att medborgarna kan följa vårt engagemang. Vi är alltså väldigt tacksamma mot alla representanter för medierna som under de här dagarna har varit här och jobbat, intervjuat oss, bevakat oss, analyserat oss och allt vad de nu har gjort.

Inför detta budgetfullmäktige stod det i en stor morgontidning att jag var debutant. Carin var veteran. I någon mening och när det gäller vissa roller stämmer det ju. Och jämfört med två personer som sitter uppe på pressläktaren är jag debutant: Viveka Petrén som har varit på kommunfullmäktige i nästan ett tredjedels sekel och Eva-Karin Gyllenberg som i kväll har varit på fullmäktige ett kvarts sekel. Jag tycker att det är en enorm prestation, och vi är djupt glada över att se er båda här. Vi hoppas få se er här om ett år igen.

Vi vill alltså få uppmärksamma er, Eva-Karin och Viveka, och tacka för allt ert jobb och för allt ni gör för Stockholms stad och för att föra ut Stockholmspolitiken till stockholmarna och därmed också i grunden respekten för demokratin. Det är ett jobb ni lägger ned, och eftersom ni är väldigt mycket för att dela med er ska ni få den här godispåsen att dela på eller ta med nästa gång. Ni ska också få två stadshusscarfar, men jag kan tala om att med tanke på namnteckningarna från herr ordföranden och alla gruppledarna är kuverten mer värda än innehållet.

Tack ska ni ha! En applåd till er båda!